CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh
भारत–इतिहास–संशोधक–मंडळ स्वीय ग्रंथमाला क्र. ९३

ऐतिहासिक फार्सी साहित्य

पांचवा खंड : पहिला भाग

संपादक
गणेश हरी खरे

Persian Sources of Indian History

Vol. V : Part I

4756

By
Ganesh Hari Khare

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

भारत इतिहास संशोधक मंडळ स्वीय ग्रंथमाला क्र. ९३

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

ऐतिहासिक फार्सी साहित्य

पांचवा खंड : पहिला भाग

संपादक

गणेश हरी खरे

क्यूरेटर भा. इ. सं. मंडळ; पुणें विद्यापीठांतील मराठी
इतिहासाच्या पदव्युत्तर संशोधनाचे अधिकृत अध्यापक;
४५ पुस्तकपुस्तिका आणि ३०० लेख यांचे लेखक

Persian Sources of Indian History

Vol. V : Part 1

By

Ganesh Hari Khare

Curator, B. I. S. Mandala; Recognised teacher for Postgraduate
research in Maratha history, Poona University; author
of 45 books and booklets and 300 papers.

राज श. २८७]   मूल्य ६ रु.   [A. D. 1961

State Library Lucknow

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

This work has been prepared and printed by spending the subventions given by the Governments of India and Bombay (Maharashtra), Sir Dorabji Tata Trust and the University of Poona and has been published at the hands of Shri Humayun Kabir, Minister of Scientific Reseach and Cultural Affairs, Government of India on 9th January 1961.

State Museum Library Lucknow

4756

Printed by **Shri Keshav Ganesh Sharangapani,** at the Aryabhushan Press, 915/1 Shivajinagar, Poona 4.

Published by **Shri G. N. Mujumadar, and Shri G. H. Khare,** Secretaries Bharata Itihasa Samshodhaka Mandala, 1321 Sadashiv Peth, Poona 2.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

PREFACE

This is the first part of the fifth volume of the series Persian Sources of Indian History that is being published by the Bharata Itihasa Samshodhaka Mandala, Poona. It contains the texts of 170 selected Persian records in all, acquired mainly from the descendents of different old historical families by me at various times as per the following details

(1) 1-39 : Shri. Keshavrao Krishnarao Parasnis and others of Poona. These belong to two branches it appears, and some of them were presented to me long ago. The exact year I do not remember now. A few others were acquired by the Mandala before 1930.

(2) 40-98 : Shri. Sidramappa Mallikarjunappa Deshmukh of Sholapur. These were acquired in the year 1953 with the help of Dr. B. V. Muley, the late Rao Bahadur Nagappa Abdulpurkar and Shri. G. P. Kulkarni, all of Sholapur.

(3) 99-112, 153-157 : Diwan Bahadur S. I. Desai of Almele (Bijapur). These were first examined by me in 1954 and then subsequently acquired from the owner for study.

(4) 113-119, 158 : Central Records Office, Hyderabad (Dn). These were examined by me in the exhibitions held along with the different sessions of the Indian Historical Records Commission during the last fifteen years and subsequently their photographs were acquired for study and publication.

(5) 120-122 : Shri. Krishna Gopal Ghatpande of Junnar (Poona). These were procured for me by my cousin Shri. V. P. Lawate of Junnar in 1953.

(6) 123-125 : Shri. Gurunath Hanmanta Desai of Jamgi (Bijapur). These were shown to me by Shri. Bhau Krishna Kulkarni, a pleader of Jamkhandi (Bijapur), in 1957.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

(7) 126 : Shri. Madhav Vaman Deshpande of Kasegaon (Pandharpur–Sholapur). This was examined and copied by me along with some Marathi documents in 1952 and 1954.

(8) 127–137, 146–152 : Shrimati Yashodabai Chitrao of Sholapur for the Desai of Naldurga (Usmanabad). These were first examined by me in 1942; but I succeeded in acquiring them only in 1953 through the good services of Dr. B. V. Muley of Sholapur.

(9) 138–145 : The late Shri. Yashavantrao Raje Mane Deshmukh of Mhaswad (Satara). These were examined and copied by me in 1952.

(10) 159 : Shri. Sayyid Amjad Qadiri Sahib Jagirdar of Balapur (Berar). This was copied by me in 1950 during the session of the Indian Historical Records Commission held at Nagpur in 1950.

(11) 160–162, 164–170 : The late Shri. Ramchandra Narayan Natu of Poona. These were handed over to me for study and publication in 1949.

(12) 163 : Dr. M. G. Dikshit of Nagpur. I got it in the year 1947.

I thank heartily all the above-mentioned persons for their help.

I have either published articles on some of the above-mentioned documents by way of introduction or summarised some of them in some leaflets, a list of which I give below for the convenience of scholars:—

(2) Sholapur Records : Proceedings of the Indian History Congress, Waltair Session 1953.

(4) Hyderabad Records : Report on the research in the life of Shivaji, the Great, published by myself in 1953.

(5) Ghatpande records : Proceedings of the Indian Historical Records Commission, Bhopal Session 1953.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

(7) Kasegaon Deshpande records : Proceedings of the Indian Historical Records Commission, Mysore Session 1955.

(8) Naldurga Deshmukh records : Proceedings of the Indian Historical Records Commission, Patna Session 1956.

(9) Mane family records : Calcutta Review 1955.

(10) Balapur record : Report on the research in the life of Shivaji, the Great, published by myself in 1953.

(11) Natu family records : Proceedings of the Indian Historical Records Commission, Cuttock Session, 1949.

It is no use reproducing all these articles here as the records published in this volume are to be dealt with at length in the introduction.

After bringing these records to the Mandala, they were re-examined by me and the selected ones were copied by myself and the late Shri. Abdul Aziz, the *munshi* attached to the Mandala. In the rest of the work of this volume, I have been constantly helped by my colleague Shri. G. S. Sathe, M. A., B. T.

Along with the Persian records, I generally got Perso-Marathi-Modi or Marathi–Modi records usually in a greater number, many out of which have already been published by me in some form or other in the Mandala publications. But editing of Persian records being rather a difficult task, their publication lagged behind. But thanks to the subventions given by the Governments of India and of Maharashtra, Sir Dorabji Tata Trust and the University of Poona, the records are now being published at least partially. In this part are given the texts of the records and their chronological index. Translations or summaries of the same, explanatory notes, introduction, etc. will be included in the second part of this work and soon published.

Out of these documents Nos. 1–39 are news-letters from North India of the pre-Panipat and post-Panipat periods;

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Nos. 40, 41, 128, 129 are *farmans* and No. 127 is a letter of assurance, of 'Alī 'Ādilshāh I of Bijapur; Nos. 42–47, 101–105, 130–133 definitely and Nos. 48, 99, 100, 106, 107, 134 most probably are *farmans* of Ibrāhīm 'Ādilshāh II of Bijapur; Nos. 49–86, 108–113, 126, 136 definitely and No. 135 most probably are *farmans* of Muḥammad 'Ādilshāh of Bijapur and No. 137 is a secondary order of his time. Nos. 87–98, 114–164, 138–140 are *farmans* of 'Alī 'Ādilshāh II of Bijapur; Nos. 125, 141, 149 are *farmans* of Sikandar 'Ādilshāh of Bijapur; Nos. 143, 159 are *farmans* of Aurangzeb 'Ālamgīr I; Nos. 144, 147–152 are orders by Aurangzeb's son–most probably Shāh 'Ālam I - dispatched during the contest of succession; Nos. 146, 153–158, 160–162 are of Aurangzeb's period and were issued by his officers; Nos. 163–170 are letters of a later date (1748–1800). Out of these again, records Nos. 40, 101, 102, 107, 108, 111, 112, 164–170 are copies while all the rest are originals, as they bear seals, *tughras*, signets, endorsements etc. of the persons issuing them. Speaking chronologically, 12 documents are of the 16th century, 99 of the 17th century and 59 are of the 18th century. It is very difficult to get records of the 16th century. I doubt whether a hundred Persian paper records issued by the highest ruling powers of the period have as yet been published. They, therefore, must be looked upon as rareties. It is not easy to get even the records of the early seventeenth century; but fortunately a few have been published here.

In Poona, the difficulty of printing in Persian type is very great. There is not a single press here which can compose 32 pages of demy octavo size at a time and keep them standing for a few days. Moreover no press has varieties of Persian type necessary for bringing decency in printing. The Arya Bhushan Press must, therefore, be congratulated for printing these pages.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CHRONOLOGICAL INDEX

[Following abbreviations have been used here.]

Af = After
Apr = April
Asa = Āṣāḍha
Asv = Āśvina
Aug = August
Bha = Bhādrapada
Cha = Chaitra
Dec = December
Feb = February
H = Hijra year
Int = Intercalary
J = Julūs year
Jan = January
Jul = July
Jum I = Jumādā-ul-awwal
Jum II = Jumādā-ul-ākhir
Jun = June
Jye = Jyeṣṭha
Kar = Kārttika
Ma = March
Mag = Māgha
Mar = Mārgaśīrṣa

Muh = Muḥarram
Nov = November
Oct = October
Pau = Pauṣa
Pha = Phālguna
Rabi I = Rabī'-ul-awwal
Rabi II = Rabī'-ul-ākhir
Raj = Rajjab
Ram = Ramaḍān
S = Śaka year
Saf = Ṣafar
Sep = September
Sh = Shuhūr year
Sha = Sha'bān
Shaw = Shawwāl
Sra = Śrāvaṇa
Su = Śuddha
Va = Vadya
Vai = Vaiśākha
Zih = Zīhajja
Ziq = Zīqa'da

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No.	Date in the original	Hindu conversion in Śaka era	Christian conversion in A. C.
40	Sh 964	1485–86	1563–64
127	H 972 Rabi I 23	1486 Kar Va 10	1564 Oct 29
128	H 972 Rabi I 26	1486 Kar Va 13	1564 Nov 1
129	H 972 Rabi I 28	1486 Kar Va 30	1564 Nov 3
41	H 976 Rabi II 7	1490 Bha Su 9	1568 Sep 29
130	Sh 979 H 989 Saf 11	1503 Cha Su 12	1581 Mar 17
42	H 989 Ram 2	1503 Asv Su 3	1581 Sep 30
43	H 990 Muh 1	1503 Mag Su 2	1582 Jan 26
44	H 990 Shaw 9	1504 Kar Su 11	1582 Oct 27
131	H 991 Muh 24 (25)	1504 Mag Va 10(11)	1583 Feb 7 (8)
45	H 994 Jum I 22	1508 Vai Va 8	1586 May 1
46	H 997 Jum II 11	1511 Vai Su 12	1589 Apr 17
32	Sh 1005 H 1014 Jum I 16	1527 Asv Va 2	1605 Sep 19
133	Sh 1009 H 1017 Ziq 2	1530 Mag Su 3	1609 Jan 28
101	Sh 1017 H 1026 Ziq 8	1539 Kar Su 9	1617 Oct 28
102	H 1034 (Af) Ram 17	1547 Jye Va 3	1625 Jun 13
103	H 1035 Rabi I 15	1547 Mar Va 2	1625 Dec 5
104	H 1035 Rabi II 24	1547 Pau Va 10	1626 Jan 13
105	H 1036 Ziq 26	1549 Int Sra Va 12	1627 Jul 29
48	(Ibrāhīm ʻĀdil Shāh II ?)	...	...
106	(„ „)	...	...
134	(„ „)	...	...
100	(„ „)	...	...
99	(„ „)	...	...
107	Sh 1027 (Af) H 1037 Muh 20	1549 Bha Va 7	1627 Sep 21
135	Sh 1037 H 1037 (?) Jum II	1549 Mag	1628 Feb
108	Sh 1029 (Af) H 1038 Saf 29	1550 Kar Su 1	1628 Oct 18
49	H 1038 Rabi I 6	1550 Kar Su 7	1628 Oct 24
109	H 1038 Rabi II 2	1550 Mar Su 3	1628 Nov 19
50	H 1038 Rabi II 11	1550 Mar Su 12	1628 Nov 28

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No.	Date in the original	Hindu conversion in Śaka era	Christian conversion in A. C.
51	Sh 1029 H 1038 Rabi II 13	1550 Mar Su 14	1628 Nov 30
110	Sh 1029 H 1038 Shaw 26	1551 Jye Va 13	1629 Jun 9
111	Sh 1027 (Af) H 1038 Zih 27	1551 Sra Va 14	1629 Aug 7
52	H 1039 Saf 28	1551 Asv Va 30	1629 Oct 6
126	Sh 1035 H 1044 Jum II 9	1556 Mar Su 12	1634 Nov 21
112	Sh 1037 (Af) H 1047 Saf 14	1559 Asa Su 15	1637 Jun 27
53	Sh 1038 H 1048 Rabi I 17	1560 (Int) Sra Va 3	1638 Jul 19
54	Sh 1040 H 1050 Jum I 26	1562 Bha Va 13	1640 Sep 3
55	Sh 1041 H 1050 Shaw 15	1562 Mar Va 1	1640 Nov 19
56	Sh 1041 H 1050 Shaw 22	1562Mag Va 8	1641 Jan 24
57	Sh 1041 H 1050 Shaw 23	1562 Mag Va 9	1641 Jan 25
58	Sh 1041 H 1050 Ziq 23	1562 Pha Su 4	1642 Feb 3
136	Sh 1042 H 1051 Sha	1563 Kar	1641 Nov
59	Sh 1042 H 1051 Shaw 27	1563 Pau Va 14	1642 Jan 19
113	H 1051 Ziq 9	1563 Mag Su 10	1642 Jan 30
60	Sh 1043 H 1052 Raj 29	1564 Kar Su 1	1642 Oct 14
61	Sh 1043 H 1053 Muh 1	1565 Cha Su 3	1643 Ma 12
62	Sh 1043 H 1053 Rabi II 24	1565 Asa Va 11	1643 Jul 2
63	Sh 1044 H 1053 Ziq 29	1565 Pha Su 1	1644 Jan 30
123	Sh 1044 H 1054 Saf 12	1566 Cha Su 14	1644 Apr 10
64	Sh 1045 H 1054 Ram 14	1566 Kar Va 1	1644 Nov 5
65	Sh 1045 H 1054 Ram 27	1566 Kar Va 14	1644 Nov 18
66	Sh 1046 H 1055 Ram 15	1567 Kar Va 2	1645 Oct 26

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No.	Date in the original	Hindu conversion in Śaka era	Christian conversion in A. C.
67	Sh 1046 H 1055 Ziq 29	1567 Mag Su 1	1646 Jan 7
68	Sh 1046 H 1056 Saf	1568 Cha	1646 Ma
69	Sh 1047 H 1056 Rabi I 30	1568 Jye Su 3	1646 May 7
70	Sh 1047 H 1057 Rabi II 23	1569 Vai Va 10	1647 May 19
71	Sh 1048 H 1057 Jum I 1	1569 Jye Su 3	1647 May 26
72	Sh 1048 H 1058 Rabi II 12	1570 Vai Su 14	1648 Apr 26
73	Sh 1049 H 1058 Shaw 17	1570 Kar Va 3	1648 Oct 24
74	Sh 1049 H 1059 Sha 5	1571 Sra Su 7	1649 Aug 4
75	Sh 1050 H 1060 Muh 21	1571 Pau Va 7	1650 Jan 14
76	Sh 1050 H 1060 Jum I 19	1572 Vai Va 6	1650 May 11
77	Sh 1051 H 1061 Jum I 4	1573 Vai Su 5	1651 Apr 15
78	Sh 1051 H 1061 Ram 10	1573 Bha Su 11	1651 Aug 17
79	Sh 1051 H 1061 Shaw 8	1573 Asv Su 10	1651 Sep 14
80	Sh 1052 H 1062 Rabi I 9	1573 Pha Su 10	1652 Feb 9
81	Sh 1053 H 1062 Zih 19	1574 Kar Va 6	1652 Nov 11
82	Sh 1053 H 1063 Saf 24	1574 Pau Va 11	1653 Jan 15
83	Sh 1053 H 1063 Jum I 4	1575 Cha Su 6	1653 Ma 24
84	Sh 1054 H 1064 Muh 19	1575 Mar Va 6	1653 Nov 30
85	Sh 1054 H 1064 Raj 22	1576 Jye Va 8	1654 May 29
86	Sh 1056 H 1066 Ram 22	1578 Asv Va 8	1656 Jul 5
47	(Muhammad 'Ādilshāh ?)14		
87	Shu 1058 H 1068 Rabi II 4	1579 Pau Su 6	1657 Dec 30
114	H 1068 Jum I 6	1579 Mag Su 7	1658 Jan 30
88	Sh 1058 H 1068 Jum II 29	1580 Cha Su 1	1658 Ma 24

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

No.	Date in the original	Hindu conversion in Śaka era	Christian conversion in A C.
120 121 122	H 1068 Sha 22	1580 Vai Va 10	1658 May 16
89	H 1069 Zih 2	1581 Bha Su 3	1659 Aug 11
90	Sh 1060 H 1070 Jum I 8	1581 Mag Su 10	1660 Jan 11
91	Sh 1060 H 1070 Shaw 4	1582 Jye Su 5	1660 Jun 3
92	Sh 1060 H 1070 Shaw 15	1582 Jye Va 1	1660 Jun 14
115	H 1071 Jum I 22	1582 Pau Va 9	1661 Jan 14
93	Sh 1062 H 1072 Rabi I 19	1583 Kar Va 6	1661 Nov 2
94	Sh 1062 H 1072 Sha 5	1584 Cha Su 7	1662 Ma 16
137	Sh 1062 H 1072 Ziq 7	1584 Asa Su 8	1662 Jun 14
95	Sh 1062 H 1073 Muh 7	1584 Bha Su 8	1662 Aug 12
96	Sh 1063 H 1073 Raj 15	1584 Pha Va 2	1663 Feb 14
97	Sh 1064 H 1074 Rabi II 10	1585 Kar Su 11	1663 Nov 1
116	H 1074 Raj 11	1585 Mag Su 13	1664 Jan 30
117 118	Sh 1064 H 1074 Ziq 16	1586 Jye Va 3	1664 Jun 1
98	Sh 1064 H 1074 Zih 14	1586 Asa Va 1	1664 Jun 29
138	Sh 1066 H 1076 Muh 2	1587 Int Sra Su 4	1665 Jul 6
139	Sh 1066 H 1076 Jum I 30	1587 Mar Su 2	1665 Nov 28
124	Sh 1066 H 1076 Sha 16	1587 Mag Va 2	1666 Feb 11
140	Sh 1066 H 1077 Muh 3	1588 Asa Su 4	1666 Jun 26
158	J 9 ('Ālamgīr I) Rabi I 11	1588 Asv Su 13	1666 Sep 30
141	Sh 1067 H 1077 Ram 18	1588 Pha Va 4	1667 Ma 4
159	J 12 ('Ālamgīr I) Jum 1 14	1591 Asv Va 1	1669 Sep 30
119	H 1082 Jum II 16	1593 Asv Va 3	1671 Oct 10
142	H 1084 Sha 15	1595 Kar Va 1	1673 Nov 15
125	Sh 1084 H 1095 Jum I 19	1606 Vai Va 6	1684 Apr 25
153	J 28 ('Ālamgīr I) Raj 6	1607 Jye Su 7	1685 May 30

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No.	Date in the original	Hindu conversion in Śaka era	Christian conversion in A, C.
154, 155	J30 ('Ālamgīr I) Muh 13	1608 Mar Va 1	1686 Nov 20
156	J 30 ('Ālamgīr I) Jum I 11	1609 Cha Su 13	1687 Ma 16
157	J 39 ('Ālamgīr I) Sha 1	1617 Pha Su 2	1696 Feb 24
143	J 41 ('Ālamgīr I) Sha 21	1619 Pha Va 8	1698 Feb 23
160	J 47 ('Ālamgīr I) Muh 2	1625 Jye Su 3	1703 May 8
146	J 47 ('Ālamgīr I) Jum II 23	1625 Asv Va 10	1703 Oct 24
161	J 48 ('Ālamgīr I) Ram 7	1625 Pau Su 9	1704 Jan 4
162	J 49 ('Ālamgīr I) Ram 29	1626 Mag Su 1	1705 Jan 15
147	J 1 (Shāh 'Ālam I ?) Muh 6	1629 Cha Su 7	1707 Ma 29
144	J 1 (Shāh 'Ālam I ?) Saf 17	1629 Vai Va 4	1707 May 9
148	J 2 (Shāh 'Ālam I ?) Rabi I 12	1630 Jye Su 14	1708 May 22
149	J 2 (Shāh 'Ālam I) Raj 16	1630 Asv Va 2	1708 Sep 20
150	J 2 (Shāh 'Ālam I) Sha 24	1630 Kar Va 11	1708 Oct 28
151	J 3 (Shāh 'Ālam I) Muh 3	1631 Cha Su 4	1709 Ma 4
145, 152	(Farrukhsiyar)	...	1713—1719
163	J 1 (Aḥmadshāh) Zih 16	1670 Mar Va 3	1748 Nov 27
8,9	J 2 ('Ālamgīr II) Jum II 8	1677 Pha Su 9	1756 Ma 10
10	J 2 ('Ālamgīr II) Jum II (Af) 21	1677 Pha Va 8	1756 Ma 23
11	J 2 ('Ālamgīr II) (Af) Raj 1 ?	1678 Cha Su 3	1756 Apr 2
12	J 2 ('Ālamgīr II) Raj 3	1678 Cha Su 5	1756 Apr 4
1	J 3 ('Ālamgīr II) Jum I 1 Sat	1678 Mag Su 2	1757 Jan 22
2	J 3 ('Ālamgīr II) Jum I 4 Tue	1678 Mag Su 5	1757 Jan 25

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No.	Date in the original	Hindu conversion in Śaka era	Christian conversion in A. C.
3	J 3 ('Ālamgīr II) Jum I 5 Wed	1678 Mag Su 6	1757 Jan 26
4	J 3 ('Ālamgīr II) Jum I 6	1678 Mag Su 7	1757 Jan 27
5,6,7	J 3 ('Ālamgīr II) Jum I 9	1678 Mag Su 10	1757 Jan 30
13,14	J 5 ('Ālamgir II) Rabi II 18	1680 Mag Va 5	1758 Dec 20
15–18	J 5 ('Ālamgīr II) Raj 3	1680 Pha Su 5	1759 Ma 3
19	J 6 ('Ālamgir II) Sha 17	1681 Cha Va 3	1759 Apr 15
20	J 1 (Shāh 'Ālam II) (Af) Rabi I 1	1682 Asv Su 2	1760 Oct 11
21,22	H 1174 Ziq 7	1683 Jye Su 9	1761 Jun 11
23,24	H 1176 Ram 2	1685 Cha Su 4	1763 Ma 18
25,26, 27	H 1176 Ram 30	1685 Vai Su 2	1763 Apr 15
28	H 1176 Zih 28	1685 Jye Va 14	1763 Jul 10
29,30	H 1177 Muh 20	1685 Asa Va 7	1763 Aug 1
31,32	H 1177 Rabi II 3	1685 Asv Su 5	1763 Oct 11
33	H 1177 Sha 29	1685 Pha Su 1	1764 Ma 3
34	H 1177 Shaw 2	1686 Cha Su 3	1764 Apr 4
35,36	H 1177 Zih 28	1686 Jye Va 30	1764 Jun 29
37	H 1178 Jum I 29	1686 Mar Su 1	1764 Nov 24
38,39	H 1178 Ram 17	1686 Pha Va 3	1765 Ma 10
164	...	...	From 1771 Mar 27 to Dec 31
165	...	...	1771–1775
166	...	...	1777–1778
168	...	...	1779
169	...	...	1788–1789
167	...	...	1790–1791
170	...	...	...

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

ERRATA

Page	Line	Incorrect	Correct
1	20	کرانده	؟
2	23	نزدیگی	نزدیکی
3	5	نزن	نزد
4	17	نزر	نذر
5	7	ہسڑی	گہڑی
5	20	بروہی	کروہی
6	15	د را شکوه	دارا شکوه
7	4	برائی	برای
9	5	خوجہ	خواجہ
11	28	د رورزہای	دروازہای
13	20	و یتھل پوره	ویتھل پوره
15	20	مدطلہ	مدظلہ
17	26	کرہا	کرہاً
19	9	ظاہرا	ظاہراً
21	11	١<	١٧
21	26	میندار	زمیندار
22	9	آراده	اراده
22	12	برشتہ	برگشتہ
24	24	مذگور	مذکور
25	15	١<	١٧
26	22	دار لخلافہ	دارالخلافہ
27	2	حاصر	حاضر
29	1	سکنده اباد	سکندرآباد
29	22	٢<	٢٧
30	8	مدطلہ	مدظلہ

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Page	Line	Incorrect	Correct
30	11	بهت نیز	بهت نیر
30	16	راؤ	راو
31	12	دراماں	در امان
30	3	چو	چون
31	4	امد	آمد
32	17	هزدهم	هجدهم
34	9	ان	آن
34	17	غارتگران	غارتگران
38	51	ان	آن
40	12	ٹک	اٹک
40	24	صبوبجات	صوبجات
40	25	خداداد خان لٹی	خداداد خان لٹی و
41	7	حمد خان	احمد خان
44	21	نک	یک
45	16	نتاجی	انتاجی
50	17	گنوجی	(گنوجی ؟)
51	4	اصلا	اصلاً
52	2	وردند	آوردند
53	15	موقوم	مرقوم
54	2	نشتم	نشستم
54	8	جعمم	جمعم
54	20, 21	کنیبجدا	کنیزان
55	24	است	است کہ
55	27	مضنیم	مظنتم
58	11	غاذ الدینخان	غازی الدین خان
58	14	روپرام کتارا	روپرام کتارا
58	18	آید	آمد

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Page	Line	Incorrect	Correct
60	1	ثاراج	تاراج
62	26	لوه کده	لوه گده
64	14	ستماع	استماع
69	5	و و	واو (؟)
70	22	دوم	دویم
72	11	نوندی	بوندی
72	12	بیانید	بیایند
72	14	فیگمات	بیگمات
72	20	روهبله‌ها	روهیله‌ها
73	1	ب	به
73	17	تعنات	تعینات
74	13	انقسا	اقسام
74	20	دین	و تن
77	3	کرده	کرده رفتند و
77	4, 5	فدوی رفتند و هم	فدوی هم
81	17	خاض	خاص
82	15	موکت	موکب
85	4	برود	بزود
87	28	لهیا سنک	لهنا سنک
87	28	گنگوری	گنگو رائی
88	3	خوایم	خواهم
88	12	بایت	بابت
88	12	مرصی الیه	موصی الیه
88	28	لهیا سنک	لهنا سنک
89	23	الوز	انور (؟)
90	15	فرماانی	فرمایند
94	12	در	دو

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Page	Line	Incorrect	Correct
95	8	فندهار	قندهار
96	24	عدر	عذر
98	5	سیرم	سیوم
99	23	فتوا	فتنہ
101	10	آزبان	ازبان
102	21	ارزوی	آرزوی
105	3	افراج	افواج
107	26	والانست	والانسب
109	7	مرفوم را	مرقوم را
109	24	صلاع	صلاح
111	16	نمایند	ننمایند
111	18	نمایند	نمایید
117	26	نمایند	ننمایند
118	23	خودر	خود را
119	26	کوچگ	کوچک
121	22	دیسایلری	دیسایگری
121	39	جمایت	حمایت
122	8	و یتهل	ویتهل
125	24	۹۹	۹۹۰
126	23	سینی	سیتی
127	9	مزکور	مذکور
128	23	اسیتصال	استیصال
130	9	نصیهت	نصیحت
130	26	رع	ربع
135	15	دولت خانی	دولت خواهی
135	24	ست	است
135	26	حوال	احوال

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Page	Line	Incorrect	Correct
136	26	سعادت	سعادت و
136	27	سرحوالدار	سرحوالدار و
137	3	اکون	اکنون
137	5	فویاد	فریاد
137	21	(جا حالی)	(جای خالی)
138	24	عزد	عذر
140	6	نودکر	نودگر
146	17	زر خوشی	زر خانه خوشی
183	9	دولت خوه	دولت خواه
183	15	بالاکهات	بالاگهاٹ
191	6	پرغنه	پرگنه
192	15	جوالداشنه	جوالد اشته
194	11	پرورنگی	پروانگی
194	12	بک	یک
206	29	طوق	بطوق
207	5	ننایج	نتایج
222	6	لهدا	لهذا

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Persian Sources of Indian History
Volume V

۱

اخبار دار الخلافه غره جمادی الاول روز شنبه

بتاریخ غره جمادی الاول روز شنبه در آنجا مقام کرده پیش خیمه را بموضع تمرپور نزدیکی وزیرآباد فرستاده بود امروز که تاریخ دویم شهر صدر روز یک شنبه است شاهنشاه یک گهری شب باقی مانده از آن طرف نریله کوچ کرده بعد طی مسافت ده کروه یک پهر روز بر آمده داخل دولت خانه خیمه واقعه کنار دریای جمن نزدیکی وزیرآباد شدند و جانبازخان سردار را با پانصد سوار بقلعه مبارک برای تیاری موتی محل و حجره خوابگاه و دیوان خاص فرستاده بود چنانچه او آمده بقلعه مبارک رسیده تمامی توپ خانه آنجا را سردهانیده در قلعه بندوبست خود نموده تیاری مکانات مزکور مینماید و بهادر محلی کروره بشاه گنج رفته برنج و روغن زرد و میده و بزها وغیره لوازم ضیافت سردار مزبور بقلعه مبارک رسانید و در راه عماد الملک و انتظام الدوله و نجیب الدوله و بهادر خان و حکیم عبید الله خان و ظفر الله خان وغیره بسواری اسپان همراه شاه ولیخان وزیر باریاب مجرا شاهنشاه گردیده همراه رکاب اند و در منزل شاه ولیخان هر یک علحده علحده فرود آمدند و در آنجا هستند و از روزی که در آنجا رفته اند باز بدار الخلافه نیامده اند سیف الدین محمد خان که در قلعه مبارک بود بموجب طلب شاهنشاه همراه نسقچیان به لشکر شاهنشاه رفت و عماد الملک تیاری ضیافت شاهنشاه و شاه ولیخان بحویلی خود کرانده بود امروز خوجه بسنت خواجه سرای او بموجب طلب چند دیگ کلان و خورد و بیست و پنج خوان نانها و دیگر دیگچه های وغیره لوازم ضیافت کرده بفوج شاهنشاه رفته است

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

پادشاه عالمگیر را که در اسد برج داشته بودند امروز بحسب درخواست خود از آنجا مع عیال و اطفال بجای قدیم رفته سکونت گرفتند

خبر است که شاهنشاه در یک دو روز داخل قلعه مبارک شده یک دو شب در آنجا بوده باز عازم سمت خضرآباد شوند

در شهر تهلکه عظیم است کسی را جان در قالب نمانده وقت داخل شدن شاهنشاه بقلعه مبارک معلوم نیست که چه خواهد شد لیکن مصادره بر شهر مقرر خواهد شد درین باب نجیب خان مختارکار شده است و دیگر هم حرامزادهای شهر پیش خان مزبور گرم بازاری میکنند

درشاهدره قطب خان روهیله که تحصیلدار مصادره مقرر شده است دست تعدی بحال مردم آنجا دراز دارد

۲

اخبار دارالخلافه سیوم جمادی الاول روز دو شنبه

دیروز دو پهر روز گذشته نجیب خان نزد شاهنشاه رفته باتفاق جهان خان سردار باریاب مجرا شده دو گهری خلوت نموده باتفاق سردار مرقوم و برخوردارخان نام از حضور انور برامد شده هر سه نام برده باتفاق بان مقبره میر خدایارخان مرحوم که نزدیکی لاتهه فیروزی است آمده بالای آن استاده شده تمام آبادی دار الخلافه را ملاحظ نموده باهم هر یک خلوت کرده جهانخان و برخوردارخان مزبور به خیمه خودها رفتند و نجیب خان از راه جدا شده به خیمه خود آمد

امروز شاهنشاه نزدیکی موضع تمرپور و وزیرآباد مقام نمود و جهانخان سردار شاهی باتفاق نجیب خان و عبدالاحد خان و ناصرخان باجمعیت یک هزار پانصد سوار بموجب فرموده شاهنشاه بقلعه مبارک رسیده سیر باغات وغیره اندرون قلعه نموده بر حوض

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

حیات بخش نشستہ درانجا بموجب طلب کہ نسقچیان رفتہ بودند سادات خان و احمدعلیخان و شیرجنگ و رعایت خان و مظفر حسین خان و حیدر قلیخان و جعفر قلیخان و خانہ زاد خان و سید نیاز خان و حافظ جواہر خان و ہوشمند علی خان و ناظر بختاور خان وغیرہ نزد سردار مرقوم آمدہ جواب سوال کردہ جواہر خانہ خاصگی و دویم و توشکخانہ وغیرہ اجناس ملاحظہ کردہ نام بردہ ہارا ہمراہ گرفتہ چہار گہڑی روز باقی ماندہ از قلعہ مبارک بر آمدہ نزد شاہنشاہ رفتند و جانباز خان نام با جمعیت سہ صد سوار بقلعہ مبارک و بر دروازہ ہا بند و بست خود دارد

حاجی فولاد خان کوتوال پیش چبوترہ ... کوتوالی خان سردار کہ سواری او براہ تریولیہ کشمیری دروازہ رفتہ بود ... چنانچہ سردار مرقوم بہ کوتوال مزبور تسلی و دلاسا نمودہ گفت ملازمت شاہنشاہ ... در شہر منادی بکردانید کہ کسے بر کسے تعدی نکند و دکاکین بازار ... کوتوال منادی کردانید و در صد دوکان یک دو دوکان وا اند باقی مسدود اند

یعقوب علیخان از فوج شاہنشاہ آمدہ راجہ باپو پندت و راجہ جگل کشور و رام پرشاد ساہو را ہمراہ خود گرفتہ بلشکر شاہنشاہ برد چنانچہ تا چہار گہڑی شب گذشتہ ہمان جا اند نیز نسقچیان شاہنشاہ آمدہ سیف الدین محمد خان را بفوج شاہنشاہ بردند -

عماد الملک و خانخانان و میر صدرالدین خان و بہادر خان و سید جمیل الدین خان و مہدی علی خان و حکیم عبید اللہ خان و ظفر اللہ خان وغیرہ بدستور در منزل شاہ ولیخان وزیر شاہنشاہ قیام دارند و عماد الملک معرفت شاہ ولیخان کہ از دوچہار روز جواب سوال می نمود چنانچہ پنجاہ لک روپیہ را نقد و سوای آن ہمین قدر جواہر نوشت و خواند کردہ بذمہ خود نمودہ چنانچہ شاہ ولیخان مزبور عماد لملک را نزد شاہنشاہ بردہ باریاب مجرا کنانیدہ و نوشت خواند مزبور را بنظر گذرانیدہ و شاہنشاہ از راہ تفضلات یک کرتی ولایتی بعماد الملک دادہ رخصت نمودہ شاہ ولیخان مزبور ہمراہ گرفتہ بدیرہ

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

خود آورد نیز شاه ولیخان بموجب گفتہ عماد الملک بهادرخان را بجناب شاهنشاه برده ملازمت کنانیده چنانچہ خان مزبور پنج اشرفی پیش آورده بعطای یک کورتی سرافرازی یافتہ آمد

چهارم جمادی الاول روز سہ شنبہ دیروز کہ صمصام الدولہ و سادات خان و احمد علی خان و صالح خان و خان زاد خان و مظفر حسین خان و شاکرخان و ناصرخان و هدایت اللہ خان و عنایت خان و فاخرخان و منور علی خان و حیدر قلیخان و جعفرقلیخان و رعایت خان و سید نبازخان و شیر جنگ و ناظربختاورخان و حافظ جواهرخان و یوسف خان و بهادر محلی کہ همراه جهان خان و نجیب خان بموجب طلب شاهنشاه درلشکر رفتہ بودند برخوردارخان عرض بیگی و شاه ولیخان وزیر همہ نام برده ها را بجناب شاهنشاه برده بہ تفاوت یک تیر استاده نموده عرض کرد کہ امرایان هندوستان حاضرانند حکم شد کہ استاده باشند چنانچہ صمصام الدولہ مع محمد سلیمان باریاب مجرا شد یک زنجیر فیل و هفت اشرفی بنظر گذرانید بعد ان سادات خان و شیرجنگ و خانزاد خان پنج پنج اشرفی و احمد علیخان و عنایت خان دو دو اشرفی و دیگران موافق مراتب خودها نزر گذرانیدند و برخوردارخان عرض بیگی نذر هر یک از دست خود گرفتہ بجناب اقدس رسانید حکم شد کہ برای مجرا حاضر شده باشند و شاهنشاه بہ رعایت خان پسر عظیم اللہ خان یک کورتی و یک شال برنگ زرد مرحمت فرمود و یک یک کورتی بہ سیف الدین محمد خان و مهدی قلیخان میشرخان و سید جمیل الدین خان و کشن چند مرحمت فرموده و بہ سیف الدین محمد خان حکم شد کہ تیاری باغ قدسیہ آباد و حویلی جعفر خان و علی مردان خان و دارا شکوه و حویلی نو بابت ابوالمنصورخان و باره دری شایستہ خان و اسد خان نماید بعد ان شش گهری شب نگذشتہ همہ نام برده ها برامد شده بخانہ خودها رفتند و باپو پندت و جگل کشور کہ همراه یعقوب علیخان بلشکر شاه رفتہ بودند بدون مجرا بخانہ خودها آمدند عرض بیگی گفت کہ ملازمت شما فردا کنانیده خواهد شد و حکیم ظفراللہ کہ در لشکر بود وقت شام در حویلی سید نیاز خان آمد

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

امروز که تاریخ چهارم جمادی الاول روز سه شنبه است دایره لشکر شاهنشاه متصل موضع تمرپور... دارد و عماد الملک و انتظام الدوله و میر صدر الدین خان و حکیم عبید الله خان و سید جمیل الدین خان و مهدی قلیخان و بهادر خان درلشکر شاهنشاه اند و شاه ولیخان وزیر ... چهار گهری روز بر آمده در خیمه نزد عماد الملک آمده چهار گهری نشسته جواب سوال نموده یک پهر چهار گهری روز بر آمده بخانه خود رفت و عماد الملک و سیف الله خان و عبد الرشید خان و یاقوت رقم خان و مهدی قلیخان را برای تیاری حویلی خود که در چوک سعد الله خان است جهت فرود آمدن شاه ولیخان فرستاده چنانچه نام برده ها تیاری موتی محل و شیش محل و طرف مکان کولیر مینمایند چهار خواجه سرای و دوصد سوار فرستاده شاهنشاه برای تیاری قلعه مبارک آمده اند خبراست که فردا شاهنشاه داخل قلعه خواهد شد و محمد رفیع دربان نظارت یک نسقچی را در جناب شاهنشاه گرفته برای آوردن رسد غله به شاه دره رفته که رسد غله در شهر رساند سعادت خان آفریدی و سید هدایت علیخان را یک یک کورتی از جناب شاهنشاه عطا شد

۳

اخبار دار الخلافه پنجم شهر جمادی الاول سنه ۳ روز چهار شنبه

شاهنشاه لغایت صدر متصل موضع تمرپور نزدیکی وزیرآباد سه دروهی از دار الخلافه مقام دارد عماد الملک و انتظام الدوله و سید جمیل الدین خان و نسبت خان و مهدی قلیخان و عبد الرشید خان و غیره همراهیان عماد الملک بدستور در فوج شاهنشاه بمنزل شاه ولی خان وزیر قیام دارند

دیروز جهانخان سردار شاهی معه سرور خان نام سردار باتفاق میرنجی خان و یعقوب علی خان و کشن چند و غلام حسین خان در قلعه مبارک آمده بموجب حکم شاهنشاه تمامی سلاطین را ملاحظه کرده چهره های هر یک درست کنانیده منجمله آن دوازده اسم را قلم بند نموده از انجا بر دیوڑهی ملکه زمانیه رفته معرفت محلیان همراهی خود که

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

درزنانه رفته بودند دو گهری جواب سوال نموده بر آمده براه انگوری باغ و گلابے باغ و بلند باغ سیر کنان بحویلی عماد الملک آمده مکانات انجا را ملاحظه نموده بحویلی جاوید خان و اسحاق خان مرحوم رفته ملاحظه نموده باز بقلعه مبارک آمده کوتهه‌های فراش خانه بادشاهی را وا کنانیده ساعتی ملاحظه کرده بحویلی نوبابت صفدرجنگ مرحوم آمده سکونت گرفت درانجا نجیب خان و عبدالاحد خان و غلام محی الدین خان و یوسف خان و جواهرخان و عمر علی خان و هوشمند علی خان که نزد سردار مذکور آمده بودند بجواب و سوال پرداخته و نجیب خان دو هزار روپیه بطریق ضیافت به سردار مرقوم رسانیده ... بموجب گفته سردار مرقوم دو دو هزار روپیه برای ضیافت شاه ولیخان وغیره چهار وزیر شاهنشاه بفوج انها فرستاده بعد جواب و سوال یک پاس شب گذشته برامد شدند

امروز جهانخان سردار شاهی باتفاق سرورخان همراهی خود و نجیب خان و یعقوب علیخان از حویلی صفدرجنگ مرحوم بحویلی داراشکوه رفته بالای دروازه حویلی مسطور نشسته پنجاه زنجیر فیل ماده از فیل خانه بادشاهی ملاحظه کرده بلشکر شاهنشاه فرستاده و یک پهر و چهار گهری روز بر آمده سردار مرقوم باتفاق نام بردها ازانجا سوار شده بقلعه مبارک آمده کوتهه‌های قورخانه بادشاهی را ملاحظه نموده جوشن و شمشیر و خلاع وغیره را که درانجا بودند بعمله فعله انجا گفته که بفرودگاه اینجانب بیارند و خود بنورگده رفته کوتهه‌های سرب باروت را ملاحظه کرده ازانجا در دیوان عام آمده نشسته کاغذ کارخانجات را که بموجب طلب ابوجعفرخان پیشکارخان سامانے پیش آورده بود ملاحظه کرده دو پهر سه گهری روز گذشته از قلعه مبارک سوار شده بفرودگاه خود آمد طعام که از دیره صمصام الدوله و شولاپوری بیگم آمده بود تناول نمود درانجا نعمت الله خان و صمصام الدوله و خانه زادخان و عنایت خان وغیره بموجب طلب سردار مرقوم آمده حاضر شدند بجواب و سوال آنها پرداخت

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

امروز صبحی شاه ولیخان وزیر شاهنشاه نزد عماد الملک آمده با انتظام الدوله و سید نیاز خان و سید جمیل الدین خان ... و غیره همراهیان عماد الملک جواب سوال نموده بهادرخان همراهی عماد الملک را نزد شاهنشاه برد برائی بندوبست ضلع حصار و نارنول وغیره از طرف شاهنشاه مقرر کنانیده به سیزده کس همراهیانش را بعطای سه سه پارچه سرافراز کنانیده رخصت نمود نصرخان نام سردار را با دوازده هزار سوار شاهی همراه او تعین نموده چنانچه هر دو نام برده ها از فوج شاهنشاه کوچ نموده آنطرف سرای روح الله خان دیره نمودند نیز دیشب که شاه ولیخان وزیر شاهنشاه نزد عماد الملک آمده باتفاق حکیم عبید الله خان و مهدی قلیخان و غیره همراهیان جواب سوال نموده نسقچیان را فرستاده سید نیازخان را از دارالخلافه طلب داشته جواب سوال نموده یک پاس شب گذشته بخیمه خود رفت

درینولا نجیب خان از تحصیل زر موقوف سرورخان نام تحصیل دار شهر و نیابت آن به غلام محی الدین خان و امین آن به مهدی قلیخان و کشن چند مقرر شده چنانچه هر سه نام برده ها و گل محمد ساهوکار شاهی بدارالخلافه آمدند

شادل خان بموجب طلب نزد شاهنشاه رفته ملازمت نموده دو اشرفی نذر گذرانیده یک کورتی و یک شال به او و چهار کس همراهیانش را یک یک کورتی و خالق وردی خان منگباشی که ملازمت نموده بود یک کورتی و یک شال با و مرحمت شد

راجه باپو پندت بحویلی رای بهوگچند سکونت دارد و می گویند که معرفت شاه ولیخان و یعقوب علیخان ملازمت شاهنشاه نموده پنج اشرفی نذر گذرانیده معرفت شادل خان و برخوردار خان عرض بیگی عرض معروض نموده شرطهای وکالت بالاجیراو نموده که آقای من هر کس که بر تخت هندوستان می نشیند با و چوتهه ملک ... پانزده کس سوار همراهی راجه مزبور از جیسنگه پوره نزد راجه مرقوم می آمدند در حویلی سعدالله خان مرحوم از مردم

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

شاهی خانه جنگی بمیان آمده دو کس مرهته زخمی شدند و مردم شاهی پنج راس اسپ مرهته کنده بردند روز دوم باپو پندت وکیل بالاجی راو بشاه عرض کرد که موکل من با دولک سوار برای غلامی حاضر است شاه گفت این کافر دروغ می گوید بدر کنید این را چنانچه پندت مزبور خوف کشیده درخانه کشن چند پناه گرفته نشسته است تا این مدت کشن چند وکیل بنگش بخوف عمادالملک در خانه باپو پندت پناه گرفته بود الحال که کشن جند وکیل بسبب وکالت افغانان و لاف زنی و دروغ گوی در خانه ابدالی رویت پیدا کرده پناه باپو پندت شده است رقم وغیره آنچه باپو پندت می گوید او آورده می دهد باپو پندت تاسف خورده خفیف و دلیل شده برادران او باو بسیار گفته بودند که درانجا نماند اما از راه دیوانگی درانجا مانده پرسوتم پندت و دامودر پندت برادران مشارالیه مع قبائل و جواهر لک روپیه که بقیمت حال گرفته اند یعنی درحقیقت مال دولک روپیه است برای شمشیربهادر از حضور گرفته بطرف جهانسی رفتند انتاجی مانکیسر را خبر نکردند

۴

اخبار دارالخلافه ششم جمادی الاول سنه ۳

شاهنشاه نزدیکی موضع تمرپور وزیرآباد مقام دارند عمادالملک و سید جمیل الدین خان و عبدالله خان وغیره همراهیان عمادالملک درانجا اند

دیروز پنج گهری روز باقی مانده جهانخان سردار شاهی باتفاق میرنجی خان و نعمت الله خان و امین الدین خان و حیات الله خان و میر قطبی از حویلی نو صفدر جنگ مرحوم سوار شده اسپان و افیال و نرگاوان و شتران و دیگر اجناس توشکخانه و جواهر خانه و تورخانه وغیره اموال بادشاهی را که سردار مرقوم ملاحظه کرده علحده نموده بود همراه گرفته نزد شاهنشاه رفته هم اجناس مزکوره را رسانیده و نام برده ها را بملازمت شاهنشاه رسانیده چنانچه میرنجی-خان یک جلد قران مجید و دیگران اشرفی ها بنظر شاهنشاه گذرانیده

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

آداب بجا آوردند شاهنشاه بهر یک تفضلات فرموده بر سردار مرقوم جواب نمودند بدارالخلافه بطلب عالمگیر بادشاه فرستاده چنانچه سردار مرقوم از انجا آمده یک پاس شب گذشته بقلعه مبارک رسیده بر دیوڑهی مکان مسکن عالمگیر بادشاه رسیده استاده شده معرفت خوجه سرای عرض کرده فرستاد که مرا شاهنشاه بجناب عالی برای بعضی عرض فرستاده است چنانچه حضرت بدولت بر دیوڑهی تشریف آوردند سردار مزبور مجرا نموده دست بسته استاده شده بموجب حکم شاهنشاه عرض کرده که سلطنت هندوستان بحضرت مبارک باشد و یک جلد قران مجید که شاهنشاه فرستاده بود بجناب والا گذرانیده چنانچه حضرت عالمگیر قران مجید را بر سر گذاشته شکرانه بدرگاه ایزدی بجا آوردند و سردار مرقوم عرض نمود که شاهنشاه برای ملاقات طلبیده است حضرت بدولت فرمودند { فرمودند } که فردا صبحی برای ملاقات شاهنشاه سوار خواهم شد سردار مذبور شب بقلعه مبارک ماند و یک یک نسقچی به طلب امرایان خورد و کلان فرستاده که فردا صبحی برای سواری رکاب والا آمده حاضر شوند

امروز صبحی که تاریخ ششم ۶ شهر حال باشد حضرت بدولت عالمگیر بادشاه بمکان بودن از استراحت بیدار شده عمله فعله سواری یاد فرمودند چنانچه برای جهروکه اسد برج آمده حاضر شد حضرت بدولت پوشاک خاصه طلبیده بر دیوڑهی تشریف فرمودند درانجا جهانخان سردار شاهی و میرنجی خان و صمصام الدوله و سید نیاز خان و میر فخرالدین خان و میربقا خان و میر حیات الله خان و میر قطبی و خانه زاد خان و امین الدین خان و نعمت الله خان و مظفر حسین خان و یعقوب علیخان و نجیب خان و جوگل کشور وغیره بجناب والا رسیده باریاب مجرا شده همراه رکاب شدند حضرت بدولت شش گهڑی روز برآمده از دیوڑهی عیش محل بر تخت هوادار سوار شده تا نزدیکی لشکر شاهنشاه ازانجا شاه و لیخان وغیره چهار وزیر شاهنشاه به استقبال عالمگیر بادشاه آمده هریک دست بسته مجرا نمودند حضرت بدولت یک پهر دو گهڑی روز برامده بدیره شاهنشاه رسیده چنانچه شاهنشاه مسند را گذاشته چند قدم پیش آمده باهم بغلگیر شده

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

باتفاق یک دیگر بر مسند نشستہ درانجا بموجب طلب عمادالملک و خانخانان و میرنجی‌خان آمده مجرا نمودند قریب شش گہڑی جواب سوال درمیان مانده شاہشاه یک کورتی زربفت و یک کلاه زرین مع شال و جیغہ پر کہڑی و یک راس اسپ با ساز ولایتی بہ بادشاه عالم‌گیر تواضع نموده گفتند کہ سلطنت ہندوستان بشما مبارک باشد و وزارت بنام خانخانان مقرر نموده یک کورتی و مندیل معہ یک شال و یک قوطہ بخان مشارالیہ و وکیل مطلق میرنجی‌خان را مقرر نموده یک کورتی سبز کمخاب داده بدارالخلافہ رخصت نموده چنانچہ بادشاه عالم‌گیر معہ امرایان خود و خانخانان راہمراه گرفتہ معاودت بدولت خانہ نموده پس (پیش؟) از سہ پہری بجامع مسجد رسیده فرود آمده زیارت اسار شریف نموده شش گہڑی روز باقی مانده بعد ادای نماز بسواری بخت رواندار راه لاہوری دروازه بدیوان خاص رسیده بر کرسی جلوس فرمودند ہر یک امرایان آداب بجا آوردند بعد ساعتی حضرت خود بدولت عالم‌گیر بادشاه بہ باغ حیات بخش تشریف آورده طواف درگاه انجا نموده بہ باغ مزبور سیر می فرمایند و خانخانان و صمصام الدولہ وغیره امرایان خورد کلان حاضراند و عمادالملک و جمیل الدین خان و حکیم عبدالله خان وغیره ہمراہیان خود بفوج شاہنشاه درمنزل شاه ولیخان وزیر قیام دارد

۵

اخبار دارالخلافہ از ابتدای بیست و ہفتم ربیع الثانے تا لغایت نہم جمادی الاول سنہ ۳

بیست و ہفتم شہر صدر عمادالملک وزیرالممالک و انتظام الدولہ خانخانان و حکیم عبیدالله خان مع برادر و بہادرخان و نسبت خان و سید جمیل الدین خان وغیره برای ملازمت شاہنشاه ہمراه شاه ولیخان وزیر ابدالی کہ بفوج شاہنشاه آن طرف سونی‌پت رسیده بود بدیره شاه ولیخان ماندند و طعام کہ از خانہ او آمده بود تناول کردند و شاه ولیخان ہر یک نام برده‌ہارا جدا جدا نگاہداشت و یک روز و شب معرفت شاه ولیخان با شاہنشاه جواب و سوال بمیان مانده بروز

CC-0. Agamnigam Digital Preseyation Foundation, Chandigarh

دویم کہ تاریخ بیست و ہشتم شہر صدر شد شاہنشاہ از آنطرف سونی پت کوچ کردہ مابین موضع بروتھہ و نریلہ داخل دولت خانہ شدند و بوقت سہ پہری شاہ ولیخان وزیر شاہنشاہ عماد الملک و انتظام الدولہ و غیرہ را برای ملازمت ہمراہ گرفتہ دست بستہ ہر یک را علحدہ علحدہ بملازمت شاہنشاہ رسانیدہ چنانچہ عماد الملک یک صد و یک مہر و انتظام الدولہ یک صد و بیست و یک مہر بنظر شاہنشاہ گذرانیدہ از آنوقت تا یک پاس شب گذشتہ از ہر یک نام بردہ ہا جواب و سوال خلوت ماند بعد ان عماد الملک وغیرہ از انجا ہمراہ شاہ ولیخان برآمد شدند چنانچہ شاہ ولیخان ہر یک را بدستور علحدہ علحدہ بخانہ خود نگاہداشتہ و شیرجنگ را کہ نسقچیان شاہنشاہ از شہر بردہ بودند بملازمت شاہنشاہ بردند چنانچہ شاہنشاہ بعد جواب و سوال از راہ تفضلات بعد جواب سوال خلعت پنج پارچہ و یک راس اسپ بدستور ولایت مرحمت فرمودہ رخصت شہر نمودند چنانچہ نام بردہ بشہر رسید

بیست و نہم شہر صدر سلخ شد شاہنشاہ عبد الاحد خان و ناصر خان را مع سواران نسقچیان بدار الخلافہ رخصت نمودہ فرمودند کہ در شہر رفتہ منادی عدم تعدی نمایند کہ کسی بکسی ایذا نرساند و قاضی و کوتوال و مفتیان و محتسب را طلبیدہ با جماعت نماز جمعہ ادا کردہ خطبہ سلامتی بنام شاہنشاہ شاہ احمد درانی خواندند و نام بردہ ہا بر چبوترہ کوتوالی رفتہ منادی عدم تعدی کردانیدند

نجیب خان روہیلہ معرفت جہان خان سردار ملازمت شاہنشاہ نمودہ چنانچہ شاہنشاہ از راہ تفضلات خلعت پنج پارچہ و سرپیچ مرصع بدستور ولایت مرحمت فرمودند و تحصیل شہر و بندوبست قلعہ مبارک بہ نجیب خان سپرد شد چنانچہ خان مزبور از انجا رخصت شدہ بشہر رسیدہ در حویلی بابت دارا شکوہ سکونت ورزیدہ نسقچیان شاہنشاہ را کہ ہمراہ آوردہ بود بر دروازہ ہای قلعہ مبارک فرستادہ کہ ہر کس از قلعہ بیرون بر آید جہاژہ گرفتہ بگذارند و ہر کس کہ اندرون برود رفتن ندہند چنانچہ نسقچیان بر درورزہ ہای قلعہ

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

نشستم بعمل آوردند و سیف الدین محمد خان و سید نیاز خان و مسعود خان و صمصام الدوله که در قلعه بودند نزد عالم گیر پادشاه که در حجره خوابگاه بودند رفته از انجا مع عیال و اطفال بر آورده بطرف اسد برج برده نگاهداشته از هر چهار طرف دروازهای برج مزبور را تیغه نموده و نام برده‌ها از قلعه مبارک بر آمد شده بدیره خودها رفتند و در قلعه مبارک بموجب حکم شاهنشاه بند و بست نجیب خان و نسقچیان گردید و تیاری دیوان خاص و دیوان عام وغیره بموجب حکم شاهنشاه میشود خبر است که فردا شاهنشاه ازانجا در باغ شعله مار و پس فردا بقلعه مبارک داخل خواهند شد۔

فوج شاهنشاه از وزیر آباد تا بکوه سیاه و ازانجا تا بسرای محرم نگر و عبید الله نگر وغیره و فوج همراهی جهان خان سردار از قصبه لونے تا بمقابله بدرپور آنروی دریای جمن دیره دارد۔

و قطب خان روهیله از طرف نجیب خان برای رسانیدن غله و تحصیل زر مقرر بشاهدره آنروی دریای رفته که ازانجا رسد غله بفوج شاهنشاه رساند۔

ذوالفقار جنگ را نسقچیان فرستاده جهان خان از آنروی دریای آمده همراه برده نزد سردار مرقوم رسانیده چنانچه ذوالفقار جنگ با سردار مرقوم ملاقات کرده جواب و سوال نموده بخانه خود آمد میگویند که در خواست صبیه صاحبه محل است

۶

خبر دار الخلافه هشتم لغایت نهم جمادی الاول سنه ۳

دیروز آخر روز مجد الدوله عبد الاحد خان برای مبارک باد وزارت بخانه خانخانان رفته دو اشرفی پیش آورد و نه خوان طعام بجهان خان و شاه ولیخان فرستاد

شاهنشاه در قلعه مبارک بموتی محل و حیات بخش باغ در بند و بست زنانه ماند و حضرت عالم گیر در محل خود تشریف داشته

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

پنجاه خوان طعام ضیافت برای شاهنشاه فرستاد و معظم
آبادی والده حضرت بیست و یک اشرفی و لوزیات بشاهنشاه فرستاد
عماد الملک طعام ضیافت برای شاه ولیخان فرستاد

امروز که تاریخ هشتم است شاهنشاه از دیوان خاص بر اسپ
سوار شده بدیوان عام تشریف آورده بدستور نادرشاه بر کرسی
نشسته درانجا حضرت عالمگیر هم تشریف آوردند شاهنشاه تعظیم نموده
بر مسند برابر خود بدست راست نشانیده بعد ازان شاه ولیخان
وزیر و جهان خان سردار و برخوردار خان و خانخانان و عماد الملک
و صمصام الدوله و میرنجی خان و خواجه عبید الله خان پسر عبد الصمد
خان مرحوم و نجیب خان وغیره مردم هندوستان آمده مجرا نمودند
یک پهر و یک گهڑی روز بر آمده هردو پادشاه برخاسته بمحل خود
رفتند

خانخانان عرض نموده که از آمدن قشون شاهی در قلعه و شهر
تهلکه عظیم شد و بمردم غربا ایذا میرسد پس اگر دو چهار روز قشون
شاهی درینجا خواهد ماند همه شهر تلف خواهد شد چنانچه شاهنشاه
حاجی فولاد خان کوتوال شهر را که حاضر بود طلبیده یک کورتے و
یک شال براو و پسرش داده سادات خان داروغه نسقچی باشی را
تعین نموده تقید کرده که غارتگران را بسزا رسانیده محافظت
شهر نماید چنانچه نسقچیان شاه پنجاه شصت کس غارتگر را دستگیر
کرده گوش و بینی بریده تشهیر نموده تاهم بادل پوره و پتهل پوره و
جسونت پوره و کنده ناله و بازار سید سالار و قراول پوره وغیره شهر
نو و کهنه دست برده شد

خانخانان بموجب حکم شاهنشاه در ریتی رفته برای تیاری پل
بردریای جمن رفته تاکید کرده بخانه عماد الملک آمده جواب و
سوال نموده ازانجا باتفاق عبد الاحد خان و سیف الدین محمد خان
بقلعه مبارک رفته بدیوڑهی عیش محل بجناب بادشاه عالمگیر مجرا
نموده بالا بند بابت تفویض خدمت دیوانی خالصه وتن به مجد الدوله
و عبد الاحد خان دهانیده و جگل کشور تسلیمات تفویض خدمت دیوانی

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

صرف خاص دهانیده بحویلی خود رسیده باتفاق میرنجی خان و عبدالاحد خان و لطف الله بیگ خان و جگل کشور و رام پرشاد و گماشته نگرسیته ساهوی بنگالا جواب و سوال کرده در تدبیر سرانجام زر پیش کش شاهنشاه که برای آن تقید بسیاراست متفکر اند

خانخانان پنجاه نفر نسقچی شاهی برای محافظت مندویات متعلقه خود فرستاد

یک نویسنده از طرف خانخانان نزد سورجمل جات رفته و خط خانخانان حسب الحکم شاه برد

شاهنشاه بمیر آفتاب وکیل راجه مادهوسنگه که از پشاور همراه بود خلعت و جواهر براجه مادهوسنگه داده رخصت نمود

یک نفر خواجه سرای بموجب فرستاده شاهنشاه نزد اهلیه معین الملک رفته حکم رسانیده که شما پیشتر روانه بلاهور شوند بیگم مزبور عرض کرده فرستاد که درینجا وابستگان مرا جدا شدن نمی دهند انشاالله تعالی همراه رکاب خواهم رفت دو گهڑی روز مانده اهلیه مرقوم سوار شده بخانه عمادالملک رفته

امروز خانخانان بموجب طلب مع قاضی و مفتی پیش شاهنشاه رفته کاغذ محالات خالصه وتن و صرف خاص که شاه طلبیده بود گذرانیده آمد بعد ازان شاه تا نصف شب رقص طوایف هندوستان دید خانخانان چهل جنگره و پاندان بشاه فرستاد یک قوتی انگور فرستاده شاه ولیخان بخانخانان رسید

۷

خبر دارالخلافه نهم جمادی الاول سنه ۳

اول روز عمادالملک و شاه ولیخان وزیر و جهان خان سردار و برخوردار خان عرض بیگی شاهنشاه و خانخانان در دیوان خاص باریافته مجرا نمودند

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

عماد الملک یک فرد یک لک و چند هزار اشرفی و چهل و پنج لک روپیه را جواهر که در خانه موجود داشت نوشته بشاهنشاه گذرانیده شاه بمشار الیه گفت که ترا هم خدمتی در هندوستان میفرمائم

شش گهڑی روز برآمده خانخانان و صمصام الدوله و خواجه عبید الله خان و میرنجی خان و ابو جعفر خان پیشکار خان سامانے از جناب شاهنشاه رخصت شده بدیوڑهی عیش محل بجناب حضرت عالم- گیر مجرا نموده جواب و سوال میکردند درین ضمن جهان خان و شاه ولیخان و برخوردار خان وغیره امرای شاهنشاه برای مجرای عالمگیر بادشاه آمدند تا دو پهر روز جواب و سوال نموده آمدند

نسقچی بر خانخانان سزاول شد که زرها زود داخل سرکار نمایند.

عماد الملک یک پهر و دو گهڑی روز برآمده از جناب شاهنشاه رخصت شده بحویلی خود آمده با سید جمیل الدین خان و بهادر خان و محمد سعید خان و سیف الله خان و عبد الرشید خان و یعقوب علیخان جواب و سوال کرد

۸

॥ श्रीराम ॥

۱

دو بند نوشته هشتم شهر جمادی الثانے سنه ۲

خداوند فضل و احسان فیاض زمان مد ظله السبحان سلامت

قبل ازین عریضه نیاز متضمن بر اخبارات دربار جهانیان مدار و مقامات نواب وزیر الممالک بهادر در چکله سرهند و جاری داشتن نگاهداشت افواج و روانه شدن صبیه نواب معین الملک مرحوم از بلده لاهور و همراه دادن والده اش لوازمه جهیز از اقسام جواهر و پارچه و افیال و اسپان با ساز طلا و نقره و ظروف طلا آلات و نقره آلات وغیره و اصلاح ساختن راجپوتان ماروار بعجز و الحاح تمام از شهامت مرتبت دتاجی سندهیه و قرارداد راج جودهپور و ناگور براجه بجی سنگه و جالور و میرته براجه رام سنگه و نصف محالات تعلقه صوبه حضرت اجمیر و نصفی سابهر بهرو راجها و ادای مبلغ شصت لک روپیه نصف نصف براجه مشار الیهما و تصرف نمودن پسران بلوجات دیهات

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

گرد نواح دار الخلافه و دیگر احوالات حضور و بیرونجات بتفصیل و تشریح بصحابت قاصدان اجوره دار بتاریخ هجدهم ۱۸ شهر جمادی الاول سنه ۲ ارسال حضور کرامت گنجور نموده از نظر مبارک تفضل گستر گذشته باشد

بعد ازان خبر لشکر بادشاهزاده والا گهر و نواب وزیرالممالک بهادر بدین منوال است که نواب معز الیه بمعه شاهزاده والانسب از مقامات چکله سرهند بتاریخ بیست و یکم شهر جمادی الاول سنه ۲ کوچ نموده، بر موضع پایل این طرف سرای لشکرخان که دوازده کروه پیشتر از چکله مرقوم است دیره نمودند دریای ستلج از آنجا هفت هشت کروه فاصله دارد و برای تیاری پلبندی دریای مزکور و فراهم آوردن کشتی ها تقید فرمودند بتاریخ بیست و پنجم ۲۵ ماه صدر بهیکهن خان پسر جمال خان زمیندار مالیز و خواجه بخش خان سندل قوم افاغنه و رنجیت سنگه جماعه دار سکهان حسب الطلب در فوج داخل شده بوساطت راجه ناگرمل ملازمت نواب وزیرالممالک بهادر نمودند و هریک پنج پنج روپیه پیش آورده بهریک خلعت مرحمت نمودند و درباب نوشتن سکهان مذکور براجه مسطور پروانگی دادند

زوجه نواب معین الملک مرحوم صبیه خود را که منسوب به نواب وزیرالممالک بهادر است روانه سرهند نموده وهمگی جواهر بابت نواب اعتمادالدوله قمرالدین خان مرحوم که در هنگام فتح جنگ از احمدخان افغان ابدالی نواب معین الملک مرحوم همراه خود بصوبه لاهور برده بودند و سوای آن جواهر از طرف خود و دیگر لوازمه جهیز بکثرت بسیار همراه داده و میر مومنخان کردار عمده خودرا با خوجه سرایان و عمله فعله دیگر نفاث کرده و زوجه نواب حالے خان مرحوم راکه نانی حقیقی صبیه مسطور راند همراه دادند و خود در بلده لاهور داخل شده به مقدمات آنجا می پردازند

زوجه نواب معین الملک.مرحوم صدیق بیگ خان نائب نظامت صوبه لاهور را برای تحصیل و بندوبست محالات سیالکوٹ و ایمن آباد و غیره مرخص ساخته چون احمدخان ...... چهار لک روپیه ار طرفه خود و یک ...... بطربق جهیز برای ......

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

...... بگیرند و بدهند و یک لک روپیه سالیانه برگ بهای صبیه بیگم از جمله سیالکوت وغیره محلات تنخواهی صوبه کابل مقرر ساخت چنانچه نامبرده زر مرقوم را و سوای آن چهارلک روپیه از طرف خود بر آدینه بیگ خان فوجدار دوآبه که بالفعل مختار آن صوبه است تنخواه نوشته فرستاده ۵۵

صبیه بیگم مذکور از لاهور روانه شده در پرگنه جلال آباد که سی کروه از لاهور بجانب کوه جمون واقع است نزد آدینه بیگخان رسیده خان مذکور به لوازم استقبال و سراسم ضیافت و مهمانداری پرداخت و چند روز باخود نگاهداشته پارچه و جواهر و غیره نذرانه از طرف خود بنواب مهیا کرده همراه بیگم یعنی (؟) منسوب نواب وزیر اعظم روانه نمود و زر تنخواه را بوساطت راجه ناگرمل نشان نموده فرستاده

نواب وزیرالممالک از خبر روانه شدن بیگم مذکور از نزد آدینه بیگ خان خوجه جوہر و غیره مردمان افواج را بجهت آوردن روانه ساخته چنانچه نامبرده بتاریخ سلخ شهر جمادی الاول سنه ۲ ...... ستلج رسیده بنابران نواب معزالیه بتاریخ غره جمادی الثانے سنه الیه سید جمال الدین خان و بهادرخان و راجه ناگرمل و حکیم عبادالله خان و خوجه سعادت و خوجه بسنت خان و دیگر کارپردازان خود را با لوازمه جاه و حشم پیشوا برای آوردن فرستاده القصه بتاریخ دویم ماه مرقوم سنه ۲ بیگم مذکور در لشکر نواب صاحب که سر دیره علحده ایستاده شده بود داخل کرده و لوازمه جهیز همراه است بقسمي که از عقب بنظر نواب صاحب میگذارد بجناب فیض ماب بندگان عالی معروض خواهد داشت ۵۵

نواب وزیرالممالک بهادر از ادینه بیگ خان فوجدار دوآبه که از چند سال چیزی بطریق پیشکش سرکار والا نداده مبلغ سی لک روپیه درخواست دارند چنانچه بمعرفت راجه ناگرمل جواب و سوال این مقدمه بر روی کاراست چنانچه خان مشارالیه پنج لک روپیه ازان جمله نصفی نقد و نصفی اجناس طوعاً و کرها قبول مینمایند نواب صاحب محمد تقیخان و شنکر پندت را برای همین مقدمه نزد خان مرقوم فرستاده ۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

نوشتجات اکثری از زمینداران و رئیسان صوبه ملتان و صوبه تهته بنواب وزیرالممالک بهادر رسیدند که مایان از پیشین نوکر موروثی بادشاه هندوستان ایم و الحال قابوی وقت و فرصت است دراین نواح بمعه بادشاهزاده والاگهر تشریف فرمایند هم ها بمعه افواج در بندگی ها حاضر ایم ازین جهت اراده نواب معزالیه خاطرو منقش دل است که او بصوبه لاهور رسیده عازم پیشتر باید شد و نام خود باید کرد فاما مرضی .... صوبه داران لاهور سواي مزاج و مشورت آن کاری نکردند اصلا .... زوجه نواب معین الملک مرحوم هم از خان مزکور .... ازین جهت عرضی نواب صاحب بنظر نمی آید ۵

۹

۲ ॥ श्रीराम ॥

۱

بند دویم تتمه اخبارات دربار معلی لغایت هشتم شهر جمادی الثانے سنه ۲

نواب شیر جنگ بهادر و نواب خانخانان بهادر در رکاب شاهزاده والاگهر اند فاما نواب خانخانان بهادر از وقوع این معنی که زوجه نواب معین الملک که بهاوج ایشان است همگی جواهر بابت قمرالدین خان مرحوم بنواب وزیرالملک (الممالک) در وجه جهیز داده در دل بسیار آشفته خاطر اند فاما لاعلاج هستند ۵

هزاریان توپخانه ملازم سرکار والا که همراه نواب وزیرالممالک بهادر رفته بودند بسبب نایافتن روزمره بجان آمده از ممر فاقه کشی برخاسته می آمدند نواب صاحب از اطلاع این خبر آنهارا با خود طلب داشته تسلی و توجه کمال نموده هژده هزار روپیه را تنخواه براجه ناگرمل کرده دادند و ازان مبلغ هشت آنه یومیه فی سوار مقرر فرمودند و حقیقت طلب ملازمان خانگی این است که مردمان توپخانه نواب صاحب را ...... آب و دانه مسدود کرده تنخواه می گیرند و فوج سایر را الحال نیم روپیه یومیه تقسیم میشود با وجود این نگاهداشت افواج جاری است ۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

حقیقت ولایت و احمد خان بدستور سابق که احمد خان و جهان خان در قندهار اقامت دارند لیکن زمینداران صوبه ملتان و صوبه تهته وغیره بسبب هراس زر معهوده مقرری را از خود ارسال دارند ۵

خانه زاد پیشتر حقیقت اصلاح مارواررا معروض داشته بود دریفولا این است که شهامت مرتبت دتاجی سندهیه بمعه راجه رام سنگه محاصره ناگور را گذاشته بجانب صوبه حضرت اجمیر آمده خبر است که اشنان پهکرجی خواهند نمود و راجه بجی سنگه در تعلقه بیکانیر اقامت دارند پسران متصدیان و معتبران راج خودرا بطریق یرغمال نزد سندهیه مسطور فرستادند ظاهرا بالفعل منجمله مبلغ سی لک روپیه پنج لک روپیه را در تدبیر که نقد و برو غله سرانجام کرده بدهند و دتاجی پندت نیز در حوالی اجمیر اند درین صورت دروازه‌های شهر پناه ناگور کشاده گردیده و راه آمد و شد جاری گشت و غله نیز رو به ارزانی آورد ۵

راجه مادهوسنگه در جی پور اقامت دارند چون راجه گج سنگه زمیندار بیکانیر که از اصلاح سرداران دکن جمعیت خاطر بهم رسانیده از مسکن خود کوچیده برای شادی کتخدای خود که با صبیه زمیندار کامان مقرر شده بود بتاریخ بیست ویکم ماه جمادی الاول سنه ۲ درجی پور رسیده از استماع این خبر راجه مادهوسنگه سوار شده بیرون بلده مرقوم رفته از زمیندار بیکانیر ملاقات نموده دوخوان پارچه و دو راس اسپ و یک قسم جواهر تواضع کرده چنانچه مابین جی پور و آنبیر دیره ساخته فرود آمده ترتیب شادی در پیش بود ۵

تدبیر و تجویز ملاقات کنانیدن راجه بجی سنگه و راجه رام سنگه درمیان بود باید دید که بچه عنوان ملاقات هردو راجها که نفاق قبلی باهم دارند صورت بندد و بقسمی که متعاقب دو (؟) میرسد بعرض میرساند ۵۵

راجه مادهوسنگه بتاریخ بیست ویکم ماه جمادی الاول سنه ۲ دلیل سنگه راجاوت را برای بند و بست محال سرکار نارنول که فوجداری بنام نواب خانخانان مقرر است روانه ساخته ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

چون از چند روز سورجمل جاٹ مردمان افواج خود را برای تسخیر و گرفتن قلعه آلور که درمیان میوات و جتواره است تعین کرده بود قلعه مذکور ...... بسته و کوه مکان صغیر سپرده فاما از سمر...... من جمله معامله قلعه دار ...... بادشاهی بود احشام هزاریان آزرده خاطر بودند ازین خبر راجه مادهوسنگه آودهوت سنگه راجپوت را بقلعه آلور فرستادند چنانچه از مردم جاٹان و راجپوتان مذکور جنگ بوقوع پیوسته قریب دو صد کس از جاٹان و راجپوتان کشته و زخمی شدند بعد ازان جاٹان برگشته رفتند و راجپوتان از قلعه دار سازش کرده قلعه را بدست خود در آوردند و اراده راجه مادهوسنگه آنست که افواج دکن برای تاخت جتواره برسد ۵۵

سورجمل جاٹ در قلعه بهرت پور وطن خود اقامت دارد و جواهر سنگه پسر مشارالیه کسلی دارد بنابران بمعالجه اش مي پردازد و بدستور در سرکار کول و محالات آنروی و این روی دریای جمن در تصرف جاٹان است و پسران بلو جاٹ که آدمان خود را بر مکانات سایر یعنی عبدالله گنج و کنره چاندخان فرستاده چیزی کم و زیاده بوصول در آورده بود و شورش این معنی بروز گشت و بنواب وزیرالممالک بهادر خبر رسیده چنانچه نواب صاحب محال ...... را در تعهد پسران بلو مقرر ساختند و رفع فساد نمودند ۵۵

حقیقت نواب شجاع الدوله بهادر ناظم صوبه اوده این است که نواب معزالیه از استماع خبر شوخی راجه بلوندسنگه زمیندار بنارس از فیض آباد کوچ کرده بتاریخ چهاردهم ۱۴ شهر جمادی الاول سنه ۲ نزدیکی جلال پور چهار کروهی این طرف بنارس رسیده راجه بلوندسنگه قبل از رسیدن نواب معظم الیه بمعه مال و متاع و جمیع متعلقان و وابستگان از مسکن خود کوچیده عبور دریائی گنگ نموده گریخته رفت ۵۵

نواب شجاع الدوله بهادر بتاریخ چهاردهم ماه جمادی الاول سنه ۲ از میدل (؟) خیمه خود را برای تسخیر قلعه بهدره که بفاصله هشت کروهی ازبنارس واقع است فرستاده و چون ...... نه دارد و خوشدامن

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

راجه بلوندسنگه بود بنابران میر فتح الله خان و امراؤ گیر پسر راجه ...
گوسائین را با فوج گوسایان و لوازمه توپخانه بر قلعه مرقوم تعین نمودند و من
بعد ازان خود هم نواب شجاع الدوله کوچ نموده قلعه مذکور را بمحاصره
در آورده از تهانه دار گفته فرستاده که اگر خیریت خود میخواهد قلعه را
خالی کرده بدهد مشار الیه گوش نه نموده و بتاریخ پانزدهم ۱۵ و
شانزدهم شهر جمادی الاول سنه الیه بجنگ و جدل در پیوست آخرش
امراؤگیر وغیره مردمان فوج در خندق قلعه که عمیق و از آب پر بود
فراوان انداخته یورش نمودند ازین معنی خوشدامن و تهانه دار مذکور
... خواست و از قلعه بیرون بر آمده نواب شجاع الدوله او را بر پالکی
سوار کنانیده بمعه تهانه دار ...... تقید نمودند که احدی مزاحم حال
آنها نشود چنانچه در قلعه مذکور بتاریخ هفدهم ۱۷ ماه صدر تهانه نواب
معز الیه قایم شده ۵

نواب شجاع الدوله تقید نموده بودند که در ضلع بنارس بهر جا
که تهانه دار راجه بلوندسنگه باشد آنرا بردارند و گدهی ها و نیز قلعه
بهدره و غیره مسکن راجه مذکور را مسمار سازند دران ضلع تهانجات
قایم گشت ۵۵

محمد قلیخان عرف میرزا کوچک برادرزاده نواب صفدرجنگ
مرحوم که نائب صوبه داری آله باد است مطابق اشاره و نوشته فرستادن
شجاع الدوله از اله آباد بجانب قلعه چناده کوچ نموده بود چون زمیندار
بجی پور که از تقویت راجه بلوندسنگه رجوع نمی آورد و نیز
رفاقت گوبند پندت مکاسه دار اختیار کرده بود نزدیکی قلعه مسکن زمیندار
مذکور دیره کرده و فوج بر نواح آن تعین نموده از انجا که زمیندار
مسطور که مردم قلیل با خود داشت ازین جهت تاب مقابله نیاورده
مسکن خود را خالی کرده بجانب کوه گریخته رفت محمد قلیخان دران
قلعه تهانه خود را نشانیدند ۵۵

4656

محمد قلیخان میرزا کوچک بعد از تصرف قلعچه تعلقه زمیندار
بجی پور چند تهانجات گوبند پندت را نگاه داشته دارند ...... خبر

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

برگوبند پندت ؟ رسیده بنابران مشارالیه از ضلع پرگنه اتاوا بجانب صوبه ... تدارک و تلافی آن با فواج خود کوچ کرده و بدستور سابق مکاسه داران انتربید بخاطرجمع تحصیل مینمایند ۵۵

درین ایام بندگان والا باوجود این عمر که قریب به شست سال رسیده بنواب ملکه زمانی بیگم محل خاص محمدشاه پیغام نموده بودند که از بادشاه ... مغفور که از بطن صاحبه محل است و عمر دوازده سال دارند نکاح کرده بدهند ملکه زمانی جواب داده بودند که اولاد در رشته نیز ... این بعمر خود تصور نمایند ازین معنی حضرت بر دیوڑهی صاحبه محل وقت شب رفته آراده داشتند که بزور بادشاه بی بی را درتصرف خود آرند مردمان ملکه زمانی و صاحبه محل هردو باتفاق دروازه دیوڑهی مسدود کرده سنگ بازی کرده چنانچه در اندام والا ضرب سنگها رسیده لاچار برشته (؟) آمدند برائی اطلاع معروض داشته ......

۱۰

خداوند فضل و احسان فیاض زمان مدظله السبحان سلامت

قبل ازین عریضه نیاز متضمن بر اخبارات دربار جهانیان مدار و مقامات نواب وزیرالممالک بهادر و شاهزاده بلنداختر عالی گوهر در موضع پایل دوازده کروه پیشتر از چکله سرهند و رسیدن نواب شیرجنگ و سید جمیل الدین خان و خوجه سعادت مابخان فرستادهای نواب وزیرالممالک بهادر در بلده لاهور بتاریخ یازدهم ۱۱ شهر جمادی الثانے سنه ۲ و بعد از ملاقات زوجه نواب معین الملک مرحوم یعنے خوشدامن نواب وزیراعظم را در قابوی خود نمودن و مهر بر کوٹهہای بیگم مذکور کردن و روانه ساختن در حضور نواب معزالیه و جواب و سوال از آدینه بیگ خان بابت معاملت صوبه لاهور و رسیدن شهامت و مبارزت پناه دتاجی سندهیه بر تالاب پهکرجی و قایم نمودن تهانجات بصوبه حضرت اجمیر و رجوع آوردن وکلائی راجهائی تعلقه صوبهداری مسطور در

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

فوج فیروزی بجهت انفصال مقدمات معاملت خودها و دیگر امورات حضور و بیرونجات و تصرف نمودن سورجمل جات قلعه الوررا و داخل گردیدن او در آنجا بصحابت قاصدان اجوره دار بتاریخ بیست و یکم جمادی الثانی سنه ۲ ارسال حضور نموده از نظر ... گذشته باشد

در این ...... احوالات راجپوتانه این است که راجه مادهوسنگه درجی پور وطن خود اقامت دارند و راجه گج سنگه زمیندار بیکانیر که از چندین از وطن خود برای شادی کتخدای خود که با صبیه زمیندار کامان مقرر گشته بود درجی پور رسیده بود به چندین همان جا دیره دارد و مادهوسنگه باتفاق راجه مذکور و هری سنگه زمیندار کامان و گوپال سنگه زمیندار کرولی و دیپ سنگه برادر اُمید سنگه زمیندار شاه پوره و دان سنگه نبیره امید سنگه زمیندار بغری و دیگر رفقایان راجپوتان در ایام هولی و رنگ پاشی و گلال افشانی نموده و جوری های فیلان جنگی را عقب حویلی خود جنگانیده بزمینداران مسطور تماشا ملاحظه کنانیده ۵۵

براجه مادهوسنگه خبر رسیده که افواج فیروزی شهامت منزلت دتاجی سندهیه نواح ... بفاصله دودو کروه رسیده دیهات را تاخت و تاراج نموده. واکثر دیهات ویران شده در بلده جی پور ...... لاعلاج گشته کنهی رام دیوان خودرا برای جواب و سوال پیش سندهیه مذکور فرستادند و پیغام نمودند که در صورت ویرانی ملک فائده نیست سرداران فیروزی تواماان همراهی آن خدایگان مدظله العالی جواب دادند که شما حقوق نعمتی سرداران دکن را بمقتضای بندگی باطن فراموش ساخته ...... راجه مادهوسنگه انفصال یافت و نوشت و خواند و نشان زر کردند بنابران افواج محاصره جی پور را گذاشته بر پهکر رفته ۵۵

شهامت مرتبت دتاجی سندهیه که بر تالاب پهکرجی دائره داشتند و از آنجا به راجهای متعلقه صوبه حضرت اجمیر پیغام گفته فرستاده بودند که هر یک معاملت خودرا انفصال نماید والا بسزا خواهد رسید بنابران از زمینداران آن نواح معتبران سردار در فوج فیروزی ... بقدر لیاقت

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

و استعداد خودها به نشان زر پیشکش سرکار پرداختند و از زمینداران مواضعات گرد و نواح جی‌پور ...... که بمقتضای طالع خود رجوع ... کم و بیش نشان زر نمودند آنها به امنیت تمام ماندند و برق محافظت تافتند بعضی که از ساختن ... خود بندوق را از دیهات ... خرمن وجود خود و آبادی را به برق آفت سوختند شکر ... جی‌پور باندک پاداش رسیده فاما تا حال دود نخوت در دماغ پیچیده دارد ۵۵

راجه انتاجی پندت که چندی قلعه ... را محاصره در آورده زر کهنتی نی طلب می ... چنانچه باقبال عدو مال عالی زمیندار آنجا نسبت مقاومت نیاورده غیر از صلاح خلاصی خود ندیده خبر است که بر ... انفصال یافت و راجه مذکور بهمان قسم و وجه رسوم خود از هر یک گرفته حسب الطلب دتاجی سندهیه بجانب اجمیر کوچ کرده آمده ۵

خبر رسیده که راجه بجی‌سنگه بعد از ایام هولی ازان صوب به بیکانیر رفته چندی در آنجا اقامت میداشت کوچ نموده در قلعه ناگور داخل گشت و قبل از رسیدن راجه مذکور در آنجا قلعدار ... ناگور بتجدید اندرون شهر پناه و قلعه مرقوم از غلات نگاه داشته و آلات حرب ... ذخایر نموده و سوای این چهار چاه که در حوالی ناگور پخته بودند دوائر افواج فیروزی نزدیکی ... هم کثرت سوار و پیاده‌های فوج و بهیر و بنگاه آب مذکور کفایت مینموده نامبرده اولاً درختهای آک و تهوهر دران اندوخته و خشتها و چوبه را کندانیده ... بخاک برابر ساختند بواسطه آنکه در آن ضلع اگر فوجی برسد آب بهم نرسد ۵۵

بجی‌سنگه معتبران بمعه کسان راجه رام‌سنگه برای خالی کرده دادن قلعه جالور و دخل دهانیدن بمردمان راجه رام‌سنگه فرستاده بودند چون نایب آن مکان که ... بجی‌سنگه است جواب صاف داد که قلعه مذکور را بدون جنگ نمی تواند داد و فرستاده‌هائی مرقوم را بطریق نظربندی نگاه داشته خداوند من به سلامت قلعه جالور ... جهای آن توپهائی کلان که گوله‌هایش تا شش شش کروه ... بموجب اشاره بجی‌سنگه دارد گشته و الا نه ......

مشورت می نمایند

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

١١

بند دویم تتمہ اخبار ...

بزبانی قاصدان آئندگان جی پور ظاہرشد کہ ہمراہ فرستادہ ... قلعہ جالور رفتہ بودند ما آول جی واگہہ ہم بود چنانچہ ہمراہ ... ۵۵

حقیقت لشکر نواب وزیرالممالک بہادر بدین منوال است کہ نواب صاحب ... شاہزادہ والاگہر لغایت غرہ شہر ... در موضع پایل دوازدہ کروہ پیشتر از چکلہ سرہند مقامات دارند و نواب شیرجنگ و خوجہ سعادت مآب خان ہمراہ بیگم یعنے زوجہ نواب معین الملک مرحوم کہ خوشدامن نواب وزیر شدہ تا یک منزل ہمراہ بودہ بعد ازان برگشتہ بصوبہ لاہور رسیدند چنانچہ سید جمیل الدین خان و نواب شیرجنگ و خوجہ مذکور در بلدۂ لاہور اقامت دارند و ساکنان آنجارا از بودن خان مشارالیہما تصدیع و ایذای کمال است و مردمان انجا باز فرار میشوند معلوم نیست کہ خواہش ایزدی بچہ نوع است ۵

حکیم عباداللہ خان کہ مقرب وقت نواب وزیرالممالک اند بیگم مذکوررا ہمراہ خود گرفتہ از لاہور روانہ شدہ بتاریخ ہفدہم ١٧ ماہ جمادی الثانے سنہ ٢ در پرگنہ جلال آباد نزد آدینہ بیگ خان فوجدار دوآبہ رسیدہ خان مذکور لوازمہ ضیافت فرستادہ وبہ استقبال شتافتہ آورد درین ضمن ملازمان سرکار بیگم صاحب برای طلب خود ہنگامہ نمودند کہ بدون تنخواہ رفتن نمی دہیم آدینہ بیگ خان این معنی را درخدمت نواب وزیرالممالک بہادر نوشتہ فرستادہ چنانچہ نواب معزالیہ دستخط کردہ دادند کہ زر طلب مردمان مذکور بدہند و در حساب ...... معاملت خود مجری و محسوب سازند ازین معنی خان مرقوم زر تنخواہ ... نشان نمود ۵۵

حکیم مذکور بموجب حکم معزالیہ کہ لاعلاج از راہ زبردستی خوجہ سرایان نواب وزیرالممالک کشان کشان آوردہ از نزد آدینہ بیگ خان مرخص شدہ بتاریخ بیست وششم ٢٦ شہر جمادی الثانے سنہ ٢ یک پاس روز بر آمدہ داخل لشکر نواب صاحب گردید نواب معزالیہ چند کروہ

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

پیشتر برای استقبال بتجمل تمام بمعہ جمیع کارپردازان و رفیقان خود رفتہ ہرگاہ سوار بیگم صاحب نزدیک رسیدہ از سواری فرود آمدہ ...... پنج روپیہ نذر گذرانیدہ و من بعد ازان راجہ ناگرمل و بہادرخان وغیرہ بقدر لیاقت و استعداد خودہا ...... نواب صاحب نزدیک دیرہ خود در خیمہ علحدہ ... دادند ۵۵

از آدینہ بیگ خان فوجدار دوآبہ ...... درمیان راجہ ناگرمل آنست کہ نواب عبور دریای ستلج کردہ بجانب لاہور تشریف فرمایند و خان مرقوم کہ مقدمات لاہور دریافتہ اوست انتظار دارند کہ ہر گاہ نواب صاحب عبور دریای مرقوم سازند جماعہ سکھان مفسد پیشہ وغیرہ کہ از خان مسطور سلوک دارند بر فوج یورش و ریزش نمایند و تا لاہور رسیدن امرمحال گردد و نوشتجات خان مذکور بسرداران ابدالی رفتہ اند ... خبر ریزش افواج ابدالي میرسد ۵۵

چون پیشتر نواب وزیرالممالک بہادر فوجداری چکلہ سرہند بنام اچھمی نراین از تغیر صدیق بیگ خان مقرر کردہ بودند و باز بعد از چند روز بخان مذکور بحال و برقرار داشتہ درینولا بتاریخ بیست و نہم ۲۹ شہر جمادی الثانے سنہ ۲ خدمت فوجداری سرہند بنام محمد سعید خان برادر محمد عطا خان برسالہ ...... و بجی سنگہ فوج ... مذکور از قدیم در تنخواہ آنہا است از تغیر صدیق بیگ خان مقرر کردہ خلعت دادند و حکیم عباداللہ خان ... پانی پت و سونی پت و فوجداری چکلہ حصار ...

صدیق بیگ خان کہ از نوشتہ ... آدینہ بیگ خان بنظر نمی آید و اعتماد برتدبیرات ارکانان ... دارالخلافہ نمایند و دویمی خبر حقیق آنست کہ بلاہور تشریف فرمایند ... و مردمان سپاہ نیم روپیہ یومیہ بہزار خرابی می یابند ۵۵

مقدمات حضور پرنور این ... بندگان حضرت فرز (؟) رفعت بقلعہ مبارک نزول اجلال دارند و گاہ گاہ برای سیر و شکار باغات ... یکی شہر تشریف می برند و نواب سعدالدین خان خانساماں و نائب وزارت

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

دیوان صمصام الدوله امیرالامرا بجمعیت قلیل که با خود دارند در رکاب سعادت حاضر می باشند دراین ایام بندگان حضرت قدر قدرت بتاریخ بیست و هشتم ۲۸ شهر جمادی الثانی سنه ۲ خوجه اعتبارخان را بر رتهه کورخر سوار کنانیده نزد نواب وزیرالممالک بهادر روانه فرمودند والده صاحب بنواب معزالیه نوشتند که اشتیاق دیدن شما زیاده از حد است اگر نوشته بفریسند از ینجا نهضت رایات فرموده زود خود بدولت را درآنجا رسانم چنانچه انتظار جواب نواب معزالیه برروی کار است ۵۵

بندگان حضرت قدر شوکت بتاریخ سلخ جمادی الثانی سنه ۲ پیشخانه را بر پنج زنجیر فیل بار کنانیده بر اراده... بجانب نواب وزیراعظم ... روانه فرمودند و نواب خانسامان مطابق حکم .... برای تیاری توپ خانه جشنی سرکار والا و پانزده هزار روپیه بر جلال الدین خان داروغه گردید ... و غیره باربردار معلوم و در بندهای بادشاهی هیچگونه جلادت نیست و اسپ ... رسیده و اکثری برداشته رفتند درین صورت معلوم نیست که بچه عنوان کوچ والا خواهد شد و بدستور سابق در قلعه مبارک بندوبست بر ...... نواب وزیر است ۵۵

بتاریخ بیست و دویم شهر جمادی الثانے سنه ۲ نواب سعدالدین خان خانسامان کسان خود را بدیره بادشاه قایخان چیله نواب ملکه زمانی بیگم که از طفولیت در محال پرورش یافته بود فرستاده دستگیر کرده آوردند و خوجه سرایان حضرت ... بدیره نامبرده رفته خانه اش را ضبط کرده آوردند چون پیشتر حقیقت ناخوشی بندگان حضرت والا از نواب ملکه زمانی بیگم بواسطه آنکه نکاح صبیه محمدشاه کرده ... که تغیر دیوتهی بیگم معزالیه کرده بدهند ... و ... داشتن الماس ریزه ... بیگم مذکور و خاصه محل بادشاه بی بی مفصل معروض داشته بود چنانچه نواب خانسامان و نواب امیرالامرا بسیار بجناب والا فهمانیده و نوشته ...... نواب وزیرالممالک بهادر رسیده که سوائی مرضی نواب ملکه زمانی بعمل نباید آورد ازین سبب بندگان حضرت اراده نکاح بادشاه بی بی را موقوف نموده دست باز داشتند ۵

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

نواب یحیی خان پسر نواب ذکریاخان مرحوم خویش نواب قمرالدین خان مرحوم کہ از چند گاہ ترک علایق نمودہ و لباس فقیرانہ در بر کردہ نشستہ بودند چنانچہ در ینولا بتاریخ بیست و چہارم ۲۴ شہر جمادی الثانی سنہ ۲ از دارالخلافہ شاہجہان آباد بطریق اخفا با مردمان معدودی بجانب حصار روانہ شدہ ظاہراً آدینہ بیگ خان ہندوی مبلغ پانزدہ ہزار روپیہ بجہت اخراجات خان معزالیہ فرستادہ طلب داشتہ خبر است کہ از راہ حصار بیش بہتی خواہد رفت طلبیدن خان مرقوم ... درعقب میرسد بجناب عالی متعالی معروض میدارد ۵۵

...... و چہارم شہر جمادی الثانی سنہ ۲ بدیرہ راجہ باپو پندت ... بندہ دو مہر نثار گذرانید چنانچہ خلعت شش پارچہ ... وزیرالممالک بہادر رخصت فرمودند و ارشاد شد کہ ...... نمودہ در کترہ معلدار خان مرحوم داخل خیمہ شدہ ۵

۱۲

....

راجہ باپو پندت از کترہ معلدارخان ... از دارالخلافہ است رسیدہ بتاریخ سلخ ... پرگنہ سیابلی رسیدہ راؤ دامودر پندت ازین خبر کہ شاید راجہ ... بتصرف در آرند بتاریخ سیوم شہر رجب سنہ ۲ عبور دریا ... مرقوم دہوندھاجی نایک ہم عبور دریای مرقوم نمودہ نزد راؤ مسطور رفتہ چون ہنگام فصل است و بفضل سری جیو غلہ بسیار پیدا شدہ ارادہ آن دارند کہ مبلغی وصول کردہ ارسال جناب عالی دارند و سرخروی حصول نمایند پرسوتم پندت را شہر گذاشتہ ۵

حقیقت سورجمل جاٹ این است کہ تاحال در قلعہ الور اقامت داشتہ تیاری ذخیرہ و غیرہ مینمایند و در پرگنہ جہجر و محال کوٹ کلان تعلقہ کامگارخان بلوچ زمیندار فرخ نگر کسان خودرا فرستادہ وجہ رسوم درخواست میدارد ارادۂ مشارالیہ آنست کہ بطریق کہایرہ (؟) فرخ نگر را ہم در تصرف خود آرد و بدستور سابق در کول و دیگر محالات آنروی و اینروی دریائی جمن و صوبہ اکبرآباد تہانجات جاتان نشستہ بخاطر جمع تحصیل زر مینمایند و نجیب خان روہیلہ در

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

تعلقہ فوجداری سہارنپور اقامت دارد و چکلہ سکندرہ اباد در تصرف خان مرقوم است ٥٥

حقیقت نواب شجاع الدولہ بہادر پسر نواب صفدرجنگ مرحوم ... است کہ لغایت سیزدہم ۱۳ شہر جمادی الثانے سنہ ۲ نزدیکی چنادہ گدہ اقامت داشتند و قلعہ مذکوررا در تصرف بلوند سنگہ زمیندار و فوجدار بنارس خلاص کنانیدہ و قلعہ دار از طرف خود مقرر کردہ چون زمیندار مرقوم عبور دریائی گنگا کردہ در لطیف نور...... گرفتہ بود ازین سببی نواب معزالیہ نیز ... مذکور از استماع این خبر تاب مقاومت و ... ازین جہت نواب مسطور تہانہ خودرا در آنجا قایم ... این طرف واکردند سید نجابت علی و غیرہ سرداران ہمراہ اند ٥٥

نواب شجاع الدولہ بہادر ... را بنواب بقااللہ خان برادر راجہ امیرخان مرحوم ... میفمودند خان مشارالیہ قبول نکردند گفتند کہ در فوجداری کوراجہان آباد دخل کنانیدہ بدہند چنانچہ نواب مسطور این معنی را قبول کردند کہ بعد از فراغت از...... ضلع صدر دخل شما کنانیدہ خواہم داد براین اطلاح بعرض رسانید ٥

نواب مہابت جنگ بہادر ناظم صوبہ بنگالا در بلدہ مرشدآبادہ اقامت دارند و در این ایام کسل مزاج داشتند چنانچہ بفضل شافی مطلق شفائی کامل حصول نمودند و مردمان شاہجہان آباد بسیاری بہ بلدہ مرشدآباد رسیدند ازین خبر نواب معزالیہ بقدر حالت کفاف بہریک مقرر کردہ دادند ٥

صولت جنگ بہادر فوجدار تاج پور پورنیہ...... مہابت جنگ بہادر بود بتاریخ بیست ہفتم ۲۷ جمادی الاول سنہ ۲ بقضائی الہی فوت شدہ ... نواب مرحوم بسیار دلیری نوشتہ فرستادند و پسر کلان را قایم مقام نمودند و در... نوشتہ فرستادند چنانچہ از حضور سند خدمت و منصب و جاگیرات بدستور سابق ... ٥٥

علی قلیخان شش انگشتی کہ از چندی برای جواب و سوال پسر صفدرجنگ بحضور رسیدہ در حویلی سعادت خان مرحوم اقامت

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

میداشت بتاریخ غره شهر رجب سنه ۲ فوت شد بندگان والا مردمان را
برای ضبطی اموال تعین فرموده بودند ملازمان سرکار او جواب
دادند که بعد از ...... باقی بماند ضبط نمایند ۵۵

۱۳

॥ श्रीराम ॥ पौ छ १८ जमादिलावल

۱

دو بند و یک فرد لغایت هجدهم ۱۸ ربیع الثانی سنه ۵

خداوند فضل والاحسان فیاض زمان مدظله السبحان سلامت

قبل ازین عریضه نیاز متضمن بر اخبارات دربار والا و واردات
دارالخلافه شاهجهان آباد و کوچ بکوچ مراجعت نمودن بندگان حضرت
قدر شوکت و نواب وزیرالممالک بهادر ازضلع بهت نیز تعلقه محمدامین
خان بهتی و داخل شدن درباغ تال کتوره بتاریخ هژدهم ۱۸ ماه
ربیع الاول سنه ۵ که ملحق شهر است و برای ملاقات نواب معزالیه رفتن
راجه انتاجی پندت مانکیسر باتفاق راجه ناگرمل و برداشتن تهانجات
جواهرسنگه پسر سورجمل جات از نواحی دارالخلافه و رسیدن توکوجی
وغیره سلاحداران فرستاده هائی راؤ ملهارجی هولکر و راؤ جنکوجی
سندهیه در پشاور و پیشتر از صوبه لاهور و گجرات شاه دولا جنگ
درمیان آمدن فیمابین خواجه میرزاخان بابت نظامت لاهور و
نصیری خان وغیره ... گکهران زمینداران این طرف دریای اتک و
احوالات مارواروغیره وحقیقت بیرونجات بصحابت قاصدان اجوره دار
بتاریخ بیستم ۲۰ شهر ربیع الاول سنه ۵ ارسال حضور کرامت ظهور نموده
از نظر مبارک تفضل گسترگذشته باشد ۵۵

بعدازان اینست که حضرت قدر رفعت ونواب وزیرالممالک
بهادر از باغ تال کتوره بتاریخ بیست و یکم شهر ربیع الاول سنه ۵ متوجه
شهر شدند نواب معزالیه عقب فیل حضرت بدولت در خواصی نشسته
مورچهال کنان در قلعه مبارک حضرت والا را داخل ساخته من بعد ازان
خود در حویلی چوک سعدالله خان داخل شدند امرازاده ها که در
دارالخلافه مانده بودند ملاقات نواب صاحب نمودند ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بتاریخ بیست و پنجم ۲۵ ماه ربیع الاول سنه ۵ راجه ناگرمل بوساطت خود لعل سنگه نام جات از امرایان (؟) سورجمل جات را بحضور نواب وزیرالممالک بهادر برده ملازمت کنانیده مشارالیه پنج مهر و هرسنگه نام دیوانش دو مهر و دیگر همراهیان روپیه ها نذر گذرانیدند نواب صاحب خلعت شش پارچه و سرپیچ مرصع و جیغه مرصع بمع سرکلگی ... چهار پارچه ... بخاطر مبارک بندگان عالی که بر تجهه (؟) او تار سری بالاصاحب اند بگذرد کسے از بنده‌های سرکار بر امورات دارالخلافه همچو منصف و عامل مقرر شود که بر رعایا جور و ایذا نرسد و باقی شهر ویران نشود مردمان شهر از راجه باپو پندت و ناروجی شنکر بسیار شاکر اند زیراکه راجه مذکور در هنگامه منصورعلیخان از دست کلاه پوشان ملازم نواب وزیر و ناروجی شنکر در هنگامه احمد مقهور ابدالی که بسیاری از شاه جهان آباد گریخته در جهانسی رفته بودند بسلامت در امان نگاه داشته و بر منتقشي ایذا نرسیده بجان و مال آنجناب دعا و اشیرباد نموده و مینمایند برای اطلاع جناب عالی مفصل معروض داشته ۵۵

چون راجه انتاجی پندت درباب بقایائی زر جانب دادا صاحب و قبله خدایگان مدظله از نواب وزیرالممالک بهادر تقاضائی شدید نمودند بنابران نواب معزالیه مهدیقلیخان و راجه ناگرمل و راجه دلیرسنگه که بخطاب روشن جنگ بهادر سرافرازی یافته و دیگر مقربان خود را برای انفصال مقدمه و جواب و سوال پیش انتاجی پندت فرستادند چنانچه چند روز رد بدل و جواب و سوال درمیان آمده آخرش بالفعل پروانه تنخواه مبلغ چهار لک روپیه بر صوبه بنگالا و پروانجات هفده لک روپیه بر دوآبه و صوبه لاهور که همگی بیست و یک لک روپیه باشد بمهر نواب وزیرالملک (الممالک) بنام دادا صاحب و قبله مدظله از دفتر درست شده حواله راجه انتاجی پندت شده و تتمه را بر مکانات دیگر تقریب و تجویز درمیان است ۵۵

در دربار مذکور ... راجه انتاجی پندت از نواب وزیرالممالک بهادر شست و پنج لک روپیه ازبابت معاملت ... دادا صاحب و قبله مدظله نیز زر طلب ازبابت هنگامه ابدالی که نواب صاحب ... براجه مشارالیه داده بودند درخواست می نمایند تا حال این مقدمه انفصال

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

نیافته آنچه از عقب انفصال می پذیرد و بعرصهٔ ظهور می در آید بجناب فیضماب بندگان عالے متعالے معروض می دارد ۵۵

نواب وزیرالممالک بهادر چو پیشتر زیر دیوار فصیل شهر پناه نو خندق عمیق کنانیده بودند الحال از خبر امد آمد سرداران افواج فیروزی ملاحظه مند گشته از پنسله برج حویلی نواب اعتمادالدوله قمرالدین خان مرحوم تا جهروکه برج مثمن قلعه مبارک واقع ریتی دریائی جمن خندق میکنانند و تقید تمام تر است که زود دیوار کلی و خندق تیار سازند و نیز تدبیر آنست که آب از دریای جمن بریده در خندق داخل سازند بواسطه آنکه اگر احیاناً فوجی از جانب ریتی برسد خندق سد راه باشد ۵۵

نواب وزیرالممالک بخانه بهاری داس نام پیشکار نظارت سرکار والا باهتمام اینکه شقه والا ...... بمشارالیه ...

۱۴

॥ श्रीराम ॥

۱

بند دویم تتمه اخبارات دربار والا و واردات دارالخلافه لغایت هژدهم ۱۸ شهر ربیع الثانے سنه ۵

خبر رسیده که راؤجنکوجی سندهیه چیزی از تعلقه راجپوتان سیکهاوت بطریق کهندنی گرفته از انجا کوچ نموده بتاریخ سیزدهم ۱۳ شهر ربیع الثانے سنه ۵ دومنزل پیشتر از نارنول رسیده امروز فردا خبرملاقات از پتیل میرسد ۵۵

راجه بجی سنگه در جودهپور وطن خود اقامت می دارند و چون تقیدات راؤجنکوجی سندهیه محال جالور و میرٹهه وغیره به راجه رام سنگه پسر مهاراجه ابهی سنگه که همراه راو مرقوم است نوشته و خواند کرده دادند و منجمله معاملت خود مبلغی بطریق هندوی به راؤ مسطور ارسال داشته و باقی را نوشته فرستادند که زر سبیل کرده از عقب میرسانم ۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

اراده نواب وزیرالممالک بهادر آنست که سرداران نصرت توامان بدارالخلافه نیایند و بیرون بیرون قسمی که بخاطر برسد بروند. چنانچه درین باب از راجه انتاجی پندت نواب صاحب میفرمایند. و پنج خلعت شش پارچه و پنج سرپیچ مرصع و پنج جیغه مرصع و شمشیرها و هفده خلعت دیگر برای دتاجی و راؤ جنکوجی سندهیه و ناروجی شنکر و رفقایان تیار نموده اند چنانچه فرستادن خلاع و جواهر بصلاح راجه انتاجی پندت منحصر است ملک نواب صاحب تقید می دارند که خود رفته انعامات بسرداران بدهند و رخصت کنند بقسمی که بعرصه ظهور میرسد بجناب عالی معروض میدارد ۵۵

حقیقت ضلع لاهور این است که راجه ... بیگ خان ... نظامت لاهور باجمعیت قریب ... هزار سوار و پیاده باتفاق میر حسن علی خان قایم مقام آدینه بیگ خان مرحوم و دیندارخان ... پنجم شهر ربیع الثانی سنه ۵ نزدیک پرگنه وزیرآباد این روی دریای چهناب دائره می دارند و جماعه سکهان را مواجب یک لک روپیه در ماه نوکر نگاه داشته برای تنبیه و تادیب جماعه افغانان قوم گکهران از دریائی چهناب عبور میکنانند ۵۵

خبر رسیده که نرسوجی پندت و توکوجی و غیره سلاحداران فرستاده های راؤ ملهارجی هولکر و راوجنکوجی سندهیه که از پشاور بموجب طلب میر حسن علی خان و خواجه میرزاخان عازم لاهور شده بودند. چنانچه مغلانی بیگم که موسوم به میرزا سلطان بیگم اند و زوجه نواب معین الملک مرحوم و فی الحال خوشدامن و نیز مامی نواب وزیر هستند از لاهور برای ملاقات سلاحداران مرقوم کوچ کرده رسیدند. چنانچه سلاحداران ازین خبر بر دیوڑهی بیگم صاحبه رسیده سلام نمودند. و نزر پیش آوردند چنانچه خلاعها داده و بموجب نوشته خواجه میرزاخان ده هزار روپیه برای خرچ داده مشارالیهما باتفاق بیگم بصوبه لاهور رسیدند و شامل فوج خواجه میرزاخان و میر حسن علی خان شدند ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

حقیقت افغانان گکهران این است کہ مقرر بجای عباداللہ خان برادر جنگ یارخان و عبدالصمد خان در بلده... سوار و پیاده همراه ... مذکور آن روی دریای ... بصوبہ لاهور بسبب فساد سکهان گورو رسد غلہ کم میرسد شش اثار نرخ غلہ است و ساکنان آنجا بسیاری از انجا برخاستہ در کوه جمون تعلقہ راجہ رنجیت دیو زمیندار ان کوه سکونت ورزیده آباد شدند ۵۵

حقیقت بیگمات این است کہ حضرت نواب ملکہ زمانی بیگم و نواب صاحبہ محل محلهائی خاص حضرت محمدشاه کہ در قندهار بودند چنانچہ تیمور سلطان آنهارا روانہ هندوستان نمود هرگاه کہ از قندهار کوچ نمودند در اثنا راه جماعہ بروهیان الاشباه متعلقان ابدالی اشیای و اسباب ایشان را بغارت درآورده بیگمات را بمعہ عملہ و فعلہ بحضور سرداران خود بردند ظاهر شد کہ بیگمات حضرت محمدشاه اند از این معنی سرداران بر دیوڑهی آمده بہ آداب شاهانہ مجرا کرده نذر بہ بیگمات گذرانیدند و عفو تقاصیرات کردند کہ شمایان واقفیت نبود بهر حال چون آزل و اجداد بروهیان منصبدار و نوکر هندوستان بودند بنابران کلهم اشیای بیگمات را از از غارتگران طلبیده واپس دادند و ده هزار روپیہ بطریق ضیافت گذرانیده سواران خودرا همراه داده بصوبہ کابل رسانیدند ۵

سرداران یوسف زی بہ اداب تمام بہ مهمانداری نواب ملکہ زمانی بیگم و غیره پرداختہ سواران خودرا همراه داده تا پشاور و بخیریت از دریای اتک عبور کنانیده دادند و در هر مکان زمینداران و افغانان مواضع دیگرهم پیش آمدند باری از دریای جهلم این طرف عبور کرده بتاریخ سیوم شهر ربیع الثانی سنہ ۵ نزدیک گجرات شاه دولا رسیدند ۵۵

مغلانی بیگم هندوی مبلغ شش هزار روپیہ از لاهور برای اخراجات نواب ملکہ زمانی بیگم فرستاده و بیگم مرقوم برای استقبال بیگمات مرقوم بتاریخ پنجم ۵ شهر ربیع الثانی سنہ ۵ از بلده لاهور کوچ کرده خبر است کہ داخل لاهور خواهد شد ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بعرض والا رسیده که نواب ملکه زمانی بیگم و نواب صاحبه محل
و نیز بادشاه بی بی صبیه حضرت محمد شاه که نکاح از احمد خان
ابدالی شده بود بمعه خوجه بسنت خان محلی و دیگر عمله فعله خود
اراده سکونت لاهور دارند ۵۵

حقیقت شاهزاده والا نسب عالی گوهر این است که نجیب خان روهیله
از تقیدات نواب وزیرالملک (الممالک) و فی الحقیقت از وسواس
سرداران فوج فیروزی به شاهزاده جواب داده که الحال طاقت
من نیست که حضرت را نگاه دارم قسمی که بخاطر مبارک برسد
متوجه شوند چنانچه شاهزاده بتاریخ بیست و هفتم شهر ربیع الاول سنه ۵
عبور دریای گنگا کرده به دارانگر رسیده چندی مقامات داشته
نجیب خان تا پرگنه امروهه در رکاب بود بیست و پنج هزار روپیه
برای اخراجات نذر گذرانیده بتاریخ یازدهم شهر ربیع الثانی
سنه ۵ مرخص شده بتاریخ سیزدهم ۱۳ شهر ربیع الثانی سنه ۵ در
سمبهال داخل شدند و اراده نواب مصمم ساختند خبر است که
پیش نواب شجاع الدوله بهادر تشریف می برند بالفعل یک هزار سوار
و همین قدر پیاده همراه است سید شهامت خان و هدایت علی خان
وغیره در رکاب اند ۵

حقیقت سورجمل جات این است که مشارالیه از قلعه بهرت پور
کوچ کرده در شهر متهرا رسیده چند روز اشنان آنجا نموده من
بعد ازان ازان جا کوچ کرده بصوبه اکبراباد رسیده از قلعه دار قلعه
اکبرآباد پیغام نمود که آمد آمد افواج دکن رو بکار است شایان اخلاص
آنست که متعلقان این جانب را در قلعه نگاه دارند نامبرده جواب
صاف داده که دروازه قلعه مسدود است ازین ... باز ایند و
قلعه بدون حکم حضور بدست شما نخواهد آمد و اگر یورش
می نمایند گوله ها خواهم زد هرگاه که ..... یازدهم ربیع الثانی سنه ۵

....

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۱۵

۲ ॥ श्रीराम ॥

۱

بتاریخ نهم شعبان سنه ۵ روز یک شنبه رسید
للعه بند لغایت سیوم شهر رجب سنه ۵

خداوند فضل والاحسان فیاض زمان مدظله السبحان سلامت

قبل ازین عریضه نیاز متضمن بر اخبارات دربار والا و واردات دارالخلافه شاه جهان آباد و رسیدن سرداران نصرت توامان بدارالخلافه و مقامات افواج بموضع براری بفاصله پنج کروهی از شهر و درآن جا تشریف بردن نواب وزیرالممالک بهادر همراه شهامت پناهان ناروجی شنکر و صاحباپتیل در لشکر سرداران و ملاقات نمودن از راؤ جنکوجی سندهیه و دتاجی پتیل و ناخوش شده آمدن از آنها و بازرفتن راجه ناگرمل برای جواب و سوال اصلاح پیش سرداران مرقوم و موافقت نشدن از طرفین و از این معنی کوچ نمودن راؤ مشارالیهما بجانب شهر و دیره ساختن از گهاٹ و در آوردن ... دریای جمن تا باغ شیرجنگ و حویلی محمدخان بنگش افغان که ملحق و پیوسته شهر است ... شدن مورچال سعادت خان ... افغان ... که حویلی خان مرقوم و قایم نمودن در باغ قدسیه آباد و جنگ در میان آمدن و توپخانه جستن فیمابین فوج رساله‌داران وزیرالممالک ... فوج فیروزی و کشته و زخمی شدن بسیاری از جانبین و آخرش کشیده بردن توپهائی اٹک وغیره و سرب و باروت از توپخانه بمعه گاوان فرستاده نواب وزیرکه برای آوردن توپها وغیره تعین شده بودند و تاخت و تاراج پرگنه دانسته بجاگیر نواب صاحب و عواقب امور مصالحه قرار یافتن و فرستادن نواب صاحب یازده دست خلعت و جواهر و اسپان وغیره از بابت رخصت بدست راجه رنتاجی پندت و جلال الدوله و راو پرسوتم پندت و بتاریخ سیوم ۳ ماه جمادی الثانی سنه ۵ کوچ نمودن سرداران از وزیرآباد به موضع براری اقامت گاه بیشتر و از آنجا کوچیدن بتاریخ چهارم ماه صدر سنه الیه و دیره نمودن بفاصله دوازده کروهی شهر و اراده جانب لاهور

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

و نشان یک لک و پنجاه هزار روپیه نقد بر راجه رام پرساد وکیل ناظم صوبه بنگالا بشرط برخاستن سرداران مذکور و مقرر کرده دادن پرگنه ... و سایر واقع کناره دریائی گنگا و نصف کرنال محاصل سه لک روپیه سال تمام در وجه جاگیر بنام راو جنکوجی سندهیه و سوای آن چهارم حصه از حصه نصفی خود و رسیدن روپیه رام کتارا کارپرداز سورجمل جات با خزانه چهار لک روپیه و هندویات نزد سندهیه مسطور و نیز فرستادن نواب شجاع الدوله بهادر پسر نواب صفدرجنگ مرحوم صوبه دار اوده پنج شتر پر از خزانه و دیگر تحایف پیش راو مرقوم و ملاقات نمودن نامبرده از سرداران و رسانیدن خزانه و غیره متصرف شدن راجه مادهوسنگه قلعه ... رنتهبور و داخل شدن کسان راجه مشارالیه دران قلعه بسلوک وسازش هزاریان توپخانه قلعه مرقوم و احوالات ضلع لاهور و بنگالا و راجپوتانه وغیره بیرونجات بصحابت قاصدان اجوره دار بتفصیل و تشریح بتاریخ پنجم ۵ ماه جمادی الثانی سنه ۵ ارسال حضور نموده از نظر مبارک گذشته باشد ۵۵

سرداران فوج فیروزی بتاریخ پنجم ۵ ماه جمادی الثانی سنه ۵ مقام نموده راجه دلیرسنگه و جلال الدوله را که خلاع وجواهر فرستاده نواب وزیرالممالک بهادر برده بودند بتاریخ ششم ۶ شهر مذکور بحضور نواب صاحب مرخص ساخته از انجا کوچ نموده این طرف پرگنه باغپت کناره دریای جمن دیره نمودند و پرگنه سونی پت و پانی پت بملاحظه صدمات فوج فیروزی گریخته رفته و دیهات محالات مرقوم از کهر فوج بتاراج در آمده ۵۵

حقیقت سرداران نصرت توامان بدین منوال است که راو جنکوجی سندهیه باتفاق دتاجی پتیل و صاحبا پتیل و ناروجی شنکر از نزدیکی باغپت کوچ نموده به پرگنه گنور و از آن جا بسمبهالکه و از ان جا بقصبه پانی پت که چهل کروه از دارالخلافه است دایره نمودند باوجودیکه ساکنان از مالداران گریخته رفته بودند تاهم فوج فیروزی محاصره ساخته چنانچه برای حفاظت حویلی‌ها قریب پنج شش هزار روپیه از آن جا وصول شد چون نوشتجات راوجنکوجی ... خان پسر نجابت خان روهیله زمیندار کنجپوره در باب ارسال ده لک روپیه از بابت وجه چوتهه رسیده بودند ازین معنی خان مرقوم ساکنان آن

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

جا و متعلقان خود را از دریای جمن عبور کنانیده در تعلقه نجیب خان فرستاده خود مستعد جنگ و نیز بصلاح قایم مانده بود وکلایان خود را برای جواب و سوال پیش سرداران فرستاده ۵۵

وکلایان فرستاده دلیل خان روهیله از سرداران مرقومه جواب و سوال نمودند که ده لک روپیه پیش خان مرقوم معلوم بموجبی که سابق نذرانه داداصاحب و قبله خدایگان و راوملهارجی داده شد بهمان وتیره قبول است دراین جواب و سوال سرداران از پانی پت کوچ نموده به قصبه کرنال رسیده چون ازین جا کنج پوره نزدیک است بنابران فوج فیروزی قلعه کنج پوره را محاصره در آورده چنانچه چند روز دلیل خان زمیندار آنجا متحصن قلعه گشته بجنگ و جدل پرداخت ازان جا که امداد اقبال آن جناب فیض مآب ... مقالید افتتاح ابواب فتح و ظفر است زمیندار مرقوم را تاب مقاومت و مجادلت نمانده غیر از اصلاح و ازجاع مخلصی و سلامتی جان خود ندیده پیغام ادائی مبالغ نمود چنانچه معاملت آنجا بر دو لک و بیست و پنج هزار روپیه انفصال یافت بعد از ان راو جنکوجی سندهیه صاحبجی پتیل را با جمعیت قریب ده دوازده هزار سوار جوانان خوش سلاح و خوش اسپه بجانب صوبه لاهور مرخص ساخته چنانچه خبر رسیده که پتیل مرقوم بهیر و بنگاه را در لشکر گذاشته اسپ قمچی روانه شده بتاریخ بیست و پنجم ۲۵ شهر جمادی الثانی سنه ۵ نزدیکی سرهند رسیده ۵۵

۱۶

॥ श्रीराम ॥

۲ ۱

بند دویم تتمه اخبارات دربار والا و واردات دارالخلافه لغایت سیوم ۳ شهر رجب المرجب سنه ۵

خبر رسیده که راو جنکوجی سندهیه و دتاجی پتیل بعد از انفصال مقدمه زمیندار کنج پوره از آن جا کوچ نموده بتاریخ بیست و چهارم ۲۴

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

ماه جمادی الثانی سنه ۵ بقصبه پرگنه تهانیسر که مکان کورکهیت
است رسیده مقامات دارند ۵

صدیق بیگ خان نایب فوجداری چکله سرهند که برای تحصیل
و تشخیص آن ضلع بیرون بر آمده بود ملاقات راوجنکوجی سندهیه
حصول نموده ظاهر ساخته که من نوکر و اجاره‌دار محال مرقوم از
طرف دادا صاحب و قبله خدایگان مقرر و مامور هستم و افواج شما
یک لخت ملک را تاخت و تاراج می نماید درین صورت رسیدن
زر معهوده معلوم هرکس که دانند و توانند این تعلقه را تفویض نمایند
برخاسته بحضور دادا صاحب خواهم رفت و اگر زر میخواهند
بسرداران افواج تقید سازند که دست از نهب و غارت باز دارند
چنانچه راو مرقوم تقید کماین بغی نمودند که کسی بر دیهات دست
اندازی نکنند و بر تقدیری که از کسی شیوهٔ غارت بعمل خواهد آمد
شکم او پاره خواهد شد و صاحبجی پتیل هم همبرین نمط تقید کمال
نموده چنانچه خبر است که الحال مضرت و گزندی برعایا نمی
رسد و جابجا جایداران می نشینند ۵۵

حقیقت صوبه لاهور این است که جماعه سکهان گورو در آن نواح
آن قسم مصدر هنگامه ... که دست از تاخت و تاراج باز نمی دارند
چنانچه از وسواس آن جماعه دروازه‌هائی شهرپناه بند شده و ازین
جهت رسیدن رسد غله و غیره متعذر است و نواح نیز ویران مطلق
گشته ازین واسطه گرانی غله بسیار است که فی روپیه گاه پنج شش و
گاه هفت آثار نرخ می شود ساکنان آن جا که قلیلی مانده اند
بحالت مخمصه گرفتار اند ۵۵

خبر رسیده که خواجه میرزاخان نائب نظامت لاهور کلیل و کثیری
بهزار جور و ستم باوصف بے استعدادی و صعوبت احوالی ساکنان
بلده لاهور بطریق مصادره گرفته خودرا بمعه برادر پیش میرحسن علی
خان قایم مقام آدینه بیگ خان مرحوم رسانیده بود ازآن جا که خان مرقوم

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

منافق میرحسن علی خان بوده دعوی همبرین می داشت و سوای این نالش ساکنان بلده لاهور علاوه آن گردید بنابران خان مرقوم خواجه میرزاخان را بمعه برادرش زیر چوب کشیده روی آنهارا سیاه کرده تشهیر کنانیده که هر کس شیوهٔ نمکحرامی اختیار نموده برعایا ظلم و جفا پیش آید سزاش همچنین باشد من بعد ازآن خواجه میرزاخان را بمعه برادرش در قید نگاه داشته نائب خودرا بصوبه لاهور فرستادند و تقید نمودند که کسی بر ساکنان آن جا مرتکب ظلم وتعدی نشود و از سرداران سکهان نیز جواب و سوال درمیان است که بدستور پیشین به لوازم نوکری پردازند و طریقه غارت را بگذارند باید دید که آنها از شیوهٔ خود باز می آیند یا نه ۵۵

مقرب خان و دیگر افغانان گکهران زمینداران سمت دریای اٹک که درگجرات شاه دولا واقع آنروی دریائی چهناب تصرف داشته تحصیل وتشخیص محالات وزیرآباد و سونهره و پرسرور و ایمن آباد می پرداختند چنانچه دریندولا از استماع خبر رسیدن سرداران دکن بدارالخلافه و عزیمت جانب لاهور تاب اقامت درآن مکان نیاورده محال گجرات شاه دولارا خالی کرده کلهم اجمعین از دریائی جهلم عبور نموده بسمت دریائی اٹک رفتند باقبال عالی در ضلع مغرب از نام افواج سرکار تزلزله کمال افتاده ۵۵

میرحسن علی خان خسرپوره آدینه بیگ خان مرحوم از شنیدن خبر گریختن رفتن افغانان گکهران کوچ نموده بر دریائی چهناب رسیده در محالات مرقومه صدر بعمل ودخل پرداخته و سلاحداران فوج فیروزی همراه خان مرقوم اند اراده آن داشتند که از دریائی مرقوم خود عبور کرده تا دریائی جهلم بروند ۵۵

حقیقت صوبجات ملتان و ٹهٹها بدستور سابق است که در هر دو صوبه مرقوم تصرف محمودخان گوجر کارپرداز خداداد خان لٹی

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

داود پوتره‌هائی افغانان ساکن آن‌ضلع است فاما عبدالصمدخان که در سرهند بهنگام تشریف فرمودن دادا صاحب و قبله‌مدظله دستگیر شده آمده بود به صوبه ملتان اقامت دارد و فوج فراهم می آید غرض که در صوبجات مرقوم کسی سردار نیست که به انتظام مهمات آن‌جا پردازد ۵۵

حقیقت افغانان ابدالی بدین منوال است که تیمور شاه پسر احمدخان افغان ابدالی و جهانخان میر بخشی و شاه ولی‌خان وزیرش و جمیع سرداران شان در قندهار اقامت دارند و باهم مخالفت و منازعت درمیان است درین ولا خبر رسیده که نصیرخان بلوچ تمن‌دار ابدالی از جهانخان پرخاش نموده ازان‌جا بضلع ملتان آمده بود بموجب طلب تیمور سلطان وشاه ولی‌خان برگشته بقندهار رفت ظاهراً به اراده هندوستان تدبیر فراهمی افواج می‌نمایند لیکن از بدقولی سرداران ابدالی زمینداران آن‌جا رفاقتش اختیار نمی کنند ۵۵

نواب حضرت ملکه زمانی بیگم و نواب صاحبه محل بیگمات خاص حضرت محمدشاه در تعلقه جمون نزد راجه رنجیت دیو زمیندار آن‌جا تشریف می‌دارند و خوجه بسنت خان و دیگر عمله و فعله همراه است راجه مشارالیه برای اخراجات بیگمات میدهد مکرر خطوط بنواب وزیرالممالک بهادر نوشته فرستاده اند که اگر خلافت بنام پسر اچهی میان برادرزاده حضرت و یا بنام میرزا هنگا پسر احمدشاه مقرر نمایند درین‌صورت درحضور رسیدن می‌توانند شد والا نه اراده مکه مصمم است چنانچه نواب صاحب در مقام بخیر اند که بندگان حضرت تا حال چیزی بدسلوکی نفرمودند بچه‌طور ترک ادب نموده شود و در تدبیر هم هستند که اگر کسی از سلاطین جواهر وغیره بدهند درین صورت تبدیل کرده آید باید دید از هرچه تقدیرچه بجلوه ظهور درآید ۵۵

در صوبه کشمیر سکه جیونمل نائب آن صوبه از زمینداران و رئیسان آن‌جا ساخت نموده قابض و متصرف است ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۱۷

॥ श्रीराम ॥

۳ ۱

بند سیوم تتمہ اخبارات دربار والا و واردات
دارالخلافہ لغایت سیوم ۳ شہر رجب المرجب سنہ ۵

نواب عبدالاحدخان دیوان خالصہ شریفہ و تن کہ بمعہ متعلقان خود از حضور برخاستہ بلشکر رفتہ بودند چنانچہ تا حال ہمراہ راؤ جنکوجی سندہیہ اقامت می دارند و دریندولا متعلقان خودرا نزد نجیب خان بمعہ اسباب خود روانہ ساختہ خان مرقوم کہ از دارانگو کوچ کردہ در موضع میران پور کنارہ دریائی گنگ رسیدہ دیرہ دارد از استماع خبر آمدن متعلقان عبدالاحدخان ضابطہ خان پسر خودرا برای استقبال فرستادہ در مکان علاحدہ نگاہ داشتہ و لوازمہ ضیافت فرستادہ چنانچہ جواب و سوال نجیب خان بوساطت نواب عبدالاحدخان میشود برای اطلاع جناب فیض مآب بندگان عالی معروض داشتہ ۵۵

راؤ جنکوجی سندہیہ راجہ اننتاجی پندت و پرسوتم پندت را برای جواب و سوال پیش نواب وزیرالممالک بہادر مرخص ساختہ و روپ رام کتارا کارپرداز سورجمل جات را نیز ہمراہ راجہ مشارالیہ رخصت نمودہ چنانچہ بتاریخ یازدہم ۱۱ ماہ جمادی الثانی سنہ ۵ مشارالیہما در حضور رسیدہ از نواب معزالیہ ملاقات نمودند و روپ رام مذکور بوساطت راجہ اننتاجی پندت ملازمت نواب صاحب نمودہ دو مہر نثار گذرانید خلعت چہار پارچہ بہ روپ رام انعام شد ۵۵

بتاریخ دوازدہم ۱۲ شہر جمادی الثانی سنہ ۵ تیکچند وکیل ...... مال منشی حافظ رحمت خان روہیلہ ملازمت وزیرالممالک حصول کردہ خریطہ خط مرسلہ نامبردہ و اشرفیہا بنواب صاحب گذرانیدہ خلعت پنج پارچہ بوکیل و چہار پارچہ بہ منشی مرحمت شدہ ۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بتاریخ سیزدهم ۱۳ شهر صدر سنه الیه بختاورسنگه نام وکیل نجیب خان روهیله فرستاده خان مشارالیه و میگهراج وکیل قدیم مشارالیه ملازمت نواب وزیرالملک (الممالک) بهادر نموده خریطه خط و دو مهر از طرف خود گذرانیده بعد از جواب و سوال خلعت پنج پارچه بوکیل مذکور مرحمت شد و بتاریخ چهاردهم ۱۴ جمادی الثانی سنه ۵ گنیش پندت فرستاده راو ملهارجی در حضور پرنور رسیده ملازمت نواب صاحب نموده یک مهر خود و پسرش پنج روپیه با خط راؤ مسطور گذرانیده نواب صاحب تا چهار گهری از مشارالیه خلوت کرده و بے اعتدالی سرداران حال که عیار تمام از طرف سرداران بخاطر نواب صاحب راه یافته .بزبان خود فرموده خلعت پنج پارچه و سرپیچ مرصع بنامبرده و چهار پارچه به پسرش عنایت فرمودند ۵۵

بهادرخان زمیندار بهادرگده بعد از انفصال مقدمه خود از راؤ جنکوجی مرخص شده در بهادرگده رسیده بتاریخ پانزدهم ۱۵ شهر جمادی الثانے سنه ۵ در حضور پرنور آمده ملازمت نواب وزیرالممالک بهادر نموده داخل حویلی شد ۵۵

سرداران فوج فیروزی توپ باسم اتک و یک توپ دیگر را بعوض مبلغ یک لک و پنجاه هزار روپیه بکسان سورجمل جات حواله نمودند و دیگر توپها و رهکلهها و غیره را همراه خود بردند چنانچه مردمان فوج همراهی راجه انتاجی پندت بموجب گفته راؤ جنکوجی سندهیه توپها را تا کهاب سیره تعلقه جواهرسنگه پسر سورجمل جات رسانیده برگشته و روپرام کتارا هم از حضور نواب صاحب مرخص گشته نزد موکل روانه شده چنانچه خبر است که سورجمل جات توپ هائی مرقوم را در قلعه الورگده نگاه خواهند داشت چرا که توپ اتک بسیار کلان است ۵۵

نواب وزیرالممالک بهادر از استماع این خبر که شاهزاده والا نسب عالی گوهر بتاریخ پانزدهم ۱۵ جمادی الثانے سنه ۵ در جهونسی که نزدیک صوبه اله آباد است رسیده و نواب بقاالله خان و جماعه داران همراهی محمد قلیخان عرف میرزا کوچک و چیله راجه اندرگیر متوفی همراهی نواب شجاع الدوله بهادر همراه شاهزاده اند و نواب معزالیه

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

برای اخراجات شاهزاده فرستاده و اراده مصمم آنست که بسمت عظیم آباد تشریف برند ازین معنی راجه لچهمی نراین وکیل نواب شجاع الدوله و محمد علی خان جارچی را طلبیده فرمودند که بنواب مرقوم نوشته بفریسند که شاهزاده را در قبضه خود نگاه دارند و بصوبه عظیم آباد عرف پتنه رفتن ندهند ۵۵

چون بالفعل اخراجات نواب وزیرالممالک بهادر بر آمدنی صوبه بنگاله مقرر است ازین جهت نواب صاحب از تشریف بردن شاهزاده نزدیکی بنارس و اراده صوبه پتنه بدرجه کمال اندیشه و ملاحظه می دارند و روز و شب آرام و قرار نیست بواسطه آنکه درصورت رفتن شاهزاده بسمت بنگاله آمدنی زر موقوف خواهد شد پس اقامت حضور معلوم بتاریخ بیست و سیوم شهر جمادی الثانے سنه ۵ یوسف بیگ خان نام را با خریطه خط و خلعت و جواهر پیش نواب شجاع الدوله مرخص ساختند و تقید کمال فرمودند که بهر طوریکه باشد شاهزاده را بجانب پتنه رفتن ندهند و چون سابق صوبه داری صوبه اله آباد بنام نواب وزیرالممالک و نیابت بنام نواب شجاع الدوله بهادر مقرر است درین ولا بشرط صدر نظامت صوبه داری اله آباد اصالتا بنام شجاع الدوله تفویض فرمودند ۵۵

نواب وزیرالممالک بهادر چون پیشتر نشان یک لک و پنجاه هزار روپیه از راجه رامپرساد وکیل بنگاله بر دیواجی نایک گماشته دهونداجی نایک ساهوکار سرکار فیض آثار کنانیده بودند درین ولا یک لک روپیه را تنخواه بر وکیل مرقوم کرده داده و پروانجات تنخواه بر محالات واقع آنروی دریائی جمن و سهارنپور و غیره حواله راجه انتاجی پندت نموده راجه مشارالیه و راو پرسوتم پندت را نزد راؤ جنکوجی سندهیه مرخص ساختند چنانچه مشارالیهما بتاریخ بیست و ششم ۲۶ شهر جمادی الثانی سنه ۵ از دارالخلافه کوچ کرده از دریائی جمن عبور کرده روانه لشکر فیروزی گشت چنانچه از محالات آنروی دریای مرقوم تحصیل زر نموده روانه شدند تقیدات نواب صاحب بسیار است که زودتر رسیده بموجب صلاح این جانب بعمل آرند ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

چون رامانجی نام پندت مکاسردار صوبه مالوا از راه صوبه مستقر الخلافه اکبرآباد بعزم رفتن پیش راو جنکوجی در متهرا رسیده دو سه روز برای اشنان در آنجا اقامت کرده با جمعیت قریب دو هزار سوار بدارالخلافه رسیده در جی سنکه پوره فرود آمده بود نواب وزیرالممالک بهادر بسبب ملاحظه برای حفاظت شهر نو مورچال بندی بر دروازه‌های شهرپناه بدستور پیشین مقرر نمودند و تقید شد که احدی از سواران مرهته همراهی پندت مرقوم را اندرون شهر پناه آمدن ندهند ۵۵

راجه انتاجی پندت و راو پرسوتم پندت باتفاق بتاریخ بیستم ۲۰ شهر جمادی الثانی سنه ۵ برائی ملاقات رامانجی پندت رفته بتاریخ بیست و دویم ماه مرقوم مشارالیه را برائی ملاقات وزیرالممالک بهادر آورده چنانچه دو مهر نثار گذرانید خلعت پنج پارچه و سرپیچ مرصع و جیغه مرصع و یک قبضه شمشیر به پندت مرقوم و خلعت چهار پارچه به همراهی مشارالیه انعام مرحمت نموده بوقت شب رخصت فرمودند چنانچه پندت مذکور از دریائی جمن عبور کرده باتفاق نتاجی روانه فوج شده ۵۵

۱۸

॥ श्रीराम ॥

۴ ۱

بند چهارم تتمه اخبارات دربار والا و واردات دارالخلافه لغایت سیوم ۳ شهر رجب المرجب سنه ۵

نواب صاحب وزیرالممالک بهادر اراده کوچ بجانب پوری نموده اند چنانچه دو هزار روپیه برای سرانجام باربردار حواله جلال الدوله فرمودند و راؤ جنکوجی سندهیه را طلب حضور کرده اند که باتفاق یکدیگر بسمت پوری کوچ نمایند و راجه انتاجی پندت را محض برای آوردن راؤ مشارالیه فرستاده اند که زود از آنروی دریائی جمن بیارند ازان جا که راجه مشارالیه از جته داران نواب صاحب اند قرار کرده رفته که زود سرداران را در حضور می آریم باید دید چه شود ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

نواب صاحب تدبیر کرده اند که از دارالخلافه جمیع شاهزاده‌ها و بندگان حضرت را گرفته اولا بصوبه اکبرآباد تشریف برند و در قلعه اکبرآباد که حصانت دارد کلهم اجمعین سلاطین را نگاه داشته عازم صوبه عظیم آباد شوند ۵

نواب وزیرالممالک مطابق عرضی راجه انتاجی پندت خلعت شش پارچه و رقم جواهر پیش مشارالیه فرستادند ۵۵

بتاریخ پانزدهم ۱۵ شهر جمادی الثانی سنه ۵ رای ارجنی لعل خانسامان سرکار نواب وزیرالممالک بهادر که از چند ماه پیش راجه مادهوسنگه برای جواب و سوال رفته بود و بموجب عرضی نوشتجات نواب معزالیه هزاریان قلعه رنتهبور را حواله کسان راجه مشارالیه نمودند با خریطه خط راجه مسطور در حضور رسیده ملازمت نواب صاحب حصول کرده و بتاریخ نوزدهم ۱۹ شهر جمادی الثانی سنه ۵ رتنی رام نام وکیل راجه بجی سنگه ملازمت نواب صاحب نموده یک مهر نثار و خریطه خط گذرانیده جواب ...... دارند ظاهراً هر دو راجه مشارالیهما باهم عهد و مواثیق نموده اند که متعلقان خودرا در قلعه گده رنتهبور که حصن حصین است نگاه داشته و مستعد و آماده پیکار با مکاسه‌داران تعلقه صوبه اجمیر کردند بنابران درخواست صوبه‌داری اجمیر می دارند و به سورجمل جات نیز پیغام شامل شدن و اتفاق نمودن درمیان است و درین صورت صوبه‌داری اکبرآباد میدهند بالفعل این قسم تدابیر و منصوبه‌ها بر روی کار است فاما بدون ظهور آمدن اعتماد نیست ۵۵

راجه رام نراین وکیل نواب صلابت جنگ بهادر ملازمت نواب وزیرالممالک بهادر کرده دو مهر از طرف خود و خریطه خط موکل گذرانیده چنانچه بتاریخ بیستم ۲۰ شهر جمادی الثانی سنه ۵ خلعت پنج پارچه و رقم جواهر عنایت شد ۵

بندگان حضرت از چند روز عارضهٔ کسل مزاج وهاج میدارند چنانچه تا حال فرصت کلی نشده چون از پیشتر نظامت صوبه‌داری عظیم آباد بنام شاهزاده عالی گوهر مقرر است و نیابت نظامت بنام

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

نواب جعفرخان بهادر ناظم صوبه بنگالا است درین ولا نواب صاحب خدمت صوبه داری آن صوبه از شاهزاده عالی گوهر تغیر ساخته بنام شاهزاده هدایت بخش از حضور والا تفویض کنانیدند بواسطه آنکه احدی از زمینداران آن صوبه از اشتهار این معنی رفاقت شاهزاده اختیار نسازند و درباب نگاه داشتن شاهزاده بدفعات احکام والا و خطوط نواب صاحب بنواب شجاع الملک میر محمد جعفرخان بهادر صادر گشته ۵۵

حقیقت راجها این است که راجه مادهوسنگه در جی پور وطن خود و راجه بجی سنگه در جودهپور وطن خود اقامت دارند و اکثر برای شکارات سوار میشوند و درین ایام اکثر نوشتجات خودرا پیش وزیرالممالک بهادر ارسال می دارند ۵

سورجمل جات در قلعه بهرت پور وطن خود سکونت دارند خبر است که در ایام هولی در متهرا بیایند و تهانجات در سرکار کول و صوبه اکبرآباد وغیره جابجا نشسته اند و زررا تحصیل می در آرند ۵۵

شاهزاده والانسب عالی گوهر بفاصله یک منزل این طرف بنارس رسیده اند و زری که نواب شجاع الدوله برای اخراجات سپاه فرستاده بودند بمردمان سوار و پیاده تقسیم کرده قریب دو هزار سوار و پیاده همراه است و سوای این شهرت است که قلم نگاه داشت جاری کرده اند هدایت علی خان و سید شهامت خان و دیگر سادات بارهه در رکاب شاهزاده اند و نیز خبر رسیده که گوپال راؤ پندت مکاسه دار کورا جهان آباد بموجب ارشاد شاهزاده پانصد سواررا در رکاب شاهزاده فرستاده و خود راؤ مرقوم با مردمان قلیل برای گیا رفته ۵۵

خبر رسیده که نواب شجاع الملک بهادر میر محمد جعفرخان در بلده مرشدآباد اقامت دارند و اکثر جماعه داران قدیم را که از نواب معزالیه مخالف بودند بجان کشتند چنانچه فرنگیانرا از بندر

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

کلکته بحضور خود طلبیده ...... رسیدن بصوبه عظیم آباد می دارند و راجه رام نراین نائب صوبه داری از صوبه مرقوم دیره خود را بیرون بر آورده ۵

خبر رسیده که سندرشاه نام زمیندار تکاری متعلقه صوبه پتنه که نوشت و خواند خود از شاهزاده میداشت چنانچه از دو کس جماعه دار ملازم او که طلب نشان نداده بود گفتگو واقع شد آنها از شمشیر زمیندار مرقوم را بجان کشتند من بعد از آن چیلههائی زمیندار متوفی بتدارک آقائی خود آنهارا بقتل رسانیدند برای اطلاع عالی معروض داشته ۵

اندرون قلعه مبارک حضرت بدولت نزول اجلال می دارند چون نواب وزیرالممالک جمیع سقفهائی اندرون محل و رنگ محل وغیره را که از طلا و نقره بودند شکست و ریخت کرده زر آنرا بر آورده گرفته بودند مگر یک سقف نقره باقی مانده بود چنانچه درین ولا آنرا شکسته قریب یک لک روپیه را نقره بر آمده و احوال حضرت و سلاطین بدستور سابق است که برای خرچ روزمره و پوشاک تصدیع تمام دارند ۵۵

خداوند فیض رسان سلامت دراین ایام دو قطعه پروانجات عظام درجواب عرایض مرسله غلام نزول اجلال وصول اقبال فرموده مقرر ساخت و بر مضمون میسر شده آن سعادت آگهی حصول نمود آنکه در باب معروض داشتن مقدمات ابدالی و تدابیر اراکین حضور ارشاد کرامت بنیاد شده بود خانهزاد از ابتدا حقیقت جهنم داخل شدن ابدالی معروض داشته فاما مردمان گاه اورا زنده می نمایند و گاه مرده میسازند لیکن خانهزاد هرچه منقح بود گذارش ساخته چون موکلاوه غلامزادی در پیش است امیدوار نوازش و رعایت سالیانه تنخواه و دیگر است چراکه سوای جناب فیض مآب کسی عرضی ندارند و هرچه که از تصدق فرق مبارک می باید گذران اوقات مینمایند فاما از سرانجام کارخیر عاجزان عهده برای نیست امیدوار است که نوازشات خداوندانه مبذول شود زیاده حد ادب و آفتاب دولت و اقبال تابان باد ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

१९

॥ श्रीराम ॥

१

۲ بند لغایت هفدهم ۱۷ شهر شعبان سنه ۶

خداوند فضل و الاحسان فیاض زمان مد ظله العالی سلامت

قبل ازین عریضه نیاز متضمن بر اخبارات دربار والا و واردات دارالخلافه شاهجهان آباد و رسیدن سرداران فیروزی توامان جنکوجی سندهیه و دتاجی پتیل و ناروجی شنکر تا موضع کوهله هژده کروهی این طرف مالیز و دو منزل این طرف از چکله کرهند بعد از انفصال معاملت از الاسنگه جات و دادن خلاع و جواهر بمشارالیه و هم به صدیق بیگ خان فوجدار چکله مرقوم ضمیمه حقیقات تازه یعنی گریختن رفتن خواجه میرزاخان مایه فساد باتفاق سکهان شقاوت نشان از محاصره لاهور بجانب کوه جمون و داخل شدن سلاحداران فرستاده راو ملهار و راو جنکوجی بصوبه لاهور و مداخلت نمودن در قلعه و بلده آنجا و عزیمت صاحبجی پتیل برائی انتظام صوبه لاهور و رسیدن سورجمل جات در جی پور حسب الطلب راجه مادهوسنگه و ملاقات نمودن بتاریخ بیست و سیوم شهر رجب المرجب سنه ۵ از راجه مشارالیه و در آب انداختن نمک و قسم درمیان آوردن بواسطه آنکه جمیع تهانجات مکاسه داران را از تعلقات خودها و برداشته دادن تهانجات از نواحی جی پور و طلبیدن راجه بجی سنگه و راجه بیکانیر برائی همین قسم اقسام و رسیدن شاهزاده عالی گوهر نزدیکی صوبه عظیم آباد و تردد خاطر نواب وزیرالممالک بهادر ازین معنی و بر آوردن پیشخانه والا و نواب معزالیه و شاهزاده هدایت بخش به اراده پورب بجهت تدارک شاهزاده عالی گوهر و قلت زر اخراجات در حضور و احوال سلاطینان محبوس محتاجگی بقوت و دیگر روداد بیرونجات بتفصیل و تشریح بمصاحبت قاصدان اجوره دار بتاریخ

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

سلخ شهر رجب المرجب سنه ۵ ارسال حضور کرامت گنجور نمود و چهار دالی میوه خشک از قسم مغز پسته و چلغوزه و کشمش برائی نذر مبارک ابلاغ داشته بنظر عالی گذشته باشد ۵۵

درین ولا حقیقت سرداران نصرت شعاران بدین منوال است که جنکوجی سندهیه و دتاجی پتیل و ناروجی شنکر بعد از انفصال معاملت زمیندار مالیز از موضع کرهله کوچ کرده درچکله سرهند رسیدند و تعهد چکله مرقوم و نیز دوآبه بنام صدیق بیگ خان فوجدار چکله مذکور مقرر ساخته و از معاملت و تعهد پیشین که بحضور داداصاحب و قبله خدایگان قرار یافته بود سوای آن پنج لک روپیه سالیانه اضافه دیگر بر ذمهاش برضا و رغبت مشخص نموده و نشان زر گرفته پارچهها دادند من بعد ازان از چکله مرقوم کوچ کرده بر دریای ستلج واقعه گهات ماچهیواره بر بهلول پور که چهارده کروه از سرهند پیشتر است دیره ساخته چنانچه تا تاریخ دوازدهم ۱۲ شهر شعبان سنه ۶ در بهلولپور مقامات دارند و انفصال مقدمات زمینداران آن ضلع بر روی کار است ۵۵

خبر رسیده که صاحبجی پتیل از پشاور کوچ کرده بصوبه لاهور داخل شده توکوجی کندوجی گنوجی کدم و غیره سلاحداران راوملهارجی و راو جنکوجی سندهیه که در آنجا اقامت می داشتند ملاقات نمودند ۵

چون خواجه میرزاخان از صوبه لاهور گریخته باتفاق جماعه سکهان گورو بجانب جمون رسیده بود و در باب امداد و معاونت نوشتجات خودرا براجه رنجیت دیو زمیندار کوه جمون فرستاده مشارالیه در جواب جواب صاف نوشته فرستاده که قبل از رسیدن شما نوشتجات سرداران دکن بنام این جانب رسیده که بر تقدیری خان مشارالیه در تعلقه کوه جمون برسد دستگیر کرده بفریسند و اگر این معنی اتفاق نشود اورا در تعلقه خود بودن ندهند ازآن جا که عهده برائی از سرداران مرقومه معلوم بنابران لازم آنست که از تعلقه من بیرون بروند و از چندی متعلقان خان مذکور

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

یعنی خواجه میرزاخان در تعلقه راجه مسطور اند گفته فرستاده که دهرم ما مردم هندوان نیست که درین وقت قابلات شمارا جواب بدهم و اخراج سازم بهر حال نگاه داشته خبرگیری اخراجات گرفته میشود اصلا در تعلقه کوه نیایند ۵۵

خواجه میرزاخان مذکور بعد از یافتن جواب از راجه جمون باتفاق سکهان بسمت سیالکوت رسیده چون خان مشارالیه مفسد و حرامزاده مقرر است بر اغوای افغانان گکهران پرداخت و نیز به عبدالصمدخان ملعون که پیشتر از طرف احمد ابدالی فوجدار سرهند بود و افواج فیروزی داداصاحب خدایگان مدظله السبحان اورا کشان‌کشان در حضور داداصاحب آورده بودند و چندی در قید مانده فاما بمقتضای رحمانیت خاطر داداصاحب از قید خلاص فرموده بودند نوشته فرستاده که شما الحال باتفاق افغانان گکهران در محال گجرات شاه دولا و غیره دخل نمایند من نیز بجماعه سکهان در رفاقت شمایان میرسم خاطر خود جمع دارند ۵۵

چون عبدالصمدخان در ضلع صوبه ملتان قریب پنج شش هزار سوار و سوای این پیاده‌ها را فراهم آورده نزدیک بلده ملتان رسیده اقامت ورزیده بر ساکنان شهر ملتان مصادره مقررکرده در شهر تحصیل جاری نمود ازانجا که رعایای آن صوبه از پیشتر از ظلم و جبر افغانان ابدالی بسیار عاجز و حیران شده بود بنابران رئیسان آن صوبه اتفاق کرده پیش محمد علیخان نام افغان رئیس صوبه ملتان رفته به اظهار احوال خود پرداختند که الحال ماندن مایان در شهر نمی‌تواند شد خان مشارالیه حامی شده گفت که شمایان کلهم اجمعین ساکنان شهر ملتان اتفاق سازند و مسلح گشته برای جنگ صمدخان کمر به بندند من نیز با رفقایان خود حاضر و شریک ایم ۵۵

شرفایان و نجبایان و نیز ارازل و اسافلان یعنی وضیع و شریف جتماع کرده بلوای عام نمودند و نائب عبدالصمدخان‌را که

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

در شهر تحصیل زر مصادره می‌پرداخت و مردمان را بے ابرو میکرد و تهه و سرزنش بسیار می نمود اورا زده زده بیرون بر وردند و اسپان و دیگر اجناس و زر تحصیل نائب مرقوم را بتاراج بردند ۵۵

۲۰

خداوند فضل و احسان فیاض زمان مد ظله السبحان سلامت

قبل ازین عریضه نیازمند متضمن بر اخبارات و واردات دارالخلافه شاه‌جهان‌آباد و تشریف آوردن بهاوصاحب و قبله بتاریخ بیستم ۲۰ ماه صفر المظفر سنه ۱۱۷۴ اندرون قلعه مبارک برای سراوه و بسیاری ماده گاوان و زر نقد تقسیم نمودن ببار داران و چند گوله‌های توپ باسم فتح لشکر از بالای سلیم‌گده سر دهانیدن بجانب فوج نجیب‌خان روهیله و من بعد ازان مراجعت کردن بدائره گاه و از استماع خبر کوچ نمودن ابدالی از مقامات سرای سیتارام و داخل خیمه شدن پیشتر از احمدگنج بتاریخ بیست و سیوم ماه مرقوم سنه الیه و اقامت سورج‌مل جات در بلم‌گده تعلق خود باتفاق نواب غازالدین خان و سررشته سلوک و قول‌قرار بوساطت نواب شجاع‌الدوله و نجیب خان از شاه ابدالی و پوشیدن کلاه و کورته فرستاده ابدالی و تصرف ساختن وتهانجات فرستادن در محالات واقع آن روی دریای جمن یعنی در کول و خواجه و دبهای و غیره بر گهات بموجب پروانگی شاه و معاف کردن وجه پیش‌کش بواسطه عرض خود که رفاقت سرداران فوج فیروزی نکنند و بتاریخ بیست و چهارم شهر مذکور با فوج سوار شدن نواب شجاع‌الدوله باتفاق نجیب خان و غیره به اراده ملاقات سورج‌مل جات و ازین طرف سوار شدن مشارالیه و ملاقات نشدن همدیگر و جواب و سوال بوساطت درمیان داران و مقامات ابدالی در لونی و ابهاراسنگه کوچ به موری نموده و طغیانی دریای جمن بسبب بارش باران برحمت یزدانی و احوالات صوبه لاهور و کرهند و ماروار و بنگالا بتفصیل و تشریح

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بصحابت قاصدان آجوره‌دار بتاریخ بیست و هفتم ۲۷ شهر صفر سنه ۱۱۷۴ ارسال حضور کرامت گنجور نموده از نظر مبارک تفضل گستر گذشته باشد ۵۵

درین ولا این است که بهاو صاحب از مقامات پیشتر از احمدگنج کوچ نموده نزدیک بروتهه پیشتر از نریله که قریب چهارده کروه از شهر بجانب سرهند است داخل خیمه شدند و افواج هراولی یعنی بسالت پناهان راو ملهارجی هولکر و راو جنکوجی سندهیه تا سونی‌پت دیره کرده اند و شمشیربهادر و راجه انتاجی پندت و نواب ابراهیم‌خان گاردی و دیگر سرداران همها در رکاب بهاو صاحب خدایگان حاضر اند ۵۵

داماجی گایکوار با فوج خود و توپخانه بموجب فرموده بهاو صاحب و قبله بر گهات موضع براری اقامت میدارد و برائی استقبال افغانان ابدالی بیمن و تقویت بندگان عالی موجود و مستعد هستند و پسر خورد راجه انتاجی پندت با فوج قریب یک هزار سوار در ریتی مهابت‌خان موقوم نزدیک قلعه شهر کهنه اقامت دارد ۵۵

بعد از انفصال یافتن معاملات بهادرخان و موسی‌خان توکوجی‌هولکر و گنوجی‌کدم و دیگر سرداران فوج راو ملهارجی و راو جنکوجی و نیز پسر کلان راجه انتاجی پندت همراه موسی‌خان بتحصیل دیهات محالات دادری و غیره است چنانچه درین ضلع بهمه جا تحصیل جاری است بعد از فراغت از وصول زر شامل افواج خواهد شد ۵۵

بهاوصاحب و قبله بمقتضای تدبیر صایبه بتاریخ بیست نهم ۲۹ شهر صفرالمظفر نانا خورد و یکاجی پندت منشی و اناجی و مهیت‌راو پربهو چت‌نویس و غیره‌را بقلعه مبارک رخصت کرده فرمودند که خلف شاه‌زاده والا نسب عالی‌گوهر را ولی‌عهد ساخته سکه بنام شاه‌عالم یعنی پادشاه‌زاده جاری سازند ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بتاریخ بیست نهم ۲۹ شهر (صفر سنه ...) ...... نانا خورد باتفاق یکاجی پندت و ...... پندت قلعه‌دار و بالوجی بر دیوڑهی سلاطینان رفته پسر بادشاه‌زاده عالی گوهر ...... پوشاک بادله و غیره که نیازکنان بودند داده بادشاه شاهجهان را گفته فرستادند ... تخت بنام شما ...... الحال نوبت تخت بحضرت شاه عالم شده بدستور سابق بمکان خود بروند چنانچه در زمره ... سلاطینان ... داخل شدند ۵

بتاریخ سلخ شهر صفر سنه احد روز جمعه پنج گهری روز بر آمده شاه‌زاده جوان بخت خلف حضرت شاه عالم‌را بر کرسی نشانیدند و من بعد از آن بر فیل سرکار فیض آثار سوار کنانیده بادشاه‌زاده میرزا بابا نیز به حضرت شاه‌عالم و نیز ستواجی جادون پسر پیلاجی جادون عقب فیل نشته مورچهال کنان و نقاره‌ها و نوبت نوازان در مسجد جامع آوردند چنانچه در آنجا موافق ضابطه نماز باجماعت ادا کرده خطبه مبارک بنام بادشاه شاه‌عالم خوانده بخطیب پارچه‌ها انعام داده بهمان دستور برفیل سوار کنانیده داخل قلعه مبارک گردیده چنانچه در دیوان خاص بر کرسی نشانیده یک صد و یک مهر فرستاده بهاوصاحب و قبله نذر گذرانیده و من بعد از آن نانا خورد و ناروجی‌شنکر و بالوجی و مهیت‌راو و ستواجی جادون و دیگر کارپردازان هر یک بقدر مراتب خودها نذرگذرانیدند بعد از آن تماشای رقص و سرود کنیچنان‌شده بود داخل محل شدند چنانچه جمیع طائفه کنیچنان بمکان ناروجی‌شنکر رفته رقص و سرود کردند و منادی باسم شاه‌عالم بادشاه در شهر جاری‌گشت و سکه شاه‌عالم مسکوک کردند ازین وقوع تمامی ساکنان که بر ذمه این جا شکرانه بتقدیم رسانیدند و برزبان‌آوردند که حق بمرکز قرار یافت و شاه‌عالم تا دم حیات قبول احسان خواهند ماند ۵۵

نانا خورد و غیره کارپردازان وقت شب در قلعه مبارک مانده بتاریخ غره ربیع‌الاول سنه احد در قلعه بمکان رنگ‌محل رفته دران‌جا شاه‌زاده و میرزا بابا بیرون بر آمدند چون بوساطته

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

سیف الدین محمد خان برادر عاقبت محمود قرارداد مبلغ بیست و پنج لک روپیه ازان جمله پنج لک روپیه بعد از ولی عهد شدن و تتمه باقساط نوشت و خواند درمیان آمده بود بنابران کارپردازان سرکار زر مرقوم‌را در خواست می دارند بقسمی که سرانجام زر مرقومه صدر می شود بجناب فیض‌ماب بندگان عالی متعالی معروض می‌دارد ۵۵

بالفعل سه زنجیر فیل و چند راس اسپان بطریق نذر در سرکار شاه‌زاده جوان‌بخت که بعمر نه ده ساله خواهند بود داخل شدند خبر است که خیمه‌ها و نوبت و دیگر کارخان‌جات برای شاه‌زاده علحده مقرر ساخته بروز دسهره بیرون برآرند و از شاه ابدالی بمجادله و آویزش پردازند تدبیر این قسم است ۵۵

دیگر تدبیر آنست که چون از میرزا بابا و بیگم‌صاحب زینت محل والده حضرت شاه‌عالم جواب و سوال درمیان آمده بود که چون از شاه ابدالی قرابت و رشته‌داری است بنابران حقیقت آن جارا قلمی نمودن بشاه ضرور است درخواست مسوده نمودند چنانچه یکاجی‌پندت مسوده نوشته دادند اغلب است که حقیقت‌را موافق مسوده و نیز از طرف خود خواهند نوشت و اراده بیگم‌صاحب آنست که بوجهی من الوجوه فیمابین سلوک و اصلاح بعمل آید درین صورت خوب است چرا که در جنگ طرفین عالم‌کشی خواهد شد. ۵۵

نجیب خان .... راجه‌ها قلمی سازند که ....

جناب والا رسانید از متعاقب حقیقت صدور احکام را بعرض خواهد رسانید ۵۵

حقیقت شاه ابدالی این است تاحال بهمان مکان لونی اقامت می دارد ...... سردارانش همراه شدند ...... برای کومک و اعانت عبدالصمد خان فوجدار چکله سرهند بجانب کنج‌پوره روانه ساخته است از انجا که ابدالی‌را از سرداران خود مضنیه

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

در دل افتاده بنابران از پیش خود جدا نمی نمایند از پیشتر نوشتجات سرداران از بهاوصاحب و قبله برسند که در رفاقت سرکار وقت یافته می آیم ۵

چون پیشتر افواج ابدالی بموجب تقیدات شاه بتاخت و تاراج زراعت دیهات واقع آن روی دریای جمن نمی پرداخت درین ولا خبر رسیده که فوج ابدالی الحال زراعت‌را تاراج کرده می خورد و عرض معروضات نجیب‌خان درین مقدمه منظور و مسموع نمی‌شود و خان‌مشارالیه پانزده هزار روپیه یومیه و دو صد من غله و غیره بدستور سابق می دهد و فوج‌را خوف بسیار است ۵۵

نواب شجاع‌الدوله و نجیب‌خان واقع آن روی دریای جمن اقامت می‌دارند و ازین طرف دیره‌ها و جهنده‌ها بنظر می آیند و الحال جواب و سوال خان مشارالیهما در حضور بهاوصاحب نیست ۵۵

درین ولا شاه عبدالله نام درویش که از پیرزاده‌های افغان ابدالی است و از عهد حضرت احمدشاه جواب و سوال بوساطت نواب بهادر مقتول می‌شد پیغام بهاوصاحب‌را پیش شاه برده چنانچه خبر است که در دو سه روز از آن طرف شاه‌ابدالی و یا شاه‌ولی‌خان وزیرش آن‌روی دریای جمن بیایند و ازین طرف بهاوصاحب و قبله برگهات موضع براری تشریف آرند و بلا وساطت درمیانداران کارپردازان هردو طرف بر کشتی‌ها سوارشده جواب و سوال نمایند و الحال عبدالاحدخان که پیش شاه‌ولی‌خان بسیار اعتماد دارند درمیان اصلاح شده اند بقسمیکه از عقب بجلوه ظهور می درآید معروض می دارد ۵۵

نواب احمدخان‌بنگش بسبب لاچاری با جمعیت قلیل همراه ابدالی است و دوندی‌خان و غیره روهیله‌ها با جمعیت سواران و پیاده‌ها از آن روی دریای گنگا عبور کرده داخل لشکر ابدالی شدند ۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

حقیقت ضلع صوبه لاهور اینست که در بلده صوبه مرقوم جماعه سکهان دخل خود نموده منادی بهاوصاحب کردانیدند و کراهی گوروصاحب کرده امرداس بهاوصاحب یعنی نیتی نجات گوروصاحب درباب فتح و نصرت عالی نمودند و دست دعا بر آسمان دراز کردند که ابدالی ظالم بسزای اعمال خود برسد و زود بکتم عدم براد و در حوالی آن صوبه و هم ضلع دوآبه و غیرذالک تصرف جماعه مرقوم است چنانچه ملک را بتحصیل درآورده بشاه تقسیم کرده می دهند برای اطلاع بندگان عالی معروض داشته ۵۵

....

نیز یورش نمودند خان مشارالیه تاب و طاقت ایشان نیاورده گریخته در جالندهر داخل شد ...... همراهی خان مذکور را بقتل و بغارت در آوردند و خیمه و اسپان و غیره او را بتاراج کردند الحال جمعیت که از دو هزار سوار خواهد بود افتان و خیزان بجالندهر رفته لیکن بیرون برآمدن نمی توانند ۵۵

عبدالصمدخان فوجدار چکله سرهند و قطب خان پیرزاده روهیله ها و عظیم خان و عیره جماعه گکهران در کنج پوره اقامت می دارند و از وسواس خندق کنانیده دیوار — احداث کرده نشسته اند ۵۵

الاسنگه جات در تعلق خود اقامت میدارد و جماعه سکهان را پیش خود طلب داشته در خدمت بهاوصاحب نوشته فرستاده که خود بدولت کوچ کرده بیایند من با فوج سکهان زود حصول ملازمت می نمایم و باقبال سری جیو ابدالیان زنده نمی گذارم جماعه سکهان در حوالی لاهور و غیره چهل پنجاه هزار سوار خواهد بود ۵۵

حقیقت خواجه میرزاخان آنچه سابق معروض داشته بود بهمه قسم است که خان مرقوم باتفاق کشناجی پندت که در جمون بودند فوجی فراهم آورده تا گجرات شاه دولا رسیده تهانجات

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

ابدالی را برداشته دادند چنانچه تا دریای اتک تهلکه افواج فیروزی افتاده است ۵۵

حقیقت مارواز بدستور سابق است که راجه مادهوسنگه در جیپور و راجه بجی سنگه در جوده‌پور اقامت می دارند و نوشت و خواند ایشان از سرداران ابدالی و روهیله‌ها بدستور سابق است ۵۵

حقیقت حضرت شاه‌عالم بقسمیکه سابق ازین بجناب فیضماب معروض داشته بود بهمان دیره است که بصوبه عظیم‌آباد رسیده بمکان پهلواری دایره دارند و راجه رام نراین نائب صوبه‌داری ملازمت نموده نذرها گذرانیده خبر است که بعد از انفصال معاملت ناظم صوبه بنگالا مراجعت خواهند نمود ۵

سورج مل جات تا حال باتفاق غازالدین‌خان در بلم‌گدهر اند و از شنیدن این خبر که سکه بنام حضرت شاه‌عالم جاری شده بسیار مترددو متوهم گشته اند و الحال مشارالیه باز روپ رام کتارا را در حضور بهاو صاحب خدایگان فرستاده است فاما بالفعل رتبه جات بقسمیکه سابق بود نمانده زبان زد خواص و عوام است که سورجمل جات باوصف قول قرار و در میان آوردن شری گنگاجی بد عهدی بعمل آورده آخرش نتیجه نیک نخواهد آید ۵۵

ناروجی شنکر صوبه‌دار اندرون قلعه مبارک اند و نواب عزتخان روهیله و امیرخان تهوکه و غیره بغات راو مرقوم شده چنانچه اندرون قلعه مورچال بندی باستحکام تمام کرده اند و به رنگ محل که مکان خوابگاه بادشاهان بود گاردیان بطریق چوکی شب و روز می باشند ۵۵

۲۱

... بند لغایته هفتم شهر ...

خداوند فضل و الاحسان فیاض زمان مد ظله السبحان سلامت

قبل ازین عریضه نیاز متضمن بر اخبارات و واردات دارالخلافه شاه‌جهان‌آباد و رسیدن شاه ابدالی به گجرات شاه‌دولا واقع این روی دریائی جهلم بفاصله چهل کروهی پیشتر از

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

صوبه لاهور و عدم تقرر نظامت آن صوبه و همراه بودن تیمور سلطان
پسر و جمیع سرداران افغانان و اقامت نجیب خان در حضور
بحویلی نواب صفدر جنگ مرحوم و جواب و سوال گذاشت تعلقه
بلوچان از سورجمل جاٹ که جواهر سنگه پسر مشارالیه در کوٹ
کلان نزدیکی فرخ نگر تعلقه موسی خان بلوچ اقامت داشته
دیهات را بتصرف خود آورده و بتحصیل زر فصل ربیع می پرداخت
و عبور نمودن نواب وزیر باتفاق سورجمل و گنگادهر پندت دیوان
راو ملهار از متهرا آن روی دریای جمن و جواب و سوال از
حافظ رحمت خان و دوندیخان سرداران روهیله و نیز نواب
احمد خان بنگش و قرار یافتن ملاقات با هم از استحکامی قول قرار
و بیرون بر آمدن راجه مادهوسنگه از رسیدن خبر تاخت رام پوره
که افواج راو مرقوم بغارت در آورده و بسیاری از راجپوتان کشته
و زخمی شده بودند و داخل شدن به سانگانیر و جنگ توپخانه
از قلعه دار صوبه اکبرآباد و کسان بلرام نائب سورجمل و استقامت
بادشاه شاه عالم در پهلواری بیرون صوبه عظیم آباد و بندوبست
جماعه فرنگیان در آن جا و اقامت نواب نصیرالملک بهادر صوبه دار
بنگالا بصوبه عظیم آباد بافواج بسیار و کثرت توپخانه و دیره نواب
شجاع الدوله بهادر نزدیکی غازی پور این روی دریای گنگ که
حکم شده و جواب و سوال .... و حضرت و ابتری مقدمات حضور و
عدم انتظام این جا و دیگر کوائف جز و کل بصحابت قاصدان
اجوره دار بتاریخ بیست دویم شهر شوال سنه ۱۱۷۴ ارسال حضور
کرامت گنجور ... از نظر مبارک مفصل گذشته باشد ۵۵

بعد از آن این است خبر رسیده که شاه ابدالی از گجرات شاه دولا
کوچ کرده از دریای چهناب آن روی عبور کرده کوچ بکوچ عازم
ولایت شده چنانچه الحال سوای دریای اٹک برای عبور دریای
دیگر نمانده ...... رسیدن دریای مرقوم میرسد و محمد بلند خان
از عموی شاه که شاه ولی خان وزیر از راه مخالفت خان مرقوم را
بحالت پناه گرفتار نموده خبر است که بصوبه داری لاهور مقرر شود
چون شورش جماعه سکهان در آن صوبه بسیار است بنابران

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

انتظام شدن نظر نمی آید و ملک از تاخت و تاراج ظالمان ابدالی بخاک برابر و بیچراغ گشته ایزد متعال زود ظالمان را بتدارک برساند که نام و نشان باقی نباشد ۵۵

شاه ابدالی اگرچه پیشتر از راجه جمون و سکهه جیونمل پیغام معاملت درمیان آورده بودند درین ولا که هر دو کسان مستعد و آماده پیکار شدند بنابران پیغام معاملت تا رسیدن آن جا بکسی نکرده اشتهار فراهمی افواج اوزبک بسیار است ۵۵

حقیقت دوآبه این است که سعادت‌خان آفریدی فوجدار دوآبه مقرر کرده ابدالی در مکان جالندهر اقامت می‌دارد چون جماعه سکهان که از وسواس فوج ابدالی بالای کوه‌ها و مغاک‌ها مختفی و متواری شده بودند درین ولا که شاه پیشتر از لاهور رفته جوق جوق از کوه‌ها فرود آمده فوجدار مرقوم را در محاصره در آورده اند و از آن ضلاع تحصیل زرفصل ربیع می‌پردازند خان مرقوم طاقت مقابله و مجادله ندارد و بلده و حوالی صوبه لاهور ویران مطلق است برای اطلاع بندگان عالی متعالی معروض داشته ۵۵

حقیقت چکله سرهند این است که بهن‌خان نام قوم گکهر فوجدار آن جا بجمعیت قلیل در آن جا اقامت می ... آنجا ... الاسنگه جات زمیندار لکهی جنگل است چنانچه مشارالیه لچهمی نراین متصدی را که ...... آن جا بود ... خان مرقوم ... خان مذکور ...

حقیقت جواهرسنگه پسر سورجمل بدین منوال است که قلعجات کاتهور و غیره سه قلعه تعلقه موسی‌خان بلوچ را مفتوح ساخته ظاهرا زمینداران آن ضلع که از بلوچان مرقوم مخالف بودند از جواهرسنگه موافقت نمودند چنانچه نزدیکی کوٹ کلان اقامت می‌دارد ۵۵

حقیقت نجیب‌خان این است که تا حال در حویلی صفدرجنگ واقع دارالخلافه اقامت می‌دارند چون در وطن

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

جهانگیرخان برادرزاده حقیقی برای کتخدای سوار شده بود و اطراف فیل سواری خود آتش بازی را خلاص کنانیده چنانچه از ضرب آتش بازی چهره مشارالیه و هوده فیل سوخت گردیده بنابران بدون شادی برگشته بدیره خود آمده من بعد چند روز فوت شده خان مسطور که برادرزاده خودرا بهتر از پسران خود می دانست و عزیز می دانست از تاریخ سلخ شهر شوال سنه ۱۱۷۴ تا چهارم ماه ذی‌قعده سنه الیه در ماتم نشسته بودند و به آواز بلند آرزوی غم و الم گریستند و یک روز بسبب رنج طعام نخوردند و نهایت بحالت قلق گرفتار شدند ۵۵

بادشاه‌زاده جوان‌بخت و میرزا بابا صاحب برای تعزیت و دلاسا بدیره نجیب‌خان تشریف برده و من بعد ازآن بتاریخ چهارم ماه ذی‌القعده سنه الیه باز بخانه خان مشارالیه آمده بودند چنانچه موصی الیه پانزده مهر به بادشاه‌زاده والا نسب و پنج مهر به میرزا بابا گذرانیده چنانچه بادشاه‌زاده در رکاب خود گرفته اندرون قلعه برده از حضور نواب زینت محل خلعت تعزیت انعام شد ۵۵

چون موسی‌خان و تاج محمدخان برادر بهادرخان مرحوم در حضور پیش نجیب‌خان حاضر بودند و در خواست معاونت از خان مشارالیه هر روز می کردند چنانچه بتاریخ چهارم شهر ذی‌القعده خان مشارالیهما از حضور بادشاه‌زاده مرخص گشته روانه شده خان مرقوم دو هزار سوار روهیله را برای کومک بلوچان همراه داده درین صورت دریافت شد که از جواهرسنگه جنگ خواهد شد ۵۵

.... نجیب‌خان که نزد سورجمل جات بودند ... از آن جا پیش راجه ناگرمل رسیده در حضور آمده ملاقات خان مذکور حصول کرده جواب و سوال نمودند یک روز در شهر مانده بتاریخ چهارم شهر ذی‌قعده سنه الیه خان مسطور پنج هزار روپیه برای خرچ برای دلیرسنگه دهانیده مرخص ساخته تقید نمودند که زود ازین مرقوم را در حضور بیارند از یک طرف جنگ و از یک طرف جواب و سوال اصلاح در میان است ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

چند روز است که نجیب‌خان ملاحظه موجودات رسالجات بسبب ماتم نمی‌نمایند و مردمان رساله بسبب نا یافتن روزمره بقوت محتاج اند چنانچه دو کس کلاه پوشان بتاریخ سیوم شهر ذی قعده سنه الیه پیش قبض بر سیف‌الدین محمدخان اندرون دیوان خاص کشیده می‌خواستند که از جان بکشند درین ضمن خان مذکور بزودی گریخته اندرون دیوڑهی محل رفته مخفی شده بخیر گذشت فاما مردم شاه جمیع رساله‌داران بسیار خفا شده اند اراده هنگامه می دارند فاما از نجیب‌خان ملاحظه می نمایند ۵۵

سلطان‌خان نام برادر نجیب‌خان از سونی‌پت کوچ کرده عبور آن روی دریای جمن نموده برای تعزیت برادرزاده روانه وطن گشت و مردم روهیله‌ها از انجا کوچ کرده آن روی دریای جمن دیره می سازند و بسیاری در حویلی‌های ساکنان شهر بزور فرود می آیند و تا حال دیره خان مشارالیه بمکان سونی‌پت افتاده است ۵۵

نواب زینت‌محل و میرزا بابا از نجیب‌خان مقید بران هستند که اگر اراده شما بوطن خود باشد مایان‌را همراه خود ببرند چرا که ... در صورت رفتن شما خودرا بزودی در حضور خواهد رسانید چون خان مشارالیه درخواست رخصت از خان والا ... . برای ... ضروری رفتن است بالفعل چند روز توقف نمودند و مردمان همراهی تیاری بنگله‌ها و خشخانه‌ها می‌نمایند ... طاهر چهاونی ... ملهاررا بطنه خلوط و سلوک در میان ...

۲۴

... لغایت هفتم شهر ذیقعده سنه ۱۱۷۴

حقیقت نواب وزیر و سورجمل بدین منوال است که نواب معزالیه از قلعه جوار کوچ کرده بمکان لوه‌کڑه که نزدیکی پرگنه آنبرولی و چهارم کروه این طرف دریائی گنگا واقع است

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

رسیده دائره می دارند و گنگادهر پندت دیوان راو ملهار و فوج سورجمل و ملازمان نو نگاه داشت همراه هستند و سورجمل جات در قلعه رام‌گده که سه کروه از کول است اقامت می دارد و جمعیت سوار و پیاده‌ها موجود دارند ۵۵

نواب وزیر جلال‌الدین‌خان را برای جواب و سوال اخلاص پیش دوندیخان روهیله فرستاده بودند خان مرقوم از موضع لونی واقع آنروی دریائی گنگ رفته از دوندیخان ملاقات نموده جواب و سوال کرده چنانچه خان مشارالیه به اراده ملاقات از مسکن خود کوچ کرده آنروی دریای مرقوم دیره ساخته و جلال‌الدین‌خان را خلعت و اسپ و چهار صد روپیه نقد داده و چهار هزار روپیه بنواب وزیر نذرانه فرستاده مرخص ساخت چنانچه در میان لشکر نواب معزالیه و دوندیخان دریای مرقوم واقع است ۵۵

خبر رسیده که حافظ‌رحمت‌خان از قصبه بریلی مسکن خود بموجب رسیدن نوشتجات نواب وزیر و سورجمل جات کوچ کرده در فرخ‌آباد وطن نواب احمدخان بنگش که این روی دریای گنگا واقع است رسیده ملاقات ساخته و جلال‌الدین‌خان فرستاده نواب وزیر معه خطوط نواب صاحب و سورجمل از فرخ‌آباد رسیده ملاقی گشته چنانچه خبر است که ازآن طرف نواب احمدخان باتفاق حافظ‌رحمت‌خان از فرخ‌آباد کوچ کرده و از آن سمت دوندیخان هم عبور این روی دریای مرقوم کرده در مکانی از نواب وزیر ملاقات نمایند و اصلاح سورجمل و دیوان راوملهار قسم و قول قرار همدیگر بعمل آید آن زمان نجیب‌خان را طلبیده اصلاح کنانیده بدهند و نواب وزیررا در شهر آرند ۵۵

درین ایام خطوط فرستاده حافظ‌رحمت‌خان و دوندیخان بنام نجیب‌خان ... برادرزاده ... اقامت دارالخلافه خوب نیست بهتر آنست که آنچه از حضور شاه‌ولی‌خان وزیر و این جانب و نواب شجاع‌الدوله و نواب احمدخان بنگش و راجه ناگرمل دریافته

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

و همیشه تقیدات از حضور شاه ابدالی میرسد که نواب وزیر را داخل دارالخلافه ساخته بر مهمات حضور مختار نمایند بهمان عمل باید کرد چنانچه خان مرقوم جواب نوشته فرستادند که شمایان بزرگ این جانب اند درآنچه بایکدیگر قول قرار نموده مقرر کرده بنویسند قبول است عذر ندارم ۵۵

نواب یعقوب علی خان همیشه مطابق نوشته شاه ولی خان به نجیب خان مقید اند که از حضور پرنور خود بیرون بر آرند و نواب وزیر را درشهر آمدن بدهند و تا حال چیزان فرستاده شاه تقید دارند که زود نواب معزالیه را در حضور بطلبند و مالی که عوض مشارالیه مبلغی از بابت اقساط شاه ارسال دارند باوجود این از راه غرور اراده بیرون بر آمدن از دارالخلافه نیست تیاری بنگله ها و خشخانه ها می شود ۵۵

حقیقت راجهائی مارواړ این است که راجه مادهوسنگه از ستماع خبر تاخت و تاراج رامپوره داخل دیره بمکان سانگانیر شده بودند درین ولا خبر رسیده که از آن جا کوچ کرده برای تحصیل زر پیش کش بتعلقه اونهاره که چهل کروه از جی پور فاصله داره رسیده از زمیندار آن جا مبلغ درخواست می دارند چون مکان مرقوم صعب است بدست آمدن معلوم لیکن کم و بیش چیزی معامله خواهد شد و از غارت رامپوره کمر راجه معزالیه شکست گشته تدارک بنظر نمی آید و راجه بجی سنگه در میرته اقامت می دارند و فراهمی افواج می کنند اراده تصرف صوبه اجمیر بخاطر است ۵۵

حقیقت صوبه اکبرآباد بدین نمط است که تا حال از قلعه دار اکبرآباد و کسان بلرام نائب سورجمل جات جنگ توپخانه و مورچال بندی درمیان است تا که ذخیره اندرون قلعه است بدست آمدن دشوار و از حضور حضرت شاه عالم خلعت و شقه خاص بنام قلعه دار متضمن احسنت و آفرین مرحمت شده بود قلعه دار آداب بجا آورده گرفت و بنام سورجمل هم شقه عنایت گردیده ... ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

حقیقت بالاجی پسر گوبند پندت این است که چون سابق تهانجات مشارالیه در کوراجهان آباد و چکله اٹاوا و شکوه آباد و دیگر محالات بدستور گوبند پندت نشسته بودند درین ولا خبر رسیده که حافظ رحمت خان و دوندیخان فوج خودرا تعین ساخته از اٹاوا و شکوه آباد و غیره دخل و تهانجات پندت مرقوم برخاسته تهانجات روهیلهها نشانیده ازین جهت بالاجی پندت برگشته در قلعه امرگده که پیشتر از آن جا بود داخل شده خطوط خودرا بنواب احمد خان بنگش و دوندیخان و حافظ رحمت خان فرستاده و تعهد محالات مرقومه نیز بر ذمه خود بواسطه قابوی وقت قبول کرده از آن جا که بالفعل سرداران روهیله بادشاه وقت اند کسی را بخاطر نمی آرند درین صورت باید دید که چه شکل وارد گردد برای اطلاع بندگان عالی متعالی معروض داشته ۵۵

از آن جا که بر کناره دریای گنگ شیران بسیار اند بنابران نواب وزیر برای شکار شیران سوار شده بودند چنانچه خبر رسیده که از هر چهار طرف گولی بندوقها را بجانب شیر سر دادند خوجه نسیم خان از سرکار نواب معزالیه بضرب گولی که در پهلو رسیده بود کشته شد و زخم گولی بر هر دو دست بالاباشخان آن قسم رسیده که دستهایش از کار رفتند چون نقد و اجناس خوجه مرقوم در حسن گده تعلقه بهادرخان مرحوم بود نواب صاحب کسان خودرا به گده مذکور برای ضبطی مال مشارالیه فرستادند و پرچهائی ٹیپ ساهوکاران از بازوی خان مرحوم بر آمده بود چنانچه خدمتگار خودرا به انوپ شهر که از آن جا نزدیک است بیش پران ناته و غیره ساهوکاران فرستادند و سابق و حال نوشتجات نواب وزیر بسرداران فرنگیان بندر کلکته و صوبه عظیم آباد و نیز بنواب نصیرالملک پسر قاسم خان صوبه دار بنگاله معه خلاع و جواهر بهر یک ... مضمون رسیده اند که از حضرت و شمایان از دو سال جنگ و جدل در میان آمده و عقدههای باطنی افتاده هرگاه که حضرت مختار و صاحب فوج خواهد شد تدارک بعمل خواهد آمد بهتر آنست که ... ماه دیگر بهمین ......

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

گذارند و نگاه دارند بنده نیز بموجب تقیدات حضور شاه بدارالخلافه قابض شده از اولاً و حضرت محمد شاه را جلوس فرما می سازم و محصول دو ساله از بابت اخراجات شاه که زیاده نگاه داشته اند معاف نمودم آئنده بدستور معمول خواهد داد...
شجاع الدوله و احمد خان بنگش و سرداران روهیله نوشته فرستاده اند که در صورت تشریف آوردن حضرت شاه عالم و مختاری مقدمات خلافت این قدر ملک کرورها و لکها که با خودها دارند چه قسم در تصرف هر یک خواهد ماند و این جانب از نجیب خان چه سلوک نموده که در زمرهٔ امیران داخل ساخته ملک را بجاگیر تقسیم کرده داده بعوض احسان هائی قدیم این قدر عداوت می نمایند خوب نیست اگر خواهم دانست که اصلاً بر راه راست نمی آیند و گفته شمایان قبول نمی دارند درین صورت لاچار سرداران دکن را که من از اوشان علحده نیستم طلبیده از هر یک خواهم فهمید آن زمان حقیقت بشمایان دریافت خواهد شد و اکثر عرایض خودرا بحضور شاه و شاه ولی خان وزیر ارسال می دارند چنانچه از آن جا تقیدات بلیغ است ۵۵

حقیقت صوبه عظیم آباد این است حضرت شاه عالم لغایت نوزدهم ۱۹ شهر شوال سنه ۱۱۷۴ در مکان پهلواری که چهار پنج کروه بیرون بلده مرقوم است نزول اجلال می دارند و جماعه فرنگیان اطراف دیره حضرت نشسته اند و فوج حضرت بسیار متفرق شده قریب دو هزار پیاده و سوار خواهد بود و نواب نصیرالملک بهادر ناظم صوبه بنگاله و راجه رام نراین نائب نظامت عظیم آباد و دیوان فوج میر محمد صادق خان خسرپوره نواب معظم الیه با فوج کثیر و وفور توپخانه در حضور حضرت اقامت می دارند و کرنال فرنگی که از بندر کلکته روانه شده بود بتاریخ هیژدهم ۱۸ شهر شوال سنه الیه ملازمت حضرت حصول کرده یک صد و یک مهر و همراهیان سوای آن اشرفی ها و غیره گذرانیدند چنانچه خلعت و رقم جواهر بر کرنال مذکور و خلاع برفقایانش عنایت شده چنانچه بفاصله چهار کروهی از دولت خانه حضرت فرود آمده ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

...... ملاحظه در بنارس رفته بودند فاما باز...... بوده بر سرداران دکن فتحیاب شدند قصور نکنند مایان هم موجود ایم و اگر ارتباط دارند خیر بنابران نواب معزالیه از آن خیال خودرا باز داشته نوشتند که اگر مرضی شمایان باشد مراجعت بصوبه اوده نمایم ۵۵

چون نواب زینت محل و میرزا بابا بخت نجیب الدوله را از خود نمی گذارند بنابران مشارالیه قرار داد آخر این ماه کرده که اگر چیزی شکل حضرت خوب میشود بهتر است و الا نه برداشته...

۲۳

॥ श्रीराम ॥

۱ ۲

بند دویم تتمه اخبارات دربار و واردات دارالخلافه
لغایت دویم ۲ شهر رمضان المبارک سنه ۱۱۷۶

حقیقت زین خان فوجدار چکله سرهند این است که خان مشارالیه این طرف چکله مرقوم در محال انباله بود چنانچه کوچ نموده داخل سرهند شد خبر است که جماعه سکهان بر خان مشارالیه هم یورش نمایند بالفعل جماعتی فراهم شده در ضلع روپر رسیده است در چند روز بعد از مراجعت سرداران سکهان تا کرنال دست برد خواهد شد الحال کسی مزاحم و متعرض آن جماعه نیست بقسمی که من بعد ازین بظهور میرسد بعرض می رساند ۵۵

حقیقت نجیب الدوله بدین نمط است که بعد از مشورت و گنگایش از سرداران روهیله ها که چند روز در لشکر حافظ رحمت خان و دوندیخان اقامت نموده بودند بتاریخ یازدهم ۱۱ شهر شعبان سنه ۱۱۷۲ از آن جا کوچ نموده داخل خیمه خود که بفاصله چهار پنج کروهی از قنوج دایره گاه بندگان حضرت قدر شوکت ایستاده شده بود شدند بتاریخ دوازدهم ۱۲ ماه شعبان نواب

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

شجاع الدوله بهادر برای حصول ملاقات بدیره نجیب الدوله رفته مشورت کرده داخل دیره خود شدند ۵۵

نواب یعقوب علی خان که از لشکر حافظ رحمت خان باتفاق نجیب الدوله در لشکر معلی رسیده بودند بمعه نجیب الدوله بدیره نواب شجاع الدوله رفته حصول ملاقات کرده و از جمله تواضع نواب معزالیه چند تهان پارچه و رقم جواهر گرفته در خیمه هائی خود داخل گشتند چنانچه نجیب خان مقدمات را به دوندیخان نوشته فرستادند ۵۵

بتاریخ سیزدهم ۱۳ شهر شعبان سنه الیه دوندیخان بموجب طلب نجیب الدوله از آن روی دریای گنگ با فوج خود کوچ کرده نزدیک خیمه نجیب الدوله داخل دیره خود شده چنانچه نواب شجاع الدوله بمعه نواب سالارجنگ که همراه دوندیخان آمده بودند برای ملاقات بدیره دوندیخان رفتند چنانچه در آن جا باتفاق نجیب الدوله و یعقوب علی خان و دیگر مشیران و کارپردازان هر یک صلاح و مشورت بعمل آمده بعد از آن تواضع خوانهای پارچه و جواهر شده هر یک بقدر استعداد خودها گرفته معاودت ساخته بدیره‌های خود داخل شدند ۵۵

بتاریخ چهاردهم ۱۴ شهر شعبان سنه الیه دوندیخان باتفاق نجیب الدوله و نواب یعقوب علی خان بدیره نواب شجاع الدوله بهادر برای ملاقات رفته چنانچه تقریب ملازمت همه‌ها بجناب اقدس مقرر گشت ۵۵

بتاریخ پانزدهم ۱۵ شهر شعبان نجیب الدوله و دوندیخان و یعقوب علی خان و برادران نجیب خان بزریعه نواب وزیرالممالک شجاع الدوله بهادر به دربار والا رفته حصول ملازمت نمودند چنانچه نجیب الدوله یک صد و یک مهر و سلطان خان و افضل خان برادران ایشان یازده یازده مهر و مجدالدوله و دیگر رفقایان نجیب الدوله و روپرام کتارا کارپرداز سورجمل جاټ

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

و رای دلیرسنگھ کہ ہمراہ نجیب الدولہ بودند ہر یک پنج پنج مہر بابت ملازمت خودہا برسالہ میر بخشی گری یعنی نجیب الدولہ از نظر اشرف والا گذرانیدند و پنجاہ و یک مہر دوندیخان و رفقایان ایشان و نواب یعقوب علی خان اشرفیہای نذرانہ بجناب والا گذرانیدند اول خلعت ہفت پارچہ و جواہر و و اسپ و زنجیر فیل و یک قبضہ شمشیر و مالا مروارید بہ نجیب الدولہ بدستور امیرالامرائی و خلعت شش شش پارچہ و رقمہای جواہر بنواب یعقوب علی خان و دوندیخان و افضل خان و سلطان خان برادران نجیب الدولہ و نیز دوندیخان و بہ عبدالاحد خان و بکارپردازان ہمہا کہ حصول سعادت ملازمت نمودہ بودند خلاع و بہ بعضےہا رقم جواہر انعام شد و از روی تفضلات کمال کہ بحال نجیب الدولہ مبذول شد از حضور پرنور خطاب ناصرجنگ بہ نجیب الدولہ و خطاب مظفرجنگ و علم و نقارہ و نوبت و از اصل و اضافہ منصب شش ہزاری ذات شش ہزار سوار بہ ضابطہ خان بہادر خلف نجیب الدولہ مقرر شد بعد از حصول ملازمت از جناب اقدس مرخص شدہ بدیرہہای خود رسیدند ۵۵

ہر چند کہ جواب و سوال در باب ملازمت حافظ رحمت خان از حضور نواب شجاع الدولہ نجیب خان شد خان موصوف جواب داد کہ ملازمت من ہمراہ نواب احمد خان خواہد شد و نواب مرقوم ملازمت والا سر سواری ہم قبول نساختہ گفتہ فرستادند کہ اولاً بندوبست حافظ رحمت خان در دربار والا خواہد شد آن زمان حصول ملازمت خواہد گشت و الا معلوم از آن جا کہ اختیار سرداران روہیلہہا بود و نواب شجاع الدولہ نیز از کثرت افغانان کہ در رفاقت احمد خان فراہم آمدہ بودند و ملا سروار بخشی و فتح خان خانسامان پسر خواندہ علی محمد خان مرحوم و حافظ رحمت خان سرداران روہیلہ برفاقت نواب احمد خان بنگش قسم قران خوردہ بودند وسواس تمام بخاطر خود راہ یاب نمودہ مجادلہ را گوارا نساختند بنابران قرار یافت کہ بالفعل افواج دکن قلعہ جہانسی را محاصرہ نمودہ بتدارک باید پرداخت و قسمی باتفاق تدبیر باید

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

نمود که سرداران دکن را این روی دریای نربدا عبور کردن ندهند و مراجعت بجهانسی باید فرمود ۵۵

نجیب الدوله از شجاع الدوله قرارداد نمودند که این جانب راجه سورجمل را باخود گرفته بجهانسی آورده ملازمت سرکار والا می نمایم و دوندیخان ظاهر نمودند که چون مزاج بنگش و نواب شجاع الدوله سو المزاجی می دارد بعد از یک ماه خان مشارالیه را فهمانیده در حضور انور همراه خود می آرم بالفعل در موضع انوله رفته بجائی سعیدالله خان مرحوم در آن جا قایم مقام ساخته باز آستان بوسی جناب اقدس کرده می شود چنانچه این معنی مقرر گشت ۵۵

بتاریخ بیست سیوم شهر شعبان سنه الیه از مقامات آن طرف قنوج پیشخانه سرکار والا نزدیک موضع مکهن پور واقعه درگاه حضرت شاه مدار بفاصله شش کروهی عقب رفته و دیره شجاع الدوله نیز روانه شد و دوندیخان رخصت شدند خبر آنست که نجیب الدوله از شجاع الدوله مرخص گشته بجانب چکله اتاوا برسند و بدستور سابق بعد از مراجعت والا در قنوج و دیگر محالات تصرف احمدخان خواهد شد ۵۵

۲۴

॥ श्रीराम ॥

۳ ۱

بند سیوم تتمه اخبارات دربار والا و واردات دارالخلافه لغایت دوم ۲ شهر رمضان المبارک سنه ۱۱۷۶

بابوراو نام وکیل راو ملهارجی هولکر همراه نجیب الدوله می باشد خبر است که بوساطت مشارالیه بابت ملازمت از جناب والا خلعت انعام یافت و یم میر علی تقی خان نام فرستاده مهادجی سیندهیه که پیش نواب شجاع الدوله رفته بود بابت گذرانیدن خطوط سرداران از حضور معلی خلعت انعام شد و بوکیل راجه

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

هندوپت بوندیله که بذریعه نواب وزیر الممالک باریاب ملازمت خان والا گشته بود خلعت مرحمت گردید ۵۵

چون مقدمات مراجعت بندگان حضرت قدر شوکت و نواب شجاع الدوله بسمت جهانسی مقرر شد و پیشخانه به مکهن پور روانه گشت بنابران نواب عماد الملک لاعلاج از احمد خان بنگش رخصت شده و از فرخ آباد کوچ کرده بسکندره راء و رسیده پیش راجه سورجمل جات و بان قلعجات مشارالیه که متعلقان و هم اسباب نواب موصوف در آن جا است میرسند بالفعل همه امورات بطریق سابق مانده ۵۵

حقیقت سورجمل جات این است که مشارالیه از قلعجات مسکن خودها کوچ کرده بصوبه اکبرآباد رسیده اقامت می دارند و در قلعه صوبه مرقوم بیرقهای شرح مانند بادشاهانه ایستاده کنانیده و افواج سوار و پیادههای خودرا از جمیع تهانجات نزد خود طلبیده چنانچه جمعیت بحضور مشارالیه هر روز میرسد ۵۵

حقیقت سندهیهها این است که مهادجی و غیره بعد از وصول زر که چهار نیم لک روپیه از راجه بوندی انفصال یافته بود بجانب سویر کوچ نمودند درین ضمن سبحانرای نام هرکاره قدیم بادشاهی که فی الحال از چندی ملازم سرکار نجیب الدوله شده بود با خلاع و جواهر و دوشالههای عنایات شاهزاده والانسب بنام سرداران سندهیهها نزد آنها رسیده عنایات مرقومه و خطوط نجیب الدوله و عبدالاحد خان رسانیده چنانچه مهادجی مبلغ پانصد روپیه نقد و پارچهها بسبحانرای هرکاره داده پیش نجیب الدوله مرخص ساخته و مهته سداشیو نام گجراتی را از طرف خود مقرر کرده همراه هرکاره مذکور بحضور نجیب الدوله روانه نمودند ۵۵

راجه مادهوسنگه و راجه بجیسنگه در مکان و مسکن خودها اقامت می دارند و بخاطر جمع بسیر و شکار مشغول اند اراده

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

راجه مادهوسنگه آنست که بندگان حضرت قدر قدرت و نواب شجاع الدوله بهادر که عزم جهانسی مصمم کرده اند پیشتر ازآن متوجه صوبه مالوا شوند آن زمان خود نیز برای ملازمت والا بروند چنانچه اکثر بهمین تدبیرات نوشتجات راجه مشارالیه نجیب الدوله و شجاع الدوله معرفت وکلایان میرسند ۵۵

خبر رسیده که بسواس راؤ پندت برادرزاده راجه ناروجی شنکر با جمعیت سوار و پیاده از چندی قلعه جهانسی را محاصره نموده چنانچه متحصنان قلعه بجنگ و جدل می پردازند چون پندت مرقوم در باب رسیدن جهانسی بسرداران سندهیه نوشته فرستاده بودند چنانچه تا حال با وصف انفصال معاملت راجه نوندی فوجی را بجانب جهانسی نفرستاده و نخود رفته معلوم نیست که از کدام واسطه معاونت و اتفاق بعمل بیانید ۵

حقیقت دارالخلافه این است که بادشاهزاده والانسب و بیگمات در اندرون محل و ضابطه‌خان پسر نجیب الدوله اندرون قلعه با مردمان خود اقامت می دارند چون از حضور والا بخطاب مظفرجنگ بهادر شرف امتیاز یافته بودند بنابران شادی کرده تماشای رقص و سرود ملاحظه کرده راجه بهوپال‌رای دیوان و راجه خیالی‌رام بخشی و راجه مهتاب‌رای دیوان و راجه تلسی‌رام مستوفی و راجه جست‌رام و راجه خشی‌رام خزانچی سرکار نجیب الدوله و دیگر کارپردازان اشرفیها نزرانه گذرانیدند ۵۵

ضابطه‌خان اندرون شهر روادار ظلم هستند و روهیله‌ها از عدالت مشارالیه دست از تعدی باز داشتند چرا که رعایت و حمایت منظور نیست لیکن هر چهار طرف گوجران و زمینداران دیهات قطاع الطریقی نموده مسافران‌را بغارت می برند و بسبب عدم جمعیت سوار و پیاده تدارک این معنی نمی تواند شد ۵۵

حقیقت ضلع پورب این است که نواب قاسم‌خان صوبه‌دار بنگالا که از قلعه مونگیر کوچ کرده عبور آنروی دریائی گنگ

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

نمودہ بجانب مکان تبا رفتہ بودند بہمان طرف اقامت می دارند و سردار فرنگی کلکتہ کہ در مونگیر آمدہ بود بجانب صوبہ عظیم آباد رفتہ از ان جا کوچ کردہ بہ مرشدآباد رسیدہ چنانچہ در بلدہ مرشدآباد تصرف فرنگیان است و مبلغی تحصیل خود می در آرند و نواب جعفرخان را برای نام در بندر مرقوم پیش خود نگاہ داشتہ اند و روزمرہ بقدر خوراک می دہند برای اطلاع عالی معروض داشتہ ۵۵

نواب شجاع الدولہ مہر وزارت بنام خود کندیدہ بکنانیدہ بودند ہرگاہ کہ از حضور شاہ ابدالی قلمدانی و خلعت وزارت عنایت شد و بندگان حضرت شاہعالم نیز در باب مہر مرقوم تقید فرمودند چنانچہ باین سجع مہر کندیدہ شد وزیرالممالک جملۃالملک مدارالمہام اعتمادالدولہ آصفجاہ برہان الملک ابوالمنصورخان صفدرجنگ سپہ سالار یار وفادار شجاع الدولہ بہادر فدوی بادشاہ شاہعالم درین ولا برجمیع اسناد بادشاہی بضابطہ وزارت ہمین مہر جاریست و بصوبہ اودہ بعضی زمینداران سر یورش برداشتہ بودند بنابران نواب معزالیہ میان عیسی خان و غیرہ دو رسالہ داران را بافوج تعنات ساختہ و تقریب رخصت نمودن راجہ بینی بہادر نائب صوبہ مرقوم درمیان بود برای اطلاع عالی بعرض رسانیدہ زیادہ حد ادب مہر آفتاب دولت و اقبال تابان باد ۵۵

۲۵

॥ श्रीराम ॥

۱ ۴

ے بند لغایت سیم ۳۰ سلخ رمضان سنہ ۱۱۷۶

خداوند فضل و الاحسان فیاض زمان مدظلہ العالی سلامت

قبل ازین عریضہ نیاز متضمن بر اخبارات دربار و واردات دارالخلافہ شاہجہان آباد و عبور نمودن شاہ ابدالی آن روی دریائی اٹک بتاریخ بیست و ہفتم ۲۷ ماہ شعبان سنہ ۱۱۷۶ و از ان جا کوچ نمودن و رسیدن در بلدہ پشاور و تدبیرات نگاہ

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

داشت فوج و اشتهارات اینکه افواج قزلباش آلوس ولایت
ایران با کریم شاه نام متابعت و مرافقت تهانجات شاه را ازآن حدود
برخاستن داده چنانچه بموجب نوشتجات تیمور سلطان اراده
تدارک و خفگی تمام برداشتن از جماعه سرداران سکهان و
تصرف جماعه مرقوم در محلات سیالکوت و گجرات شاه دولا و غیره
تا دریائی جهلم و پیغام از زین خان فوجدار چکله کوهند و راجه
گهمندا سنگه فوجدار دوآبه که از وسواس و غلبه سکهان بندگان
خدمت را گذاشته بکوه مسکن خود رفته در باب ادائی زر تعهد
بموجب نوشت و خواند شاه که سال بسال میداده باشند و در
تعلقات خودها اقامت ورزند و رسیدن جساسنگه و تهوکا سنگه و
دیگر سرداران آنجماعه بر تالاب امرتسر واقع چک گورو برای
اشنان ماه بساکهی یعنی سنکرانت میکهه و بعد از مشورت و صلاح
همدیگر انقسام و تقسیم ملک ساختن و کوچ کردن به اضلاع و
اطراف و اقامت کابلی مل دیوان شاه و خواجه عبید خان
اندرون صوبه لاهور و جواب و سوال ملاقات از سکهان و اقامت
راجه سورجمل جات بقلعه صوبه اکبرآباد و رسیدن روپ رام کثارا
متصدی جات و رای دلیرسنگه و غیره فرستادههای نجیب الدوله
برای جواب و سوال حصول ملازمت حضرت شاه عالم پیش
سورجمل و تقریب تقرر نیابت وزارت بنام راجه ناگرمل بشرط
رسیدن جناب والا و دیوانی خالصه دین به مجدالدوله عبدالاحد خان
و مقامات بندگان حضرت قدر شوکت و شجاع الدوله و نجیب الدوله
بمکان سکندره بلاس پور و تاخت و تاراج قصبه مرقوم بمعه راج پوره
و دیگر مواضعات و بندی و مواشی می کرده آوردن داخل
نمودن و حقیقت اقامت نواب عماد الملک در بهرت پور و راجهائی
ماروار بوطن خودها و اراده ساختن سرداران روهیله بر آنوله برای
قائم مقام بجائی سعیدالله خان مرحوم و سکونت احمد خان بنگش
در فرخ آباد وطن خود و تدبیر تعین نمودن فوجداران خود
بر قنوج و دیگر محالات و دائره سرداران سندهیه بمکان سوپر و
رسیدن جواهرسنگه پسر سورجمل بحوالی دارالخلافه و مفتوح ساختن
قلعچه موضع تاور و تعلقه بلوجات و دیگر ماجرای جز و کل

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بصحابت قاصدان اجوره‌دار بتاریخ چهاردهم ۱۴ شهر رمضان سنه ۱۱۷۶ ارسال حضور کرامت گنجور نموده از نظر مبارک فیض اثر گذشته باشد ۵۵

بعد از آن حقیقت شاه ابدالی بدین نمط است که شاه ابدالی در بلده پشاور مقامات می دارند و اراده کابل و قندهار درمیان هرچند که نگاه داشت مینمایند بواسطه نادهندگی سرداران رجوع به نوکری نمیکنند و جواب صاف دادند چنانچه به الوس سرداران افغانان قوم یوسف زئی ساکنان دره‌جات کابل نوشتجات فرستاده بودند که برفاقت این جانب بیایند و نوکری اختیار سازند چنانچه بالفعل احدی از سرداران آلوسات که هریک بجائی خود سردار مقرر اند و متابعت کسی با کسی ندارد جواب دادند که مایان از قدیم‌الایام بنده بادشاه هندوستان ایم بموجب آن لکهای مارووار دادن معلوم مگر از راه زبردستی از ساکنان شهر که در حکومت شاه اند خانه بخانه مردمان‌را در رفاقت خود خواهند گرفت و بعد از عبور آنروی دریائی اتک فوج شاه جا بجا متفرق گشته به مسکن خودها رفتند الحال جمعیت غلامان قریب چهار هزار سوار با خود دارند ۵

حقیقت سرداران سکهان این است که در مکان تالاب واقع چک گورو اقامت می دارند و خیل خیل بکثرت و انبوه تمام فراهم آمده اند همینکه الحال فراغت‌را اشنان بیساکهی حصول شد یورش بنواح سهارنپور و دیگر ضلع روبکار است و مجال و طاقت کسی نیست که به مقابل آنجماعه خواهد شد آفت ابدالی رفع گشت و آفت سکهان وارد گردید ۵

عرضی سرداران مرقوم بجناب بندگان حضرت و نواب شجاع‌الدوله و نجیب‌الدوله رسیده است که با بنده‌ها بموجب مرضی حضور شاه‌ابدالی‌را از صوبه لاهور اخراج ساخته چنانچه عبور دریائی اتک کرده رفتند چنانچه زیر باری اخراجات بواسطه فراهمی افواج بدرجه کمال شده مبلغی که آغا رضاکلی‌خان بسرکار

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

شاه فرستادن مقرر کرده رفته بودند بموجب آن مایان را مرحمت فرمایند که بسرداران افواج داده آید در صورت توقف افواج سکهان در اختیار این جانب نیست ریزش بسمت دارالخلافه خواهد ساخت تقصیر ما بندهها ثابت نشود ازین معنی ساکنان این نواح باز قهلکه شده ٥

حقیقت زین‌خان فوجدار چکله سرهند این است که خان مشارالیه از سرهند کوچ کرده بجانب کوتهائی عیسی‌خان که در تعلقه لکهی جنگل است رفته بود ظاهراً الاسنگه جواب داده که سرداران سکهان در گفته من نیستند شمارا هر چه بخاطر باشد بعمل آرند ازین معنی خان‌مذکور از ان ضلع مراجعت کرده به انباله که دو منزل این طرف چکله سرهند است رسیده بیش و کم آنچه بدست میرسد تحصیل می پردازد و شکم‌پروری سپاه مینماید ٥

قریب پنج هزار سوار و قریب پنج هزار پیاده همراه زین‌خان مرقوم موجود است لیکن از نام سکهان تب‌لرزه در اندام خان مشارالیه می افتد و ملاحظه بدرجه کمال ازین معنی قبل از وقوع واقعه از سرهند خودرا بیرون بر آورده بر وقتی که ریزش افواج سکهان بضلع سرهند شد اراده خان مشارالیه آنست که خودرا بدارالخلافه خواهد رسانید ٥

حقیقت راجه سورجمل جات این است که تا حال بصوبه اکبرآباد اقامت می دارند نواب عمادالملک بموجب طلب راجه مشارالیه از قلعه بهرت‌پور کوچ کرده بصوبه مرقوم رسیده از سورجمل جات حصول ملاقات کرده چند روز در آن جا اقامت ساخته و با همدیگر مصلحت در میان آورده من بعد ازآن ازآن جا کوچ نموده داخل قلعه بهرت‌پور شدند ٥٥

راجه سورجمل جات روپرام کتارا و رای دلیرسنگه و غیره فرستادههائی نجیب‌الدوله‌را بلشکر والا پیش نجیب‌الدوله مرخص کرده برای ملازمت جناب اقدس همایون جواب است که هرگاه راجهای بحضور خواهند آمد من نیز که ادنی زمیندارام سعادت

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

اندوز ملازمت خواهم شد و در باب خالی کرده دادن قلعه صوبه اکبرآباد جواب شد که این قلعه تعلق به عمادالملک است چنانچه نواب مرقوم بجلدی تمام در قلعه آمده بندوبست خود کرده گذاشت ملک بادشاهی بقسمی که ارکانان حضور خواهند نمود فدوی رفتند و هم قبول دارد و از نجیب الدوله گفته فرستادند که تا ... شدن بادشاه بدستوریکه هست هر یک بر تعلقه خود قابض باشد و این خلش‌ها خوب نیست ۵۵

۲۶

॥ श्रीराम ॥

۲ ۱

بند دوم تتمه اخبارات دربار والا و واردات دارالخلافه لغایت سلخ شهر رمضان المبارک سنه ۱۱۷۶

حقیقت لشکر والای حضرت قدر منزلت این است که بندگان حضرت لغایت بیست و سیوم رمضان سنه ۱۱۷۶ بمقامات والا و نواب شجاع الدوله و نجیب الدوله بمکان نزدیکی سکندره بلاس‌پور می دارند فاما دیهات آن ضلع از افواج همه کسان بتاراج مطلق در آمده بقسمی که یک یک روپیه‌را ماده گاو و دیگر چهارپایه و بهمین قبل بندی در لشکر بفروخت میرسد ساکنان آن حوالی دست دعا برای تدارک بسوی آسمان دراز دارند و وای ویلا بسیار است فاما کسی نمی شنود ۵

خبر رسیده که مردم فوج روهیله با وصف تقیدات و منع نمودن نجیب الدوله بر بهیر و بنگاه بادشاهی و غیره دست برد می نمایند بلک (بلکه) بر خادمان محل بادشاهی ریخته دست اندازی کرده بودند و این مقدمه‌را بندگان حضرت بنواب شجاع الدوله فرمودند که بےحرمتی خادمان محل میشود و نواب معزالیه تقیدات موفور بنجیب الدوله گفتند که این قدر شوخی مردم خوب نیست چنانچه ایشان نیز بسرداران روهیله‌ها تقید کمال نمودند و اکثری را دستگیر نموده بحضور فرستادند تاهم روهیله‌ها از شیوه خود باز نمی

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

و صریح بر آواز بلند نجیب الدوله را اول سخنان کریه و دشنامها میدهند که ببر افغانان برادران این جانب یعنی احمدخان کمربندی کرده رفیق شجاع الدوله شده در چک حقیقت معلوم خواهد شد ...... من بعد از آن بجناب حضرت و نواب وزیر هرچه در دل میرسد می گویند چیزی مخاطره نمی دارند بنابران مقرر شده که اول نهضت رایات عالیات و روز دویم کوچ نجیب الدوله شده باشد و دیره ایشان بتفاوت لشکر والا فرود می آید ۵

نواب شجاع الدوله به نجیب الدوله بر زبان آوردند که این جانب هنگام محاصره ساختن پتیل و عبور افواج مرهته آن روی دریای گنگا در رفاقت شما بیلغر تمام رسیده رفیق شد و اخلاص سرداران دکن را منظور نکردیم ملک و جان شمایان را محفوظ داشتم بعد از آن از گفته شما بحضور شاه رسیدیم و الحال نیز از نوشته شما در جنگ احمدخان توقف نمودم و برسیدن شما منتظر ماندم شما به نتیجه های حقوق سابق نظر برشرم سرداران طرف خود کرده مراجعت از قنوج کنانیدند و مطابق قرارداد احمدخان را بحضور نیاوردند و صریح بادشاه و این جانب را شبک ساختند حالا هم اگر اراده خبرداری سرداران برادری خود متصور است درین صورت از رفاقت دست بردارند آنچه اراده الهی خواهد بود خواهد شد نجیب الدوله جواب دادند که من از جان و مال برفاقت نواب صاحب ام و حقیقت افواج و سرداران روهیله نیکو روشن است ۵۵

در این روزها نجیب الدوله ملا محسن و دیگر معتمدان خود را برای جواب و سوال پیش حافظ رحمت خان و دوندیخان فرستادند که بموجب قرارداد احمدخان را بحضور انور بیارند و الا نه باز جنگ و جدل بر روی کار است ۵۵

حقیقت نواب احمدخان بنگش بدین منوال است که لغایت بیست پنجم ۲۵ شهر رمضان سنه الیه در فرخ آباد اقامت می دارند و درین ولا کسان امراو گیر و نواب مشارالیه بقنوج و محالات

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

اکبرپور و غیره فرستاده نواب مرقوم رفته تهانجات بادشاهی را برداشته داده بودند ازین خبر نواب شجاع الدوله بسیار طپش خورده قریب ده هزار سوار و پیاده خود را رخصت کردند که کسان احمدخان را بردارند چنانچه قبل از رسیدن فوج مرقوم کسان احمدخان برخاسته رفته رساله داران نواب معزالیه بدستور سابق تهانجات را در قنوج و اکبرپور و غیره نشانیده از آن جا برگشته داخل لشکر شدند ۵۵

اراده نواب شجاع الدوله این است که چون انتظام ممالک نمی تواند شد و از هر یک کاوش و پیچش بر روی کار است و سوای این نواب عماد الملک در هم امورات برهم کار بنابران بندگان حضرت را حواله نجیب الدوله نموده خود بصوبه الهآباد کوچ نمایند لیکن برای نام آرزو آنست که احمدخان بحضور آمده حصول ملازمت نمایند که این معنی برکه و مه ظاهر گردد ۵۵

نواب احمدخان پسر خوانده و بخشی خودرا با لوازمه نذر و نثار فرستادن بجناب والا مقرر نموده بودند نسبت باراضی سکندره بلاس پور و دیگر دیهات تعلقه احمدخان و حافظ رحمت خان فرستادن مشارالیه موقوف شد ۵

حافظ رحمت خان و دیگر سرداران روهیله از آن روی دریای گنگا مقابل فرخ آباد به اراده رسیدن در موضع آنوله بجهت تقریب و چهلم سعید اللهخان دیرههای خودرا روانه ساخته بودند اما از رسیدن خبر تاراجی دیهات مرقومه صدر کوچ موقوف نمودند مگر دوندیخان از ان جا کوچ کرده بتاریخ نهم ۹ شهر رمضان سنه الیه در موضع آنوله رسیده بعد از چهلم خان مرحوم که خویش دوندیخان بود از آن جا کوچ نموده در موضع بسولی که مسکن خان مشارالیه است رسیدند و بعد از ماه رمضان اراده بلشکر والا مقرر دارند ۵۵

خبر رسیده که حافظ رحمت خان به اراده رفتن بلشکر والا بموجب فهمانیده ملا محسن دیره خودرا عبور این روی دریای گنگ

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

نموده قرار یافته که از وطن خود دوندیخان کوچ کرده بیایند باتفاق عازم بلشکر والا شوند من بعد از رسیدن در لشکر حصول ملاقات شجاع الدوله تقریب ملازمت احمدخان قرار دهند بر رفع خلش پردازند ... ۵۵

تا حال کسے بجای سعیدالله خان مقرر نشده مرضی سرداران روهیله بطرف خودهاست باید دید که چه عنوان قرار خواهد ......

از قدرت الهی در قصبه بریلی تعلقه حافظرحمت خان آن قسم غلبه آتش افروزی شد که قریب یک نیم هزار آدم و چهار پنج هزار از قسم جاندار دیگر در میان آتش سوختند و بهمین عنوان در بسولی و موضع آنوله و موضع بدایون و مرادآباد آتش افروزی شده که دو دو حصه آبادی در سوخت در آمده برای اطلاع بندگان عالی معروض داشته در دو مسجد که حافظان سیفی میخواندند از قدرت الهی اوشان هم در آتش خاک شدند و سیفی بر جامهٔ آنها اثر کرد ۵

حقیقت جواهرسنگه پسر سورجمل جات این است که سابق موضع تاورورا مفتوح ساخته بود درین ولا بر قلعچه موضع ناهر تعلقه برادران موسی خان بلوچ یورش کرده رفته بود کالیخان بلوچ اندرون قلعه موضع مرقوم چند روز بجنگ پرداخت آخرش چون توپخانه همراه جواهرسنگه بسیار است تاب اقامت نیاورده گریخته خودرا در فرخ نگر پیش موسی خان بلوچ رسانیده بتاریخ بیست و چهارم رمضان کسان جواهرسنگه دران قلعچه داخل شدند ۵

نواب یعقوب علی خان در شاهجهانپور اقامت می دارند و درحضور والا مبلغ یک لک روپیه در ماه بابت محالات جاگیرات نواب مشارالیه و راجه لچهمی نراین و غیرهها کلهم اجمعین نجیب الدوله تعهد کرده بنام ضابطه خان پسر خود نوشته فرستاده که ضبط سازند ازین خبر راجه مشارالیه نقل مکان نموده در حویلی راجه خوشحال چند فرود آمده به لشکر میرفت ضابطه خان چند روز

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

مشارالیه را نگاه داشته آخرش قریب پانزده هزار روپیه نزرانی گرفته بحال کردند چنانچه راجه لچهمی نراین از روانه شدن موقوف ماندند و اغلب که بهمین وتیره که مبلغی از نواب یعقوب هم بگیرند و بحال نمایند در این ایام بسبب تشریف بردن شاه ابدالی بولایت سروپت ایشان کم است بلکه مخل تصور می نمایند ازین معنی خودرا کناره کشیدند ۵۵

۲۷

॥ श्रीराम ॥

۳ ۱

بند سیوم تتمه اخبارات دربار و واردات دارالخلافه
لغایت سلخ شهر رمضان المبارک سنه ۱۱۷۶

باپوراو پندت وکیل صوبه‌دار یعنی راو ملهارجی که همراه نجیب الدوله بود چنانچه خبر رسیده که مشارالیه از پیش نجیب الدوله با نوشتجات روانه نزد راو مسطور شد و جگناتهه پندت وکیل ایتهل‌راو شیودیو که در حضور اشرف ملازمت نموده بود چنانچه از جناب والا خلعت رخصت یافته با شقه‌هائی خاص و خطوط نواب شجاع الدوله روانه گشت ۵

حقیقت سرداران سندهیه این است که کیدارجی و مهادجی سندهیه چندین در مکان سوپر اقامت داشته از آن جا بتاریخ هزدهم ۱۸ ماه رمضان سنه الیه بجانب جهانسی کوچ کردند و بسواس‌راو پندت بمقتضای جوانمردی مورچال خودرا از دیوار قلعه جهانسی رسانیده از متحصنان قلعه جنگ توپخانه بر روی کار است چنانچه بزودی عنقریب خبر مفتوح شدن جهانسی میرسد زیراکه متحصنان بسیار خفا و حیران هستند و سمبهاجی پندت نیز شامل راو مرقوم شده برای اطلاع عالی معروض داشته ۵

راجه مادهوسنگه و نیز راجه بجی‌سنگه بدستور سابق بمسکن خودها اقامت می دارند و مشغول سیر و شکار اند ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

حقیقت نواب قاسم خان صوبه دار بنگاله این است که مشارالیه از صوبه عظیم آباد از مقامات باغ جعفرخان که بیرون بلده مرقوم است کوچ نموده بقلعه مونگیر رسیده اقامت می دارند خبر رسیده که ظاهراً نوشتجات بندگان عالی متعالی در باب مبلغ ... بابت ... صوبه عظیم آباد بنواب مذکور رسیده بودند و واسطه تردد خاطر شده بود فاما کرکی خان فرنگی که همراه نواب مرقوم ... داخل آن صوبه ... خود میگیرد بسیار دلجمعی کرد که بنده موجود بجنگ و جدل است نامبرده بدرجه اتم نخوت میدارد و حال آنکه جماعه فرنگی از شمشیر مانند گوسفندان خوف می دارند و نواب جعفرخان معزول صوبه دار بنگاله در بندر کلکته پیش فرنگی آن جا اقامت می دارند چنانچه فرنگی بندر مرقوم حصه خود مقرر کرده مبلغها وصول می نماید بفضل الهی مبلغی کرورها بالفعل در مرشد آباد موجود اند و نواب جعفرخان را سوای پروردگار و یا از آن خدایگان توقع دیگری نیست بفضل سریجیو در اندک حرکت موکب اقبال بر آن ضلع و قایم فرمودن نواب معزول که بسیار بقول و قرار خود مستحکم کرورها داخل خزانه سرکار فیض آثار خواهد شد ۵۵

راو میگهراج وکیل نجیب الدوله بعد از درشن سری جوالابهوانی جیو کوچ بکوچ بتاریخ بیست و ششم ۲۶ شهر رمضان سنه الیه بدارالخلافه رسیده حصول ملاقات ضابطه خان نموده چون کسل مند است بعد از فرصت یافتن پیش موکل خود روانه خواهد شد ۵

راجه باپو پندت بعد از زیارت و درشن جوالاجی معه کلیم الله خان فرستاده سورجمل جات روانه دارالخلافه شده چون قافله و مال سوداگری از جمون بسیار همراه ایشان است چنانچه برای قافله مقامات کرده می آیند ۵۵

راجه جمون بالای کوه است جماعه سکهان از مخالفت اینکه از شاه اتفاق کرده رسد غلات در لشکر ابدالی میرسانید زیر دامن کوه تعلقه راجه مشارالیه که محال چپرالی و غیره باشد بغارت در آوردند ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

ضابطه خان اندرون قلعه با مردم قلیل سوار و پیاده اقامت
می دارند و بکاروبار شهر مشغول اند از آن جا که خوف و ملاحظه
سکهان در شهر بدرجه کمال است بنابران ڈاک قاصدان را بموجب
نوشته نجیب الدوله از دارالخلافه تا چکله سرهند نشانیده اند که خبر
سکهان را هر روز میرسانیده باشند و بر ساکنان شهر هم تهلکه اوشان
بسیار است زیرا که مانند ابدالی هستند ۵۵

نجیب الدوله بهنگام مراجعت خود از لشکر ابدالی یرغمال
دو سه لک روپیه از محال کوهانه و غیره دستگیر کرده در مکان
پرگنه بجنور واقع آن روی دریای گنگ نگاه داشته بودند چنانچه
درین ولا خبر رسیده که زمینداران دیهات کوهانه برای خلاصی
یرغمال یعنی اولها اتفاق ساخته به بهانه کتخدائی شخصی را مقرر
کرده همراه برات شده بمعه براق در میرانپور رسیدند و از
آن جا باتفاق زمینداران نزدیکی دریای گنگ سراغ پایاب
دریافته بوقت شب پایاب عبور دریای مرقوم نموده بهنگام نیم شب
قصبه بجنور را محاصره ساخته نائب آن جا که روهیله بود بجنگ
پرداخت آخرش آنها یورش نموده در گڑهی داخل گشته جمیع
مردمان خود را دریافته و جولان شان تراشیده همراه خود گرفته
باز این روی دریای گنگ عبور کرده هر یک بخیریت بمکان دیهات
رسیدند خبر آنست که قریب دو هزار پیاده های برقندازان بودند
بسیار کار شگرف نمودند برای اطلاع عالی بعرض رسانیده ۵۵

مجد الدوله عبد الاحد خان بالفعل مشیر نجیب الدوله اند و
در جمیع مقدمات صلاح کار هستند چنانچه خانه زاد خریطه خط
بندگان عالی را که به نجیب الدوله مرحمت شده بود پیش
مجد الدوله ارسال داشته چنانچه درین ولا خریطه خط نجیب الدوله
در جواب رسید خط سرکار و خریطه از طرف خود بجناب عالی
پیش غلام مصحوب جوری قاصدان ملازم سرکار نجیب الدوله
فرستادند و بفدوی نوشتند که باوصف توجهات آن جناب
و ارتباط قدیم از عنایت خط یاد نفرمودند ازین معنی بسیار

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

در دل خود تعجب نمود اما بنده بآن جناب معروض دارند که ما تقسیم توجه فرموده از یاد محو نفرمایند زیرا که نیازمند خودرا از سرکار بیگانه تصور نمیکنند چنانچه بموجب نوشته مجدالدوله بجناب فیض ماب بعرض رسانیده و خریطه‌ها را ملفوف بمهر خود کرده مصحوب قاصدان آجوره‌دار خانگی خود ارسال داشته و قاصدان سرکار نجیب‌الدوله‌را نیز همراه شان روانه نموده امیدوار است که بقاصدان مرقوم جواب مرحمت شود و هرچه صافی‌الضمیر بخاطر مبارک باشد جواب آن بنام مجدالدوله و نجیب‌الدوله نزد این خانه‌زاد عنایت شود که بجنس پیش مجدالدوله ارسال داشته جواب طلبیده ارسال خواهد شد چرا که مجدالدوله این مقدمه‌را باین مضمون که معروض داشته نوشته اند که رسید خط بدست قاصدان نجیب‌الدوله و تفصیل جوابها ......

خداوند غریب‌پرور سلامت مجدالدوله عبدالاحدخان از راه ارتباط سابق که اکثر رابطه خطوط در میان بود خریطه خط بمهر نجیب‌الدوله و بمهر خود که در آن دو لفافه خط اند بنام راجه ناروجی شنکر فرستاده بودند چنانچه بجنس پیش راجه مسطور و نیز به دیوان صاحب ابلاغ داشته برای اطلاع بندگان عالی معروض داشته ۵۵

درین روزها از جی‌پور خبر رسیده که باز فیمابین آن خداوند نعمت و نواب میر نظام‌علی‌خان کجدار و مریز در میان ازین معنی اضطرار کمال در دل ارادت منزل راه‌یاب گشته میباشد بجناب ایزد کارساز برای بالایش جواب بندگان عالی بعجز و الحاح مستدعی است سری مهاراج بفضل و کرم خود در آنچه بالایش جواب شود بعمل آرد ۵

پروانه عظام در جواب عرایض مرسله خانه‌زاد معه دو خط معلومه نزول اجلال فرموده مقرر ساخت چنانچه بنام هریک فرستاده شده همین که جواب از آن جا میرسد بجناب عالی ارسال می

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

دارد و آنکه از روی نوازش در باب خرچ ارشاد شده بود که پروانه تنخواه یک هزار روپیه بنام مهادجی عنایت شده زر وصول شده باشد غریب نواز سلامت سابق بجنس خط مهادجی سندهیه را که برات مهری سرکار را بزود نگاه داشته جواب نوشتند که هرگاه بدارالخلافه رسیده میشود زررا بالمواجهه داده خواهد شد بجناب فیض مآب عالی ارسال داشته از نظر مبارک گزشته باشد در صورت ارقام و ارشاد تقیدات در خطوط خانگی بنام مشارالیه شاید بغلام بفریسد و الحال که تجدید در آن جا هنگامه شده توقع است غلام نیست چرا که ازین خبرها بسیار ترددات است درین صورت امیدوار بر درشن است از تصدق فرق مبارک پرورش غلام چقدر کار زیاده حد ادب در آفتاب دولت و اقبال همواره بفیضرسانی تابان و درخشان باد

۲۸

॥ श्रीराम ॥

۱

سه بند لغایت بیست و هشتم ۲۸ شهر ذیحجه سنه ۱۱۷۶

خداوند فضل و الاحسان فیاض زمان مد ظله العالی سلامت

قبل ازین عریضه نیاز متضمن بر اخبارات دربار والا و واردات دارالخلافه شاهجهان آباد و مراجعت نمودن نجیب الدوله از چکله اتاوا بعد از ملاقات از حافظ رحمت خان که بر محال چکله مرقوم تصرف دارند و رسیدن نجیب الدوله بر گهات بوتهه واقع دریای گنگ و عبور شدن آن روی دریای مرقوم و داخل گشتن در مکان نجیب آباد بتاریخ سلخ ماه ذیقعده سنه ۱۱۷۶ و گذاشتن توپخانه و دیگر اسباب این روی دریای مذکور و رخصت ساختن سلطان خان برادر حقیقی و نواب یعقوب علی خان و عبدالاحد خان و نواب سعدالدین خان بدارالخلافه و رسیدن خان مشارالیهما در دارالخلافه و حصول نمودن ملازمت بادشاهزاده والانسب و نواب زینت محل بیگم و داخل شدن در حویلی های خودها و

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بتاریخ چهارم ماه ذیحجه سنه الیه کوچ نمودن ضابطه خان پسر
نجیب خان به نجیب آباد حسب الطلب پدر خود معه تمامی نفر و
راجه چیت رام خزانچی و راجه مهتاب رای دیوان و راجه
تلسی رام مستوفی و دیگر کارپردازان خان مسطور که در یک سال
بدرنویسی کاغذ جمیع محالات این روی دریای جمن و آن روی
دریای مرقوم میشود و من بعد از آن بتاریخ چهارم ... داخل شدن
سلطان خان اندرون قلعه و آزردگی کمال و خفگی مزاج اتم
فیمابین نجیب الدوله و شجاع الدوله و حقیقت اقامت شاه ابدالی
بصوبه کابل و اراده قندهار و جساسنگه و تهوکاسنگه در دوآبه و
چرت سنگه و غیره آن روی دریای جهلم و اقامت سورجمل جات
بصوبه اکبرآباد و نواب عمادالملک بقلعه بهرت پور و احمدخان-
بنگش در فرخ آباد وطن خود و راجهای مارواربمسکن و بوطن
خودها و رسیدن بندگان حضرت قدرشوکت شاه عالم و نواب
شجاع الدوله بمکان جاجمیو و تقرر چهاونی در مکان شیوراج پور
بطریق سال گذشته و تیاری جهیزبندی و بنگلها در آن جا و
اقامت نواب میر قاسم خان صوبه دار بنگالا در قلعه مونگیر و دستگیر
شده آمدن نگرشیتهان ساهوکاران صوبه بنگالا از راه دغا
یعنی مهاراجه سروپ چند و راجه مهتاب چند در مونگیر و
نگاه داشتن قاسم خان آنهارا اندرون قلعه بحرمت و دیگر حقایق
جز و کل معه خط عرضی جساسنگه در جواب عنایت نامه عالی و
عرضی دلارام متصدی سرکار آدینه بیگ خان مرحوم بصحابت
قاسدان آجوره دار بتاریخ ششم ۶ شهر ذیحجه سنه ۱۱۷۶ ارسال
حضور فیض گنجور نموده از نظر مبارک گذشته باشد ۵۵

از آن باز حقیقت شاه ابدالی بدین منوال است که شاه ابدالی
بصوبه کابل چندین اقامت ورزیده هرچند که بسرداران آلوس
یوسف زی در باب رفاقت و نوکری تقید ساخت و وعده های
دادن محاصل تمام صوبه لاهور نمودند لیکن کسی رفیق نشده و
جواب دادند که از سابق قول و عهد آنست که بر پادشاه
هندوستان کمربندی نسازیم چنانچه خبر رسیده که شاه از صوبه

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

کابل کوچ بقندهار نمودند و روانه شدند از عقب خبر داخل شدن
بقندهار میرسد شاه‌ولیخان و برخوردارخان و شاه‌پسندخان و دیگر
سرداران در رکاب شاه حاضر و جمعیت غلامان و ... شان همراه ۵

بقسمی که در دارالخلافه اشتهارات آمد آمد شاه ابدالی
چند روز کم می‌ماند و من بعد از آن خبر سرد می شود بهمان
قسم در پشاور و کابل اشتهارات رسیدن جماعه سکهان زبان زد
خاص و عوام می‌گردد ازین واسطه شاه ابدالی جهان‌خان بخشی
سپه‌سالار خودرا با جمعیت قلیل برسالة مشارالیه رخصت فرمودند و
اشتهار آن دادند که بخدمت صوبه‌داری لاهور و تادیب سکهان
مقرر گشته روانه شده چنانچه خان مشارالیه از کابل کوچ ساخته در
مکان جلال آباد که پنج منزل این طرف کابل است رسیده بود
در آن جا اقامت می‌دارد و برین نگاه‌داشت افواج مقید اند
از آن جا که نافهمنده‌گی شاه ابدالی روشن بنابران احدی
نوکری قبول ننمایند ۵۵

تیمور سلطان خلف کلان شاه در بلده قندهار اقامت می
دارند و سرداران آلوس قزلباشان تعلقه بادشاهیت ایران دیار
بتعلقات خود مسلط شدند چنانچه تدارک ایران هم در دل
شاه مرتسم و تلافی سکهان نیز بسیار کاهش جان است بعد از
برسات آنچه در تقدیر است خواهد شد ۵۵

... سرداران سکهان این است که درین ایام جسا سنگه
و غیره از مکان دوابه کوچ نموده بروی کورمته یعنی مشوره و
صلاح بمکان جگ‌گورو واقع امرسر رفتند و گوجرسنگه و لهناسنگه
و غیره در مکان مانجهه و چرت‌سنگه و غیره آن روی دریای جهلم
اقامت می‌دارند خبر آنست که همه سرداران در مکان مرقوم
رسیده باهم مصلحت خواهند نمود بقسمی که بصلاح همدیگر تقرر
خواهد شد بعمل خواهند آورد ۵۵

چون گنگورلی نام فرستاده نواب شجاع‌الدوله از دارالخلافه
شاه‌جهان آباد روانه شده در دوابه پیش جساسنگه رسیده و خلاع

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

و احکام معلی و نوشتجات نواب شجاع الدوله رسانیده بود جواب شد که مایان برای مشورت بمکان جگ گورو می رویم بموجب امر حضور بجمیع سرداران گفته مطابق حکم والا بعمل خوایم آورد ۵۵

حقیقت زین خان فوجدار از چکله سرهند این است که خان مشارالیه از اشتهارات آمد آمد سکهان بجانب چکله مرقوم و تاخت و تاراج محال روپر و غیره بسمت بهتنده کوچ نموده رفته بود از آن جا که الاسنگه جات را ملاحظه و خوف شاه ابدالی هم بسیار در خاطر است بنابران مقدمه تعهد محال مذکور را ازپیش جسا سنگه مقرر کرده سه لک روپیه تشخیص کرده از زین خان گفته فرستاده که بالفعل دارمدار ضرور است خان مشارالیه قبول ساخته چنانچه رایت مرمی الیه در چکله سرهند به امورات آن جا پرداخت و فوج الاسنگه برفاقت زین خان برای تحصیل و تشخیص تعینات گشت ازین معنی خان مذکور به انتظام آن محال می پردازد و بجناب شاه معروض داشته که نظر بتقاضای وقت از سرداران سکهان دارمدار نموده شد هرگاه که افواج عبور این روی دریای اتک خواهد کرد آن زمان برای تدارک آن جماعه حاضر ۵۵

۲۹

॥ श्रीराम ॥

۱

د و ۲ بند و یک ۱ فرد لغایت بیستم ۲۰ شهر محرم سنه ۱۱۷۷

خداوند فضل و الاحسان فیاض زمان مد ظله العالی سلامت

قبل ازین عریضه نیاز متضمن بر اخبارات دربار والا و واردات دارالخلافه شاهجهان آباد و کوچ نمودن شاه ابدالی از صوبه کابل بقندهار و طلبیدن جهان خان نزد خود و کوچ کردن خان مشارالیه از جلال آباد بکابل بموجب امر شاه و رسیدن سرداران جماعه سکهان یعنی جسا سنگه و تهوکا سنگه و گوجر سنگه و لهنا سنگه و غیره بمکان

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

جگ گورو برای مشورت و صلاح و تصرف سرداران مرقوم در دوآبہ و سیالکوٹ و غیرہ تا این روی دریای اٹک و اقامت زین خان فوجدار در چکلہ سرہند در حوالی آن مکان و وجہی تقرر کردہ دادن الاسنگہ جاٹ بابت چکلہ مرقوم بہ سرداران جماعہ مذکور و رفع تخلل ساختن و اقامت نجیب الدولہ بمکان نجیب آباد واقع آن روی دریای گنگ و فہمیدن کاغذ بدرنویسی سالہا از بابت محالات این روی و آن روی دریای جمن از متصدیان سرکار خود بوساطت ضابطہ خان پسر خود و بندوبست سلطان خان برادر نجیب خان اندرون قلعہ و سکونت راجہ سورجمل جاٹ بقلعہ صوبہ مستقرالخلافہ اکبرآباد .... عمادالملک در قلعہ بہرت پور و حافظ رحمت خان در چکلہ اٹاوا و رسیدن بندگان حضرت قدرشوکت و نواب شجاع الدولہ بہادر بصوبہ الہ آباد بتاریخ شانزدہم شہر ذیحجہ سنہ ۱۱۷۶ و موقوف فرمودن چھاونی بشیوراج پور و گرانی غلہ در الہ آباد و دیگر کوایف جز و کل بصحابت قاصدان اجورہ دار بتاریخ بیست و ہشتم ۲۸ ماہ ذیحجہ سنہ الیہ ارسال حضور نمودہ از نظر مبارک گذشتہ باشد ۵

بعد از آن حقیقت شاہ ابدالی این است خبر رسیدہ کہ شاہ بقندہار داخل شدہ از روی تفضلات دو راس اسپ بخلعت و جواہر برای نصیرخان بروہی یعنی بلوچ کہ مضافات قندہار را در تصرف خود می دارد فرستادہ بودند و مافی الضمیر بجا آوردن شرایط رفاقت برای تدارک سکہان بود چنانچہ خان مشارالیہ عنایات شاہ ابدالی را قبول نکردہ بر زبان آوردہ کہ شاہ از جماعہ سکہان سر جنگ یافتہ خود را بہ قندہار رسانیدند ازین معنی اشرف الوزرا شاہ ولیخان را فرمودہ اند کہ نصیرخان را ہموار ساختہ در اطاعت بیارند و مقدمات ولایت ایران نیز بہمان دستور زبان زد است کہ آلوس ایران در تعلقات خود قابض و متصرف است ۵

حقیقت سرداران سکہان بدین منوال است کہ چرت سنگہ از اشتہارات آمد آمد جہان خان از سیالکوٹ کوچ نمودہ پیشتر از رہتاس گدہ رسیدہ و سردارانی کہ بمکان جگ گورو برای مشورت

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

و صلاح جمع شده بودند ازین خبر بجهت معاونت چرت سنگه رفتند و یک جا شدند و افواج سرداران مرقوم تا راول پنڈی این روی دریای اتک رفته چنانچه در همان ضلع سایر و دایر اند و در محال دوآبه و غیره تصرف سکهان است و در تعلقه زمینداری سلطان مقرب خان گکهر مرحوم عمل و دخل آن جماعه شد اراده سرداران مذکور است که بر تقدیری که شاه ابدالی بعزیمت لاهور در پشاور برسند خودها را بر دریای اتک رسانیده مستعد مجادله شوند ۵۵

پسر زین خان در چکله سرهند اقامت داشته باتفاق کسان لا سنگه جات سرگرم امورات آن جا است و خان مشارالیه بمکان انباله این طرف چکله مرقوم سایر و دایر است ۵۵

حقیقت دارالخلافه این است که سلطان خان برادر نجیب الدوله بدستور سابق اندرون قلعه اقامت می دارند و بادشاه زاده جوان بخت و نواب زینت محل بیگم واقع اندرون محل تشریف فرما اند فاما همگی اختیار قلعه مبارک و دارالخلافه از خان مسطور است باوصف تقیدات خان مرقوم روهیله ها بیرون شهرپناه که مطلق ویران گشته مردم مسافران را برای پارچه و غیره از جان می کشند برای اطلاع بندگان عالی معروض داشته ۵۵

چون سهراب خان نام درانی از رشته داران شاه ولیخان که برای سزوالی چهل لک روپیه مقرر کرده و آغا ... ایلچی فرستاده حضرت شاه عالم و نواب شجاع الدوله همراه خان مشارالیه بلشکر والا رفته بود و نواب معزالیه جواب دادند که این وزیر صاحب اختیاری و تصرف محالات دارالخلافه است چنانچه نجیب الدوله درانی مرقوم را همراه خود آورده بدارالخلافه فرستاده بودند خان مذکور بسبب عسرت اجناس و اسپان خود را فروخته گذران نمود و این حقیقت را بنواب یعقوب علی خان ظاهر ساخت که الحال رفتن مایان بولایت بحضور شاه از سد راه بودن سکهان معلوم است چهار ماه برسات را خرچ باید داد نواب معزالیه و نجیب الدوله در

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

باب خان مومی الیه نوشته فرستاده بودند چنانچه سلطان‌خان بموجب نوشته نجیب‌الدوله مشارالیه‌را با سواران همراهی او نوکر نگاه داشته یک هزار روپیه در ماه برات و بیست روپیه‌را در ماه سواری مقرر کرده داده خرج دهانیدند ۵

حقیقت نجیب‌الدوله این است که تا حال بمکان نجیب آباد آن روی دریای گنگ اقامت می دارند و بر آمد بدرنویسی کاغذ بوساطت ضابطه‌خان بر روی کار است جمیع متصدیان زیر حساب اند خبر آنست که بعد از انفصال مقدمه کاغذ آخر شهر محرم سنه ۱۱۷۷ ضابطه‌خان از حضور پدر مرخص شده بدارالخلافه برسند و سلطان‌خان بافوج برای بندوبست محالات سونی‌پت و پانی‌پت کوچ نمایند ۵۵

حافظ رحمت‌خان روهیله که برای بندوبست محال چکله اتّاوا اقامت می داشت و از راجه بهدوریه پرخاش و منازعت در میان بود ظاهراً فیمابین چیزی دارمدار شد و قلعچه بهروندرا بکسان حافظ دادند ازین معنی خان مشارالیه از آن جا کوچ کرده و عبور آن روی دریای گنگ نموده در محال بریلی مسکن خود داخل شده ۵۵

۳۰

॥ श्रीराम ॥

۱ . ۲

بند دویم تتمه اخبارات دربار و واردات دارالخلافه

لغایت بیستم ۲۰ شهر محرم الحرام سنه ۱۱۷۷

حافظ رحمت‌خان از طرف خود فیض الله‌خان خویش خودرا که پسر علی محمدخان مرحوم روهیله است نواب قرار داده مقرر کرده اند که اگر سرداران روهیله یعنی نجیب‌الدوله و دوندیخان و غیره شمارا بجای سعیدالله‌خان مرحوم در مکان موضع آنوله می نشانند بهتر است و الا نه نقد و دیهات که از طرف من برای

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

اخراجات خان مرحوم مقرر بود بشما نذر نمودیم و زوجه سعیدالله خان که صبیه دوندیخان است سابق از پدر ناخوشی داشت زیرا که مرضی خان مرقوم برای محب‌الله‌خان نام پسر خود نمود که بمکان آنوله مقرر سازند درین ولا از فهمانیدن مستورات مرضی دوندیخان هموار شده راضی شدند که بموجب آرزوی صبیه خود بعمل آرند بنابران زوجه سعیدالله‌خان قریب ده لک روپیه‌را جواهر و سوای نقد و توپخانه کلهم اجمعین از آنوله بار کرده در موضع بسولی پیش دوندیخان فرستاده چنانچه خبر آنست که در موضع آنوله نجیب‌الدوله و دوندیخان و حافظ‌رحمت‌خان و ملا سردارخان و فتح‌خان خانسامان بروند و شخصی‌را که باهم مقرر شود در آن جا قایم مقام سازند درین صورت باید دید که درآن جا بسبب اختلافات امزجه هدیگر چه اتفاق شود کمکش بنظر می آید ۵۵

بتاریخ پانزدهم ماه محرم سنه ۱۱۷۷ جوری قاصدان فرستاده راو ملهارجی هولکر معه خطوط بنام نجیب‌الدوله بدارالخلافه رسیده روانه نجیب‌آباد شد زبانی قاصدان از مژده سلامتی ذات مبارک و فتح ساختن ... و بغارت در آمدن مال و متاع خطیر و بعد از نشانیدن تهانه در آن صوبه مراجعت ما بدولت بندگان عالی از آن جا و دایره اقبال بمکان پندهرپور و رسیدن نواب میر نظام علی‌خان تا بیژ و فرستادن معتمدان خودرا برای جواب و سوال مصالحت در لشکر فیروزی بوساطت راو ملهارجی سامع افروز شده شکرانه بهزاران عجز و نیاز بجناب سریجیو بتقدیم رسانید چون مدت چهار ماه شد که پروانجات عظام در جواب رسید عرایض خانه‌زاد ورود نفرموده ازین معنی شب و روز دل ارادت منزل منتظر است ۵۵

حقیقت سورجمل جات این است که مشارالیه از صوبه مستقرالخلافه اکبرآباد کوچ کرده در قلعه بهرت‌پور داخل گردیدند چون نواب عمادالملک نیز درآن جا بودند بنابران اتفاق ملاقات شد بحسب خاطرداری نواب معزالیه بزبانی قرارداد کردند که این جانب بجان و دل در تدبیر امورات نواب‌صاحب ام

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بنجیب الدوله نوشته فرستاده ام فاما در باطن بدسلوکی از
نجیب الدوله نمی نمایند زیراکه ایشان و اوشان ملک را در تصرف
خودها می دارند چنانچه درین ولا بتاریخ یازدهم ۱۱ ماه محرم
سنه الیه راجه سورجمل از قلعه بهرت پور کوچ ساخته در متهرا
رسیده اند در عوام بسیار اشتهار دارد که برای کارهای نواب
عمادالملک در آن جا رسیدن اتفاق شد فاما بجهت کهیای پدر خود
آمده اند و خبر رسیده که جوری سرکار دولت مدار معه خطوط
بندگان عالی بنام سورجمل و نواب عمادالملک و غیرهها رسیده اند
در افواه عام خبر آمدآمد نواب عمادالملک باتفاق سورجمل در
بلمگده گرم است لیکن بعقل ناقص غلام الحال نواب معزالیه را
تقویت تشریف فرمودن بندگان عالی و کامیاب شدن خود بجان و
دل مزمن و مرتسم است هرگاه که ورود موکب فیروزی به هندوستان
خواهد شد آن زمان صافی الضمیر نواب موصوف خواهد شد سوای
دستگیری آن خدایگان توقع دیگری اصلاً نیست ۵

حقیقت بندگان حضرت قدر شوکت شاه عالم و نواب
وزیرالممالک شجاع الدوله این است که حضرت بدستور سابق
بصوبه الهآباد واقع آنروی دریای تربینی نزول اجلال میدارند
و نواب معزالیه هم در رکاب معلی حاضر هستند چون از ملازمان
سرکار والا قریب چهار پنج هزار بمعه پیادهها و سوار موجود بودند
درین ولا بسبب گرانی غلات قریب یک هزار سوار و پیاده در رکاب
مانده اند خبر است که چهاونی درین هنگام برسات بصوبه مرقوم
قرار یافته است و نواب مرقوم کارخانجات و رسالهداران خود را
به بیرونجات فرستاده اند و از نواب قاسمخان ناظم صوبه بنگالا
جواب و سوال معاملت بر روی کار است خبر آنست که چهار لک
روپیه از بابت سرکار والا و دو لک روپیه در ماه از بابت نواب
شجاع الدوله معین شد من بعد ازین جواب و سوال از بابت
پیشکش منجمله قرار یافتن از ساهوکاران ... است چنانچه باید
دید که چقدر مقرر شود برای اطلاع جناب عالی معروض داشته ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

حقیقت نواب میرقاسم خان صوبه دار بنگالا این است خبر رسیده که فرنگیان از بابت کوتهی صوبه عظیم آباد عرف پتنه بمقتضای مخالفت و منازعت از نواب معزالیه اراده غارت صوبه مرقوم را بخاطر مصمم کرده چندین نردبان ها را تیار کنانیده و زیر دیوارهای فصیل شهر پناه چسپانیده و جنگ توپخانه را شروع ساخته بالای فصیل رفته اندرون شهر داخل شده بتاراج در آوردند چون این خبر بنواب میرقاسم خان رسیده نواب مرقوم فوج خود را تعین نمودند چنانچه فوج بطریق یلغر بصوبه عظیم آباد رسیده از فرنگیان کوتهی جنگ واقع شد از آن جا که جماعه فرنگیان مقابل شمشیر نمی شوند بنابران بسیاری کشته شده آخرش گریخته بیرون شهر پناه در مکان کوتهی خود داخل شده در سه روز بجنگ توپخانه پرداخته من بعد ازآن رساله داران فوج باتفاق مردمان شهر یورش نموده بسیاری فرنگیان را بقتل در آورده لاچار آنها که باقی مانده بودند گریخته بعزم بندر کلکته روانه شدند و مال و متاع لکها هرچه در کوتهی بود بغارت در آمد ازین وقوع الحال بندوبست میرقاسم خان بصوبه مرقوم بواقعی شد قریب پانصد فرنگی بکار آمدند ۵۵

نواب قاسم خان بدستور سابق درقلعه مونگیر اقامت می دارند و برادر نگرشته ساهوکار بنگالا که برادر خود را برای آوردن متعلقان خود فرستاده بود چنانچه پسران و جمیع متعلقان هر دو برادران از بلده مرشدآباد روانه شده در قلعه مرقوم داخل شدند چنانچه بمکان حویلی و کوتهی برای بودن ساهوکاران مذکور در آن جا تیار میشود فی الحقیقت از آمدن ساهوکاران مذکور که کرورها خزانه می دارند همه در قبضه نواب معزالیه در آمد برای اطلاع عالی معروض داشته ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۳۱

॥ श्रीराम ॥

۱

سے بند و یک ۱ فرد لغایت سیوم ۳ شهر ربیع الثانی سنه ۱۱۷۷

خداوند فضل و الاحسان فیاض زمان مد ظله العالی سلامت

قبل ازین عریضه نیاز متضمن بر اخبارات دربار والا و واردات دارالخلافه شاه‌جهان‌آباد و استقامت شاه ابدالی در قندهار و رسیدن جهان‌خان در بلده پیشاور و از راه جبر و ظلم مقرر ساختن زر مصادره بر ساکنان آن جا و به اراده تدارک سکهان تدبیرات فراهمی افواج و دایره سرداران مرقوم با فوج شایان بر دریای جهلم و احداث قلعجات خام در آن ضلع و تصرفات شان در نواحی صوبه لاهور و غیره و نزول اجلال حضرت قدر قدرت و نواب شجاع‌الدوله بهادر بصوبه اله‌آباد و متفرق گشتن رساله‌داران افغانان درانی و نیز قزلباشان از رفاقت نواب معزالیه و اراده کوچ بجانب بنارس و کوچیدن میرمحمدقاسم‌خان از قلعه مونگیر به عزم مقابله و مجادله از نواب میرمحمد جعفرخان و جماعه فرنگیان بندر کلکته و رسیدن به نزدیکی مکان راج محل ...... افواج خان مشارالیهما فاصله هفت هشت کروه و حایل بودن ناله دریائی گنگ و عنقریب رسیدن خبر جنگ و اقامت راجهای مارواڑ و نیز راجه سورجمل جاٹ بوطن خودها و نجیب‌الدوله واقع نجیب‌آباد و دیگر کوایف دارالخلافه و بودن سلطان‌خان اندرون قلعه و بندوبست در قلعه و شهر بتفصیل و تشریح بصحابت قاصدان آجوره‌دار بتاریخ هفدهم ۱۷ شهر ربیع‌الاول سنه ۱۱۷۷ ارسال حضور نموده از نظر مبارک گذشته باشد ۵۵

بعد از آن حقیقت شاه ابدالی بدین منوال است که شاه لغایت هفدهم ۱۷ ماه صفر سنه ۱۱۷۷ در قندهار اقامت می‌دارند و برای فراهمی افواج از آن جا بجانب صوبه هرات کوچ نموده رفته بودند و بعد از چند روز مراجعت بقندهار ساختند لیکن از

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

آلوسات قندهار و اوزبک برفاقت شاه نیامدند چنانچه باز بزمینداران کوهستان آن ضلع جواب و سوال رفاقت در میان است و تدبیرات فراهمی فوج و اراده تدارک از سکهان متقدم و عزیمت و رسیدن بصوبه کابل بر روی کار بود ۵۵

حقیقت جهان‌خان این است که بزور و ظلم تمام بضرب مشلاق ؟ قریب سه ۳ لک روپیه از ساکنان بلده پشاور تحصیل نموده از آن جا بعد تقسیم قلیلی بمردم سپاه کوچ نموده بر دریای اتک برسیده چون فوج سکهان که در آن ضلع سایر و دایر بود برای اشنان دسهره و نیز کاتکی که بر تالاب واقع و چک گورو می شود مراجعت کرده بر دریای جهلم شامل شمبوه خود شده بود بنابران جهان‌خان بمعه پسر عبدالصمدخان مقتول و افضل‌خان و دیگر رفقایان خود این روی دریای اتک عبور کرده در مکان حسن ابدال که پانزده کروهی این روی دریای مرقوم است رسیده مقامات می دارد و جمعیت بالفعل زیاده از هفت هشت هزار سوار نیست ۵

جواب و سوال جهان‌خان از زمینداران گکهران آنست که بموجب پیشین زر مقرری معهوده‌را ارسال دادند و با جمعیت خودها در رفاقت آمده حاضر شوند و از شرزه‌خان پسر زاهدخان مرحوم افغان بابت صوبه‌داری ملتان و نیز راجه جمون همین قسم پیغام و تقیدات در نوشت و خواند است که مبلغی مطابق معمول ابلاغ دارند چنانچه شرزه‌خان که از قوم شاه است جواب نوشته فرستاده که دامی موجود ندارم خود آمده بتحصیل صوبه مرقوم پردازند ویا آن که هر کس را که بخاطر برسد بصوبه مقرر سازند و راجه جمون هم عذر سکهان بقلم آورده ۵۵

خداوند غریب پرور سلامت جهان‌خان از حسن‌ابدال سبقت بجانب دریای جهلم بملاحظه سکهان نمی‌تواند نمود انتظار رسیدن شاه می دارند بدون پشت گرمی شاه عزیمت لاهور و جنگ نمودن از سکهان بنظر نمی آید نوشت و خواند خان مشارالیه بحضور شاه آنست که زود بیایند باید دید از پرده غیب چه بظهور در آید ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

حقیقت جماعه سکهان بدین نمط است که چرت‌سنگه و دیگر سرداران با جمعیت سه چهار هزار سوار و پیاده بر دریای جهلم اقامت می دارند چون اراده جمیع سرداران آن بود که برای اشنان ماه کاتکی عازم تالاب چک‌گورو شوند لیکن از رسیدن خبر عبوری جهان‌خان این روی اتک و اقامت در حسن ابدال بر دریای مرقوم مقامات نمودند و مستعد بجنگ و جدل از خان مشارالیه گشتند ۵۵

جساسنگه در مکان فوجداری دوآبه اقامت داشته به تحصیل آن ضلع مستعد است و جماعتی در نواحی صوبه لاهور شورش برپا کرده رسد غلات را کمتر بشهر رفتن می دهند بنابران نرخ هشت آثار در بلده مذکور است و بیرون شهر ارزان فاما مردم شهر بفاقه‌ها می میرند ۵۵

در این ایام جمعی غفیر بکثرت و انبوه تمام برای میله ماه کاتکی بر مکان چک‌گورو فراهم آمده و می آیند و بر آن مکان بعد از تعمیری مکانات بدستور سابق تیاری مکانات دیگر شده است و کلاه‌پوشان درانی مزدوری می نمایند ۵۵

زین‌خان فوجدار چکله سرهند در حوالی چکله مرقوم اقامت می دارد و از اتفاق و سلوک الاسنگه جات در تحصیل و انتظام آن جا سرگرم است و عزمو نام جات از زمره سکهان چند دیهات شاه ڈهوره را بتاخت و تاراج در آورده نیز اراده آن دارد که محال بوڈیه را بغارت در آرد ۵۵

خبر رسیده که نوشتجات الاسنگه جات و نیز زین‌خان بجهان‌خان بخشی شاه میروند که بصوبه لاهور بیایند درین صورت مایان از دوآبه تهانجات سکهان را {را} برخاسته میدهم ازین معنی فیمابین سکهان و الاسنگه ناخوشی در میان آمده ۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۳۲

॥ श्रीराम ॥

۲ ۱

بند دویم تتمہ اخبارات دربار والا و واردات

دارالخلافہ لغایت سیوم ۳ شہر ربیع الثانی سنہ ۱۱۷۷

حقیقت ضلع پورب بدین نمط است کہ چون نواب قاسم خان از قلعہ مونگیر کوچیدہ بمقابلہ فرنگیان و نواب جعفرخان رفتہ بودند چنانچہ درین ولا خبر رسیدہ کہ چون آب دجلہ رہوا ندی رو بفرود آوردہ ازین معنی قاسم خان از راہ نخوت جوانی سبقت نمودہ پایاب عبور دجلہ مرقوم ساختہ سرداران فرنگی و نواب جعفرخان بصلاح شان بمقتضای حکمت عملی دہ دوازدہ کروہ بعقب رفتہ دیرہ کردند و اشتہار یافت و ظاہر شد کہ فرنگیان تاب اقامت در خود ندیدہ رو بگریز نہادند درین صورت قاسم خان دلیر گشتہ پیشتر شتافتند جماعہ فرنگیان قابو یافتہ شب خون زدند و جنگ باہم بوقوع پیوست بسیاری از فوج خان مرقوم کشتہ شدہ آخرش شکست عظیم در لشکر واقع گردید بسیاری در آب نالہ مذکور راہ پایاب را فراموش کردہ غرق شدند قاسم خان ازین معاینہ بر فیل پایل سوار گردیدہ رو بفرار نہادہ با ہر قدر سواران و پیادہ ہا کہ در آن وقت موجود بودند افتان و خیزان اندرون قلعہ مونگیر داخل شدند و بر فوج تباہی کمال وارد شد و خیمہ و توپخانہ و دیگر جاہ و حشم بغارت در آمدہ ۵۵

خبر رسیدہ کہ در عین معرکہ کورکہن خان فرنگی کہ از ابتدای عروج دولت نواب قاسم خان در رفاقت خان مرقوم بود و جمعیت قریب چہار پنج ہزار پیادہ و سوار با خود می داشت روکش شدہ داخل لشکر فرنگیان بندر کلکتہ گشت و با قوم خود موافقت کرد دریافت شد کہ اہل و عیال مشارالیہ در بندر مرقوم بود ازین جہت جنگ نمودن نتوانست و از پسران کامدارخان مبنی کہ در رفاقت نواب قاسم خان آمدہ بود او ہم خودرا بلشکر فرنگیان رسانیدہ ملازمت نواب جعفرخان حصول کردہ شامل گردید ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

خبر آنست که چون افواج فرنگیان و پسران نواب جعفرخان بتعاقب کوچ نموده بودند چنانچه اراده میر قاسم‌خان آن بود که قلعه مونگیر آن قسم حصانت و متانت ندارد که چندین در آن جا متحصن شده بجنگ و جدل پردازند عزم رسیدن بقلعه رهتاس گدھ که قریب سی کروه این طرف صوبه عظیم‌آباد واقع است نموده اند که از پیشتر قریب یک کرور روپیه خزانه نقد و دیگر اجناس و اسباب خودرا بمعه متعلقان فرستاده بودند و به نایب صوبه‌داری عظیم‌آباد هم نوشته فرستاده که در آن صوبه نگاه‌داشت سوار و پیاده نیز تعمیر شکست و ریخت شهر پناه بزودی ... صورت اراده صوبه مذکور نیز بخاطر خود می دارند اگر بزودی از قلعه مونگیر بیرون بر می آیند فبها و الا نه بعد از رسیدن فوج فرنگیان بر آمدن از آن جا معلوم است غرض که بدرجه کمال در گرداب حیرت و مقام شش پنج افتاده حواس را گم کرده ۵۵

نوشتجات میرمحمدقاسم‌خان بنواب شجاع‌الدوله متواتر متضمن ماجرای شکست و درخواستی معاونت رسیدند که اگر خود کوچ بکوچ بیایند بهتر است و الا نه مقدمات بنگالا از دست می رود در عوام‌الناس مذکور آنست که خان مرقوم راجه مهتاب چند و راجه سروپ چند نگرشیتهان ساهوکاران بنگالارا که در قید بودند بقتل در آورده فاما فدوی تحقیق نمود این است که هر دو برادران در یک جولان در قید اند و آنهارا دست و پا از ریسمان بسته در خلاب می اندازند و برای خوردن و آب نوشیدن هم نمی دهند در غزاب سخت گرفتار اند در زبان می آرند که این فتوا و فساد بر انگیخته شمایان است کرورها طلب مینمایند و راجه رام‌نراین نایب صوبه عظیم‌آباد که سابق بود در قید شدید گرفتار است خلاصی از آن ظالم بنظر نمی آید ۵۵

در نواحی صوبه عظیم‌آباد از استماع خبر جنگ و جدل معروضه صدر زمینداران آن ضلع سر یورش برداشته دست تاراج و غارت دراز می دارند و نایبان و تهانجات قاسم‌خان را برداشته دادند ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

حقیقت لشکر والا این است که بندگان والا بر دریای تربینی واقع صوبه الهآباد نزول اجلال می دارند بتاریخ هفدهم ۱۷ شهر ربیع الاول سنه ۱۱۷۷ حضرت قدرشوکت آن روی دریای مرقوم بدیره نواب شجاع الدوله بهادر تشریف برده بودند نواب مسطور یک صد و یک مهر و چند رقم جواهر و خوانهای پارچه و غیره از نظر اقدس گذرانیدند چنانچه در آن جا طعام نوشجان فرمودند و بتجدید فیمابین شجاع الدوله بهادر و بندگان حضرت قول‌قرار دادند درمیان آمده من بعد از آن این روی دریای مرقوم عبور کرده داخل دولتخانه مبارک شدند ۵۵

نواب شجاع الدوله بموجب نوشتجات میرقاسم‌خان از حضور پرنور والا مرخص شده از صوبه الهآباد واقع آن روی دریای تربینی عبور ساخته بتاریخ بیستم ۲۰ ماه ربیع الاول سنه الیه برای کومک نواب قاسم‌خان بجانب بنارس کوچ نمودند بالفعل جمعیت بیست هزار سوار و پیاده موجود است برای نگاهداشت شاه نیز فرموده اند فاما بسبب قلت زر هفت ماهه طلب مردم سپاه است ۵

پیشخانه و توپخانه رکاب حضرت آن روی دریای تربینی عبور شده بود و تاریخ نهضت رایات عالیات بیست و پنجم ۲۵ ربیع الاول سنه الیه قرار یافته بود چنانچه نیم ماه به ملازمان سرکار والا مرحمت شده چون سابق نرخ غله هفت هشت آثار بود در این ایام سیزده چهارده آثار گردید ۵

وکلایان فرنگی و نواب جعفرخان ... برای جواب و سوال پیش شجاع الدوله حاضر اند و ایشان بهر دو طرف جواب و سوال می دارند و معاونت احدی منظور نیست درین ولا کوچ نواب معزالیه محض بر گرفتن خزانه نواب قاسم‌خان است که از راه سلوک و بقسمی که باشد مبلغی بگیرند ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۳۳

॥ श्रीराम ॥

۱

ـــ بند و یک ۱ فرد لغایت بیست و نهم ۲۹ شهر شعبان المعظم سنه ۱۱۷۷

خداوند فضل و الاحسان فیاض زمان مدظله العالی سلامت

قبل ازین عرایض نیاز متضمن بر اخبارات دربار والا و واردات دارالخلافه شاه‌جهان‌آباد و حقیقت جنگ و جدل فیمابین نجیب‌الدوله و سورجمل جات واقع بتاریخ بیست و پنجم ۲۵ شهر جمادی الثانی سنه ۱۱۷۷ آن روی دریای جمن نزدیک غازالدین‌نگر بفاصله هشت کروهی از دارالخلافه و یکایک آزبان کشته شدن سورجمل و گریختن افواج مشارالیه و بسلامت رسیدن همه رفقایان و سرداران نامبرده و بعد چند روز کوچ نمودن نجیب‌الدوله از آن جا و رسیدن بر آب دریای جمن واقع گهات موضع دنکور تعلقه جات و بغارت در آوردن دیهات و بندی و مواشی ساختن و از آن جا کوچیدن و داخل شدن بر محال چتورتیل و تصرف شدن ایشان در محال خورجه و پهاو و چندوس تعلقه سرکار کول و جلیسر و ڈبهای و غیره که محب‌الله‌خان پسر دوندیخان خسرپوره نجیب‌الدوله با فوج این روی دریای گنگ عبور کرده در محالات مرقوم متصرف شد و کسان جاتان و رعایا گریخته رفتند و عبور نمودن شاه ابدالی این روی دریای اتک بتاریخ نهم شهر رجب المرجب سنه ۱۱۷۷ و اجتماع سرداران سکهان چرت‌سنگه و ٹهوکاسنگه و غیره‌ها با افواج و توپخانه بسیار در سیالکوت و دیگر محالات گجرات شاه‌دولا و پرسرور و سودهره و غیره و از آن جماعه جساسنگه و غیره‌ها عبور ساختن این روی دریای ستلج و محاصره نمودن قصبه سرهند و چند روز جنگ کردن نایب زین‌خان فوجدار چکله مرقوم که از حضور شاه مقرر بود و بعد از آن بغارت و تاراج در آوردن قصبه مرقوم و ازین خبر از انباله کوچیدن زین‌خان برای مقابله سکهان و رسیدن بفاصله شش کروهی از قصبه سرهند و یورش نمودن جساسنگه کلال و غیره‌ها بر نامزده و جنگ عظیم واقع

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

شدن و بغارت و تاراج در آمدن و تباه شدن زین‌خان و قریب ده هزار سوارش بدرجه هلاکت رسیدن و گریختن و بعد از قتل و غارت خان مشارالیه محاصره ساختن سکهان قلعه سرهند را و بغارت و مفتوح نمودن و بضبط در آوردن نقد و اجناس خان مرقوم که قریب چهارده پانزده لک روپیه را بود و رسیدن جواهرسنگه خلف سورجمل جات از فرخ‌نگر که بفاصله نوزده کروهی از دارالخلافه است بقلعه ڈیگ و به استحکامی قلعجات پرداختن و رسیدن بلرام و جسارام خسرپوره‌های سورجمل‌جات برای مقابله نجیب الدوله و ڈیره ساختن بر موضع بلوچ‌پور و سلطان‌پور با جمعیت هفت هشت هزار سوار نزدیک دریای جمن فاما هایل بودن درمیان هر دو لشکر دریای مرقوم و حقیقت ڈیره بندگان حضرت قدرشوکت و نواب وزیرالممالک شجاع‌الدوله بهادر بر شاه‌پور این روی دریای جمن نزدیک کالپی و حصول ملازمت نمودن نواب قاسم‌خان بهادر معزول صوبه‌دار بنگالا بذریعه نواب شجاع‌الدوله و عطای خلعت فاخره و جواهر و فیل و اسپ بنواب مرقوم و حاضر بودن در رکاب سعادت بندگان والا و خزانه قریب دو کرور روپیه داشتن باخود و جواب و سوال معاملت از راجه هندوپت بوندیله و اقامت راجه مشارالیه در قلعه گڈه کالینجر که بالای کوه واقع است و حصانت قلعه مذکور بدرجه اتم و دیگر حقایق بتفصیل و تشریح بصحابت قاصدان اجوره‌دار ارسال جناب فیض ماب نموده بسمع مبارک ارزوی آن رسیده باشد ۵۵

در این ایام از زبانی هرکاره‌های آن ضلع خبر رسیده که آن خداوندنعمت خودبدولت و اقبال با افواج نصرت‌مواج و سرداران ظفرتوامان برای بندوبست ضلع کرناٹک و تهته و تادیب مفسدان آن نواح متوجه شدند از آن جا که این بنده قدیم‌الخدمت از پشتین خانه‌زاد آن جناب است بنابران حقیقت آن جا و غیره بصحابت قاصدان اجوره‌دار معروض داشته ۵۵

حقیقت شاه ابدالی بدین منوال است که شاه بعد از عبور دریای اتک در حسن‌ابدال که پانزده کروهی این طرف دریای مرقوم است چند مقامات نموده باتفاق شاه‌ولیخان و شاه-

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

پسندخان و جهان‌خان و غیره سرداران خود از آن جا کوچ نموده در مکان راول‌پنڈی رسیدند درین ضمن سکهان از گجرات شاه‌دولا این روی دریای جهلم کوچ ساخته بمکان چک‌گورو که پرستش‌گاه آن جماعه است و هزده کروهی از لاهور فاصله دارد رسیدند و در آن مکان باهم اتفاق کرده و مشورت کردند که چون در نواحی لاهور در همه مکانات قلعجات مستحکم و ملک از خود است غلات و کاه بسیار است شاه ابدالی را آمدن بدهند و مزاحم نباید شد بعد عبور دریای چهناب در میان داده بجنگ و جدل باید پرداخت ۵۵

شاه ابدالی از مراجعت سکهان و رسیدن در مکان چگ‌گورو بقلعه رهتاس‌کده رسیده کسان خودرا در آن قلعه قایم کرده و بعد از آن عبور این روی دریای جهلم نموده بگجرات شاه‌دولا و پرسرور دایره می دارند و افواج شاه تا آن روی دریای چهناب سایر و دایر است سرداران سکهان دو سه ۳ غول فوج نموده از جگ‌گورو کوچ کرده بر دریای مرقوم رسیده گشت می دارند و کثرت تمام آن جماعه بمکان مذکور است اراده شان آنست که همین که شاه این طرف چهناب عبور سازند آن زمان بجنگ و جدل پردازند چنانچه فیمابین شاه و آنها دریای مرقوم حایل است و بالفعل در رکاب شاه قریب چهل هزار سوار است و سکهان زیاده از لک سوار و پیاده و جوانان خوش اسپه موجود ۵۵

۳۴

॥ श्रीराम ॥

۲ ۱

سے بند و یک ۱ فرد لغایت دویم ۲ شهر شوال المکرم سنه ۱۱۷۷

خداوند فضل و الاحسان فیاض زمان مدظله العالی سلامت

پیش ازین عریضه نیاز متضمن بر اخبارات دربار والا و واردات دارالخلافه شاه‌جهان‌آباد و بعد از عبور دریای جهلم رسیدن شاه ابدالی بر دریای چهناب و از گهات پایاب

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

عبور شدن افواج چپاولی و من بعد از آن خود این طرف عبور نمودن دریای مرقوم و جنگ واقع شدن از چرت سنگه و هریسنگه و تهوکاسنگه و غیره سرداران جماعه سکهان و بعد از اشتغال نیران قتال و جدال و کشته و زخمی شدن بسیاری از جانبین شکست و شامت واقع گردیدن بر افواج شاه و بسیاری از کم نمودن گهات پایاب در دریا غرق شدن و اسپان را انداختن شاه اندرون دریا و اشتباه در غرق گشتن و یا بسلامت رسیدن و بتعاقب پرداختن جماعه مرقوم و بغارت در آوردن خیمه و خرگاه ... جساسنگه سرخیل سکهان در قصبه سرهند و جمعی از رفقایانش بعد از تاخت و تاراج محالات سابلی و جهنجا ... واقع انتر-بید عبور نمودن این طرف دریای جمن و رسیدن در انباله و زر وصول نمودن بابت کراه‌کورو از دلیل‌خان زمیندار کنج‌پوره و غیره‌ها و تاراجی بسیاری دیهات آن ضلع و اقامت نجیب الدوله به اسلام‌نگر نزدیک سهارنپور و نشستن کسان جواهرسنگه در محالات خورجه و مات و مهابن و دنکور و غیره واقع آن روی دریای جمن بدستور سورجمل و بودن جواهرسنگه و بلرام و غیره در قلعه ڈیگ و کومهیر و به سبب خزانه منازعت باهم و نگهداشت جمعیت سوار و پیاده‌ها از هندوستانی و دایره بندگان حضرت قدرقدرت و نواب شجاع الدوله بشاه‌پور و انفصال مقدمه راجه هندوپت بوندیله و رفتن ساهوکاران لشکر والا پیش راجه مرقوم برای نشان زر و استقامت راجهای ماروار بوطن خودها و فرستادن راجه مادهوسنگه رام‌کشن نام منشی خودرا در حضور و درخواست صوبه‌داری اکبرآباد و فوجداری متهرا بنام خود و دیگر حقایق جز و کل بصحابت قاصدان اجوره‌دار بتاریخ سلخ شعبان المعظم سنه ۱۱۷۷ ارسال حضور فیض‌گنجور نموده از نظر مبارک گذشته باشد ۵

بعد از آن حقیقت شاه ابدالی بدین منوال است شاه بعد از جنگ و جدل شایان و شکست ... یافتن از سکهان بر دریای جهلم رسیدند و افغان و خیزان درهم برهم شده رفتند هرچند که شاه کلاه

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

خودرا از سر برآورده بسرداران فوج گفت که استقلال کرده باز بمقابل آن جماعه باید شد احدی بخاطر نیاورده و خیل خیل عبور آن روی دریای جهلم کرده برسم ایلغار بطوری که افواج بی سپر و شتر بی مهار میرود از خوف سکهان سی سی کروه مسافت شبانه روز طی نموده بمکان حسن ابدال رسیدند و در آن جا قدری دم خودرا شمردند و ساخت ... یگانه و یگانه کردند فاما در همدیگر باین قسم رواروی اردو بازار و شاه بغارت در آمد و کلاه کسی بدست کسی اتفاق شد و فوج این روی دریای اتک متفرق گردید القصه بتاریخ بیست و دویم ۲۲ ماه شعبان سنه الیه عبور آن روی دریای اتک نموده چون فوج در ... بران موضع چکپتے که درآن جا آبادی پیرزادها بود بتاراج در آورده داخل بلده پشاور گشتند فوج [که] ساکنه آن روی دریای مرقوم بود بالای کوهها رفت مگر چهار پنج هزار سوار از غلامان ماندند بسیاری ساکنان بلده مرقوم را بغارت در آوردند حقیقت شاه منقح نیست بزبانی گماشتههای ساهوکاران ملتان ... دریافت شد که شاه کوچ طولانی کرده رخصت نمود یعنی رحلت ساخت و دوستداران شان بر زبان می آرند که باهم در سرداران افواج خلل واقع شد و شاه زنده رفتند ۵

خبر رسیده که شاه از پشاور به اراده کابل و قندهار پیشتر کوچ نمودند افغانان قوم یوسف زئی دره کوه خیبررا مسدود کرده پیغام آن نمودند که مایان ملازم سرکار بادشاه هندوستان بودیم و مبلغها می گرفتیم الحال چیزی بمایان ندهند آن زمان ... خواهم داد خبر آنست که یک چیزی شاه ولیخان به آنها داده دارمدار ساخته از آن جا روانه شده و این نیز خبر است که بعد از داخل شدن دره خیبر افغانان مرقوم دست اندازی بر فوج غلامان شاه کردند چنانچه بعد از چندین از قندهار حقیقت زنده رسیدن و یا درمیان تخته رسیدن شاه منقح خواهد شد برای اطلاع بجناب ...

حقیقت چرت سنگه و هریسنگه و کروریمل و تهوکاسنگه و لوهاره سنگه و دیگر سرداران سکهان که خیل خیل بسیار اند این است

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

که برای هولی بمکان چک گورو آمده بودند چنانچه بعد از ایام هولکا کوچ کرده بر دریای جهلم رفته اند و جا بجا تهانجات خود را قایم کرده نشانیدند خبر رسیده که اراده پوتهووال واقع این روی دریای اتک نموده اند که در آن جا بندوبست خود نمایند و مبلغی از جمیع زمینداران آن ضلع بگیرند و نوشتجات خود را بمعه سواران پیش غلام شاه لتی زمیندار صوبه ملتان و به محمد بلندخان عموی شاه صوبه‌دار کشمیر و جمیع زمینداران فرستاده اند که وکلایان خودها را فرستاده بدستور شاه ابدالی نشان زر تعلقات نمایند و الا نه در صورت توقف افواج خواهد رسید ۵۵

حقیقت صوبه لاهور این است که کسان هریسنگه برای مداخلت بلده مرقوم رفته بودند کسان چرت سنگه نیز رفتند چنانچه باهم جنگ درمیان آمده قریب دو صد کس از طرفین کشته و زخمی شدند آخرش اصلاح شد و کسان تهانه چرت سنگه در بلده داخل شدند ظاهر گشت که نوشته چرت سنگه بنام کابلی مل در باب بحالی رسیده است چون از کابلی مل درخواست دو لک روپیه درخواست نموده بودند بنابران مشارالیه جمیع ساکنان آن جا را طلبیده مبلغها می خواهد و ساهوکاران و مالداران را بانس ها (؟) مانند ابدالیان میزنند آفات عظیم بر ساکنان جز و کل آن جا وارد است و طلب زر از هر یک بر روی کار است ۵۵

۳۵

॥ श्रीराम ॥

۱

سے بند لغایت بیست هشتم ۲۸ ذیحجه سنه ۱۱۷۷

خداوند فضل و الاحسان فیاض زمان مدظله العالی سلامت

قبل ازین عریضه نیاز متضمن بر اخبارات دربار والا و واردات دارالخلافه شاهجهان‌آباد و داخل شدن شاه ابدالی واقع بصوبه کابل و روانه ساختن شاه ولیخان وزیر بقندهار برای فراهمی

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

افواج جهت تدارک جماعه سکهان و کوچ نمودن چرت سنگه با
دیگر رفقایان خود از محال سیالکوت بجانب دریای اتک و
اقامت جسا سنگه کلال و غیره سکهان در دوآبه و اختلافات و
جنگ شدن بهمدیگر و مقامات نجیب الدوله واقع گهات موضع رامره
آن دریای جمن و در آن جا گزاشتن سلطان خان برادر خود و
همه افواج و رفتن به نجیب آباد واقع آن روی دریای گنگ وطن
خود و بنای قلعه انداختن در آن جا از دست خود و رفتن
جواهر سنگه از متهرا در قلعه ڈیگ و قلعه بهرت بور و برآوردن
اضراب توپخانه از قلعجات و نگاه داشتن راجه سمبهاجی گنیش
پندت و بهاو مانی و دیگر سرداران راجپوتان نو نگاه داشت و
استقامت نواب عماد الملک بقلعه بهرت پور و نزول دایره دولت
بندگان والا و نواب وزیر شجاع الدوله و قاسم خان و غیره بفاصله
هفت کروهی این طرف صوبه عظیم آباد و اقامت نواب جعفر خان
بهادر صوبه دار بنگالا به صوبه عظیم آباد و مورچال بندی در قلعه
و شهرپناه آن جا و استحکامی سنگهر و مورچال فرنگیان بندر کلکته
پیشتر از همه‌ها و یورش کردن راجه بینی بهادر و همت بهادر
گوسائین و قاسم خان و غیره سرداران نواب وزیر و من بعد از آن
خود سوار شدن نواب معزالیه و حضرت بدولت و بتاریخ سلخ
شهر شوال سنه ۱۱۷۷ جنگ عظیم واقع شدن و بسیاری از فوج
بادشاهی قریب پنج شش هزار کشته و زخمی شدن و لاچار برگشته
آمدن همه‌ها وقت شام و حقیقت رسیدن شهامت مرتبت راو ملهار
با جادوه تعلقه مهارانا زمیندار اودیپور و فرستادن مهارانا
نهال چند منشی خود را برای جواب و سوال معاملت و اقامت
راجه مادهو سنگه در جی پور وطن خود و روانه شدن دلیر سنگه
راجاوت و رام کشن منشی خود را پیش نجیب الدوله برای جواب
و سوال اتفاق یک دیگر و بودن بادشاه زاده والانست در قلعه
دار الخلافه بدستور سابق و بندوبست ضابطه خان خلف نجیب خان
در شهر و اندرون قلعه و تصرف کردن بسواس راو پندت
برادرزاده راجه ناروجی شنکر در محال کونچ و گریخته رفتن نایب

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

محال مرقوم که از حضور والا مقرر بود و در محال کهبیس جنگ واقع شدن از کسان حافظ رحمت خان و گریختن (تر) رفتن نایب خان مشارالیه بعد از کشته شدن روهیلها و نشستن تهانه بسواس راو و دیگر حقایق جز و کل بصحابت قاصدان اجوره دار بتاریخ نوزدهم ۱۹ شهر ذی قعده سنه ۱۱۷۷ ارسال حضور کرامت گنجور نموده از نظر مبارک تفضل گستر گذشته باشد ۵

بعد از آن حقیقت شاه ابدالی این است خبر رسیده که چون از شاه ولی خان در قندهار افواج فراهم نشد بنابران شاه از صوبه کابل کوچ نموده داخل بلده قندهار شد و شاه ولیخان را پیش نصیرخان بروهی که مضافات قندهار در تصرف اوست فرستاده که برای تدارک سکهان رفاقت اختیار نمودن شایان دین داریست چنانچه خان مشارالیه جواب داده که اگر شاه خود بدولت تشریف می آوردند رفاقت قبول نمی کردم لیکن چون ممنون احسانهای شما ام بنابران رفیق خواهیم شد و جهان خان را برای آوردن الوسات بجانب بخارا و بلخ فرستاده و از میرزا شاه رخ والی ایران دیار که نبیره نادرشاه است جواب و سوال آنست که سال بسال پیشکش قبول کرده میشود اصلاح فرمایند و فوجی تعین سازند جنانچه بعد برسات اراده شاه خواهد شد ۵۵

چون گکهران زمینداران این روی دریای اتک باتفاق پسر صمدخان مقتول قریب هشت نه هزار سوار جمع ساخته به اراده جنگ از سکهان مستعد شده بجانب دریای جهلم کوچ نمودند و چرت سنگه از فوج خود ازین خبر شتافته عبور آن روی دریای مرقوم نمود و فیمابین جنگ عظیم واقع شد بعد از کشته شدن بسیاری از طرفین گکهران مرقوم را تاب اقامت معرکه نشد و گریخته بجانب مسکن خودها رفته چرت سنگه تعاقب کرده هر چه بدست آمد اسپان و غیره از آنها بغارت در آورده و تا مرگان بکته رفته باز مراجعت نموده بگجرات شاه دولا و بند و بست محالات دیگر رسیده در آن ضلع اقامت می دارد ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بصوبه ملتان ولی محمد خان نایب نظامت از طرف هریسنگه بهیکن مقرر است چون در قلعه و شهرپناه آن صوبه شکست و ریخت بسیار شده بود بنابران خان مشارالیه مرمت بواقعی کنانیده بر بندوبست مهمات آن جا می پردازد ۵

بصوبه لاهور کابلی مل دیوان شاه که الحال رفاقت هریسنگه بهیکن سردار سکهان مقرر کرده به امورات آن جا مقرر است و زر بلده مرقوم‌را به هریسنگه مرقوم ارسال می دارد چون گرانی غله بسیار بود بنابران تقید کرده یازده آثار نرخ جو و هشت آثار نرخ گندم کنانیده راجه جمون بموجب قرارداد زر تعلقه خودرا به سرداران سکهان می فریسد و بلندخان عموی شاه نایب صوبه کشمیر بصوبه مرقوم قابض است و جمیع ناکه‌جات‌را بند کرده مردمان هندوستانی مقرر کرده خویشتن‌داری می کنند ۵

۳۶

॥ श्रीराम ॥

۲ ۱

بند دویم تتمه اخبارات دربار والا و واردات دارالخلافه

لغایت بیست هشتم ۲۸ شهر ذیحجه سنه ۱۱۷۷

حقیقت نجیب‌الدوله این است که بعد از بنای قلعه نجیب‌آباد و بندوبست خانه خود که کلوخان پسر ایشان در آن جا بعضی کوتهه خزانه‌را شکسته بود از آن جا کوچ نموده بتاریخ هفدهم ۱۷ ماه ذی‌قعده سنه الیه در فوج خود واقع گهات رامره داخل شدند. چون نوشتجات الاسنگه جات از موضع پتیاله مسکن او رسیدند که آمدن من در حضور نواب صاحب نمی تواند شد درین صورت صلاح و شایان تدبیر آنست که از آن جا کوچ کرده بتعلقه این جانب بیایند ازین معنی به سکهان خوف خواهد شد و در صورت مراجعت بجانب دارالخلافه جماعه مرقوم یورش خواهد کرد و مخالفت همدیگر

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

این مردم را اعتماد نیست چرا که جنگ میکنند و باز موافقت مینمایند نجیب الدوله با وجود این از موضع رامره کوچ کرده بکوچ و مقامات بتاریخ پانزدهم ۱۵ ماه ذیحجه سنه الیه بر موضع کاتهه واقع آن روی دریای جمن که سیزده کروه از دارالخلافه است برسیدند و توپخانه ... بموضع که پنج کروه است رسیده چنانچه سلطان خان برادر حقیقی و جمیع فوج روهیله را در آن جا گذاشته جریده بتاریخ ... ماه ذیحجه سنه الیه در حویلی صفدرجنگ مرقوم واقع دارالخلافه داخل شدند آخر روز برای ملازمت شاهزاده اندرون قلعه رفته بودند و بتاریخ هژدهم ۱۸ برای فاتحه تعزیت بقاخان پسر نواب اعتمادالدوله مرحوم که در لشکر والا فوت شده بود بدیره شولاپوری بیگم زوجه نواب مرحوم رفته و من بعد از آن بدیره حضرت نواب ملکه زمانی بیگم رفته دو سمرنی مرصع و یک دوشاله انعام شد بعد از آن بدیره نواب یعقوب علی خان رفتند رقص و سرود کنیجان ملاحظه کرده و تدبیرات و تفکرات جماعه سکهان درمیان آورده داخل حویلی شدند ۵

چون دلیرسنگه راجاوت که قریب دو هزار سوار و پیاده همراه دارد در جی سنگه پوره داخل شده چنانچه از حضور بادشاهزاده والانسب تیاری خلاع بمشارالیه و مردم همراهیان او شده چرا که نجیب الدوله خرچ خلاع و غیره ذمه نواب زینت محل بیگم نمودند بعد از ملازمت او و مشورت از نجیب الدوله باید دید چه میشود جواب و سوال راجه مادهوسنگه آنست که باهم متفق شده از مخالفان فهمند و در نارنول بیایند و راجه معزالیه هم از جی پور کوچ کرده درآن جا حصول ملاقات سازند مقدمه در اصل آنست که راو ملهار اراده جی پور می دارند متفق شده تدبیر جنگ نمایند چنانچه رفتن نجیب الدوله بسمت نارنول اصلاً بنظر نمی آید و نخواهد شد در چند روز از شهر کوچ کرده داخل فوج خود خواهد شد ۵۵

حقیقت جساسنگه کلال و غیره سکهان بدین منوال است که هریسنگه بهیکن و نهال سنگه و غیره از نزدیکی چک گورو بموجب

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

نوشت و طاب جساسنگه کلال در مکان دوآبه رسیده باهم ملاقات نمودند و سلوک و اخلاص بعمل آوردند چنانچه بتاریخ دوازدهم ۱۲ ذیحجه سنه الیه هم کسان یعنی هریسنگه بهیکن و نهال سنگه و کردارسنگه ... و ڈلیوالیان و گوجرسنگه با جمعیت قریب سی هزار سوار و پیاده از گهاٹ روپر واقع این روی دریای ستلج عبور کرده داخل چکله سرهند شدند و افواج شان در محال انباله و شاه آباد با کنج پوره تاخت و تاراج دیهات و نیز معاملت می نمایند و اراده رسیدن انتربید درمیانست ۵۵

لالاسنگه جات که در موضع پٹیاله مسکن خود اقامت می داشت و به اراده جنگ سکهان تیاری قلعجات خود ساخته بود و زر معاملت تعلقه خود که الحال در تهانیسر و غیره تا کرنال در تصرف خود آورده بکسی نداده بود از کثرت افواج سکهان از مسکن خود کوچ کرده برای ملاقات سرداران مرقوم رفته شامل شد نامبرده هشتاد هزار روپیه نقد از طرف نجیب الدوله برای کراه‌گورو قبول نموده می دهد و سوای این جواب و سوال معاملت میکند که در تعلقه نجیب الدوله ریزش نمایند زری که مقرر شود آن‌را از من نشان بگیرند چنانچه سرداران سکهان جواب دادند که شما معاملت خودرا نشان نمایند از نجیب الدوله ... فهمیده خواهد شد از مقدمه ایشان شمارا چه مقصد است که درمیان می آیند ازین وقوع نجیب الدوله و تمامی ساکنان شهر در هراس ... شدند فاما نجیب الدوله یک جنگ از سکهان خواهند کرد اگر غالب آمدند عازم سرهند می شوند و الا به مکان شکرتال خواهند رفت حق تعالی حافظ شهر است هر چه شدنی خواهد بود خواهد شد چنانچه نجیب الدوله در دو چهار روز داخل فوج می شوند ۵

حقیقت جواهرسنگه بدین منوال است که مشارالیه چندین در قلعه بهرت‌پور اقامت ورزیده از راه حکمت عملی کسان بلرام خسرپوره‌را از آن جا بیرون بر آورده در آن جا کسان خودرا قایم کرده و از نواب عمادالملک بهادر ملاقات نموده مقید بر آن شد

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

که در رفاقت من متوجه شوند نواب معزالیه جواب دادند که بالفعل راو ملهار می آیند و نوشتجات راو مشارالیه بان جانب و بمن نیز رسیده ...... که بزودی میرسم تا رسیدن من توقف خواهند ساخت و کار بسرعت بخواهند نمود ازین معنی بدون آمدن راو مسطور بر آمدن من نمی تواند شد چنانچه جواهرسنگه از آن جا بقلعه ڈیگ رسیده ناهرسنگه برادر خودرا بصوبه اکبرآباد فرستاده چون تعلقه هفت لک روپیه سال سابق از حضور سورجمل مقرر بود درین ولا سه لک روپیه سال جواهرسنگه از طرف خود افزود مقرر ساخت و تمامی فوج در متهرا است انتظار راو ملهار داشت ۵

۳۷

॥ श्रीराम ॥

۲ ۱

ے بند لغایت سلخ شهر جمادی الاول سنه ۱۱۷۸

خداوند فضل و الاحسان فیاض زمان مدظله العالی سلامت

قبل ازین عریضه نیاز متضمن بر اخبارات دربار و واردات دارالخلافه شاهجهان آباد و کوچ نمودن شاه ابدالی از قندهار بتاریخ غره شهر ربیع الثانی سنه ۱۱۷۸ و داخل خیمه شدن بفاصله یک منزل از آن جا بعزم کابل و اتفاق نفاق و ناموافقت فیمابین شاه ولیخان وزیر و شاه و ماندن خان مرقوم با رفقایان خود بر قندهار و فرستادن شاه سرداران خودرا برای آوردن خان معزالیه و اقامت جهان خان سپهسالار در کابل و انتظار رسیدن شاه و بعد از فراغت از اشنان تالاب امرسر واقع چک گورو برخاستن جماعه سکهان از آن جا و رفتن چرت سنگه و هریسنگه و سکهاسنگه و نهال سنگه و گوجرسنگه و غیره سرداران با افواج شایان چیده چیده قریب شست ۶۰ هزار سوار بجانب گجرات شاه دولا و آن روی دریای جهلم و رسیدن جساسنگه و تهوکاسنگه و خوشحال سنگه و کودارسنگه و غیره ها در دوآبه و همراه بودن وکلایان جواهرسنگه

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

و ملاقات شهامت مرتبت راو ملهارجی هولکر از جواهرسنگه و نواب عمادالملک بتاریخ دوازدهم ۱۲ ماه جمادی الاول سنه الیه و دیره شان بباغ خضرآباد و داخل شدن نجیب الدوله در خیمه باغ بلند مابین قلعه مبارک و جنگ قراولی و مورچال بندی بنده برج واقع حویلی نواب قمرالدین خان مرحوم در ریتی دریای جمن هر روزه و در مقامات بکسر بتاریخ بیست هفتم ۲۷ شهر ربیع الثانی سنه الیه جنگ عظیم واقع شدن فیمابین نواب شجاع الدوله بهادر و جماعه فرنگیان و شکست فاحش و تباهی افتادن بر لشکریان نواب معزالیه و بادشاهی و با چند سواران رسیدن نواب شجاع الدوله در بنارس و هم اسباب و توپخانه بغارت در آمدن و دیگر کوائف جز و کل بصحابت قاصدان آجوره‌دار بتاریخ سیزدهم ۱۳ شهر جمادی الاول سنه ۱۱۷۸ ارسال داشته از نظر مبارک گذشته باشد ۵

بعد از آن حقیقت شاه ابدالی بدین منوال است که بدستور سابق بیرون بلده قندهار اقامت می دارند و تا حال خبر موافقت از شاه‌ولیخان وزیر و شاه نیامده در عوام‌الناس بموجب نوشتجات ... و میگهراج وکیل نجیب الدوله و کیدارناته وکیل حافظ‌رحمت‌خان که هندویات برای نذرانه شاه همراه گرفته در جمون اقامت دارند رسیدن شاه در صوبه کابل و پشاور اشتهار دارد لیکن خبر ملتان اعتماد دارد چنانچه در آن جا خبر همان است که [بعرض] رسانیده ۵۵

جهان خان بصوبه کابل اقامت می دارند و در تدبیر فراهمی افواج هستند و انتظار رسیدن شاه در میان است بدون جمعیت بسیار عزیمت شاه بهندوستان برای تدارک سکهان بنظر نمی آید و ملاحظه آن جماعه بکلاه‌پوشان بسیار است ۵

حقیقت سکهان این است که چرت سنگه و غیره سرداران سکهان آن روی دریای چهناب عبور ساخته بجانب ملتان و سمت دریای اٹک عازم شدند و جسا سنگه و غیره‌ها از دوآبه کوچ کرده

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بتاریخ سیزدهم ۱۳ جمادی الاول سنه الیه عبور این روی ستلج کرده بتاریخ شانزدهم ۱۶ ماه مرقوم در محال انباله دو منزل این طرف سرهند رسیده سرای اعظم آباد تلاوری را محاصره ساخته تهانه دار دلیل خان زمیندار کنج پوره بجنگ توپخانه پرداخت چنانچه کردار سنگه از ضرب گولی بندوق بکار آمده من بعد از آن جواب و سوال معاملت بهم از خان مشارالیه بر روی کار بود و جمعیت قریب شش هزار سوار ازین طرف گهات لودیه که پایاب بود عبور آن روی دریای جمن نموده بسیاری دیهات را بتاراج در آورده بخاک برابر ساخته وکلایان جواهرسنگه همراه هستند و برای کومک مشارالیه جماعه مذکور را می آرند و جمعیت دیگر بجانب محال جیند رفته خبر آنست که در عرصه قریب شامل جواهرسنگه شوند ازین وقوع ساکنان قصبه پانی پت در قلعه گریخته رفته و باشندگان سابلی و غیره در دیهات مستحکم و جلال آباد رفته سکونت ورزیدند الحال آفات عظیم بر این روی دریای جمن واقع گشته است باید دید چه بظهور رسد ۵۵

حقیقت راو ملهارجی و جواهرسنگه و نواب عمادالملک این است که دیره‌های شان از آن طرف قلعه شهر کهنه و سرای عرب تا این طرف دریای جمن قائم و افتاده اند و جنگ قراولی بعمل می آید بتاریخ بیستم ۲۰ جمادی الاول سنه الیه روز جمعه فوج مرهته برای غارت نمودن خزانه نجیب الدوله که از نجیب آباد پنج شش لک روپیه در میرته رسیده بود عبور آن روی دریای جمن از پلبندی دریای مرقوم نموده تا دوازده کروهی رفته بودند چون خزانه قبل از آن وقت شب بدارالخلافه داخل شد ازین خبر برگشته اسپان یابوان و شتران کهی نجیب الدوله را خبر کرده بردند من بعد از آن فوج جواهرسنگه و امراؤ گیر و غیره عبور نموده چون رساله‌داران فوج مغلیه یعنی ساقی بیگ خان و حسن بیگ خان دکهنی و نصیرخان جمله رساله‌دار روهیله‌های ملازم سرکار نجیب الدوله که برای جنگ آن روی دریای جمن تهانات بودند جنگ عظیم واقع شد مردم جاتان بجنگ بندوق و بعد از آن بگونه یراق پرداخته

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

بسیاری از مغولانرا کشتہ و زخمی ساختہ زدہ زدہ نزدیک پلبندی دریای جمن واقع راجگهات رسیدند ۵

۳۸

॥ श्रीराम ॥

۱

سر بند و یک فرد لغایت هفدهم ۱۷ رمضان سنہ ۱۱۷۸ ...

خداوند فضل و الاحسان فیاض زمان مدظلہ العالی سلامت

قبل ازین عریضہ نیاز متضمن بر اخبارات دربار والا و واردات دارالخلافہ شاهجهان آباد و رسیدن شاه ابدالی بمکان جهنده رامداس و دیهره نانکشاه فقیر بجانب کوه جمون و از آن جا بمکان جلال آباد و تقیدات براجہ جمون در باب فرستادن وکلایان و گرانی غلات و دیگر اجناس درلشکر شاه و بعد از آن خبر رسیدن عبور دریای بواه این طرف بمکان سلطانپور و جماعہ سکهان حوالی اقامتگاه شاه بشیوه قزاقانہ و اقامت راو ملهار واقع آن روی دریای جمن و بعد از تقرر اصلاح رفتن نجیب الدولہ بتاریخ هفدهم ۱۷ ماه شعبان ۱۱۷۸ باتفاق راو مرقوم بدیره جواهرسنگہ و بشکهراج نمودن بہ مشارالیہ و من بعد آن رفتن نواب مرقوم باتفاق راو مرقوم بتاریخ نوزدهم ۱۹ ماه مذکور بدیره نواب عمادالملک و گذرانیدن اشرفیها و یافتن خلعت و جواهر و کنٹہ...و بتاریخ بیستم ۲۰ ماه مذکور از شاهدره... راو ملهار و جواهرسنگہ و نواب عمادالملک و دیره ساختن بر نالہ آن روی دریای جمن و روانہ شدن جساسنگہ و غیره جماعہ سکهان از مقامات براری بجانب سرهند و گرفتن زر باقی سیزده لک روپیہ از جواهر سنگہ و ... مذکور بدیره نجیب الدولہ بتاریخ بیست سیوم شعبان و بعد از خلوت تواضع پنج خوان پارچہ و دو رقم جواهر و مالا مروارید و فیل و دو اسپ و بهمراهیان مشارالیہ یک صد و بیست نہ خلعت و چهل و پنج رقم جواهر و شکست یافتن نواب شجاع الدولہ

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

بهادر از جماعه فرنگیان و داخل شدن در مکان لکهنو و در ان جا هم از خوف فرنگیان اقامت نکرده بمعه متعلقان و خزانه وغیره روانه شدن بجانب فرخ آباد و کوچیدن جواهرسنگه و رسیدن در تهگیل و رسیدن خبر آن شاه معه رقمها بنام نجیب الدوله و یعقوب علی خان و غیرهها و اقامت راجهای مارواڑ بوطن خودها بصحابت قاصدان اجوره‌دار بتاریخ بیست پنجم ۲۵ شهر شعبان سنه الیه ارسال حضور نموده از نظر مبارک گذشته باشد ۵۵

بعد ازان حقیقت شاه ابدالی بدین منوال است که از سلطانپور کوچ نموده در مکان جالندهر واقع دوآبه رسیده از افغانان ساکن آن جا هشتاد هزار روپیه بزور مقرر ساخته چنانچه از وقت داخل شدن در دوآبه ارزانی غله هم شده و بموجب عرض زمینداران آن ضلع که رجوع شده بودند تقید شد که کسی تاخت و تاراج ننماید فاما سپاه شاه حکم‌را کی بخاطر می آرند بعد آن عبور این روی دریای ستلج نموده لغایت دوازدهم ۱۲ ماه رمضان سنه الیه بمکان چهتن‌پور که این طرف سرهند بجانب رو برو کوتاه واقع است اقامت می دارند و کسان شاه که در بعضی مکانات دوآبه و غیره نشسته بودند از خوف سکهان برخاسته داخل لشکر شدند عمل داخل شاه و تنبیه سکهان چیزی نشده ۵

رائ میگهراج وکیل نجیب الدوله و کیدارناته وکیل حافظ رحمت خان و غیره که در کوه جمون بودند بتاریخ چهارم ماه رمضان حصول ملازمت شاه نمودند عرضی وکیل مذکور نجیب الدوله باین مضمون رسیده بود که شاه از زبان خود فرمودند که در آن ضلع رسیدن محض بواسطه معاونت نجیب الدوله و تادیب جماعه کفار اتفاق شد درین ضمن خبر مصالحت بمسامع جلال رسیده بموکل خود بنویسد که اگر خاطرخواه صلح بعمل آید بهتر است و الا نه در چند روز بدارالخلافه رسیده خواهد شد و اشاره طلب زر نیز درمیان بود نجیب الدوله همانوقت جواب نوشته دادند که اصلاح بوساطت راوملهار برنجگی نشده در عرصه عنقریب بحضور معلی کوچ مینمایم ۵۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

کشمیری مل نام وکیل الہ سنگہ جات کہ در موضع پتیالہ مسکن خود اقامت دارند برای جواب و سوال معاملت در لشکر شاہ حاضر است و سزاولان کہ برای آوردن مشارالیہ از حضور شاہ تعین شدہ رفتہ بودند چنانچہ نامبردہ قلعہ خودرا مسکن ساختہ از خوف شاہ برای ملازمت نیامدہ و چہل ہزار روپیہ بطریق ضیافت نزرانہ شاہ فرستادہ خبر آنست کہ معاملت اللہ سنگہ بر مبلغ سہ لک روپیہ انفصال یافت و برادرزادہ مشارالیہ در رکاب شاہ رسیدہ ۵۵

حقیقت سکہان این است کہ چرت سنگہ و ہریسنگہ و غیرہ سرداران از حوالہ... و نیز دوآبہ سایر و دایر اند و تہانجات شاہ را بمکانی نشستن ندادند خلاصہ آنست کہ شاہ باتفاق ہمہ افواج و سرداران خود کوچ و مقام مینمایند و فوج خودرا متفرق نمی سازند تا حال تادیب سکہان چیزی نشدہ و آئندہ نیز بنظر نمی آید سوائی تاخت و تاراج مقصد شاہ دیگر نیست در صورت دادن زر اغلب کہ شاہ مراجعت بہ لاہور نمایند و الانہ خبر آنست کہ بضلع سہارنپور عبور آن روی دریای جمن نمودہ و تسلط بر ہمہ کسان انداختہ زرہا بوصول در آرد ۵۵

خبر رسیدہ کہ جساسنگہ کلال و غیرہ کہ از نواح دارالخلافہ بجانب سرہند رفتہ بودند تا انبالہ رسیدہ بودند کہ خبر عبور شدن شاہ این روی دریای ستلج رسیدہ بنابران مقابل نشدہ بسمانہ رسیدہ بعد آن کوچ کردہ بماکہووال رفتہ اقامت دارد و از اقامتگاہ شاہ فاصلہ بیست کروہ درمیان است در اصل حقیقت این است کہ جماعہ سکہان بصف جنگ از فوج شاہ مقابل نمیشوند و شاہ ہم از تادیب آن جماعہ متعذر اند و آنہا خیال شاہ را نگذاشتہ و نخواہند گذاشت تا بہ بندوبست شدن چہ رسد ۵۵

جساسنگہ و دیگر سرداران سکہان بہ الاسنگہ جات گفتہ فرستادہ بودند کہ معاملت از شاہ نمایند مایان در صورت محاصرہ برای معاونت حاضر ایم مشارالیہ جواب دادہ کہ من زمیندار ام اول معاملت میکنم و بعد آن لاچار است و شمایان مد مقابل شاہ زند ۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۳۹

॥ श्रीराम ॥

۳ ۱

بند سیوم تتمہ اخبارات دربار والا و واردات دارالخلافہ
لغایت ہفدہم ۱۷ شہر رمضان المبارک سنہ ۱۱۷۸

بتاریخ چہاردہم ۱۴ شہر رمضان سنہ الیہ نجیب الدولہ پیشخانہ خودرا بعزم رفتن در حضور شاہ بمندوی نمک پیشتر از کڑہ محلدار خان مرحوم روانہ ساختہ بتاریخ پانزدہم ۱۵ ماہ مرقوم روز جمعہ در مسجد جامع آمدہ بعد از ادای نماز جمعہ بر فیل سوار شدہ نقارہ اسپی و فیلی نوازان داخل دیرہ شدند و بدارالخلافہ کسی را نگذاشتہ محض یک جماعداررا برای محافظت قلعہ گذاشتہ ۵

چون نجیب الدولہ از چند روز نواب یعقوب علیخان را برای مشورت و تدبیر از شاہ ابدالی پیش سرداران روہیلہ و نواب شجاع الدولہ واقع آن روی دریای گنگ فرستادہ بودند چنانچہ انتظار رسیدن جواب و سوال درپیش دارند و کلیم اللہ خان فرستادہ جواہرسنگہ ہمراہ نواب نجیب الدولہ از دارالخلافہ روانہ شد راجہ باپوپندت ہم با نزرانہ راو ملہار ارادہ رفتن دارند در تدبیر اخراجات اند و انتظار رسیدن خرچ از پیش برادر خود دارند ۵۵

حقیقت سرداران روہیلہ و نواب شجاع الدولہ بہادر بدین نمط است کہ نواب مرقوم بمعہ متعلقان و اسباب خزانہ و غیرہ اقامت خودرا در مکان فرخ آباد مصلحت ندانستہ در مکان بانس بریلی تعلقہ حافظ رحمت خان رسیدہ در این جا متعلقان ... و اسباب خود را نگاہ داشتہ و خود از آن جا کوچ نمودہ بمکان حسن پور کہ از گہاٹ گن موکتیسر ہشت کروہ آن روی دریای گنگ واقعست رسیدند حافظ رحمت خان و دوندی خان و ملاسردارخان و فتح خان و غیرہ ہا از مقامات گہاٹ دارانگر برای ملاقات کوچ نمودہ رفتند چنانچہ بتاریخ ہشتم ۸ ماہ رمضان سنہ الیہ بمکان حسن پور رسیدہ از نواب

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

شجاع الدوله ملاقات کرده اشرفیها و اسپان و غیره گذرانیدند و مشورت در باب معاونت نواب مرقوم نمودند اراده شجاع الدوله برسیدن دارالخلافه مقرر بود لیکن از آمد آمد شاه ابدالی قرار یافت که در فرخ آباد رفته باتفاق نواب احمد خان و نواب عماد الملک مشورت باید کرد و من بعد از آن بکومک نواب مرقوم باید پرداخت ۵

از راو ملهار هم جواب و سوال رفاقت و معاونت نواب شجاع الدوله درمیانست لیکن چون از جواهر سنگه بد قولی با وصف گرفتن زر خطیر بعمل آمده ازین واسطه مخاطره در دلهائی سرداران وارد گشته و نیز خبر ملاقات راو مرقوم و نواب معزالیه برروی کار است که بعد از ملاقات آنچه قرار یابد بعمل آرند درین صورت باید دید چه بظهور میرسد ۵۵

حقیقت بندگان حضرت قدر قدرت شاه عالم این است که دائره والا نزدیک صوبه الهآباد است و جماعه فرنگیان در رکاب والا حاضر اند چنانچه فرنگیان بتاریخ پانزدهم ۱۵ شهر شعبان قلعه چناڑه گده و بتاریخ هفدهم ۱۷ ماه مذکور قلعه صوبه الهآباد را مفتوح ساخته متصرف شدند و جهندا بادشاه را قایم نمودند قلعه داران آن جا چند روز بجنگ و جدل پرداخته چون گوله های توپ هوالی اندرون قلعه رسیدند بنابران تاب اقامت نیاورده ... بیرون بر آمده سعادت ملازمت والا حصول ساخته جان بخشی خودها کنانیدند ۵۵

خبر رسیده که زمینداران صوبه اوده و صوبه اللهآباد بجناب بادشاه رجوع آورده به ادای پرگنات راضی شدند و چند پوره جات لکهنو و خیرآباد و غیره از شوخی زمینداران بتاراج در آمده راجه بینی بهادر از سازش فرنگیان و جناب اقدس در لکهنو اقامت دارد و خدمت فوجداری کوراجهان آباد از حضور بندگان حضرت آغا نجف قلی خان لغای میرزا کوچک عموزاده شجاع الدوله که از چندی در بندگی والا حاضر است مقرر شده ۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

از صوبه جات تعلقه نواب شجاع الدوله بهادر بالکل دخل نواب معزالیه برداشته خبر آنست که بندگان حضرت از محصول صوبجات فی روپیه شش آنه بنام فرنگیان نوشته دادند و درین ایام در سرداران فرنگی و شتابرای وکیل فرستاده نواب جعفرخان بهادر حصول ملازمت درگاه معلی نمودند و وزارت بنام شاهزاده محمد اکبر مقرر شده است ۵۵

حقیقت نواب شجاع الملک بهادر میر محمد جعفرخان این است که از پیش بڈی صاحب فرنگی بندر کلکته مرخص شده در بلده مرشدآباد داخل شدند بڈی صاحب فوج غوره فرنگ را همراه کرده داده چنانچه خبر آن است که از آنجا کوچ نموده بمعه افواج بصوبه عظیم آباد رسیدند و من بعد ازان حسب الطلب خود را در بندگی بندگان حضرت قدر شوکت برسانید ۵

حقیقت راجهائی ماروار بدین منوال است که راجه مادهوسنگه در جی پور وطن خود اقامت می دارند چون شیوبهت کارپرداز راجه مرقوم همراه راو ملهار بود چنانچه راو مذکور بحضور راجه مسطور مرخص نموده پارچها داده و نواب نجیب خان خلعت پنج پارچه و دو رقم جواهر داده رخصت ساخته مشارالیه روانه شده در جی پور رسیده باشد و راجه بجی سنگه در وطن خود اقامت می دارند ۵

خبر رسیده که مهادجی سندهیه معزول از رسیدن خبر این که ماناجی سندهیه منصوب با افواج شایان از حضور بندگان عالی رخصت شد عبور این روی دریای نربدا کرده بصوبه مالوا می آیند از اقامت گاه اوندجهه و داتیا برای مقابله و مجادله کوچ نموده جمعیت قریب پنج هزار سوار با خود دارد و خطوط مشارالیه در باب رفاقت و نوکری بنواب شجاع الدوله و نجیب الدوله رسیده اند ۵

نیز خبر رسیده که پسران گوبندپندت بوندیله باتفاق دیگر همکاسرداران فوج شایان فراهم ساخته در محالات تعلقه چکله اتاوا

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

دخل خود نمودند و قصبه اتاوا را محاصره کرده نایب فوجداری محال مذکور که از طرف حافظ رحمت خان مقرر است بجنگ و جدل می پردازد حافظ مرقوم شیخ کبیر و دیگر رساله داران خود را برای معاونت نائب مذکور فرستاده حافظ مرقوم نوشته فرستاده بودند که دخل محال مذکور از روی کدام دست آویز است در جواب نوشته که دست آویز حکم بادشاه شاه عالم بدست دارم ازین معنی حافظ مذکور بوساطت نواب شجاع الدوله از راو ملهار استدعا دارند که بسرداران مرقوم نوشته مزاحمت از محال اتاوه نمایند درین صورت هرچه قرار شود زر به راؤ مذکور داده خواهد شد چنانچه خبر آنست که نواب شجاع الدوله عبور این روی دریائی گنگ نموده از راو ملهار که نزدیک انوپ شهر است دیره ساخته ملاقات سازند و در باب گذاشت محال اتاوه و شکوه آباد بجد و باعث شوند چون راو مشارالیه طامع زر اند ...... سرکار فیض آثار ندارند باید دید چه ... بوقوع می در آید زیاده حد ادب نیز دولت و اقبال از مشارق فیض رسانی تابان باد

۲۰

فرمان همایون شرف صدور نفاذ یافت بجانب ملک اشرف شمس الدین فولادخان نایب غیبت و کارکنان و جمهور سکنه معامله سندلاپور آنکه هرچه شهور سنه اربع ستین تسع مایه درین ... دیسائی و نرهری و پتیل دیس کلکرنی معامله مذکور قدیم ... میراث از حوادث دریذولا دیسای دری خود کسان دیگر دخل شدن اورا ندارند بدین تفصیل یماجی برادر کهندو ویتهل جوشی سمت ماردی که او قبل ازین خود طمع دیسائی گری نموده استقبال برهان نظام شاه رفته گوته داده و دیسائی گری گرفته درین وقت سمت مذکور مقاصا به ساتپا شده است چون قدیمی جاگیر ساتپا بوده ازان آثناء دیسای گری او روان می دارد یل گونده پتیل قصبه مندروپ او قرابت جوت راو است و سمت مذکور ازان تاغایت که به جوت راو روان شده است یل گونده مذکور به حمایت جوت راو دیسای گری روان می دارد جکهرس کلکرنی موضع کونبهاری تحت اهرواری او نیز کار

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

کرده بهادرالملک دیسای گری سمت مذکور روان می دارد و
دیگر بهرنا پتیل قصبه مذکور حرکت می نماید بدین موجب فرمان
دخل شده میراث بخود گرفته هر کسی می چلاند درینباب اهتمام
خود باید فرمود بنابر عرض دیسای و کلکرنی مذکور تمام حقیقت حال
بخاطر اشرف آورم یماجی و یل گونده و جکهرس که هر سه کس
نفران حالا که هر کس در هر سمت دیسای گری می کند تمام دور
نموده دیسائی گری ولایت و معامله مذکور معه سمت های مقاصا هر که
باشد به نرس سیتی و نرهری و یتهل دیسای گری میراث اوبلی مقرر
فرموده شد باید که دیسایان نرس سیتی و نرهری مذکور دیسای
معامله مذکور دانسته مهمات دیسائی گری معامله مذکور و سمت های
مذکور از ایشان روان بدارند و در باب معموری ولایت و
حلال خوری دیوان هم بکنند بخاطر آورم سرانجام برسانند در هر باب
بدانسته دیسای گری ایشان قبض کرده بدهند و هر که درین مهم
دیسائی مذکور دخل شود اورا گرفته در روز عدل نمایند که کسے
دیگر حرکت ها نکند و سه نفر مذکور که قبل ازین متمردی نموده
میراث او خود چلانیده اند ایشان را دست نموده نفر مذکو مال
گرفته شده بدرگاه دیوان ارسال دارند و سه نفران مذکور را ضمان
گرفته تاکید نمایند که اصلاً دخل در مهم دیسای گری نکنند اگر من
بعد در همین کس حرکت یا دخل کند یقین دانند که او گنهگار دیوان
خواهد شد

۳۱

الملک لله

[سکه مدور علی عادل شاه اول]

فرمان همایون شرف نفاذ یافت بجانب خان عالیشان شجاع
دوران آنکس خان آنکه درینوقت خان اعظم سنجرخان سرنوبت دیوان
اعلی بعرض دیوان میرسانید که خانه میان بهاؤالدین قرابت
خود در قصبه استادآباد است و مشارالیه وفات یافته منکوحه او
با فرزندان دران خانه می باشد متعلقان آن خان اعظم که در قصبه

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

استاد آباد اند ساعت بساعت خانہ را تشویش می دہند و می گویند کہ خانہ خالی کنند و بہر کس می دہند معقول نیست و از مسلمانی دور است می باید کہ متعلقان خود را تاکید نمایند کہ گرد پیرامون خانہ بیوہ زنان نگذارند و مزاحم نشوند و دخل نسازند بر حکم فرمان ہمایون روند ۷ ماہ ربیع لاخر سنہ ۹۷۶ خ

[درحاشیہ] پروانگی باعلام خان‌خانان مدبر زمان برآو[د؟]رم کشورخان وزیر حکومت

۲۴

ہو

الملک للہ

[سکہ]

فرمان ہمایون شرف نفاذ یافت بجانب خان اعظم ضابط خان نائب غیبت و کارکنان معاملہ سندلاپور آنکہ درینوقت نرسیتی بن منگ سیتی دیسائی معاملہ مذکور چنین بعرض نواب کامیاب ہمایون اعلی رسانید کہ دو منزل دوکان بقالی راستہ و چیہ میراث سالاباد بخود روان است درین ولاء آدسیتی حرکت نمودہ یک منزل دوکان راستہ بزور قابض شدہ روان می نمایند چون چنین است ..... واقف باشد آدسیتی مذکور را تاکید نمودہ دوکان مذکور از روی حقیقی و بامرحسابی بہ دیسای مذکور دنبالہ نمایند چون کار میراث مملکت حقیقی است زور و زیادت جائز نیست و نگزارند کہ کس بر کسی زیادتی بکند درینباب تاکید بلیغ دانستہ باز فریاد آمدن نگذارند بر حکم فرمان ہمایون [روند] ۲ ماہ رمضان سنہ ۹۸۹

[درحاشیہ] پروانگی حضور اشرف ہمایون اعلی - باعلام خان عالی شان دلاورخان سر سرنوبت [بر پشت ہفت سکہ و یک شرح]

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۴۳

ا

الملک لله

[سکه]

فرمان همایون شرف نفاذ یافت بجانب خان اعظم ضابطخان نائب غیبت و کارکنان معامله سندلاپور آنکه دریندوقت نرسینگی بن میگ سیتی دیسائی معامله مذکور بدرگاه معلا واضح نمود که در قصبه معامله مذکور سالابعد وقتی که بنیاد بازار قصبه نمود نیز ازان تاغایت دوکان طرف راسته و چپه سردیسائی از خود بوده روان است و الحال ادسیتی برادر تک سیتی سیتیه قصبه مذکور بی تقریب دوکان خود از طرف راسته قابض شده و دنباله خود نمی کند و سرزوری مینماید چون چنین است معلوم دانند که چه حد و اندازه آن سیتیه بوده باشد که دوکان میراث دیسائی که ماتقدم روان بوده باشد خود بزور قابض شود اکنون باید که درین باب سیتیه مذکوررا بحضور طلبیده و تاکید کل نموده از روی انصاف حقیقی و بموجب محضر سابق دوکان مذکور دنباله دیسای مذکور نمایند و بهیچ وجه ملاحظ سیتیا نکنند و نوعی اورا ادب نماید که من بعد ازین ... در میراث مردم دخل [نه] نماید درینباب قدغن لازم شناسند بحکم فرمان همایون روند غره ماه محرم الحرام سنه ۹۹۰ خ

[دو سکه و یک شرح و در حاشیه] پروانگی حضور اشرف همایون اعلی - باعلام خان عالی شان دلاورخان امیر جمله و سر سرنوبت [بر پشت چهار سکه]

۴۴

۶

الملک لله

[سکه ناد علیا]

فرمان همایون شرف نفاذ یافت بجانب خان اعظم ضابطخان نایب غیبت و کارکنان معامله سندلاپور آنکه درینولا عریضه شما که

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بدرگاه معلی موسول بود رسید در ضمن آن نوشته بود که نرس سیتی
دیسائی معامله مذکور معلوم نمود که پیش ازین پیش کش بر
نسبت قلمرو بنام خود مبلغ یک صد هون مقرر کرده فرمان علیه
صادر شده بود بعده خود بحضور رفته احوال خود روشن نمودم بر آن
از راه مراهم شاهانه پنجاه هون معاف فرموده و باقی پنجاه هون
مقرر کرده برات چلانیده بودند برحکم فرمان علیه پنجاه هون استقبال
تاغایت حال ادا می کردم درینوقت جهته سه بدری ... تمام
از دیوان اعلی مقرر سر کره (؟) بمعامله مذکور ... است دران مقرر
سرکره پیش کش دیسائی برحکم قدیم یک صد هون نوشته ... چلانیده
اند و برات داران خود را تشویش می رسند و خود را در معامله
مذکور انعام و لوازمه نیست و در نسبت تهانه بیست چهار دیه اند
ازین سبب از پیش کش زیادة پنجاه هون ... نمی توانم تعهد می
گشت بنابر عریضه شما و التماس دیسائی مذکور و پیش کش دیسای
معامله مذکور جهته سنت المذکور مبلغ یک صد هون داخل هفت
مواضع سمت ماروی که مقرر فرموده شده بود بدی تفصیل

معامله مذکور هشتاد هون — دیهای هفت مواضع سمت

قدیم زیادت — ماردی بیست هون

پنجاه هون برنسبت قلم رو سی هون

مبلغ سی هون که زیادت جهته سنت المذکور بسته بودند دور
نموده ... چهار پنج اسامی تیماجی رنگو بر دیهای معامله مذکور ...
قدیم پنجاه هون و دیهای سمت ماردی مذکور هفت مواضع بیست
هون جمله هفتاد هون مقرر فرموده شده که هر ساله روان باشد باید
که بدین موجب مقرر دانسته ...... روان دارند درینباب تاکید
بلیغ دانند بر حکم فرمان اشرف روند ۹ ماه شوال سنه ۹۹ خ
[یک سکه و یک شرح و در حاشیه] پروانگی حضور اشرف اعلی
باعلام خان عالی شان دلاورخان امیر جمله و سر سرنوبت
[بر پشت شش سکه و دو شرح]

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۴۵

۱

الملک للہ

[سکہ ناد علیا]

فرمان ہمایون شرف نفاذ یافت بجانب خان اعظم ضابطخان
نائب غیبت و کارکنان معاملہ سندلاپور آنکہ نرس‌سیتی پتیل و
دیسای معاملہ مذکور چنین بعرض نواب سلیمانی رسانید کہ سر
پتیلگی قصبہ و دیسای‌گیری ولایت معاملہ مذکور میراث خود
است در زمانی کہ قصبہ بنیاد شد بزرگان خود دوکانہا سرولا طرف
راستہ و چپہ بستہ ابتداء بازار نمودند و بدان موجب پشت
در پشت روان شدہ درین وقت آدسیتی و ماگ‌سیتی و تک‌سیتی
ساکن قصبہ مذکور حرکت کردہ دوکان سرولا طرف راستہ‌را بزور قابض
شدہ اند درین باب قبل ازین فرمان ہمایون سمت صدور یافتہ
بود کہ دوکان مذکور بخود بدھانند و الا بقالان مذکوررا بحضور
بفرستند بقالان مذکور سرزوری کردہ نہ دوکان دادند نہ بحضور
آمدند باوجود این دریئولا ہمراہ ارسال غلہ راتب آدسیتی
بحضور آمدہ بود در حضور باو تاکید نمودند کہ دوکان بدہد اگر
عذر داشتہ باشد کتبہ بدیوان دادہ برای منصفی استادہ شود
سیتی مذکور بے رضا رفتہ و پس ازین دوکان‌را دوراہی دادہ
بودند کہ تا منصفی نشود وانکنند سیتیان مذکور دوراہی شکستہ
دوکان وانمودند اہتمام فرمایند چون چنین است اکنون می باید کہ
شما بمجرد وصول فرمان قضای جریان ہر سہ بقالان را بحضور
بفرستند کہ نرس‌سیتی در حضور است بامر منصفی منقح خواہد شد
درینباب تاکید بلیغ بلیغ دانستہ اصلاً عذر و ملاحظہ ننمایند کہ
دفری دیوان درین ضمن است بر حکم فرمان ہمایون روند
۲۲ شہر جمادی‌الاول سنہ ۹۹۴ خ

[یک سکہ و این شرح] فی التاریخ ثلاث عشرین شہر جمادالاول
سنہ اربع تسعین تسع مایہ [و درحاشیہ] پروانگی حضور اشرف اعلی
ــ باعلام خان عالی شان دلاورخان امیر جملہ مسطورست
[بر پشت شش سکہ]

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۳۹

الملک لله

[سکه ناد علیا]

فرمان همایون شرف نفاذ یافت بجانب خان اعظم فولادخان
نائب غیبت معامله سندلاپور آنکه هرچه عریضه او بموقف عرض رسید
آنچه در ضمن آن دریتوقت بالاء نرسو بن منگ سیتی دیسائی
مبلغ یک صد هون برات میان علابخش بن جمال الدین ملتانی
جمع رکاب چاکر دیوان اعلی صادر شده است چون این خبر نفر
مزکور شنیده بیدل گشته از دیه بیرون رفته و بواسطه این معنی
بعضی مردم قصبه مذکور از رعیت بقال و بعضی قوم قصبه خالی کرده
رفته اند اهتمام فرمودن باز دیده بود بتمام روشن شد چون حال
بدین منوال باشد معلوم دانند که برات مذکور دور فرموده شده
است دور دانند و سائر مردم قصبه را تقویت و دلداری داده
قصبه معمور نمایند درین باب اهتمام بواجبی نمایند بر حکم
فرمان همایون روند ۱۱ ماه جمادالاخر سنه ۹۹۷
[پنج سکه و یک شرح و در حاشیه] پروانگی باعلام خان عالی شان
مرادخان ... امیر جمله که برپشت عریضه مسطور است

۳۷

هوالخلیل

الملک لله

[سکه ناد علیا]

فرمان همایون شرف صدور یافت آنکه زبدة الامثال و الاشباه
... و نوازش و التفات خسروانه ممتاز و سرافراز بوده بدانند
که دریتولا ... آن حدود نموده شده چون تشویش بسیاری مکرر
نوشته آید که از محال ... با جمعیت فرستاده شده باید که باتفاق
از قلعه شاه درگ ... و جهت تاکید این معنی مشهورالانام نرسو
لوماجی پندت را نیز فرستاده شده ... اشرف عمل نماید تا دانند
بر حکم فرمان همایون روند تحریراً فی رابع عشر ...

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

[در حاشیه دو شرح بدین مضمون] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی - برسالہ کمترین بندگان مصطفی خان

۴۸

هوالخلیل

الملک لله

[سکہ ناد علیا]

فرمان همایون شرف صدور یافت آنکہ عمدة الاشباه و الاقران ... بعنایات بیغایات پادشاهانہ و نوازش و التفات خسروانہ ... در ماده دولت‌خواهی قلعہ کہ عرضداشت نموده بود بنام آنها فرامین و ... آن دولت‌خواه باتفاق آنها آن خدمت بانصرام رساند فراوان سرافرازی ... می باید کہ در فرستادن احشام خود را معاف ندارد و یقین ... آن دولت‌خواه را سرافراز خواهیم فرمود کہ مافوق آن متصور شناسد درین باب خاطرجمع نموده در تقدیم آن خدمت کمال جد و جهد و سعی بجا آورد ...

[در حاشیه شرح بدین مضمون] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی

۴۹

[سکہ ناد علیا]

فرمان همایون شرف صدور یافت آنکہ مقدم ال ...... مستوثق و امیدوار بوده بداند کہ چون درین وقت بیدران و متمردان طرف ... سر بر آورده متمردی می نمایند بنابران از حضور پرنور شجاعت ماب ... دویست سوار خوب از ... نزد شجاعت ماب موصی الیہ بفریسند .... مشارالیہ در استیصال و نیست و نابود آن متمردان مساعی جمیلہ بتقدیم ... نوعی نمایند کہ من بعد اثری از متمردان بظهور نرسد درین باب قدغن عظیم لازم شناسند تحریراً فی ۶ شهر ربیع اولی سنہ ۱۰۳۸

[در حاشیه دو شرح بدین مضمون] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی - باین معنی حسن بن ابراهیم معلدار را فرستاده شده است ... صحیح صحیح صحیح

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

٥٠

هو الخليل

الملک لله

[سکه ناد علیا]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب دیسایان و مقدمان پرگنه مهی‌دری آنکه حکم جهان‌مطاع آفتاب‌شعاع نافذ گشته که اگر از جانب متعلقان زبدة‌الاماثل و الاقران عمدة‌القبایل و الاخوان شانبا بیرداس بر رعایای پرگنه مذکور ظلم و تعدی شده باشد دیسای و رعایا و کارکنان بدرگاه فلک‌بارگاه آیند تا از حضور سرانجام خواهد شد می باید که بموجب فرموده عمل نمایند درین باب تاکید بلیغ دانسته بر حکم فرمان همایون روند تحریراً فی ۱۱ شهر ربیع الثانی سنه ۱۰۳۸

[در حاشیه دو شرح بدین مضمون] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی - برساله کمترین بندگان مصطفی خان

٥١

هو الخليل

الملک لله

[سکه ناد علیا]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب دیسایان پرگنه مهی‌دری آنکه از شهور سنه تسع عشرین الف پرگنه مذکور بابت بیرداس شانبا در وجه استقامت زبدة‌الاشباه و الامثال گوسدا داخل کل باب مرحمت فرموده شده است می باید که پرگنه مذکور داخل کل باب دنباله نمایند و در قبض و تصرف موصی الیه گذارند بر حکم فرمان همایون اشرف روند تحریراً فی ۱۳ شهر ربیع الثانی سنه ۱۰۳۸

[دو سکه و در حاشیه دو شرح بدین مضمون] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی - برساله کمترین بندگان مصطفی خان

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۵۲

[سکہ نادر علیا]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت آنکہ زبدہ الاشباہ و الاقران ...
و نوازش و التفات خسروانہ ممتاز و سرافراز بودہ بدانند کہ اگر
شمارا افسوس این ... گردد ... و فتنہ گوشمال بواجبی و خاطر
جمع دارید کہ باز قابو بدست می آید می باید کہ عنایات بے غایات
مارا شامل حال خود دانستہ جہت تلاشی ایام گذشتہ تمام جمعیت
... کہ لشکر پادشاہی از طرف برہان پور پیش می آیند سزای
بدعہدی غنیم بنوعی کہ ... گذارند و چون ... نصیحت آن دولت خواہ
خواہد شد تا دانند تحریراً فی بیست و ہشتم ماہ صفر سنہ ۱۰۳۹

[در حاشیہ دو شرح بدین مضمون] پروانگی حضور اشرف
اقدس ہمایون اعلی - برسالہ کمترین بندگان مصطفی خان

۵۳

ہو الخلیل

الملک للہ

[سکہ نادر علیا]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاہ
ملک اعظم اکرم ملک صندل حوالہ دار و کارکنان معاملہ سندلاپور
آنکہ از شہور سنہ ثمان ثلاثین و الف درین ولا از حضور فایض
النور جہت کماویش عمل تیپ برگ زکوۃ تعلق قصبہ و ولایت معاملہ
مذکور مردم محصل تیپ برگ زکوۃ فرستادہ شدہ است می باید
کہ آن دولت خواہ درین باب کلی واقف شدہ اکریان و تنبولیان
قصبہ و پیتہا و بازارہا و دیہای معاملہ مذکوررا تاکید بواجبی
نمودہ تیپ زکوۃ در نرہ گاوبار ربع ہون و در گورہ سالنہ در گاو بار
ربع ہون می دہانیدہ باشند و نوعی نمایند کہ عمل تیپ زکوۃ بطریق
خوب کماویش شدہ حاصل آن جہتہ تنخواہ خاصہ پتّی برسد و در
وادی نگاہ و امداد آنچہ مردم محصل مذکور معلوم نمایند بدان موجب
سرانجام می نمودہ باشند کہ دولت خواہی آن دولت خواہ ظاہر
گردد درین باب تاکید بلیغ و قدغن عظیم لازم دانستہ حسب الحکم

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

جهان مطاع عمل نمایند تحریراً فی ۱۷ شهر ربیع الاول سنه ۱۰۴۸
[سه سکه و در حاشیه] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی
[بر پشت یک شرح در حروف مودی]

۵۴

هو الخلیل

الملک لله

[سکه ناد علیا]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه ملک سرور حوالدار و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه اربعین و الف درین وقت بعرض اشرف رسید که برات خلاصه خاندان عزت و نامداری نقاوه دودمان عظمت و کامگاری عمده اعالی الزمان زبده اعاظم الاوان مقرب الحضرت السلطانیه معتمد الدوله الخاقانیه اعتضاد الخلافته الکبری اعتماد الممالک العظمی مشمول الطاف شاهنشاهی نواب خان بهای بر وجوه تحفه نایکواریان صادر باشد در ادای آن تعلل و حرکت می نمایند و شما ملاحظه آنها نموده در تحصیل زر مذکور تعلل می نمایید چه حد و اندازه نایکواریان بوده باشد که در ادای زر مذکور تعلل می نموده باشند و سبب ملاحظه آنها چیست هرگاه که نایکواریان بجهته آنکه نایکی آنها مقرر شود تحفه قبول نموده باشند و در ادای زر تحفه تعلل می نموده باشند یقین تصور نمایند که نایکی آنها تغیر خواهیم فرمود و نفرانی که قبول خواهند نمود نایکی های آنها مرحمت خواهیم فرمود می باید که بوصول فرمان قضاجریان آنچه از وجه زر برات نواب معزالیه باقی مانده باشد بلا قصور تحصیل نموده واصل متعلقان نواب معزالیه نمایند و اگر درین باب از جانب شما سستی و درنگ واقع شود نتیجه خوب نخواهد داد و هرکس درین امر متحرکی می نموده باشد سزای کردار خود خواهند رسید بنوعی که عبرت دیگران گردد و قسط سال حال جهرتی نموده قسط سنه احدی اربعین و الف بموجب فرمان جهان مطاع که قبل ازین صادر شده اد

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

نمایند تا دانند بر حکم فرمان اشرف اقدس روند تحریراً
فی التاریخ ۲۶ شهر جمادی الاول سنہ ۱۰۵۰

[سر سکہ و در حاشیہ] پروانگی حضور اشرف اقدس
همایون اعلی

۵۵

[سکہ صدور محمد عادل شاہ]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاہ
ملک اعظم ملک سرور حوالدار و کارکنان معاملہ سندلاپور آنکہ
از شهور سنہ احدی اربعین و الف درین ولا از حضور پرنور سیادت
پناہ شاہ بابورا بہ خلعت شاهی ممتاز و سرافراز ساختہ برای نگاہ
زر سکہ همایون پتی و زر تحت کارعمارت و بعضی بیت مبارکہ متبرکہ
معدن الامن منبع السرور و وصول قرض غلہ انبارخانہ و زر سلک پوتہ
تعلق ولایت و نایکواریان و بعضی مردمانان و زر باقی سری
تعلق سردیسای و دیسای و نارگوندہ و دیس کلکرنی و سر-
مقدم و پتیل و چوگلها و تفحص انعامات میراثداران و
میراثها کہ غیر حجت می خورند و عین دست و غرغشہ سیم و کیال
انعامات دیهای معاملہ مذکور بان صوب فرستادہ شدہ است می
باید کہ باستصواب مشارالیہ زر سکہ همایون پتی و زر کارعمارت و
بعضی بیت منبع السرور بر حکم فرمان اشرف و زر قرض غلہ انبارخانہ
و پوتہ و باقیات تعلق میراثداران عذر قربداران و غیر
قربداران ننمودہ بدرگاہ معلی ارسال نمایند و انعامات
میراثداران کہ غیرحجت می خورند این معنی موصی الیہ نیک
تفحص نمودہ و بخاطر آوردہ سرانجام خواهند کرد درین باب شما
نیز ساعی گشتہ و امداد نمودہ چنان نمایند کہ دولتخواهی
شما بظهور رسد و {و} دہ نفر احشام و دو نفر دیوتیان حوالہ
معزالیہ کنند اگر شما در استصواب مشارالیہ نبودہ و هر کس کہ از
کارکنان و تهانہدار و سرنوبت و سرگروهان و نایکواریان و بعضی
مردم در دولتخواهی اهمال ورزیدہ اشکال پیش آرند یقین دانند

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

که از عهده و نایکی معزول ساخته تنبیه فرموده خواهد شد و چیزی باقی نگاه دارند بضرب سلاق از شما و از آنها آراینده خواهد شد درین باب تاکید بلیغ دانسته حسب الحکم اشرف روند تحریراً فی ۱۵ شهر شعبان سنه ۱۰۵۰

[سر سکه و در حاشیه] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی

۵۶

هوالخلیل

الملک لله

[سکه صدور محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه ملک اعظم اکرم ملک سرور حوالدار و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه احدی و اربعین و الف درین ولا بدرگاه معلی روشن گردید که آوران و سنگتراشان و درودگران و آهنگران معامله مذکوررا از محل عمارت حضور طلب نموده بودند بطلب بمحل عمارت حضور نیامدند چه مجال آنها باشد اکنون نفران مذکوررا دور فرموده نفران نو مبادله آنها در محل عمارت حضور جمع فرموده خدمت گرفته می شود وجه آنها از محل عمارت چنانچه روان خواهند نمود بدان موجب مقرر فرموده شده است باید که حسب المسطور مقرر دانسته وجه آنها بموجب نوشته محل عمارت ادا می کرده باشند درین باب تاکید بیشتر دانند و نگاه دیهای آوران و سنگتراشان و درودگران و آهنگران نسبت شحنه عمارت معامله مذکور فرموده ایم سرانجام دیهای نسبت شحنه عمارت دانسته از تهانه دخل نشوند و دیهای مذکور خارج ابواب دیوانی باقی کل باب و جمیع وجوهات دنباله دانسته بهیچ وجه من الوجوه ذره تشویش نرسانند تا دانند تحریراً فی ۲۲ شهر شوال سنه ۱۰۵۰

[سر سکه و در حاشیه دو شرح بدین مضمون] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی - باعلام ملک عالی‌شان سعادت نشان مورد الطاف مالک الملک ملک امین الملک وزیر حکومت

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

57

هو الخلیل

الملک لله

[سکه صدور محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه ملک اعظم اکرم ملک سرور حوالدار و کارکنان معامله صندلاپور آنکه از شهور سنه احدی اربعین و الف درین ولا امر اشرف نافذ گشته که نه سر گاومیش خوب اعلی و جوان شیردار که لایق سرکار محل تهتی معموره باشد از صد مالوجه (؟) معامله مذکور بسرفه دیوانی خرید نموده بمحل تهتی مذکور مرسول دارند از همه مهام این مهم ضرور ضرورتر دانسته حسب الامر اقدس همایون اعلی بعمل آورند تا دانند تحریراً فی التاریخ ۲۳ شهر شوال ختم بالخیر و الاعمال سنه ۱۰۵۰

[سر سکه و در حاشیه نشانها چند الفاظ]

58

هو الخلیل

الملک لله

[سکه صدور محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه ملک سرور حوالدار و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه احدی اربعین الف چون موضع بورامنی معامله مذکور بدل نان قضا شریعت پناه فضلت دستگاه قاضی حیدر بن قاضی سعید حاکم الشرع معامله مذکور روان است درین ولا بدرگاه فلک بارگاه روشن گردید که جولاهی قدیم رعایا موضع مذکور در وقت آفت دیه مذکور گذاشته در قصبه معامله مذکور رفته مانده بود اورا پتیل موضع مذکور ... کرده آوردن ستیان و مهجن قصبه مذکور رفتن نمی دهند هرگاه که جولاهی مذکور رعیت قدیم موضع مذبور بوده باشد چه نسبت دارد که اورا طلبیده بردن مانع میشوند اکنون می باید که بمجرد وصول

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

فرمان سعادت نشان جولاهی مذکوررا مقدم موضع بورامنی مذبور
بر موضع مذکور طلبیده خواهد برد درین باب مانع نکنند ستیان و
مهجن قصبهرا تاکید بواجبی نمایند که راه او نروند درین باب
تاکید کلی شناسند تا دانند بر حکم فرمان همایون روند تحریراً
فی ۲ شهر ذی قعده سنه ۱۰۵۰

[سر سکه و در حاشیه] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی

۵۹

هوالخالیل

الملک لله

[سکه مدور محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه
میان احمد حسن سعادت حوالهدار و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از
شهور سنه اثنی اربعین و الف درین ولا حکم جهان مطاع عالم مطیع نافذ
گشته که لوازم دولتخانی تعلق سندیوالیان و تاریوالیان قصبه و
پیتهای و دیهای معامله مذکور هر پکهالرا هجده جتل و هر جهلهرا
شش جتل و تعلق یوزه فروشان و سوروبکتی و مدرمه و بهوکتی و دربره
و اورکی فروشان قصبه و پیتها و دیهای معامله مذکور درمن جواری
هر دکانرا نه جتل و برار تعلق گازران قصبه و پیتها و دیهای معامله
مذکور بموجب بهوگوته سالاباد امانت نموده تحت محل جامدارخانه
رکاب فرموده شده است می باید که لوازمه حسب المسطور امانت
نموده در کمایش محل مذکور و عزت آیات علیخان و ... خان
مجلسی که از نسبت محل مذبور بحوالداری نگاه لوازمه نصب
ست وا گذارند و میتگرو بابت شیخ سراج تعلق قصبه و دیهای
حصار مذکور از نسبت محل مذبور و خان موصی الیه کمایش کرده
حوال بحضور پرنور معروض دارند و سیل بیل جهته محل راتب
خاصه شریفه منجمله تنخواه راتب خاصه شریفه از دیه بزرگ و
معمور یک راس خرید نموده بمحل راتب ارسال نمایند و دیه
کوچک که خراب بوده باشد و استوا بسته باشند آنرا جهته خرید

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

سیل بیل اصلا تشویش نرسانند تا دانند بر حکم فرمان اشرف روند
تحریراً فی ۲۷ شهر ذی شوال سنہ ۱۰۵۱
[سر سکہ و در حاشیہ] پروانگی حضور اشرف اقدس ہمایون اعلی

۶۰

ہو الخلیل

الملک للہ

[سکہ مدور محمد عادل شاہ]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگا
حمد حسن سعادت حوالہ دار و کارکنان معاملہ صندلاپور آنکہ
شہور سنہ ثلاث اربعین و الف در وجہ تنخواہ محل ... شریفہ ...
در نسبت کوتھی منجملہ زکوۃ معاملہ مذکور مبلغ دوبیست ھون
دہانیدہ شدہ است می باید کہ مبلغ مذکور بمحل مذبور ارسال
نمایند درین باب تاکید بلیغ دانستہ بسرعت ہرچہ تمام تر مرسول
دارند تا دانند بر حکم فرمان اشرف روند تحریراً فی بیست نہم
شہر رجب سنہ ۱۰۵۲

[سر سکہ و در حاشیہ دو شرح بدین مضمون] پروانگی
حضور اشرف اقدس ہمایون اعلی - المقرر عزت دستگاہ سدی بلال
حوالہ دار حال بدین موجب عمل نمایند صحیح صحیح صحیح صحیح

۶۱

ہو الخلیل

الملک للہ

[سکہ مدور محمد عادل شاہ]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاہ
سعادت معالی انتباہ زبدہ دولت خواہان فلک بارگاہ اکمل افضل
ملک صندل سرحوالہ دار عزت و رفعت دستگاہ سدی دلاور حوالہ دار
و کارکنان معاملہ سندلاپور آنکہ از شہور سنہ ثلاث اربعین الف چون
محل دربست کوتھی. در وجہ تنخواہ محل راتب خاصہ شریفہ مقرر

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

شده فرمان جهان‌مطاع شرف صدور و عز ظهور یافته ... اشکل
نموده از اقوام دربست کوتهی بضربا ضرب زر می گیرند این چه معنی
دارد اکنون می باید که از اقوام دربست کوتهی آنچه که زر گرفته ...
ذره بذره واپس دهند پیشتر بهیچ وجه من‌الوجوه مزاحم و معا ...
نشوند اگر من بعد فریاد این معنی بیاید جواب راتب شما
خواهید کرد درین باب تاکید بلیغ دانسته حسب‌الامر جلیل‌القدر
بعمل آورند تحریراً فی غره شهر محرم الحرام سنه ۱۰۵۳
[در حاشیه] پرو[ا]نگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی

۶۳

هو الخلیل

الملک لله

[سکه مدور محمد عادل شاه]

[در حاشیه برنگ زر] صاحبی صاحب

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه
سدی بلال حواله‌دار و کارکنان معامله صندلاپور آنکه از شهور سنه
ثلاث اربعین و الف درین ولا بدرگاه فلک بارگاه روشن گردید
که قصبه بهندارکوته سمت مندروپ معامله مذکور بمایحتاج محل
علیا حضرت پرده‌نشین طبق عفت و عزت حجله‌گزین سرادقات
عصمت و عظمت بلقیس الزمان خدیجه‌الدوران ظهارت‌پناهی
بذیاد... العالمین مشهور الخافقین خجسته مناقب [جا حالی] دامت عفتها
و عصمتها روان‌ست چون بقالان و بعضی اودمیان آیندگان بازار
قصبه مذکور که هر هفته بروز بازار بموجب قول هفت ساله برحکم فرمان
سابق ببازار مذکور آمده حاصل نموده و می نمایند درین ایام
شما از روی زیادتی بقالان‌را گرفته برده آنها‌را زده بعلت زکوة و
بعضی مزاحمت رسانیده زر تاغایت حال گرفته اند ازین ممر اودمیان
تمام بیدل گشته بر بازار مذکور نیامده و نمی آیند و حاصل
بازار مذکور نقصان پذیر شده چه معنی دارد و چه حد و اندازه
شما است اکنون می باید که بمجرد وصول فرمان سعادت نشان

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بقالان و بعضے اودمیان آیندگان بازار قصبہ مذکوررا دلاسا داده آنچہ از آنها زر گرفتہ اند واپس داده پیشتر بهیچ وجہ من الوجوه مانع و مزاحم نشوند کہ بازار مذکور نسبت محل حرم متحرم جیای باز کشت سعی نموده معمور و آبادان سازند و لوماجی براد ر جمنا خوط رعیت دیہ مذکور میراثی قدیم است و زر باقیات دادنی دارد و زر نداده باثره خوط مذکور رفتہ است درین باب اورا تاکید بواجبی نموده نسبت عهده داران نمایند کہ او بصورت رعایا زراعت نماید و عهده داران آنچہ معلوم نمایند در حال سرانجام می نموده باشند درین باب تاکید بلیغ بلیغ دانستہ من بعد فریاد آمدن نگذارند تا دانند برحکم فرمان اشرف روند تحریراً فی رابع عشرین شهر ربیع الثانی سنہ ۱۰۵۳

[در حاشیہ] پروانگی حضور اشرف اقدس. همایون اعلی

۶۳

هوالخلیل

الملک للہ

[سکہ صدور محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه ملک شهباز حوالدار و کارکنان معاملہ سندلاپور آنکہ از شهور سنہ اربع اربعین و الف چون در باب کماویش تیپ برگ زکوه مجدداً و مقرراً حکم جهان مطاع شاهی نافذ گشتہ بود اما کمال عذر پیش آورده هنوز دنبالہ مثال تهانہ ننموده داده اند چہ معنی دارد گاهی کہ این عمل برگ زکوه بطریقہ تنباکو علحده گشتہ بہ تنخواه خاصہ نیز روان شده باشد باز عذر پیش آورده کماویش کرده ندادن چہ حد و اندازه شما باشد اکنون بمجرد وصول فرمان قضاجریان شاهی جهت حاصل تیپ و پترکینی بالجمال کماویش می نمایند بدان موجب از استصواب هرکاره محل تیپ کماویش کردانیده ازین جملہ تتمہ حاصل بہ تنخواه مایحتاج تهانہ صرف نموده باقی تتمہ حاصل نسبت هرکاره محل تیپ مذکور نموده

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

مرسول دارند دران یک جتل مدخل نسازند درین باب تاکید بلیغ دانسته من بعد هیچ عذر و اهمال نورزند و آنچه در قصبه و ولایات پتواریه بوده باشد اگریان پتواریه مذکور تاکید کردانیده جهت درنگی حاصل تیپ معین است بدان موجب ذره بذره نگاه کرده بهر کاره مذکور بدهانند باز فریاد این معنی آمدن نگذارند تا دانند حسب الامر اشرف اقدس اعلی روند تحریراً فی التاریخ ۲۹ شهر ذی القعده سنه ۱۰۵۳

[سر سکه و در حاشیه سه شرح بدین مضمون] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس اعلی - باعلام خان عالیشان سعادت نشان رفیع القدر بلندمکان اخلاص خان وزیر حکومته - المقرر سیدی میران

۶۴

هوالخلیل

الملک لله

[سکه مدور محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه میان احمد حسن سعادت حوالهدار و کارکنان معامله صندلاپور آنکه از شهور سنه خمس و اربعین و الف درین ولا حاجب عزت و رفعت انتساب کامل القدر و الوقار شامل الشیم و الاعتبار خان عالیشان سعادت نشان رفیع القدر و المکان فرهاد خان التماس نمود که درین وقت مابین موضع چنچولی پرگنه انکل کوت استقامت خان مشارالیه و موضع ولسنگ سمت حوالی معامله مذکور غرغشه سیم پیدا شده است و موضع ولسنگ کاران از روی حرکت سیم موضع چنچولی زیاده گرفته زوری می کنند ازین ممر دیه مذکور کل خراب شده مزرعه افتاده است و دیه مذکور باستقامت خان مشارالیه از مدتی مدید و عهد بعید است تا حال غرغشه سیم نبود الحال بدین طریق حرکت پیدا کرده اند اهتمام شود هرگاه مابین موضع چنچولی و موضع ولسنگ از مدتی مدید غرغشه سیم واقع نبوده

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

باشد درین وقت زمین موضع چنچولی موضع ولسنگ کاران از
روی زیاده گرفته دیه مذکوررا خراب ساختن چه حد و اندازه
ولسنگ کارانست اکنون در رسیدن فرمان جهان مطاع شاهی شما
و مردمان تهانه و جوان سر سیم رفته چنانچه سالاباد و ماتقدم
روان بوده باشد بدان موجب مفروغ و منقطع سازند هر کسی که
ازو دکر نموده حرکت پیدا کند اورا نوعی تنبیه نمایند که عبرت دگران
شود درین باب تاکید بلیغ دانسته درحال بر سر سیم رفته مفروغ
ساخته احوال بحضور پرنور بنویسند ساعتی درنگ نکنند تا دانند
تحریراً فی ۱۴ ماه رمضان سنه ۱۰۵۴

[درحاشیه] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی

۶۵

هوالخلیل

الملک لله

[سکه صدور محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه
میان احمد حسن سعادت حواله‌دار و کارکنان معامله سندلاپور
آنکه از شهور سنه خمس و اربعین و الف چون میت موله سور نمک
و دانگ موله تعلق قصبه و پیتها و بازارها و دیهای معامله مذکور
استقامت دربراو مقاصای مردم رکاب دخل قربدار و غیرقربدار
برای کسوت خاص تحت محل جامدارخانه رکاب فرموده بموجب
فرمان سابق روانست اکنون مجدداً حکم جهان مطاع نافذ گشته که
میت موله و سورنمک و دانگ موله تعلق قصبه و پیتها و بازارها و
دیهای معامله مذکور هر جا که باشد تمامی قید نموده و هیچ یکی
از خریدارانرا بردن نداده از اوباران مولوکار خرید نموده
آورده از دست هیرمندان سور دو باره کست کرده بمحافظت نگاه
دارند و خرید و تحت نمودن آنچه درکار شود منجمله زر میت
موله از استعداد تهانه معامله مذکور ارزان شدگی مردم رکاب
و تهانه دور نموده بجهته خرید سور مقرر فرموده ایم صرف

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

نمایند و اصلاً بر براتداران و غیره دخل و متصرف شدن نگذارند و آنچه سور مستعد و موجود شود احوال آن و نرخ سابق که مولی کاران بسوداگران و بقالان می فروختند و نرخ حال مفصلاً نوشته بدرگاه جهان‌پناه مرسول دارند و پیشتر هر نوعی که حکم جهان‌مطاع عالم‌مطیع صادر شود بدان موجب بعمل آورند و زکوه نیکالو و پیسارو و تهل‌مور و تهل‌بهرت و ابهامارگ و بسوه لوازمه داران و تهانداری و برارو بسک و با قصبه (؟) مال تعلق اوباران و میت‌موله سورنمک و دانگ‌موله تمام و کمال از مقاصایان دور نموده نسبت متعلقان محل سور فرموده ایم آنها کمایش کرده رسد بحضور مرسول خواهند داشت باین معنی لحظه درنگ نورزند اگر درنگ و اهمال ورزند یقین دانند که نتیجه آن مستحسن نخواهد باشد تحریراً فی ۲۷ ماه رمضان سنه ۱۰۵۴

[درحاشیه] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی

۶۶

هوالخلیل

الملک لله

[سکه مدور محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب سیادت و نقابت دستگاه سید اشرف حوالدار و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه ست اربعین و الف درین ولا آورگوندان و موپکاران و سنگ‌تراش تهانه معامله مذکور بدرگاه معلی التماس نمودند که در مایحتاج بنام دو نفر سرگونده و هشت نفر گوندان جهت سه نفر موپکاران و یک نفر سنگ‌تراش خاصه بلجمال روانست نظر عنایت فرموده نام بنام مقرر نموده فرمان عاطفته شود ما تحفه مبلغ بیست پنج هون قبول ایم بنابران التماس آنها بخاطر مبارک اعلی آورده سرگوندکی آوران گوندی‌گونده بن سدرام گونده و هلی‌گونده بن ناگنگونده و گوندکی‌های آوران سیدنگونده بن ریونگونده و هونگونده بن اکنگونده و کوتی گونده بن رامنگونده و

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

تکنگونده بن امنگونده و ونکت گونده بن منتنگونده و تلج گونده بن
گوتگونده و جکهنگونده بن سیونگونده و جهت موپکاران بهرماجی
گونده بن ریونگونده و ناروجی گونده بن چونداجی گونده و
سنتاجی گونده بن سینگونده و سدجی جانجی سنگتراش مقرر
فرموده شده است می باید که حسب المسطور استقرار دانسته و
مشاهره آنها بموجب مایحتاج بالجمال موضع آوله و موضع کهیره و
موضع مالیسگانو سمت ماردی و بعضے دنباله نمایند و با زر تحفه
صدره بیست پنج هن بدل موپ محل عمارت حضور دهانیده شده
است از روی سر خط محل مذکور مجرا شناسند تا دانند بر حکم
فرمان اشرف روند تحریراً فی ۱۵ شهر رمضان سنه ۱۰۵۵

[سر سکه و در حاشیه دو شرح بدین مضمون] پروانگی حضور
خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی - المقرر عزت و رفعت
دستگاه حسن رومی خان حواله دار حال بدین موجب عمل نماید

٦٧

هو الخلیل

الملک لله

[سکه مدور محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه
عمدة الاعیان حسن رومی خان محلدار حضور نامزد بحوالداری و
کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه ست اربعین و الف چون
در باب کماویش تیپ و پترکیتی مکرراً و مجدداً حکم جهان مطاع
عالم مطیع نافذ گشته است که نصف حاصل به تنخواه خاصه پتی
مقرر دانسته از استصواب مردم محل تیپ کماویش نموده از گذارد
اونها رسد بمحل مذکور می فرستاده باشد باز بمسامع جاه و جلال
روشن شده می شود که پترکیتی را بهر قدری که اضارت داده
اند نصف آن هنوز نسبت مردم محل تیپ مذکور نمی نمایند و
انواع عذر و اشکال ورزیده فتور اند چه مناسب دارد اکنون
بمجرد وصول فرمان قضاجریان شاهی خوط پترکیتی قصبه و تبولیان

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بازارها و دیهای مقاصا قربداران و غیرقربداررا تاکید بواجبی
فرموده آن قدر با زر پترکینی اضارت شده است هیچ تجاوز ننموده
نصف آن بر تنخواه خاصه پتی مقرر شناخته زر نصف مذکور از
گذارد مردم محل تیپ موسول دارند اگر زر حاصل مذکور بر
استعداد تهانه روان کرده باشد دور شناخته عذر روان استعداد
ننموده بیدرنگ ارسال نمایند درین باب تاکید بلیغ بلیغ و قدغن
عظیم لازم شناسند و مردمان محل تیپ در وادی کماویش مذبور
بهرنوعی که گفتگوی خواهد نمود نیک واقف گشته و اونهارا عزت
داده و پیادگان تهانه جهت کماویش امداد داده بسرعت تمام
سرانجام مینموده باشد من بعد شکایت این معنی بظهور نیارند تا
دانند حسب الفرموده اشرف بعمل آرنه تحریراً فی التاریخ ۲۹
شهر ذی القعده سنه ۱۰۵۵

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس
همایون اعلی

۶۸

هوالخلیل

الملک لله

[سکه مدور محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه
عمدة الاماجد و الاعیان حسن رومی خان محلدار حضور نامزد
بحوالداری و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه ست اربعین
الف درین ولا حکم جهان مطاع خورشید ارتفاع نافذ گشته که زر ابواب
دیوانی و پتی سکه همایون و کارعمارت و بعضی بیت مبارکه متبرکه
معدن الامن منبع السرور تعلق معامله مذکور خارج تنخواه راتب
خاصه شریفه و تهانه معامله مذکور باقی از دنباله و روان شدگی
مردم رکاب دور نموده امانت تحت خزانه عامره فرموده شده
است می باید که حسب المسطور به تنخواه خزانه مقرر دانسته و
فرستاده بسرعت تمام و کمال تحصیل عذر دیهای قربدار و

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

غیرقرب‌دار ننموده چتی‌های تهانه بدیهای فرستاده بسرعت تمام و کمال تحصیل کردانیده به محل خزانه مرسول دارند و صادلوار در دیهای مذکور نکنند احیاناً اگر بخلاف امر اشرف در دیهای یک جتل صادلوار شود و مقاصایان دیهای بحضور پرنور فریادی خواهد شد یقین دانند که زر صادلوار از شما بضرب سلاق آرائنده خواهد شد و نتایج نیک نخواهد بخشید درین باب تاکید بلیغ قدغن عظیم لازم شناخته یک جتل صادلوار نکنند و حسب الفرموده اشرف اقدس بعمل آورند تا دانند تحریراً فی [جا خالی] شهر صفر سنه ۱۰۵۶

[سه سکه و در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

٦٩

هوالخلیل

الملک لله

[سکه مدور محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه عمدة الاعیان حسن رومی خان محل‌دار حضور نامزد بحوالداری و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه سبع اربعین و الف درین ولا گوندجی بن نرسوجی و پدموجی و تیماجی فرزندان دونگروجی چوندیگران محل جامدارخانه رکاب مقاصایان موضع سنگ‌دری معامله مذکور بدرگاه والاجاه عرض نمودند که دیه مذکور مدت مدید کل خراب برابر زمین شده مزرعه افتاده بود از ابتدای دیه پتی زر ابواب دیوانی بر دیه مذکور ندارد از تهانه بعلت بابهای مذکور تشویش کمال دیه میرسانند و دیه مذکور بعد از مرحمت خودها بهزار مشقت رعایارا قول داده بنای دیه نموده چراغ سوزی می کردم از دهشت تشویش تهانه رعایا در دیه ماندن طاقت نداشته پراکنده می شوند اهتمام فرمایند هرگاه که بر دیه مذکور گاهی پتی ابواب دیوانی نباشد بعلت بابهای مذکور تشویش دادن چه

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

معنی دارد اکنون دیہ مذکور کل باب دنبالہ مقاصایان مذکور فرمودہ ایم دنبالہ دانستہ بعلت آن و بہ ہیچ وجہ من الوجوہ ذرہ تشویش نرسانند و آدم تہانہ بگرد پیرامون دیہ نفرستند و بلکہ واقف کلی شدہ قول و دلداری رعایا دادہ بہم ابواب اہتمام دیہ بواجب دانند درین باب تاکید کلی دانستہ و بعض فریاد آمدن نگذارند حسب الفرمودہ اشرف اقدس بعمل آورند تحریراً فی ۳۰ شہر ربیع الاول ختم بالخیر و الاقبال سنہ ۱۰۵۶

[درحاشیہ] پروانگی حضور خورشید ظہور اشرف اقدس ہمایون اعلی

۷۰

الملک للہ

[سکہ مدور محمد عادل شاہ]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاہ عمدۃ الاعیان حسن رومی خان محلدار حضور نامزد بحوالداری و کارکنان معاملہ سندلاپور آنکہ از شہور سنہ سبع اربعین و الف چون زر راتبہ بیگاری کار محل عمارت حضور تعلق قانوگانہ معاملہ مذکور بر حکم فرمان سابق مبلغ سہ صد و چہل و ہشت ہون روان است اما ہنوز زر مذکور بوصول رسانیدہ رسد بہ محل عمارت مذکور نفرستادہ اند چہ معنی دارد اکنون حکم جہان مطاع آفتاب ارتفاع نافذ گشتہ کہ زر مذکور بلا عذر و درنگ تمامی بوصول رسانیدہ در حال بہ محل مذکور مرسول دارند می باید کہ در رسیدن فرمان سعادت نشان زر مذکور بلا عذر و اہمال تمام و کمال تحصیل گردانیدہ ہمان ساعت رسد بہ محل عمارت مذکور مرسول دارند کہ کار عمارت از ... مہام ضرور ضرورتر دانستہ لمحہ تاخیر و درنگ نورزند اگر احیانا درین معنی عذر و درنگ نمودہ زر مذکور بزودی مرسول نخواہند داشت [تا] تاکید عظیم خواہد رسید فریاد این معنی آمدن نگذارند تادانند بر حکم فرمان اشرف روند تحریراً فی التاریخ ۲۳ شہر ربیع الثانی سنہ ۱۰۵۷

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۷۱

هو الخلیل

الملک لله

[سکه مدور محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه عمدة الاماجد و الاعیان حسن رومی خان محلدار حضور نامزد بحواله داری و کارکنان معامله صندلاپور آنکه از شهور سنه سبع و اربعین و الف درین ولا حکم اشرف نافذ گشته که عمل گناچاری تعلق هندوان لنگدار شده بود دور نموده خانه خوشی تعلق هندوان لنگدار ساکنان قصبه و دیها و پیتها و بازارهای معامله مذکور در هر سالی خانه اول را ربع هون چول و خانه دوم را ربع هون و خانه سیوم را سه دول و خانه چهارم را چول مقرر فرموده برای کسوت خاص تحت محل جامدارخانه رکاب نموده دهانیده شده است می باید که حسب المسطور مقرر دانسته زر خوشی از هندوان لنگدار از قربدار و غیرقربدار بوصول رسانیده هر ساله بمحل جامدارخانه رکاب موصول میداشته باشند و عذر فرمان هر ساله نکنند تا دانند تحریراً فی غره شهر جمادی الاول سنه ۱۰۵۷

[سه سکه و در حاشیه] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی

۷۲

[حصه اول این فرمان پاره بوده گم شده است]

محلدار حضور نامزد بحوالداری و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه ثمان اربعین و الف از راه مراحم پادشاهانه و فرط عواطف خسروانه موضع آور معامله مذکور بابت محمد یاقوت خان در وجه استقامت شجاعت و شهامت دستگاه عمده الاعیان

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

حسن خان میانه مع کل باب عاطفت فرموده دهانیده شده است می باید که موضع مذکور دنباله نمایند و در قبض و تصرف مومی الیه باز گذارند تادانند بر حکم فرمان اشرف اقدس [ا] علی روند تحریراً فی دوازدهم ماه ربیع الثانی سنه ۱۰۵۸

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۷۳

[سکه مدور محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه عمدة الاعیان حسن رومی خان معلدار حضور نامزد بحوالداری و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه تسع اربعین و الف چون پیش نهاد همت والانهمت خسروانه برفاه حال کافه انام و آسودگی خواص و عوام مصروف داشته زکوه ابهامارگ و مذکوری و تهل مور و تهل بهرت و نیکالو و پیسارو و تهانه داری و ویسوها و لوازمه داران و پتی ها میت مارکها و دروارها و لابدانه و کورته و عاوت ماپاری و پسکی و بعضی تمام تعلق اجناس غله و ویدل و روغن و تیل و شکر و قند و کنجاره معاف و مسلم فرموده یل سیتیرا فرستاده شده است که بر امیدواری معافی زکوه بقالان و آرندگاران و اودمیانرا تقویت و استمالت داده غله هر اقسام روانه درگاه نماید که نرخ غله و بعضی اجناس ارزان گشته دولت خواهی ها بظهور آید اکنون بمجرد وصول فرمان عدالت عنوان همراه سیتی مومی الیه ده نفر احشام بدهند که تا روانه شدن غله ماه به ماه خرچ می فرستاده باشند که تا سیتی مشارالیه تردد و مشقت نمایند و هریک ابواب امداد و اعانت نموده زکوه و بابهای صدره معاف و مسلم دانسته از بقالان و آرندگاران و اقوام اودمیان هیچ نگیرند و بهیچ وجه مزاحم و معارض نشوند و بعهده داران پیتها و دیهای استقامت وزرا و دیهای مقاصائیان نیز تاکید نمایند که چیزی نگیرند که بقالان

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

آرندگاران و اقوام و اودمیان بمعافی زکوة خاطرجمع داشته کوتهای اجناس غله و ویدل و روغن و تیل و قند و شکر و کنجاره و نمک پیی در پیی بدارالسلطنت معامله پرنور محمدپور می آورده باشند احیانا ذره تشویش زکوة و غیره و ابواب مذکور بحال آنها رسد و در آمدن کوتها خلل شود و فریاد آن دیار پرسش آن فرموده خواهد شد بر حکم فرمان همایون روند تحریراً فی ۱۷ ماه شوال سنه ۱۰۵۸

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۷۴

[سکه صدور و کبیر محمد عادلشاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه محمد قاسم حوالهدار و کارکنان حال و استقبال معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه تسع اربعین و الف درین ولا عزت و شجاعت پناه دولتخواه زاده درگاه فلک بارگاه قاضی حیدر بن قاضی سعید بدرگاه معلی بارگاه التماس نمود که موضع بورامنی معامله مذکور مع کل باب و کل وجوهات و سایر قانونات در وجه انعام بدل نان قضای معامله مذکور بر حکم فرمان سابق بخود روانست و از تهانه معامله مذبور احشام و سواران بدیه فرستاده بعلت زر ابواب دیوانی و پتی سکه همایون و کار عمارت و بعضی بیت مبارکه متبرکه معدن الامن منبع السرور و بعضی و [در] هر باب مزاحمت داده رعایای دیه مذکوررا در تهانه گرفته برده انواع تشویش رسانیده مبلغ یک صد هون ... اسباب گرفته اند و باز تشویش میدهند اهتمام فرمایند هرگاه که موضع مذکور کل باب و کل وجوهات و سایر قانونات بانعام جهته نان قضا بموصی الیه روان باشد باز بعلت ابواب صدره بدیه تشویش داده رعایا در تهانه برده زر و اسباب گرفتن چه مجال باشد اکنون می باید که بمجرد وصول فرمان قضاجریان شاهی ... نقد و بعضی اسباب آنچه از رعایای دیه گرفته اند در

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

حال واپس بدهند و رعایا را رها نمایند من بعد چنین زیادتی نکنند و دیه مذکور داخل ابواب دیوانی و هر دو پتی و بعضی بابهای تمام کل باب و کل وجوهات و سایر قانونات اسمی و رسمی آنچه در دفاتر اعلی ثبوتست و پیشتر احداث شود دنباله نمایند و بهیچ وجه من الوجوه ذره تشویش نرسانند و او ... تهانه نگیرد پیرامون دیه نفرسند و از تهانه دخل نشوند و موصی الیه جهته روان داشتن منصب قضا از جانب خود سیادت ماب سید محمد را فرستاده است از مشارالیه مهمات مرجوعه بحسب قاعده روان می داشته باشند بهمه ابواب عزت دهند درین باب تاکید کلی شناسند و تعلیق نوشته گرفته اصل فرمان باز گذارند تادانند بر حکم فرمان همایون روند تحریراً فی تاریخ پنجم ماه شعبان المعظم سنه ۱۰۵۹

[سر سکه و در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۷۵

هوالخلیل

الملک لله

[سکه مدور و کبیر محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه محمد قاسم حوالهدار و کارکنان معامله صندلاپور آنکه از شهور سنه خمسین و الف در وجه بدل مشاهره باسم جانو ناگوجی جمع رکاب بر وجوه وارکاریان تعلق دیهاي معامله مذکور عوض تتمه ازین جمله بدل وجه سنه المذکور مبلغ پانزده هون دهانیده شده است می باید که مبلغ مذکور ادا نمایند و هر ساله عذر فرمان نکنند تادانند بر حکم فرمان اشرف اقدس همایون اعلی روند تحریراً فی التاریخ بیست و یکم شهر محرم الحرام سنه ستین و الف سنه ۱۰۶۰

[سر سکه و در حاشیه سر شرح بدین مضمون] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی - المقرر سیادت و نقابت

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

دستگاه سید اشرف حوالدار حال بدین موجب عمل نمایند۔
صحیح صحیح صحیح صحیح صحیح صحیح

۷۶

الملک للہ

[سکہ مدور و کبیر محمد عادل شاہ]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب سیادت و نقابت دستگاه سید اشرف حوالہ‌دار و کارکنان معاملہ سندلاپور آنکہ از شهور سنہ خمسین و الف چون از محل محاسبہ باقی تعلق شبنویس و چتینویس و نویسندگان کارخانها و فارسی‌نویسان و هرکاریان و بهرونا وریسایان (؟) و خوطان و نایکواریان و سرگروهان و لشکریان و بعضی مردمانان و نفران و عهده‌داران و نویسنده قصبہ و بلتیان [پتیلان ؟] و رعایان دیها از وجوه تحفہ و قبولات و پیشکشی و خدمتی و تنخواه خزانہ عامره و راتب خاصہ شریفہ و قرض غلہ انبارخانہ و موپ استعداد و باقی خریدی و مبادلہ پوتہ و فاضل باقی عوض کم سحر و بعضی بابهای تعلق ولایت و دیهای مایحتاج تهانہ و رکاب قربدار و غیرقربدار و زر ابواب دیوانی و پیشکشی و خدمتی و عوض صادلوار و بعضی بابهای با زر مبلغی رجوع رسیدگی و سال بسال وصول شده نمی‌آید لهذا حکم جهان مطاع عالم‌مطیع نافذ گشتہ کہ باقی بابهای مصدره تعلق مردمانان ولایت تاغایت سنہ تسع اربعین و الف کہ باقی می کشید اگر مردمان زنده باشند و یا اولاد آنها باشند یک سالہ و یا دو سالہ و یا سہ سالہ و یا چهار سالہ و یا پنج سالہ میسر حال دیده شست کرده بوصول رسانیده نقد بدرگاه معلی برسانند و غلہ و عین‌جنس در محل انبارخانہ موپ استعداد و ذخیره نمایند و تعلق نفران کیال (لی ؟) ضابطہ کہ مسلم وصول شدنی نباشد تحقیق نموده بدرگاه والاجاه مرسول دارد تفرقہ ... حرکت نماید بتاکید تمام و ضرب شلاق رسانند عذر و احمال جایز ندارند و باقی تذکره تاغایت سال گذشتہ بسکہ حوالہ‌دار و کارکنان تفصیلوار نوشتہ

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بفرستند و کاغذهای محاسبی سندی بموجب فرمان سابق تاغایت سنه تسع مذکور مفصلاً مع یاریده قدیم بزودی بمحل محاسبه بفرستند درین باب تاکید بلیغ دانسته حسب الامر اشرف عمل نمایند تحریراً فی تاریخ تاسع عشر شهر جمادی الاول سنه ۱۰۶۰

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۷۷

باسم الله الرحمان الرحیم

الملک لله

[سکه صدور و کبیر محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه دولتخواه‌زاده درگاه عرش‌اشتباه میرزا یوسف‌خان مجلسی نامزد بحوالداری و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه احدی خمسین و الف چون موضع کلبهیر که سمت مارتی معامله مذکور مع کل باب در وجه مقاصا رنگنگونده بن تمنگونده آور افراد محل عمارت حضور بر حکم فرمان سابق روانست درین ولا بدرگاه معلی روشن گردید که از تهانه عذر و اشکال نموده دیه مذکور هنوز دنباله نکرده اند هرگاه که دیه مذکور مع کل باب در وجه مقاصا آورافراد مذکور بر حکم فرمان علیه روان باشد از تهانه دنباله نکردن چه اندازه دارد اکنون می باید که در رسیدن فرمان سعادت‌نشان از تهانه واقف کلی شده دیه در حال دنباله نمایند دیگر واضع گردید که گاوگورو پتیل دیه مذکور در تهانه برده اند ازین واسطه پتیل دیه مذبور از دیه بدر افتاده دیه خراب می نماید اکنون از تهانه سعی و کوشش گشته پتیل دیه مذکوررا قول و دلداری داده گاوگورو در حال بدهند درین باب تاکید بلیغ دانسته حسب الحکم اشرف اقدس بعمل آورند تحریراً فی تاریخ ۴ شهر جمادی الاول سنه ۱۰۶۱

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh
[سر سکہ و در حاشیہ] پروانگی حضور خورشید ظہور اشرف اقدس ہمایون اعلی

۷۸

باسم الله الرحمان الرحیم

الملک لله

[سکہ صدور و کبیر محمد عادل شاہ]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاہ دولتخواہ زادہ درگاہ عرش اشتباہ میرزا یوسف خان مجلسی حضور نامزد بحوالداری و کارکنان معاملہ سندلاپور آنکہ از شہور سنہ احدی خمسین و الف درین ولا ہوش طبع اشرف اقدس بر لوہای جنگی مایل شدہ است لہذا حکم جہان مطاع آفتاب ارتفاع نافذ گشتہ در معاملہ مذکور لوہای خوب و جنگی پیدا شوند یا مردم ہوشنایک پرورش می نمودہ باشند بہم رسانیدہ بمجرد وصول فرمان شاہی بحضور پرنور مرسول دارند و جہت نمایش لوہای بسیار ارسال نمودن احشامی (؟) ندارد و بلکہ ہر قدر لوہای کہ بہم رسد بسرعت تمام روانہ حضور اشرف نمایند تا دولتخواہی جنگ آور و اعلی آنہا بظہور رسد درین باب تاکید بلیغ دانستہ حسب الحکم اشرف عمل بفعل آورند تا دانند بر حکم فرمان اشرف روند تحریراً فی تاریخ ۱۰ ماہ رمضان المبارک سنہ ۱۰۶۱

[در حاشیہ] پروانگی حضور پرنور اشرف اقدس ہمایون اعلی

۷۹

باسم الله الرحمان الرحیم

الملک لله

[سکہ صدور و کبیر محمد عادل شاہ]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاہ دولتخواہ زادہ درگاہ میرزا یوسف خان حوالدار و کارکنان

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه احدی خمسین و الف
درین ولا حکم جهان‌مطاع عالم‌مطیع نافذ گشته که برای سواری
مبارک ضروری گاوان درکار است می باید که بمجرد وصول فرمان
قضاجریان شاهی فرمایش گاوان بیست و پنج سر از معامله مذکور
بزودی زود بمحل عمارت حضور بفرستند درین باب ساعتی درنگ
و اهمال جایز ندارند تاکید بلیغ دانسته حسب‌الامر اشرف
بعمل آورند تادانند تحریراً فی ۸ شهر شوال سنه ۱۰۶۱

[درحاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس
همایون اعلی

۸۰

باسم الله الرحمان الرحیم

الملک لله

[سکه مدور و کبیر محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه
دولتخواه‌زاده درگاه عرش‌اشتباه میرزا یوسف‌خان مجلسی
حضور نامزد بحوالداری و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از
شهور سنه اثنی خمسین و الف درین ولا حکم جهان‌مطاع عالم‌مطیع
نافذ گشته که دو نورس گاومیش ماهوری خوب جوان شیردار که
لایق سرکار اشرف باشند منجمله استعداد و زر ابواب دیوانی و
پتی سکه همایون و کارعمارت و بعضی بیت مبارکه متبرکه معدن‌الامن
منبع‌السرور معامله مذکور بصرفه تمام خرید نموده بمحل تهتی عامره
بفرستند درین باب درنگ و اهمال نورزند و اگر در فرستادن
گاومیشهای مذبور ساعتی تاخیر و تعلل نمایند نتیجه آن مستحسن
نخواهد شد درین باب تاکید کلی دانسته حسب‌الامر اشرف بعمل
درآورند تحریراً فی ۹ شهر ربیع‌الاول سنه ۱۰۶۲

[درحاشیه] پروانگی حضور پرنور اشرف اقدس همایون اعلی

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۸۱

باسم الله الرحمان الرحیم

الملک لله

[سکه مدور و کبیر محمد عادل‌شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه محمدخان حوالدار و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه ثلاث خمسین و الف درین ولا حکم جهان‌مطاع عالم‌مطیع نافذ گشته که بر وجوه زر ابواب دیوانی تعلق معامله مذکور خارج تنخواه راتب خاصه شریفه آهوها و غوجها و لوهای جنگی جوان و دلاور و گاومیش‌های ماهوری خوب و شیردار که لایق سرکار باشند جابجا از روی تفحص خرید نموده بسرعت تمام و استعجال مالاکلام بدرگاه فلک بارگاه مرسول دارند درین باب تاکید بلیغ و قدغن عظیم لازم دانسته حسب‌الحکم اشرف بعمل در آورند

تحریراً فی ۱۹ ماه ذیحجه سنه ۱۰۶۲

[در حاشیه] پروانگی حضور پرنور اشرف اقدس همایون اعلی

۸۲

باسم الله الرحمان الرحیم

الملک لله

[سکه مدور و کبیر محمد عادل‌شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه محمدخان حوالدار و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه ثلاث خمسین و الف چون زر نفع وارکاریان ساولسی و پرولسی تعلق قصبه و پیتهای و دیهای محلات بسالی مدت دوازده ماه آنچه به وارکاریان نفع ابرای بیاید آنرا یک ماه گرفته به تنخواه راتب خاصه شریفه دهانیده سابقا فرمان اشرف بمحلات ممالک محروسه صادر است اکنون زر نفع وارکاریان تعلق قصبه و سمت ماردی و سمت مندروپ و دیهای استقامت وزرا و تهانه معامله

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

مذکور پنجاه هن به تنخواه راتب مذکور مقرر فرموده دهانیده
شده است می باید که عذر قرب دار و غیرقرب دار ننموده
نوعی سازند که این عمل بلا قصور و فتور روان و جاری گردد
از تهانه کمایش نموده رسد بمحل راتب بفرستند و از بازر صدره
آنچه زیاده حاصل شود آن نیز بمحل مذکور مرسول دارند و
تنخواه مایحتاج تهانه و مردم رکاب تعلق وارکاریان آنچه باشد
آن تمام دور فرموده ایم دور شناسند و بمایحتاج تهانه عوض
وارکاریان بر وجوه غیرمحصول و پیداگری و صادیک و شرنی
دهانیده شده مودی سازند درین باب تاکید بلیغ دانسته
حسب الحکم اشرف بعمل در آورند تحریراً فی بیست چهارم ماه
صفرالمظفر سنه ۱۰۶۳

[سر سکه و در حاشیه] پروانگی حضور پرنور اشرف اقدس
همایون اعلی

۸۳

باسم الله الرحمان الرحیم

الملک لله

[سکه مدور و کبیر محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت
دستگاه محمدخان بن پیرمحمد ضابطخان حوالدار و کارکنان معامله
سندلاپور آنکه از شهور سنه ثلاث خمسین و الف چون بیست پنج
سر گاوان محل عمارت حضور برای نگاه و چرانیدن بمعامله
مذکور فرستاده شده است می باید که در هر دیهات معامله
مذکور آب و علف آباد باشد در آنجا نگاه داشته چنان نمایند که
گاوان مذکور فربه و چاق باشند و وقتیکه از محل عمارت مذکور
گاوان مذبور طلب نمایند در حال بفرستند و در باره نگاه گاوان
مذبور تکاهل و تکاسل نه ورزند درین باب تاکید عظیم پنداشته
حسب الفرموده اشرف اقدس بعمل آورند تا دانند تحریراً فی رابع
شهر جمادی الاول سنه ۱۰۶۳

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس
همایون اعلی

۸۴

باسم الله الرحمان الرحیم

الملک لله

[سکه مدور و کبیر محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه
محمد خان حوالدار و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه
اربع خمسین و الف چون بابهای محل شور و اتک نمک موله و
شور نمک موله تعلق محلات ممالک محروسه از قرب دار و غیر
قرب دار و استقامت وزرا و تنخواه رکاب و تهانه و از مرکسان دور
ساخته برای تنخواه کسوت خاص مقرر نموده حاصل آن از کولکونتی
و کارک و زکوه و برار و تهل مور و تهل بهرت و نیکالو و پیسارو و
آبهامارگ و وتلدام و بیسک و آورکوره و ندی توکره و آنبلی
بتکیان و دانگیان و تلواریان و میت کاریان و برکے خوطان و ماهنا
مال و ویسوه تهان داری و دیسائی و دیس کلکونی و نارکونده
و سیتی و مهاجن و کلکرنی و اوازمه لوازم داران و پٹی جنگل و
جمیع باب ها و سایر قانونات و کل باب نسبت محل شور فرموده
جهت کمایش آن متعلقان محل شوررا فرستاده شده است می
باید که بوصول فرمان قضاجریان شاهی باب های مذکور دنباله
متعلقان محل شور مذکور نمایند و برای ضربیه شور ملکی جائے
خوب بدهند و بجهت استعداد معامله مذکور هر قدر شور درکار
شود از ضربیه محل مذکور می خریده باشند و کسی که خارج
ضربیه شور دیوانی بدزدی شور خرید و فروخت نماید و گونی های
پر از شور از ولایت معامله مذکور بولایت دیگر ببرد گاوهای
آنها مع گونی های شور غیر محصول نموده حواله متعلقان
محل مذکور نمایند و متعلقان محل مذبور شور در
ولایت معامله مذکور و از هر جا خرید نموده برای سوداگری

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

دیوانی بہ بنادر و بعضے جا بردہ فروختہ ازان جا امتعہ بہر
جنسی خواہند آورد مانع و مزاحم نشوند و بعلت باب ہای
صدرہ آزار نرسانند و ہر کہ باین معنی حرکت و فتوی نماید چنان
تادیب و تنبیہ کنند کہ موجب عبرت دیگران گردد و در باب کمایش
بابہای صدرہ متعلقان محل شور بہر آنچہ بگویند و بنویسند واقف
شدہ و پیادگان تہانہ ہمراہ آنہا دادہ بدان موجب سرانجام
می نمودہ باشند و نوعی نمایند کہ عمل کمایش شور بلا عذر و
بےقصور جاری شدہ دولت خواہی درگاہ بظہور آید و اگر باین
معنی خلل و تاخیر ورزند نتیجہ آن مستحسن نخواہد شد درین
باب تاکید کلی شناختہ حسب الحکم اشرف بعمل آورند تادانند
تحریراً فی ۱۹ ماہ محرم سنہ ۱۰۶۴

[در حاشیہ دو شرح بدین مضمون] پروانگی حضور پرنور
اشرف اقدس ہمایون اعلی - باعلام سیادت و نقابت دستگاہ
مزاجدان کارآگاہ سید نوراللہ سر خیل ممالک

۸۵

باسم اللہ الرحمان الرحیم

الملک للہ

[سکہ مدور و کبیر محمد عادل شاہ]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاہ
عمدۃ الاماجد و الاعیان حسن رومی خان محلدار حضور نامزد
بحوالداری و کارکنان معاملہ سندلاپور آنکہ از شہور سنہ اربع
خمسین و الف درین ولا بدرگاہ معلی روشن گردید کہ ہون ہای
محمدشاہی کہ بنام نامی اشرف اقدس ہمایون مسکوک شدہ
است در قصبہ و پیتہا و دیہای معاملہ مذکور صرافان و بقالان و
رعایا و بعضے در دست نگرفتہ خوردہ نمی دہند و بخرید و فروخت
رایج نمی سازند ہرگاہ کہ بر ہون ہای مذکور بنام گرامی ہمایون
ما سکہ زدہ باشد آنرا رایج نکردن چہ حد و اندازہ است اکنون

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

حکم جهان مطاع آفتاب ارتفاع نافذ گشته که هون های محمد شاهی
که چهل و سه عیار باشد و عیاررا بزبان دکن کهس میگویند آن را
هر که ناسره بگوید یا چیزی ناقص کرده بگیرد یا در دادن خورده
درنگ نماید اورا تنبیه نموده خانه و املاک و اسباب او
دیوانی ساخته نوعی نمایند که عبرت دیگران گردد اگر درین معنی
درنگ واقع شود یا ذرا بخلاف حکم اشرف بعمل آید یقین دانند
که آنهارا نتیجه مستحسن نخواهد شد و اگر در هون های مذکور
هر هونی که چهل و سه عیار نباشد آنرا بتنکسال حضور
مرسول دارند که گداخته و سره نموده خواهد شد درین باب
تاکید کلی شناخته حسب الحکم اشرف عمل نمایند و اگر درین باب
سستی و تکاسل ورزند بغضب پادشاهی که نمونه قهر الهیست
گرفتار خواهند شد تا دانند تحریراً فی ۲۲ ماه رجب سنه ۱۰۶۴

[در حاشیه دو شرح بدین مضمون] پروانگی حضور پرنور
شرف اقدس همایون اعلی - باعلام سیادت و نقابت دستگاه
مزاج دان کارآگاه سید نوراللہ سرخیل ممالک

۸۶

باسم الله الرحمان الرحیم

الملک لله

[سکه مدور و کبیر محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه
عمدة الاماجد و الاعیان حسن رومی خان محلدار حضور نامزد
بحوالداری و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه ست
خمسین الف از راه مراحم پادشاهانه و فرط عواطف خسروانه
موضع بورامدی معامله مذکور بابت میان تاج محمد در وجه
استقامت سیادت و نقابت پناه نجابت و هدایت انتباه سلاله
دولتخواهان نصرت کیش نقاوه هواخواهان خیر اندیش دولت-
خواه زاده درگاه فلک بارگاه خجسته پسر شاه محمد جعفر مع کل باب
خارج تنباکو و تیپ برگ زکوه عاطفت فرموده دهانیده شده است

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

می باید کہ موضع مذکور دنبالہ نمایند و در قبض و تصرف مشارالیہ باز گذارند تا دانند بر حکم فرمان ہمایون روند تحریراً فی التاریخ بیست دوم ماہ رمضان سنہ ۱۰۶۶

[در حاشیہ] پروانگی حضور خورشید ظہور اشرف اقدس ہمایون اعلی

۸۷

باسم اللہ الرحمان الرحیم

الملک للہ

[سکہ علی عادل شاہ ثانی]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاہ عمدۃ الاماجد و الاعیان محمد رومی خان محلدار حضور نامزد بحوالداری و کارکنان معاملہ سندلاپور آنکہ از شہور سنہ ثمان خمسین و الف از راہ مراحم پادشاہانہ و فرط عواطف خسروانہ سی و دو دیہ سمت ایرواری معاملہ مذکور بابت ملک ریحان در وجہ استقامت عزت و رفعت دستگاہ شجاعت و شہامت انتباہ عمدۃ الاعیان پیرخان مع کلباب خارج تنباکو و تیپ برگ زکوۃ عاطفت فرمودہ دہانیدہ شدہ است می باید کہ دیہای مذکور دنبالہ نمایند و در قبض و تصرف خان موصی اللہ باز گذارند تادانند بر حکم فرمان اشرف روند تحریراً فی چہارم شہر ربیع الثانی سنہ ۱۰۶۸

[در حاشیہ] پروانگی حضور خورشید ظہور اشرف اقدس ہمایون اعلی

۸۸

باسم اللہ الرحمان الرحیم

الملک للہ

[سکہ علی عادل شاہ ثانی]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاہ عمدۃ الاماجد و الاعیان محمد رومی خان محلدار حضور نامزد

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بحوالہ داری و کارکنان معاملہ سندلاپور آنکہ از شہور سنہ ثمان خمسین و الف از راه مراحم پادشاہانہ و فرط عواطف خسروانہ سی و شش دیہای سمت مندروپ معاملہ مذکور بابت عبدالعلی در وجہ استقامت عزت و رفعت دستگاه حشمت و ابہت انتباه انیس مجلس جم جاہی محرم اسرار پادشاہی خان عظیم - الشان بلند قدر والامکان اعتبارخان مع کلباب خارج تنباکو و تیپ برگ زکوه مبادلہ معاملہ کربچور و زیاده عاطفت فرموده دهانیده شده است می باید کہ دیہای سمت مذکور دنبالہ نمایند و در قبض و تصرف مشارالیہ باز گذارند تادانند تحریراً فی تاریخ ۲۹ شہر جمادی الثانی سنہ ۱۰۶۸

[در حاشیہ] پروانگی حضور خورشید ظہور اشرف اقدس همایون اعلی

۸۹

باسم الله الرحمان الرحیم

الملک لله

[سکہ علی عادل شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب رفعت و شوکت دستگاه حشمت و ابہت انتباه طرازنده رایات جاه و جلال فرازندهٔ آیات عظمت و اقبال نقاوهٔ مقربان درگاه خاقانی خلاصہ معتبران بارگاه سلطانی محرم اسرار پادشاہی واقف رموز ظل الہی معتمد السلطنہ العلیہ مقرب الخلافہ البہیہ سرآمد پردلان شجاعت کیش یگانہء مبارزان شہامت اندیش مروجہ آثار جلالت و ارجمندی مطرح اطوار صلابت و سوبلندی گوہر افزای تیغ بسالت زنگ زدای آئینہ جلادت چابک خرامی مصافہ شیرمردی و شیری شہسوار عرصہ دلاوری و دلیری زبده مزاج دانان خاص عمدهٔ ہواخواہان با اخلاص قدوه خوانین زمین و زمان اسوهٔ اکابر عہد و آوان مشمول الطاف شاہانہ مخصوص اعطاف خسروانہ خان اعظم الشان جوان بخت سعادت توامان شہنوازخان سر سرنوبت و سر حوالہ دار

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

و عزت و رفعت دستگاه عمدة الاماجد و الاعیان محمد رومی خان محلدار حضور نامزد بحوالہ داری و کارکنان معاملہ سندلاپور آنکہ از شهور سنہ تسع خمسین و الف موضع آور معاملہ مذکور مقاصای تنخواه کارخانهای بدل نگاه و معموری حوالہ سیادت و نقابت پناه نجابت و هدایت انتباه شجاعت و شهامت دستگاه منجلہ شاه مع کل باب خارج تنباکو و تیپ برگ زکوه فرموده شده است می باید کہ موضع مزکور دنبالہ نمایند و در قبض و تصرف متعلقان شاه موصی الیہ واگذارند و شاه مشارالیہ در باره نگاه و ماموری آنچہ بنویسند بدان موجب عمل می نموده باشند تا دانند بر حکم فرمان اشرف اقدس همایون اعلی روند تحریراً فی التاریخ دوم شهر ذوالحجہ سنہ ۱۰۶۹

[در حاشیہ] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۹۰

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکہ علی عادل شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه عمدة الاماجد و الاعیان محمد رومی خان محلدار حضور نامزد بحوالداری و کارکنان معاملہ سندلاپور آنکہ از شهور سنہ ستین و الف از راه مراحم پادشاهانہ و فرط عواطف خسروانہ موضع ولسنگ معاملہ مذکور بابت بهادر فرهادخان در وجہ استقامت عزت و رفعت دستگاه شجاعت و شهامت انتباه ذی شان بلندمکان رضوی خان مع کل باب خارج تنباکو و تیپ برگ زکوه عاطفت فرموده شده است می باید کہ موضع مذکور دنبالہ نمایند و در قبض و

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

تصرف موصی الیه باز گذارند تا دانند بر حکم فرمان اشرف روند تحریراً فی ۸ شهر جمادی الاول سنه ۱۰۷۰

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۹۱

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکه علی عادل شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه افضل خان حواله دار و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه ستین و الف درین ولا حاجب عزت و رفعت دستگاه شجاعت و شهامت انتباه منظور نظر کیمیااثر سیدی جوهر بدرگاه آسمان جاه عرض نمود که سمت اهیرواری معامله مذکور باستقامت سدی معزالیه مع کل باب بر حکم فرمان شاهی مرحمت است اما متعلقان سیدی علی سیدی صبح خلل پیش آورده سمت مذکور بر سدی موصی الیه دنباله شدن نمی دهند گاهی که سمت مذکور باستقامت سدی مشارالیه روان باشد چه قدرت و یارای مردم سیدی علی سیدی صبح باشد که خلل کرده دنباله شدن نمی دهند اکنون می باید که بمجرد وصول فرمان عدالت نشان شاهی مردم سیدی علی سیدی صبح را تاکید شدید نموده و از سمت مذکور بدر کرده دنباله متعلقان سیدی معزالیه گردانند و من بعد این معنی فریاد رسیدن نگذارند و از سمت مذکور آنچه برداشت کرده باشند ذره بذره از آنها آراینده بمتعلقان سیدی مشارالیه بدهند درین باب تاکید عظیم لازم پنداشته از فرموده جهان مطاع عالم مطیع در نگذرند تا دانند بر حکم فرمان اشرف روند تحریراً فی التاریخ رابع شهر شوال سنه ۱۰۷۰

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۹۲

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکہ علی عادل شاہ ثانی]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاہ افضل خان حوالہدار و کارکنان معاملہ سندلاپور آنکہ از شہور سنہ ستین و الف چون از حضور پرنور برای نوشتن بخیر بمعاملہ مذکور بناجی تیماجی محل امور ملکی بر حکم فرمان سابقا نامزد است درین وقت بدرگاہ معلی روشن گردید کہ شیشو ناراین حاجب حوالہ محل مذکور بنام خود فرمان حاصل نمودہ بمعاملہ مذکور آوردہ است اکنون حکم اشرف نافذ گشتہ کہ برای نوشتن بخیر بمعاملہ مذکور بموجب فرمان سابقا از شیشو ناراین دور نمودہ بہ بناجی تیماجی حاجب مذکور مقرر و مستقیم فرمودہ شدہ است باید کہ بناجی تیماجی مذکور مقرر دانستہ بمعرفت او بخیر و احوالات معاملہ مذکور پی در پی می فرستادہ باشند و شیشو نارایں را در معاملہ مذکور دخل شدن ندہند اورا قید کردہ حضور بفرستند و تنخواہ و حوالگیر و خانہ بر نسبت ماضی دنبالہ بناجی تیماجی مذکور ہنوز نکردہ اند چہ معنی دارد اکنون بر حکم فرمان سابقا تنخواہ و حوالگیر و خانہ در حال دنبالہ نمایند درین باب تاکید کلی دانستہ باز فریاد آمدن نگذارند تادانند بر حکم فرمان اشرف روند تحریراً فی پانجدہم شہر شوال سنہ ۱۰۷۰

[در حاشیہ دو شرح بدین مضمون] پروانگی حضور اشرف اقدس ہمایون اعلی - باعلام رکن السلطنہ العلیہ العالیہ سلالہ سادات موتمن شاہ ابوالحسن

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

۹۳

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکہ صدور علی عادل شاہ ثانی]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاہ عمدۃ الاماجد و الاعیان محمد رومی خان محلدار حضور نامزد بحوالہداری و کارکنان معاملہ سندلاپور آنکہ از شہور سنہ اثنی ستین و الف درین ولا بھیماجی ویتھل یاریدہ دفتر مجموع ممالک محل نویسی معاملہ مذکور بدرگاہ معلی التماس نمود کہ زمین تعلق باری و بابہای تعلق قصبہ معاملہ مذکور در وجہ خود برحکم فرمان سابق ہر سالہ روان است اما از تہانہ در آدای وجہ خود عذر فرمایش محل عمارت حضور و بستن کوت معاملہ مذکور و بعضے نمودہ اشکال کردہ اند نظر عنایت فرمودہ اہتمام شود بنابران بخاطر مبارک اعلی آوردہ زمین باری و بابہای تعلق قصبہ معاملہ مذکور تحت مایحتاج معاملہ مذکور ساختہ در وجہ محل نویس مشارالیہ مقرر و مستقیم فرمودہ شدہ است باید کہ حسب المسطور مقرر دانستہ زمین و باری مذکور داخل محصول و نقدیات و جمیع لوازمات و بیت بیگار و فرمایش و زر ابواب دیوانی و کل باب و کل قانونات دنبالہ نمایند و بابہای آدا می نمودہ باشند در آدای وجہ محل نویس مشارالیہ عذر فرمایشہا و بعضے ہیچ نکردہ چنانچہ وجہ حوالداری و مجموعداری آدا می شود بدانموجب آدا ...... وجہ محل نویس مشارالیہ مدام دو پیادہ تہانہ حوالہ نمایند تادانند برحکم فرمان اشرف اقدس روند تحریراً فی ۱۹ شہر ربیع الاول سنہ ۱۰۷۲

[سر سکہ و در حاشیہ] پروانگی حضور خورشید ظہور اشرف اقدس ہمایون اعلی

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۹۴

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکه مدور علی عادل شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه میران عبدالقادر حوالهدار و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه اثنی ستین و الف چون دو چاور زمین در سواد موضع مذهوره معامله مذکور در وجه بدل مشاهره نرهری دیوراو و یماجی رنگو دبیران و اودهوت ناگوجی یاریده دفتر مجموع ممالک و ناگوجی کرماجی حاجب حواله محل امور ملکی جمع رکاب برحکم فرامین سابق روانست درین ولا بدرگاه معلی روشن گردید که هر دو چاور مذکور هنوز دنباله مشارالیهما نکرده اند چه معنی دارد اکنون می باید که بوصول فرمان شاهی هر دو چاور مذکور بموجب فرامین سابق دنباله مشارالیهما نمایند ساعتی تاخیر و درنگ نورزند درین معنی کسی که عذر و حرکت کند اورا حضور پرنور بفرستند درین باب تاکید بلیغ بلیغ دانسته باز فریاد آمدن نگذارند تا دانند بر حکم فرمان اشرف روند تحریراً فی ۵ شهر شعبان سنه ۱۰۷۲

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۹۵

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکه مدور علی عادل شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه شجاعت و شهامت انتباه شوکت و حشمت پناه معتبر بارگاه خاقانی معتمد درگاه سلطانی شایسته عواطف پادشاهی منظور الطاف ظل الهی خان عالی شان سعادت نشان رفیع القدر و المکان عزیزخان

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

سر سرنوبت و سرحوالدار و عزت و رفعت دستگاه میران عبدالقادر حوالدار و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه اثنی ستین و الف چون موضع توگریهلی سمت اپرواری معامله مذکور مع کل باب بمقاصای ده کس طاسیان جمع رکاب بر حکم فرمان اشرف سابقا روانست درین ولا بدرگاه جهان‌پناه روشن گردید که از تهانه مردمان بدیه مذکور فرستاده تشویش و آزار رسانیده مبلغ پنج هون برداشته برده اند هرگاه که دیه مذکور مع کل باب بر طاسیان جمع رکاب بر حکم فرمان سابق روان باشد از تهانه بدیه مذکور تشویش داده پنج هون برداشته بردن چه معنی دارد اکنون می باید که بوصول فرمان قضاجریان شاهی زر برداشت صدره در حال بلکه در ساعت واپس بدهند پیشتر چنین عمل غیرحجت نکرده بحال دیه مذکور ذره مزاحمت نرسانیده درین باب حوالدار و کارکنان تاکید کلی دانسته باز فریاد آمدن نگذارند تادانند برحکم فرمان اشرف اقدس همایون اعلی روند تحریراً فی التاریخ المذکور هفتم شهر محرم الحرام سنه ۱۰۷۳

[سر سکه و در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۹۶

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکه مدور علی عادل شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه شجاعت و شهامت انتباه شوکت و حشمت پناه معتبر بارگاه خاقانی معتمد درگاه سلطانی شایسته عواطف پادشاهی منظور اعطاف ظل الهی خان عالیشان سعادت‌نشان رفیع القدر والمکان عزیزخان سر سرنوبت سرحوالدار و عزت و رفعت دستگاه میران عبدالقادر محمدخان حوالدار و کارکنان و سرگروهان و نایکواریان و دیسایان و جمهور سکنه معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه ثلاث

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

ستین و الف درین ولا حوالداری معامله مذکور بعنایت‌خان نصب شده بود قرار نیافته اکنون از راه مراحم پادشاهانه و فرط عواطف خسروانه حوالداری معامله مذکور بمیران عبدالقادر مشارالیه مقرر فرموده جهته مزید سرافرازی برای حوالدار مشارالیه خلعت فاخره فرستاده شده است می باید که حوالدار مشارالیه باخذ و لبس آن ممتاز و سرافراز گشته حوالداری بخود مقرر دانسته بخاطرجمع در استحکامی و مضبوطی قلعه و معموری و آبادانی ولایت سرگرم و ثابت قدم باشد و کارکنان و سرگروهان و نایک‌واریان و دیسایان و جمهور سکنه معامله مذکور در ضبط و ربط حوالدار مومی الیه بوده باشند و مشاهره و تنخواه حوالداری چنانچه روانست بدان موجب روان دارند و ضمانیت قدیم مقرر شناسند تادانند برحکم فرمان اشرف روند تحریراً فی ۱۵ ماه رجب سنه ۱۰۷۳

[سه سکه و در حاشیه دو شرح بدین مضمون] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی - باعلام سیادت و نقابت دستگاه مزاج‌دان کارآگاه سید نورالله سرخیل ممالک

۹۷

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکه مدور علی عادل‌شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه شجاعت و شهامت انتباه شوکت و حشمت‌پناه معتبر بارگاه خاقانی معتمد درگاه سلطانی شایسته عواطف پادشاهی منظور اعطاف ظل الهی خان عالی شان رفیع‌القدر والمکان عزیزخان سر سرنوبت سرحوالدار و عزت و رفعت دستگاه میران عبدالقادر حوالدار و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه اربع ستین و الف درین ایام سعادت اثر که اعلام ظفرپیکر سلطانی در میدان اننتپور

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

نصب شده و آن سرزمین مخیم سرادقات جاه و جلال گردیده تسخیر ملک ملنار و قلع و قمع بهدرپ ملعون افواج قاهره پیشتر تعین فرموده شده بسعی مجاهدان نصرت اندیش حصار بدرور که وطن گاه ملعون مذکور بود مفتوح شد و بعض روسای دولت در آمد و جماعه کفار در دشت ادبار فرار نمودند و اکثری از آن جماعت مقتول شدند و سر آن کفره فجره گریخته رفت باید که بوصول این فرده غیبی سجدات شکری آورده دهن دولتخواهان را از شکر شیرین کنند و پشت بداندیشانرا از آغاز توپها بشکنند تا دانند تحریراً فی تاریخ دهم شهر ربیع الثانی سنه ۱۰۷۴

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۹۸

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکه صدور علی عادلشاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عزت و رفعت دستگاه سعادت و معالی جاه دولتخواهزاده درگاه سلیمان بارگاه شجاعت و شهامت نشان فتحخان سر سرنوبت و سرحوالهدار و عزت و رفعت دستگاه میران عبدالقادر حوالهدار و کارکنان معامله سندلاپور آنکه از شهور سنه اربع ستین و الف از راه مراحم پادشاهانه و فرط عواطف خسروانه موضع بورامنی معامله مذکور بابت عزیزخان مرحوم در وجه استقامت عزت و رفعت دستگاه شجاعت و شهامت پناه دولتخواهزاده درگاه والاجاه آراسته باطن و ظاهر عبدالقادر مع کل باب خارج تنباکو و تیپ برگ زکوه و انعامات عاطفت فرموده دهانیده شده است می باید که موضع مذکور دنباله نمایند و در قبض و تصرف مشارالیه باز گذارند تا

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

دانند بر حکم فرمان اشرف روند تحریراً فی تاریخ چهاردهم
ماه ذوالحجه سنه ۱۰۷۴

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس
همایون اعلی

۹۹

[سکه ناد علیا]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب دیسائیان ... از راه
مراحم پادشاهانه [و] فرط و عواطف خسروانه دیهای پرگنه مذکور
...... غازی در وجه استقامت شجاعت و شهامت دستگاه معتمد
درگاه ... و الطاف بیکران خان عالی‌شان سعادت‌نشان احمدخان
سر سرنوبت ...... دهانیده شده است می باید که دیهائی
پرگنه مذکور مع کل باب دنباله نمایند ......

[در حاشیه] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی
باعلام کمترین فدویان ریحان

۱۰۰

[برنگ زرین] هوالخلیل

[برنگ زرین] الملک لله

[سکه ناد علیا]

فرمان همایون شرف صدور یافت آنکه نجابت‌دستگاه
زبدة‌الاشباه گرسدا بعنایات بیغایات ...... بلانهایات مستظهر و
امیدوار بوده بداند که درین ایام میمنت انجام بمسامع عز و
اجلال رسید که ...... اراده دولت‌خواهی این درگاه آسمان‌جاه
دارد این معنی بغایت مستحسن طبع اشرف گردیده باصدار این
فرمان ...... مورد سربلند فرموده [ا]یم می‌باید که خاطر خودرا
از همه جهت جمع داشته با هر قدر حشم که ...... خودرا ...... بدرگاه
والا رساند که فراخور حالت و جمعیت و استعداد سرافراز و

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

سربلند خواهیم فرمود در آمدن ...... بدرگاه والا مسارعت تمام تمام لازم دانسته درنگ و اهمال جائز ندارند تادانند ......

[در حاشیه] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی

۱۰۱

[نقل]

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عاملان و کارگیران پرگنه الله آنکه از شهور سنه سبع عشر و الف درین ولا گرسدا دیسای پرگنه مذکور بدرگاه معلی التماس نمود که دیسایکی پرگنه مذکور و پٹلکی و پٹن سیٹی قصبه پرگنه مذکور میراث خود است درین وقت حرام خور میراث قدیم خودرا بر چنملا نام داده بود نظر عنایت شامل حال خود فرموده بدستور قدیم مقرر نموده شود بنابران از راه مراحم بادشاهانه و فرط عواطف خسروانه دیسایکی پرگنه مذکور و پٹیلکی و پٹن سیٹی قصبه پرگنه مذکور از چنملا دور نمود[ه] بدستور قدیم بر گرسدا مشارالیه مقرر و مستقیم فرمود[ه] شده است می باید که دیسایگری پرگنه مذکور و پٹیلکی و پٹن سیٹی قصبه پرگنه مذکور بر گرسدا مقرر دانسته حسب قاعده روان دارند و حق لوازمه و پٹی پچهوری و تعینات سواله و بسوا و پسکی و پلکی آن بر خود فرموده و بعضی چنانچه سابقا روان است بهمان دستور جاری سازند و دنباله نمایند بعد او باولاد و احفاد او روان دارند تعلیق نوشته گرفته اصل فرمان باز دهند تادانند بر حکم فرمان همایون اشرف اقدس ارفع اعلی روند تحریراً فی التاریخ هشتم ماه ذی القاعده سنه ۱۰۲۶

[در حاشیه] پروانگی حضور اشرف اقدس ارفع همایون اعلی

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۱۰۲

نقل فرمان از قرار بتاریخ ۱۷ شهر رمضان سنه ۱۰۳۴ آنکه فرمان همایون شرف صدور یافت آنکه مقدم الامثال و الاقران زبدة الاشباه و الاعیان گرسدا بعنایات بادشاهانه و نوازش و التفات خسروانه مستوثق و امیدوار بوده بداند که چون مشقت و جانبازی و تردد و مردانگی و سنچنی سوار و احشام که آن مقدم الامثال نموده و مصلحت بتقدیم رسانیده و می رساند در وقت خوب کماهوحقه بدرگاه عرش اشتباه روشن شده و این معنی موجب سرفرازی و امتیاز آن زبدة الاشباه گردیده دریای عطوفت متموج گشته پرگنه المله بابت میان هسنا باستقامت آن دولتخواه مرحمت فرموده شده می باید که بعنایات بیغایات بادشاهانه ممتاز و سرفراز گشته سر خود را بفلک دور(؟) رسانیده سنچنی سوار و احشام خوب نموده در مصلحت و دولتخواهی جد و جهد موفور بظهور رساند که پیشتر نیز بمراحم گوناگون خسروانه سربلند و ارجمند خواهم فرمود تادانند ۵

[در حاشیه] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی — باعلام عمدة الخوانین فی الزمان خان عظیم الشان مجالسخان مجلسی حضور

۱۰۳

[برنگ زرین] الملک لله

[سکه ناد علیا]

فرمان همایون شرف صدور یافت آنکه متعلقان مقدم الامثال گرسدا بعنایات بیغایات پادشاهانه و نوازش و التفات خسروانه ممتاز و سرافراز بوده بدانند که درین وقت بدرگاه سلیمان [بارگاه] ...... که عمدة الاعیان محمد خان که برابر شجاعت نشان رنسنگارخان جهت مصلحت نامزد فرموده ..... بسبب مهمانی طلبیده قباحت نموده دست کرده داشته اند بنابران امر اشرف .. همایون خلافت مشحون صادر شده که موصی الیه و غیره که دست

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

کرده داشته اند بگذارند که نزد خان موصی الیه رفته در مصلحت مرجوعه ثابت قدم باشد و اسپان آنهارا تا آنچه...... باشند ذره بذره باز دهانند و تاکید کلی شناسند تادانند تحریراً فی ۱۵ شهر ربیع الاول سنه ۱۰۳۵

[در حاشیه دو شرح بدین مضمون] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی - باعلام عمدة الخوانین فی الزمان خان عظیم الشان مجالس خان مجلسی حضور

۱۰۴

الملک لله

[سکه ناد علیا]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب ملکارجون فرزند مقدم الامثال گرسدا...... و پژاو کردن آقا مراد فرزند چنگیزخان که سر لشکر مردم حرامخوار بوده با چند سواران و دادن شکست...... سیادت و نقابت دستگاه دولتخواه موتمن شاه ابوالحسن محلدار حضور نامزد بحوالداری [قلعه شاه درگ] ...... بدرگاه معلی روشن گردید شاباس که او در مشقت و جانبازی تقصیر نکرده بنابران از راه مراحم پادشاهانه...... برای او فرستاده شده است باحد و لیس آن سرافراز شده در دولتخواهی مشغول بوده باشد که...... تادانند تحریراً فی تاریخ ۲۴ شهر ربیع الثانی سنه ۱۰۳۵

[در حاشیه دو شرح بدین مضمون] پروانگی حضور اشرف اقدس ارفع همایون اعلی - باعلام رکن السلطنه العلیه العالیه فرزندی شاه نوازخان سر مجلس و وزیر حکومت

۱۰۵

[سکه ناد علیا]

فرمان همایون شرف صدور یافت آنکه مقدم الامثال گرسدا بعنایات بیغایات پادشاهانه و نوازش و التفات خسروانه مستوثق

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

و مشتمال بوده بداند که درین ایام میمنت انجام از عرضداشت سیادت و نقابت پناه عزت و عوالی دستگاه معتمد درگاه سلطانی معتبر بارگاه خاقانی خان عالی‌شان رفیع‌القدر و المکان لایق العنایت و الزوال مستان و فاخان حقیقت بندگی و دولت‌خواهی بدرگاه عرش‌اشتباه هویدا گردیده بنابران از روی مرحمت بیدریغ شاهانه باصدار این فرمان تقویت ...... ممتاز و سرافراز فرموده ایم می باید که مبلغ پانزده هزار هون که از سر صدق بیت جهت استعداد قلعه مبارکه شاه‌درگ که قبول نموده است بتسلیم سیادت و نقابت پناه هدایت و نجابت انتباه دولت‌خواه موتمن شاه ابوالحسن محلدار نامزد بحوالداری قلعه مذکور نماید درین باب تاکید کلی دارند تحریراً فی ۲۶ شهر ذیقعده سنه ۱۰۳۶

[در حاشیه] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی

۱۰۶

[سکه ناد علیا]

فرمان همایون شرف صدور یافت آنکه مقدم الامثال گرسدا بعنایات ...... مستظهر و امیدوار بوده بداند که چون آن مقدم الامثال جهت استقرار ...... تحفه قبول نموده عریضه بدرگاه معلی مرسول داشته بود بنابران زر تحفه مذکور ...... اجناس غله جهت استعداد قلعه مبارکه شاه‌درگ دهانیده فرمان اشرف عز اصدار ...... بمسامع جاه و جلال رسید که منجمله زر تحفه جزوی غله داده و مبلغی کلی زر ...... هرگاه که خود تحفه قبول نموده باشد در آدای آن اهمال نمودن مناسب نیست اکنون می باید که در رسیدن ...... فرمان جهان‌مطاع منجمله زر تحفه قسط سنه سبع و عشرین و الف مبلغ هفت هزار و پانصد هون در حال بلکه در لحظه عاید سازد تا مهمات استعداد بانجام رسد آن مقدم‌الامثال خود دولت‌خواهی ...... رسانیده مبلغ مذکور قبول نموده هیچ

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

کس بر او حکم ننموده بود و برای جاگیر او مردم بسیار تحقر قبول می نمودند قبول ...... و بان دولت خواه مقرر شده چنین دانستم درین وقت که خلاف عریضه خود می نماید خوب نیست ادا سازند ......

[در حاشیه] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی

۱۰۷

نقل فرمان از قرار بتاریخ عشرین شهر محرم الحرام سنه ۱۰۳۷ آنکه فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب دیسایان پرگنه الملر آنکه از شهور سنه سبع عشرین و الف موضع بندهال پرگنه مذکور بابت کوشناجی جهونسله حرام خوار امانت فرموده شده است می باید که موضع مذکور امانت نموده متعلقان حرام خوار مذکورا مقید ساخته ساندا وه او بحضور پرنور ارسال دارند درین باب قدغن عظیم لازم دانسته حسب الامر اشرف اقدس بعمل آورند تادانند تحریر فی التاریخ المذکور مطابقا انجارین ۵ بیضه

۱۰۸

۱

نقل فرمان از قرار بتاریخ ۲۹ شهر صفرالمظفر سنه ۱۰۳۸ آنکه فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب دیسای پرگنه الملر آنکه از شهور سنه تسع عشرین و الف موضع دیول گانون و موضع بلگانور پرگنه مذکور در وجه مقاصا بدل مشایره جماعت خواصان و محرران محل خواص جمع رکاب جاگیر مع کل باب خارج زر بیلکتی و پاپوشی میزبانی و نو سیلبیل و جنگ پتی دهانیده شده است می باید که دیهای مذکور دنباله نمایند بر حکم فرمان اشرف روند ۵ بیضه

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۱۰۹

هوالخليل

الملک لله

[سکه ناد عليا]

فرمان همايون شرف صدور يافت بجانب ديسائی پرگنه المله آنکه درين ولا بدرگاه معلی بارگاه روشن گرديد که حاصل بازار موضع ... مقاصا خان عالی شان سعادت نشان رفيع القدر و المکان خان اعظم ... اکنون از تشويش خوط زکوة و پتکيان حاصل بازار بسيار نقصان شده ...... بايد که در رسيدن فرمان سعادت نشان تاکيد خوط و پتکيان نموده حاصل بازار ...... چنانچه سالاباد و در وقت مقاصائی ماضی بود بدان موجب آبادان سازند و مردم آينده و رونده بازاررا تقويت داده معمور نمايند درين باب تاکيد بليغ دانسته حسب الامر اشرف بعمل آورند تحريراً فی ۲ شهر ربيع الثانی سنه ۱۰۳۸

[دو سکه و در حاشيه] پروانگی حضور اشرف اقدس اعلی - باعلام کمترين بندگان مصطفی خان

۱۱۰

هوالخليل

الملک لله

[سکه ناد عليا]

فرمان همايون شرف صدور يافت بجانب کارکنان و ديسائيان پرگنه المله آنکه از شهور سنه تسع عشرين الف امر اشرف اقدس نافذ گشته که پنجاه توکره خوب بزرگ بسرعت تمام به اتمام رسانيده نزديک ندی بهيڈوره بحوالی شهر فيروزاباد جمع نمايند درين باب تاکيد بليغ و قدغن عظيم لازم شناسند و بجهته تاکيد اين معنی عبدالقادر محلدار جمع رکاب فرستاده شده لمحه درنگ ننمايند تادانند تحريراً فی ۲۶ شهر شوال سنه ۱۰۳۸

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

[در حاشیه دو شرح بدین مضمون] پروانگی حضور اشرف اقدس ارفع همایون اعلی - برسالہ کمترین بندگان مصطفی خان

۱۱۱

۱

نقل فرمان از قرار بتاریخ ۲۷ شهر ذیحجه سنه ۱۰۳۸
آنکه فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب مقدم الامثال کروسدا دیسائیی پرگنه المله آنکه از شهور سنه سبع عشرین الف جماعت خواصان جمع رکاب مقاصایان موضع دیول گانو و موضع بلگانور پرگنه مذکور بدرگاه معلی عرض نمودند که مستقبال نام کرده در سنه سبع مذکور منجمله حق خود از موضع دیول گانو سه صد شصت نه هم هن برداشته برده اند و از موضع بلگانور کتبه دویست نوده گرفته انواع تشویش برسانند ازین خارج غله و روغن و بعضی برده اند و بواسطه آن رعایا دیهای مذکور متفرقه می شوند هرگاه که دیهای مذکور بخواصان روان باشد شما زر مستقبال نام کرده بعد و بعضی برداش نمودند ایشان چه معنی دارد باید که در رسیدن فرمان سعادت نشان مبلغ سه صد شصت نه هم هن که از موضع دیول گانو برداشته اند و سیوای آن از موضع بلگانور که کتبه گرفته اند باز دهند ازین خارج غله و روغن و بعضی که برده اند واپس بدهند من بعد بهیچ وجه من الوجوه در آن تشویش نرسانند قول دلداری رعایا داده دیهای معمور و آبادان سازند و فریاد آمدن ندهند بر حکم فرمان اشرف روند ۵ بیضه

۱۱۲

نقل فرمان از قرار بتاریخ ۱۴ شهر صفر سنه ۱۰۴۷ آنکه فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب دیسایان پرگنه المله آنکه از شهور سنه سبع ثلاثین و الف از راه مراحم پادشاهانه و فرط عواطف خسروانه موضع بلگانور و موضع کمسی پرگنه مذکور بابت سیدی احمد خداوند خان در وجه مقاصا کریم داد خان جماعتدار با

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

جوانان ولایت او خارج زر بیلکتی و پاپوشی میزبانی و نو
سیلابیل و جنگ پٹی مع کل باب مرحمت فرموده دهانیده شده
است می باید که موضعین مذکور دنباله بر حکم فرمان اشرف
روند ۵ بیضه

۱۱۳

[در حاشیه سکه صدور محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت آنکه شجاعت و رفعت
دستگاه عمده دولت خواهان وفاکیش قدوه هواخواهان خیراندیش
زبدة القبایل و الاخوان خلاصه الاماثل و الاقران رکن الدوله القاهره
فرزندی شاهجی بهونسله بمراحم و عنایات شاهانه و توجه و
التفات خسروانه مستظهر و امیدوار بوده بداند که چون مدار
سپه سالاری بعمده وزرای عظام زبده امرای کرام سلاله خوانین
رفیع مقام موفورالقدر و الاحشام فارس مضمار شجاعت مبارز
میدان شهامت شایسته هزاران مرحمت و عاطفت سزاوار فراوان
رافت و مکرمت خان عالی شان سعادت نشان رفیع القدر بلند مکان
رستم زمان ماضی آثار شام نریمان سپه سالار دوران عضد الخلافه
العلیه موسس السلطنه اقلیم کشا رندوله خان مرحمت فرموده بودیم
از آن عنایت آن دولت خواه یک رنگ حسب الحکم اشرف در
اتفاق و صلاح دید رستم زمان معزالیه بوده خدمت و مصلحت درگاه
خلایق پناه بتقدیم میرسانید و رستم زمانرا از خود راضی داشته
بنابران عنایات و مهربانی نواب همایون ما شامل حال آن دولت
خواه بغایت الغایت است و رستم زمان معزالیه نیز در باره
خوبی آن دولت خواه بدرگاه والا سفارش نمودن دقیقه فرو
گذاشت ننمودند الحال رستم زمان معزالیه حشمت و شوکت
دستگاه دولت خواه زاده درگاه سلیمان بارگاه منظور انظار خاقانی
مشمول الطاف سبحانی نوباوه بوستان شجاعت نهال گلستان
شهامت شیر بیشه وغا نهنگ بحر هیجا خان عالی شان سعادت
نشان رفیع القدر و المکان رحمت خان و شجاعت و شهامت دستگاه
عمدة الاماثل و الاعیان زبدة الاماجد و الاقران خان عالی شان

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

رفیع القدر و المکان خداوندخان و شجاعت و رفعت دستگاه عمدة الاماثل و الاقران زبدة الاماجد و الاخوان خان عالیشان رفیع القدر و المکان غازی خان و عزت و شجاعت دستگاه مزاجدان کارآگاه فرزند رشید سپه سالار دوران خلاصه نیکخواهان افضل خانرا بدان حدود قایم مقام خود نموده اند و از راه مراحم پادشاهانه مدار مهام و سرلشکری طرف کرناتک چنانچه بر رستم زمان معزالیه مرحمت فرموده بودیم بر همان طریق بخوانین موصی الیهم مرحمت فرموده ایم باید که آن دولتخواه در گفت و شنود خوانین موصی الیهم بوده بصلاح ایشان مصلحت کند و دولتخواهی درگاه می نموده باشد که عنایات بیغایات نواب همایون ما شامل حال آن دولت خواه چنانچه هست یوما فی یوماً روزافزون خواهد بود تادانند تحریراً ۹ ماه ذیقعده سنه ۱۰۵۱

[در حاشیه] پروانگی حضور اشرف اقدس همایون اعلی

۱۱۴

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[در حاشیه سکه علی عادل شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت آنکه عزت و شجاعت دستگان عمده دولتخواهان وفاکیش قدوه هواخواهان خیر اندیش زبدة القبایل و الاخوان خلاصه الاماثل و الاقران رکن الدوله القاهره مهاراج فرزندی شاهجی بهونسله بعنایات بیغایات شاهانه نوازش و التفات خسروانه سرافراز و ممتاز بوده بداند که مقرر عرایض آن دولتخواه بخدمت نواب همایون ما رسید که ملک کرناتک ابتر شده است اگر درین آثنا یک صوبهدار این طرف تعین شود خوب و الا ملک از دست رفت بنابر نوشته آن رکن الدوله القاهره عزت و شجاعت دستگاه مزاجدان کارآگاه عمده وزرای عظام زبده امرای کرام نهنگ دریای مردی و مردانگی گوهر کان فیروزمندی و فرزانگی فارس مضمار شجاعت مبارز میدان شهامت

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

شایسته فراوان عاطفت و تحسین سزاوار هزاران مرحمت و آفرین
خان عالی‌شان اقبال‌نشان فرزند رشید سپه‌سالار دوران کو عرض
کند سپهر اعلی فضل فضلا و فضل افضل از هر ملکی بجای تسبیح
آواز آید که افضل افضل خلاصه نیک‌خواهان و ملک‌گیر و کشور
ستان افضل‌خان محمدشاهی را صوبه تمام کرناتک داده نامزد
فرموده ایم باید که آن دولت‌خواه بخان معزالیه ملحق شده
باهم دولت‌خواهی درگاه سکندراشباه نماید و آن کارآگاه دیرینه
و عاقلست هرگاه که یکدل و یکجا می شود معامله درست
خواهد شد و دولت‌خواهی درگاه خاطرخواه بظهور می انجامد
خان معزالیه را از حضور پرنور نصیحت فرموده ایم که دلجوی
و استمالت آن دولت‌خواه را ضرور دانسته باستصواب و صلاح آن
دوراندیش مصلحت می کرده باشد خاطر خودرا از جمیع جهات
جمع داشته سربراهی معاملات کرناتک بکنند که درین ضمن مزید
سرافرازی آن دولت‌خواه و حصول رضامندی خاطر ... آن
دولت‌خواه ...... و معامله‌شناس است یقین که رضامندی
خاطر مارا بر همه امور مقدم دانسته موافق امر عمل خواهد کرد
تحریراً فی ۶ شهر جمادی‌الاول سنه ۱۰۶۸

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس
همایون اعلی

۱۱۵

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[در حاشیه سکه علی عادل‌شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت آنکه عزت و رفعت دستگاه
شجاعت و شهامت انتباه زبدة‌الاماثل و الاشباه شامل‌الشیم و الاعتبار
چوک لنگپ نایک مدره‌کار بعنایات بی‌غایات پادشاهانه و نوازش
و التفات خسروانه ممتاز و سرافراز بوده بداند که سابقا فرمان
اشرف بنام آن زبدة‌الاشباه شرف صدور یافته که کل مدار طرف

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

مدره و تنجاور بر شجاعت و رفعت دستگاه عمده دولت خواهان وفاکیش قدوه هواخواهان خیراندیش زبدة الاقبایل و الاخوان خلاصه الاماثل و الاقران رکن الدوله القاهره فرزندی مهاراج شاهجی بهونسله گذاشته و سر لشکری آن طرف بخان عالی شان سعادت نشان دولت خواه زاده درگاه والاجاه شائسته مراحم بے پایان حسن عنبرخان عنایت فرموده ایم هیچ کس را بغیر از مومی الیهما دران دخل نیست باید که گفته مومی الیهما عین حکم اشرف دانسته بزودی مبلغ زر پیشکش روانه درگاه نماید اما عجب است که هنوز آن زبدة الاشباه درین باب اهمال و درنگ بظهور می رساند باید که بمجرد وصول فرمان عالی شان زر پیشکش پیش مومی الیهما فرستاده دولت خواهی خودرا ظاهر سازد و گفته مومی الیهما را عین حکم اشرف دانسته بعمل آورده مومی الیهمارا رضامند دارد که عین رضامندی نواب همایون ماست تادانند تحریراً فی بیست دوم شهر جمادی الاول سنه ۱۰۷۱

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۱۱۶

[حکم مدور علی عادل شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت آنکه عزت و رفعت دستگاه دولت خواهان وفاکیش قدوه هواخواهان خیراندیش زبدة القبائل و الاخوان خلاصه الاماثل و الاقران رکن الدوله القاهره ایکوجی بهونسله بعنایات بیغایات پادشاهانه و نوازش و التفات خسروانه ممتاز و سرافراز بوده بداند که دراین ایام بے انجام بدرگاه والاجاه استماع رسید که فرزندی مهاراجه از قضای ربانی و تقدیر کارخانه سبحانی ازین سرای فانی بسرای جاودانی مسلوک نمودند از استماع این خبر برخاطر ... درگاه غایت الغایت ... و آزردگی پزیرفت سفره عشق کشید است و اجل قاف بقاف همه را بر سری آن خوان صله خواهند داد می باید که آن رفعت دستگاه

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

از حکم قضای ربانی راضی بوده بجمیع ابواب خاطر خود جمع دارند و از حسن نیت و درستی عقیدت بملازمت عزت و رفعت دستگاه شوکت و شهامت انتباه سلاله وزرای ذی‌شان نقاوه امرای فیروزی‌نشان شیربیشه مردانگی نهنگ بحر فرزانگی خان عالیشان یار با اخلاص دوست جان‌فشان نواب عبدالرحیم بهلول خان در مصلحت پادشاهی مشمول خواهند شد من بعد فرمان همایون معه قول و قرار و عهد پنجه فرستاده خواهد شد تحریر فی التاریخ ۱۱ رجب المرجب سنه ۱۰۷۴

۱۱۷

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکه صدور علی عادل‌شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عاملان حال و استقبال و دیسایان معامله پادشاه‌آباد آنکه از شهور سنه اربع ستین و الف میراث دیسمکی و دیس‌کلکرنگی پرگنه قادرآباد عرف ترنامل و پرگنه تلوانسور معامله مذکور مع انعام موضع کودنور و موضع سنپدل و موضع تانگر پرگنه قادرآباد بدل میراث پرگنه قادرآباد مذکور معامله مذبور به زبدة الاماثل و الاقران عمدة القبایل و الاخوان لایق المراحم و الاحسان یکوجی بهونسله و بعضی فرزندان شاهجی بهونسله بر حکم فرمان اشرف روان است اکنون حکم جهان‌مطاع شاهی نافذ گشته که میراثها مذکور مع انعام دیهای صدره به یکوجی بهونسله موصی الیه عاطفت فرموده دهانیده شده است می باید که میراثها مذکور مع انعام دیها مصدره دنباله نمایند و بعد او باولاد و احفاد او جاری سازند تعلیق نوشته گرفته اصل فرمان باز دهند تا دانند تحریراً فی‌التاریخ ۱۶ ماه ذیقعده سنه ۱۰۷۴

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۱۱۸

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکہ مدور علی عادل شاہ ثانی]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب دیسایان معاملہ محمدآباد عرف کولاہال آنکہ از شہور سنہ اربع ستین و الف میراث دیسمکی و دیس کلکرنکی و نارکوندکی معاملہ مذکور بہ زبدۃالاماثل و الاقران عمدۃالقبایل و الاخوان لایق المراحم و ال احسان یکوجی و بعضے فرزندان شاہجی بہونسلہ بر حکم فرمان اشرف روانست اکنون حکم جہان مطاع عالم مطیع شاہی نافذ گشتہ کہ میراث دیسکت معاملہ مذکور معہ انعام و حق لوازمہ و پتی پچہوری و بعضے بہ یکوجی بہونسلہ مشارالیہ مقرر فرمودہ شدہ است می باید کہ میراث دیسکت مذکور معہ انعام و حق لوازمہ و انعام و پتی پچہوری و بعضے دنبالہ نمایند بعد مشارالیہ باولا[د] و احفاد مشارالیہ جاری سازند و عذر فرمان ہر سالہ مجد[د] ننمودہ سال بسال برہمین فرمان روان دارند و تعلیق نوشتہ گرفتہ اصل فرمان باز گذارند تادانند بر حکم فرمان ہمایون روند تحریراً فی تاریخ شانزدہم ماہ ذیقعدہ سنہ ۱۰۷۴

[درحاشیہ] پروانگی حضور خورشید ظہور اشرف اقدس ہمایون اعلی

———

۱۱۹

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکہ مدور علی عادل شاہ ثانی]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت آنکہ شجاعت و عزت دستگاہ عمدہ دولتخواہان وفاکیش قدوہ ہواخواہان خیراندیش زبدۃالاقبایل و الاخوان خلاصہ الاماثل و الاقران رکن الدولہ القاہرہ مہاراج فرزندی یکوجی بہونسلہ بعنایات بے

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

غایات شاهانه نوازش و التفات خسروانه ممتاز و سرافراز بوده
بدانند که چون پرگنه کاویری پتن و پرگنه پرستور و قلعه جگدیوگر و
پرگنه وانمبار و پرگنه مودور و قلعه نرسنگ گیری و پرگنه کنهی نیلور
مشهور کماشلور و قلعه ملیاپت رجوع ملیابار و قلعه مورپور و
قریات سرزی گیری پت ملک جگدیو بابت کیشوراو و نارو پیت و
شری نواس راو و پرسوتم راو برادران اعتماد راؤ که درین وقت
باستقامت خواص خان وزیر حکومت روان شده است دور
نموده بمراحم پادشاهانه و فرط عواطف خسروانه ولایت ملک جگدیو
صدره باستقامت آن دولت خوه مع کل باب خارج تنباکو و تیپ
برگ زکوة و انعامات مبادله قصبه و دیها معامله دلشاداباد و
موضع کندکور معامله دلشاداباد مضافات قلعه ابراهیم گری و قصبه و
دیهای معامله کری چور و قصبه ملی کهیر معه پیت و موضع مول کور
پرگنه ملی کهیر مذبور و موضع هرکل هاردمی و موضع ریوادی سمت
حوالی شهر احسناباد و موضع سردشا قریات تهانه و موضع بامنی
قریات بالاکهات و بعضے دیهای قلعه پناله و دیهای تپه مسوری و
دیهای قریات حوالی و موضع متور قریات مهسوی پرگنه کلهر و موضع
کوهرکوپ طرف کون کوب معامله تورگل و دیهای قلعه باداوی و
موضع تدل باگی تهانه بیدری دارالسلطنه معامله پرنور محمدپور
و حق و میراث دیسکت پرگنه کلهر معه انعام دیه و چاورات و
ورتنه و دیسمکی موضع اوند قریات بالاگهات پرگنه کلهر مذکور
معه انعام و ورتنه و میراث بعضے محلها مرحمت فرموده دهانیده
شده است می باید که ولایت ملک جگدیو مذکور حسب المسطور
قابض و متصرف شود و عین دست ولایت ملک جگدیو مذکور
از عین دست ولایت مبادله مسطوره آنچه زیاده شود آن تتما
به سریر خلافت مصیر برساند بر حکم فرمان عنایت عنوان بعمل
آورد تا داند تحریراً فی التاریخ ۱۶ ماه جمادی الثانی سنه ۱۰۸۲

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۱۲۰

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکه علی عادل شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت آنکه عزت و رفعت دستگاه شجاعت و شهامت انتباه مصول درگاه ام یزلی میرزا مراد علی بیگ بعنایات بیغایات شاهانه سرافراز و سربلند بوده بداند که شجاعت و عزت دستگاه عمده دولتخواهان وفاکیش قدوه هواخواهان خیراندیش زبدة القبایل و الاخوان خلاصه الاماثل و الاقران رکنه الدولت القاهره مهاراج فرزندی شاهجی بهونسله یکی از عمده دولتخواهان درگاه است و آن دولتخواه نیز در آن صوب نزد یکست اراده هر دو دولتخواهان بغیر از دولتخواهی و کفایت درگاه گیتی پناه منظور نیست بهر حال طالب دولتخواهی اند بنابران حکم جهان مطاع آفتاب ارتفاع نافذ گردید که آن دولتخواه و راجه معزالیه باهم متفق شده شرایط دولتخواهی کافی آورده باشد که مرضی اشرف اقدس بر اخلاص مابین دولتخواهان درگاه فاخره کلیست بهیچ وجه نفاق ظاهر نکند تا داند حسب الامر اشرف ارفع بعمل آورد تحریراً فی ۲۲ شهر شعبان المعظم سنه ۱۰۶۸

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۱۲۱

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکه علی عادل شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت آنکه زبدة الاماثل و الاشباه کونتی نایک بعنایات بیغایات شاهانه و نوازش و التفات خسروانه سرافراز و ممتاز بوده بداند که در این ایام ظفرانجام

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

از حضور سراسر نور عزت و شجاعت دستگاه مزاجدان کارآگاه عمده وزرای عظام زبده امرای کرام نهنگ دریای مردی و مردانگی گوهر کان فیروزمندی و فرزانگی فارس مضمار شجاعت مبارز میدان شهامت شایستهٔ فراوان عاطفت و تحسین سزاوار هزاران مرحمت و آفرین خان عالیشان اقبال نشان فرزند رشید سپهسالار دوران گر عرض کند سپهر اعلی فضل فضلا و فضل افضل از هر ملکی بجای تسبیح آواز آید که افضل افضل خلاصه نیکخواهان ملک گیر و کشورستان افضل خان محمدشاهی را با عساکر نصرت مآثر بصوب کرناتک تعین فرموده ایم و شجاعت و عزت دستگاه عمده دولتخواهان وفاکیش قدوه هواخواهان خیراندیش زبدة القبایل و الاخوان خلاصه الاماثل و الاقران رکن الدولة القاهره مهاراج فرزندی شاهجی بهونسله در آن طرف است می باید که در ... طلب خان معزالیه و راجه موصی الیه بوده قواعد دولتخواهی بجا آورده سخن ارباب غرضرا اصلاً گوش ندهد که در آن ضمن فاعده آن دولتخواه نیست تا دانند حسب الامر اشرف عمل نماید تحریراً فی تاریخ بیست و دوم شهر شعبان سنه ۱۰۶۸

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۱۲۲

[در حاشیه سکه علی عادلشاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت آنکه عزت و رفعت دستگاه شجاعت و شهامت انتباه زبدة الاماثل و الاشباه ... و الاعتبار نرس راج مهیسورکار بعنایات بیغایات شاهانه نوازش و التفات خسروانه مبتهج و مسرور بوده بداند که درین ولا از حضور پرنور عزت و شجاعت دستگاه مزاجدان کارآگاه عمده وزرای عظام زبده امرای کرام نهنگ دریای مردی و مردانگی گوهر کان فیروزمندی و فرزانگی فارس مضمار شجاعت مبارز میدان شهامت شایستهٔ فراوان عاطفت و تحسین سزاوار هزاران مرحمت و آفرین خان

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

عالی شان اقبال نشان فرزند رشید سپه سالار دوران گر عرض کند سپهر اعلی فضل فضلا و فضل افضل از هر ملکی بجای تسبیح آواز آید که افضل افضل خلاصه نیک خواهان ملک گیر و کشورستان افضل خان محمد شاهی را با عساکر ظفرماثر بطرف کرناتک تعین فرموده ایم و شجاعت و عزت دستگاه عمده دولتخواهان وفاکیش قدوه هواخواهان خیراندیش زبده القبایل و الاخوان خلاصه الاماثل و الاقران رکن الدوله القاهره مهاراج فرزندی شاهجی بهونسله در آن حدود است آن دولتخواه از قدیم الایام دولتخواه درگاه والا است می باید که با خان معزالیه و راجه اعظم متفق گشته برفاقت معزالیهما شرایط دولتخواهی درگاه جهان پناه بجا آورده باشد که این معنی موجب مزید سرافرازی و سربلندی اوست تادانند تحریراً فی ۲۲ شهر شعبان سنه ۱۰۶۸

[درحاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۱۲۳

هو الخلیل

الملک لله

[سکه مدور و سغیر محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عاملان حال و استقبال و دیسکان پرگنه موتی جنبگه آنکه از شهور سنه اربع اربعین و الف چون همنتا دیسائی پرگنه مذکور بدرگاه والاجاه آمده مشرف شده در مصلحت معامله محمدنگر جانبازی نموده خدمت بتقدیم رسانید بنابران اورا بخلعت شاهی ممتاز و سرافراز فرموده شده است باید که دو دیه و زمین انعامات و اوبلی و پتی پچهوری و حق لوازمه و پسکی و پلکی و بعضی لوازمات بدستور بهوگوته سالاباد ماتقدم چنانچه روان است بدان موجب جاری سازند بهیچ کس خلل آمدن و مانع شدن نگذارند هر که باین معنی خلل کند اورا تنبیه بواجبی نمایند بعد او باولاد و احفاد او الی ما تناسلو

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

و تعاقبو جاری دارند و هر ساله عذر فرمان نکنند سال بسال بهمین فرمان انعامات مذکور بدستور بهوگوته روان دارند و تعلیق نوشته گرفته اصل فرمان اشرف باز دهند تا دانند بر حکم فرمان اشرف روند تحریراً فی ۱۲ ماه صفرالمظفر سنه ۱۰۵۴

[در حاشیه دو شرح بدین مضمون] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی - باعلام خان عالی شان سعادت نشان رفیع القدر بلند مکان اخلاص خان وزیر حکومت

۱۲۴

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکه صدور علی عادل شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب عاملان حال و استقبال و دیسایان پرگنه موتی جنبگه آنکه از شهور سنه ست ستین و الف چون همنتا دیسائی پرگنه مذکور با پانصد احشام و یک صد سوار بر سر مصلحت پادشاهی آمده خدمت جان‌فشانی بتقدیم رسانید بنابران مراحم پادشاهانه و فرط عواطف خسروانه موضع برگی پرگنه مذکور بابت استقامت بهائی‌خان‌ترین در وجه انعام ابدی و اکرام سرمدی همنتا دیسائی مذکور مرحمت فرموده دهانیده شده است می باید که دیه مذکور داخل محصول و نقدیات و جمیع لوازمات و بیت و بیگار و فرمایش و زر ابواب دیوانی و پتی سکه همایون و کار عمارت و بعضی بیت مبارکه متبرکه معدن الامن منبع السرور صادلوار و ورتنه دیسائی و دیس‌کلکرنی و نارگونده و پتیل و کلکرنی و دوازده بلوتیان و بعضی کل‌باب و کل وجوهات سایر قانونات اسمی و رسمی آنچه در دفتر اعلی سبت است و پیشتر احداث خواهد شد تمام خارج تنباکو و تیپ برگ زکوه و انعامات دنباله نمایند بعد او باولاد و احفاد او جاری سازند عذر فرمان هر ساله نکرده سال بسال بهمین فرمان

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

روان دارند تعلیق نوشته گرفته اصل فرمان باز دهند تادانند تحریراً فی تاریخ ۱۶ ماه شعبان سنه ۱۰۷۶

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۱۲۵

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکه سکندر عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب دیسایان پرگنه میتی جنبگه آنکه از شهور سنه اربع ثمانین و الف در این ولا مغل نزدیک دارالسلطنه معامله پرنور محمدپور رسیده اند لهذا حکم اشرف نافذ گشته که آنها مع سواران و احشام و دارو و گلوله و بان و بعضی سامان جهته مصلحت شاهی خودها را بدرگاه والا رسانیده مراسم فدویت و حلال نمکی و جان فشانی بتقدیم رسانند درین باب ساعتی درنگ و تاخیر نکنند که در ضمن آن خدمت موجب ازدیاد سرافرازی آنهاست در این معنی احمد تانه خواص جمع رکاب را فرستاده شده است تحریراً فی نوزدهم جمادی الاول سنه ۱۰۹۵

[یک سکه و در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۱۲۶

[سکه ناد علیا]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب دیسائی پرگنه مان آنکه از شهور سنه خمس ثلاثین الف از راه مراحم پادشاهانه و فرط عواطف خسروانه قریات کاسے گانو پرگنه مذکور بابت باباجی بهونسله در وجه استقامت عمدة الاعیان لشکرخان مع کل باب مرحمت فرموده دهانیده شده است می باید که قریات مذکور دنباله

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

نمایند و در قبض مومی الیہ گذارند بر حکم فرمان اشرف روند
تحریراً فی ۹ شہر جمادی الثانی سنہ ۱۰۴۴

[در حاشیہ] پروانگی حضور اشرف اقدس ہمایون اعلی ـ
باعلام خان عالیشان سعادت نشان رفیع القدر و المکان دولت خواص
خان سر خواص

۱۲۷

ہو اللہ سبحانہ

یا محمد یا علی

ابوالمظفر عادل شاہ خادم اہل رسولہ ست

[سکہ ناد علیا]

قولنامہ از دیوان اعلی حضرت سلطنت پناہ معدلت دستگاہ
شاہ عالی جاہ عالم پناہ [جای خالی] خلد اللہ ایام سلطنت و باسم
مشہورالحضرت مدگل بابجی در باب آنکہ بمراحم پادشاہانہ
و عواطف خسروانہ دیسائی [و] چودھرکی و دیس کلکرنکی
قلعہ شاہ درگ و ولایت و مضافات آن باسم او و بعد او باولاد
و احفاد او تا الی یوم الزمان میراث کردہ دادہ ایم چرا کہ قلعہ
مذکور نوبنا شدہ ولایت و محلات سبب قلعہ مذکور مستقیم گشتہ
دیسائی چودھرکی و دیس کلکرنکی قلعہ مذکور بہیچ کس تعلق و
نسبت ندارد از راہ مرحمت و عنایت باو میراث کردہ دادہ
شدہ است بدین تفصیل

قلعہ مذکور

قصبہ قلعہ مذکور	قصبہ اندرون	قصبہ مرنب
موضع اچلیر	موضع آلور	موضع جول کوت
موضع جوالی داشتہ	موضع کدھیر	موضع ہوین سلگرہ
بعضے دیہاء قریات		
بالاگھات و غیرہ		

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

بعضی محلات مضافات قلعه مذکور

پرگنه انکل‌کوت	پرگنه مهندری	پرگنه گنجوتی
تپه پانگری و	تپه دهونکی	قصبه تیر
دهاراسن	پرگنه آلند	قصبه متور و
قصبه		ماهےوال و
اپسنگه		موضع ارل‌کرنجی

می باید که خودرا دیسای چودهری و دیس‌کلکرنی محالها مذکور دانسته برین قولنامه مستظهر و قوی شده بفراغ خاطر و قرار باطن مهمات دیسائی چودهرکی و دیس‌کلکرنکی روان نماید و در حلال‌خواری و نیک‌کرداری دیوان اعلی مشغول باشد و بهیچ فکر و دغدغه بخود نیاورد که اصلاً دیگری را درین کار دخل نخواهیم داد و اگر کسے دعوی کند یا با او بیهنجاری نماید اورا تادیب خواهند فرمود و میراث او تا یوم‌القیام مستقیم فرموده ایم کسے را بدو تعلق ندارد بجمیع ابواب خاطر خود جمع نماید و لازمه دیسائی چودهرکی و دیس کلکرنکی از گاوکهندی و پچهوری و بسوه و مهبالی و جز آن دنباله او فرموده ایم در تصرف خود آرد هیچ وجه فکر و ملاحظه بخود نیاورد میراث مذکور دنبال او و اولاد و احفاد او مقرر فرموده ایم درین تجاوز و تخالف نخواهد شد یقین داند بر حکم قولنامه همایون رود خ ۲۳ ماه ربیع‌لاول سنه ۹۷۲ ۲۳ ماه ربیع‌لاول سنه اثنین سبعین و تسع مایه

[هفت سکه و در حاشیه یک شرح بدین مضمون] پروانگی بموجب رقعه با سکه خان عالی‌شان کشورخان وزیر حکومت و ملک عبدالحسین مجموعه ممالک .

۱۲۸

الملک لله

[سکه ناد علیا]

فرمان همایون شرف نفاذ یافت بجانب متعلقان مقاصایان و کارکنان و دیسایان و مقدمان و رعایا و برایا و جمهور سکنه

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

[و] بعضی محلات آنکہ ہر چہ بمراحم پادشاہانہ و عواطف خسروانہ سردیسائی چودھرکی و دیس کلکرنکی محلات مذکور باسم مدگل بابجی میراث کردہ و عاطفت فرمودہ شدہ است

پرگنہ انکل کوت مقاصا
خان عالی شان رفیع
مکان کشورخان وزیر
حکومت
قصبہ ارل کرنجی
پرگنہ دھاراسن
مقاصا دھندی
ہوترا و
دیہا سمت بالاگھات
قصبہ متوو

پرگنہ مہندری مقاصا خان
عالی شان کامل خان
پرگنہ گنجوتی
و دھونکی و پانگری
مقاصا خان اعظم دلاورخان
دیہا بھنگانو
پرگنہ الند مقاصا ملک فقیرالملک

قصبہ ماھےوال

می باید کہ مدگل بابجی مشارالیہرا دیسائی چودھری و دیس-کلکرنکی محلہا مذکور دانستہ میراث دیسائی چودھرکی و دیس کلکرنکی دنبال کنند و باسم بابجی مشارالیہ و بعد او باولاد و احفاد تا الی یوم القیام مورث و مستقیم دارند و کسیرا با او سرکشی و سرزوری کردن ندہند و دیسائی چودھرکی و دیس کلکرنکی بقاعدہ روان کردانند و در محل مذکور بغیر اتفاق مشارالیہ کار مہمات آن ...... و کارہا منصفی و غیرہ آنچہ تعلق او دارد کردن ندہند و لازمہ دیسائی چودھرکی و دیس کلکرنکی و بیسوہ و بعضے بابہا دنبال مشارالیہ و بعد او باولاد و احفاد او جاری نمایند و مہمات دیسائی چودھرکی و دیس کلکرنکی از دست او روان نمایند و حرمت داری و قاعدہ بواجبی دانند و مقدمان و مزارعان با مشارالیہ متفق باشند و کیفیت و ...... مذکور تمام باو معلوم نمایند و لازمہ کانوکھندی و پچھوری و بیسوہ و مھبالی و جز آن دنبال کردانند بر حکم فرمان ہمایون روند خ ۲۶ ماہ ربیع لاول سنہ ۹۷۲ ۲۶ ماہ ربیع لاول سنہ اثنی سبعین تسع مایہ [ہفت سکہ و در حاشیہ یک شرح بدین مضمون] پروانگی بموجب رقعہ با سکہ خان عالیشان کشورخان وزیر حکومت

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

۱۲۹

الملک لله

[سکه مدور علی عادل شاه اول]

فرمان همایون شرف نفاذ یافت بجانب ملک الشرق خواجه نعمت الله نایب غیبت و کارکنان حال و استقبال و مقدمان و رعایا و برایا قصبه و قریات قلعه شاه درگ آنکه بمراحم پادشاهانه و عواطف خسروانه دیسائی چودهرکی و مهاجنی و دیس کلکرنکی قلعه مذکور و مضافات آن باسم مدگل بابجی میراث کرده عاطفت فرموده شده که قلعه مذکور از نو بنیاد شده دیسائی چودهرکی و مهاجنی و دیس کلکرنکی قلعه مذکور بکسی تعلق ندارد از حضور مرحمت کرده باسم مدگل بابجی و بعد او باولاد و احفاد او تا الی یوم الزمان مستقیم فرموده شده تا ابدالاباد روان گردد

قصبه قلعه مذکور	قصبه اندورا	قصبه متور
قصبه مرنب	قصبه آلور	قصبه اچلیر
قصبه جوالداشنه	قصبه جول کوت	قصبه ماهی وال
قصبه تیر	قصبه اپسنگه	موضع کدهیر
موضع ارلکرنجی	بعضی دیهاء	سمت بالاگهات

می باید که مدگل بابجی مشارالیه را دیسائی چودهری و مهاجن و دیس کلکرنی قلعه مذکور داخل مضافات مذکور دانسته دیسائی چودهرکی و دیس کلکرنکی و مهاجنی دنبال بابجی مشارالیه و بعد او باولاد و احفاد او نمایند و تا ابدالاباد مقرر و مستقیم دانسته ولایت مذکور بایشان ضبط کرده بدهند و کسی را از رعیتان ولایت مذکور با ایشان سرکشی و سرزوری کردن ندهند و قاعده دیسائی چودهرکی و دیس کلکرنکی و مهاجنی بطریق احسن روان کردانند و کار دیسائی چودهرکی و مهاجنی و دیس کلکرنکی از دست ایشان روان کردانند و مهمات برار و تقسیم و بعضے کارها و منصفی و غیره ولایت مذکور بغیر اتفاق مشارالیه روان کردن ندهند و لازمه مشارالیه از گانوکهندی و پچهوری و بسوه و مهبالی و جز آن دنباله کردانند و حرمتداری و قاعده مشارالیه بواجبی دانند

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

و هر یک مقدم و مزارعان ولایت مذکوررا تاکید نمایند کہ با مشارالیہ متفق باشند و کیفیت ولایت از پیس ازین و ازین وقت تمام بمشارالیہ معلوم نمایند درین باب اہتمام پیشتر دانند و تعلیقہ بدفتر شدہ اصل بدست او بگذارند برحکم فرمان ہمایون روند
خ ۲۷ ماہ ربیع‌الاول سنہ ۹۷۲

[در حاشیہ یک سکہ و یک شرح بدین مضمون] پروانگیہ بموجب رقعہ باسکہ خان عالیشان کشورخان وزیر حکومت و ملک عبدالحسین مجموعہ ممالک و عہد وکیل

۱۳۰

۱

الملک للہ

[سکہ مربع ابراہیم عادل‌شاہ ثانی]

فرمان ہمایون شرف نفاذ یافت بجانب ملک وزیرالملک نائب غیبت و کارکنان قلعہ شاہدرگ آنکہ درین وقت جہتہ شہور سنہ احدی ثمانین و تسع مایہ مدھو بابجی دیسائی و دیس‌کلکرنی قلعہ مذکور داخل بعضی مضافات بدرگاہ معلی آمدہ التماس نمودہ کتبہ بدیوان اعلی دادہ کہ پیش ازین در سنہ تسع سبعین و تسع مایہ ویسو سورو تنکل حرکت نمودہ بر دیسائی‌گری و دیس‌کلکرنگری قبولات کردہ بود چون میراث خود است میراث خودرا دنبالہ خود فرمایند مبلغ سی صد ہون پیش‌کشی یک سالہ داخل لوازمہ چوتہای قبول دارم و قبولات کہ ویسو مذکور کردہ بود آنرا مقطع فرمایند کہ بوصول خواہد رسانند بنابر التماس او بمراحم پادشاہانہ مدھو بابجی مذکوررا دیسائی‌گری و دیس‌کلکرنگری مقرر فرمودہ فرستادہ و قبولات کہ ویسو مذکور کردہ بود آنرا دور نمودہ بمبلغ یک صد

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

پنجاه هون مقطع نموده که هر سال ادا می کرده باشد و مبلغ مذکور بابت پیش‌کشی در وجه تنخواه محل راتب کارخانهای دیوان اعلی حوالہ محل خزانه عامره دهانیده شده است برحکم سر خط محل مجرا دانند و می باید که اورا دیسای و دیس‌کلکرنی دانسته مهمات دیوانی باتفاق او روان دارند و مصلحه بگیرند و تعینات بسوه داخل تلجاپور و بعضے لوازمه بنوعی که سالاباد روان بوده جاری دارند و او ضامن در حضور داده و کتبه ثبت دفتر شده بعلت آن مزاحم نشوند و من جمیع ابواب اهتمام بواجبی نمایند و بر حکم فرمان همایون روند تعلیق گرفته اصل باز دهند صحیح صحیح ۱۱ ماه صفر سنه ۹۸۹ خ

[در حاشیه] پروانگی حضور اشرف اعلی [بر پشت هفت سکه و چند شرح در حروف مودی و فارسی و یک شرح بدین مضمون] پیوستگی دوم ماه ربیع الاول سنه ۹۸۹

۱۳۱

الملک لله

[سکه ناد علیا]

فرمان همایون شرف نفاذ یافت بجانب ملک وزیرالملک نائب غیبت و کارکنان قلعه شاه‌درگ آنکه درین ولا مودهو بابجی دیسائی و دیس‌کلکرنی قلعه شاه‌درگ بدرگاه معلی پیوست و چنین بموقف عرض رسانید که در زمان دیوان بزرگ نورالله مرقده در ایامی که بستن قلعه مذکور بنیاد بمقاصائی .... و دیس‌کلکرنکی قلعه مذکور و بعضے مضافات و بهونگانو بطریق میراث اولادی و احفادی باو مقرر فرموده فرمان همایون عاطفت فرمودند بران تاغایت الی یومیاً میراث مذکور در عهده او بوده و روان نموده و در حینی که قلعه مذکوررا مخالفان محاصره نموده بودند او انواع مشقت و جانبازی نموده شرط حلال‌خواری بجا آورده

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

باوجود این درین وقت ویسو سورو نام تنکول حرکت نموده
و پیش‌کشی قبول کرده برجوع دیسای‌گری قلعه مذکور مرجوع گشت
چون مدهو بابجی دیسائی اعتمادی و حلال‌خواری [تمام] بود
بناء علی ... بمراحم پادشاهانه و عواطف خسروانه دیسائی‌گری
و دیس‌کلکرنکی باو قایم و قرار داشته شده و بواسطه آنکه در
حاله محاصره مشقت نموده و خدمت‌گاری بتقدیم رسانیده بود
قبولاتی که تقبل نموده بود دور فرموده شده و بنابرین بطوع و
رغبت خویش مبلغ دویست هون پیش‌کش قبول نموده یک ساله
داخل ... چوتهای و کتبه در حضور داده و آوردن (؟) ویسو سورو
تنکولرا دور فرموده شده است می باید که از شهور سنه ثلاث
ثمانین و تسعه مایه دیسائی‌گری و دیس‌کلکرنکی به مدهو بابجی
مقرر و مستقیم دانسته مهام مرجوعه بوقوف او سامان و سرانجام
دهند و بقاعده معهود رعایت و مراقبت مرعی دارند و قاعده
دیسای از تحریرات ...... و غیره چنانچه تعلق داشته باو باز
گذارند و تعینات و بسوه و لوازمات بنوعی که سالها باد روان
است روان دارند و مبلغ دویست هون پیشکشی که مذکور شده
از برای موپ عمارت قلعه مذکور مقرر فرموده دهانیده شده
است مبلغ مذکور بوصول رسانیده در سر کار عمارت قلعه صرف
نمایند ضمان قدیم دیسائی مذکور مقرر است بعلت ضمانیت
مزاحم نشوند [بر حکم فرمان] همایون روند و تعلیق نوشته اصل
بدست او بگذارند صحیح صحیح ۲۴ (۲۵) شهر محرم الحرام
سنه ۹۹۱ خ

[یک شرح و یک سکه و در حاشیه] پروانگی حضور اشرف
اعلی باعلام خان عالی‌شان دلاورخان امیر جمله و سر سرنوبت—
بموجب کتبه که ثبت دفتر شده [بر پشت سه سکه و چند شرح
در حروف مودی و فارسی]

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۱۳۲

هو الخالیل

الملک لله

[سکہ ناد علیا]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب ملک فخرالدین نائب غیبت و کارکنان قلعہ شاہ‌درگ آنکہ از پوجاء سری سرستی شہور سنہ خمس و الف مدھو بابجی دیسای و دیسکلکرنی قلعہ مذکور بدرگاہ معلی التماس نمود کہ در زمانی کہ آساس قلہ مذکور نہادند دیسای‌گری و دیس‌کلکرنکی قلعہ مذکور و بعضے مضافات و ... بطریق میراث اولادی و احفادی بخود مقرر نمودہ فرمان ہمایون عاطفت فرمودند ...... غایت الی یومیاً میراث خود بودہ روانست و در حینی کہ قلعہ مذکوررا مخالفان محاصرہ کردہ بودند... انواع مشقت دران مصلحت از فرط حلال‌خواری بتقدیم رسانیدہ مع ذالک ویسو سرو نام تنکول حرکت نمودہ و پیش‌کشی قبول کردہ بدیسای‌گری قلعہ مذکور مرجوع گشتہ بود چون کہ از راہ استصواب نفران ...... حلال‌خواری بخاطر مبارک اشرف آوردہ باز دیسای‌گری و دیس‌کلرنکی میراث خودرا بخود قایم و استقرار فرمودہ قبولاتی کہ ویسو سرو مذکور نمودہ بود دور فرمودند فرمان در دست دارم ...... آن درین وقت جہتہ سنہ المذکور برات علی شاہ سخاوت‌خان خواص و تاناجی مدھو [و] دھوندو جمع رکاب ... جماعت خواصان قبولاتم کردہ بر خود روان داشتہ اند اہتمام فرمایند بنابران بخاطر اشرف آوردہ براتہای مذکور دور فرمودہ بدستور سابق قبولات باو معاف فرمودہ شدہ است می باید کہ چنانچہ ذکر رفت روان دارند و مہمات دیسائی و دیس‌کلکرنی ...... گذارند و تعینات ویسوہ و لوازمات بذوعی کہ سالہاباد روانست ...... السادس و العشر عن جمادی‌الاول سنہ ۱۰۱۴

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

[دو سکه و در حاشیه] پروانگی حضور اشرف اقدس اعلی
باعلام خان عالی‌شان رفیع القدر و المکان اخلاص‌خان امیر جمله
[بر پشت چند سکه و شرح در حروف مودّی و فارسی]

۱۳۳

هوالخلیل

الملک لله

[سکه ناد علیا]

فرمان همایون شرف ورود یافت بجانب میان ولی نائب غیبت و کارکنان قلعه شاه‌درگ آنکه از پوجا سری سرستی شهور سنه تسع و الف در وجه بدل مشاهره مشهور الحضرت وسو پندت متوفی ممالک بر وجه شرنی تاناجی مدکل دیسای قلعه مذکور که پدر او مودهو بابجی دیسای میت شده بجای او دیسائی‌گری روان می دارد ازین واسطه اورا شرنی مبلغ دویست پنجاه هن آنرا بیست هفت نورس و هفت هون مقرر نموده مبادله برات محلات دهانیده شده است

مبادله برات معامله رایچور بدل وجه سنه ثمان و الف مبلغ یک صد و هفتاد و پنج هون آنرا نوزده نورس چهار هن	مبادله برات قلعه چندن بدل وجه سنه ثمان و الف مبلغ بیست پنج هن آنرا دو نورس و هفت هون
مبادله برات حصار مصطفی آباد بدل وجه سنه ست الف از جمله بیست یک هن آنرا دو نورس سه هن صحیح	مبادله برات موضع بیتنور پرگنه الملم مبلغ بیست نه هن آنرا سه نورس دو هن

وجه سنه اثنی و الف چهارده هن نیم آنرا یک نورس و پنج هن نیم	وجه سنه ست الف چهارده هن نیم آنرا یک نورس پنج هن نیم

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

می باید کہ مبلغ مذکور چنانچہ ذکر رفت ادا نمایند و برسانند بر حکم فرمان ہمایون روند تحریراً فی التاریخ المذکور مطابق الثانی شہر ذوالقعدہ سنہ سبع عشر و الف سنہ ۱۰۱۷

[دو سکہ و در حاشیہ] پروانگی حضور اشرف اعلی باعلام خان عالی‌شان رفیع القدر و المکان دلاورخان امیرجملہ (؟)

[بر پشت پنج سکہ فارسی و ہفت شرح در حروف مودی و فارسی]

۱۳۴

[برنگ زرین] ہوالخلیل

[برنگ زرین] الملک للہ

[سکہ ناد علیا و طغرا ابراہیم عادل‌شاہ ثانی برنگ زرین]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب ...... مضافات قلعہ شاہ‌درگ آنکہ از شہور سنہ ...... پنجاہ و یک دیہ سمت مذکور تنخواہ تہانہ قلعہ مذکور کہ تحت معاملہ سندلاپور شدہ بود اکنون بمراحم [پادشاہانہ] باز مواضع مذکور بر نسبت سابق بہ تنخواہ تہانہ قلعہ مذکور مقرر نمودہ مرحمت فرمودہ شدہ است بدین تفصیل

CC-0. Agamnigam Digital Preseyation Foundation, Chandigarh

قصبه اندوره	موضع چیدوری	موضع ترولہ	موضع سراد هون	موضع ......
موضع ارلی خرد	موضع کییگانو	موضع موشی	موضع هونی هال	....
موضع ترت خرد	موضع ترت بزرگ	موضع سرکاپور	موضع کیرور	موضع ......
موضع کهاناپور	موضع رای کهیل	موضع ورگانو لکهد	موضع جولگه	موضع ورگانو...
موضع مدی چنچولی	موضع هنگرگه	موضع ایلره	موضع کپهنور	....
موضع کهتے دوره	موضع بابلگانو	موضع انگی هال	موضع واگدری	....
موضع اریلی	موضع کهند اله	موضع مورده	موضع دندیگانو	....
موضع انبرگه	موضع کات گانو	موضع بهات انبری	موضع کمال پور	موضع ......
موضع یروله	موضع کیلنج	موضع وانی گانو	موضع هورتی	....
موضع کشی	موضع اندرگانو	موضع کالیگانو	موضع سرانتی	موضع کارنبه

می باید کہ دیہای مذکور بموجب سابق در قبض و تصرف
عاملان قلعه مذکور باز گذارند بر حکم فرمان همایون روند تحریراً
فی ...... محرم سنه ......

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

[سر سکہ و در حاشیہ دو شرح بدین مضمون] پروانگی حضور اشرف اقدس ہمایون اعلیٰ - باعلام اعتمادالدولہ پسندیدہ سلوک دیانت الملوک سر مجلسی

۱۳۵

ہوالخلیل

الملک للہ

[سکہ ناد علیا]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب سیادت و نقابت پناہ زبدۃ السادات ...... نامزد بحوالہ داری و کارکنان قلعہ شاہدرگ آنکہ از شہور سنہ سبع ثلاثین و الف درین ولا حکم [جہان مطاع و عالم مطیع] نافذ گشتہ کہ دیسائیان و دیس کلکرنیان و نار کوندھای ممالک محروسہ را تحفہ ...... بنابران ھنماجی تاناجی سردیسای و دیس‌کلکرنی و نارکوندہ قلعہ مذکوررا تحفہ یک سالہ مبلغ ...... مقرر فرمودہ شدہ است می باید کہ مبلغ مذکور ازو بوصول رسانیدہ بدرگاہ معلی ارسال دارند و انتو کھنڈیراو برای نارکوندکی ممالک محروسہ نفرای قبول نمودہ فرمان حاصل کردہ...... بمیراث نارکوندکی قلعہ مذکور نسبت ندارد منجملہ نفرای او نارکوندکی قلعہ مذکور مجرا فرمودہ شدہ است مجرا شناسند و حق لوازمہ و پٹی پچہوری و انعام سردیسای‌گری و دیس‌کلکرنگی و میراث ...... حسب فرمان سابق و بہوگوتہ سالاباد دنبالہ نمایند و روان دارند و تعلیق گرفتہ اصل باز دہند بر حکم فرمان ہمایون روند ......

[سر سکہ و این شرح] فی تاریخ الثانی شہر جمادی الثانی سنہ سبع ثلاثین الف ۱۰۳۷ (؟) [در حاشیہ] پروانگی حضور اشرف اقدس ہمایون اعلی ......

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۱۳۶

هو الخلیل

الملک لله

[سکه مدور و صغیر محمد عادل شاه]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب دیسایان و دیس کلکرنی و سر مقدمان قلعه شاه درگ آنکه از شهور سنه اثنی اربعین الف درین ولا بدرگاه جهان پناه روشن گردید که اکثر دیهای اعمال قلعه مذکور بواسطه آفت و فترت محض از تشوشات تهانه و بعضے خراب و ویران شده رعایای متفرق و پراگنده شده رفته اند و زمین بسیار ناکرد و نامزروع افتاده است هرگاه که این طور باشد آنها حق لوازمه خورده چه می کنند و چه طور خیریت شما خواهد شد اکنون حکم جهان مطاع عالم مطیع نافذ گشته که رعایارا بقول دلداری از اطراف و جوانب آورده و رفع تشویش تهانه ساخته و یک وجب زمین ناکرد نگذاشته تمام زمین کرد و کاستگی کردانیده جمیع دیهای معمور و آبادان سازند و آنها باضابطه زمین آبی و غیرآبی و کرد و ناکرد دیهای بحضور آمده حقیقت حالات مشروحا عرض نمایند تا بخاطر اشرف اقدس اعلی آورده حسب الالتماس آنها نگاه و سرانجام بوجه احسن فرموده خواهد شد درین باب تاکید کلی دانسته حسب الحکم اشرف بعمل آورند تحریراً فی شهر شعبان سنه ۱۰۵۱

[سر سکه و در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی [باعلام] خان عالیشان سعادت نشان رفیع القدر بلند مکان اخلاص خان وزیر حکومت

۱۳۷

[سکه محمد اخلاصخان]

بجانب نرسو هناجی دیسای و دیس کلکرنی و نارکونده ... شهور سنه اثنی ستین و الف درین ولا آنها عریضه مرسول

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

...... نفری و غیر محصول پیداگری مطلق خراب و ویران شده ...... نظر عنایت فرموده نفری و غیر محصول معاف ...... عاطفت فرمایند بنابران احوال آنها بخاطر آورده بحسب دلخواه آنها کہ دو باب معاف فرموده فرمان اشرف عنایت کرده صادر است می باید کہ آنها از ہمہ ابواب خاطر جمع نموده رعایای ولایترا تمام بوجہ احسن دلاساء و دلجوی کرده ولایت کرد و معمور و آبادان ساختہ خوشحال باشند تنخواه داران غیرمحصولرا تنخواه دور فرموده ...... دور شناسند و مہمات دیسکت و دیس کلکرنکی و نارکوندکی او خاصہ بقرار خاطر می کرده باشد و ... دیسای در کاربار نسبت ندارد آنهارا دخل شدن ندهند بہر حال ولایت معموری نموده دولتخواهی خود اظہار نمایند کہ سرافرازی آنها است تاداننند و بہ تنخواه داران غیرمحصول تنخواه دور شده است آنهارا آدا نخواهد شد شما خاطر جمع نموده خوشحال باشند تاداننند تحریراً فی هفتم شهر ذی القعده سنہ ۱۰۷۲ مرتب شد [در خط متفرق]

۱۳۸

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکہ علی عادل شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب دیسای قریات مهسوره پرگنہ مان آنکہ از شهور سنہ ست ستین و الف چون دهای قریات کاسیگانو پرگنہ مذکور بمقاصای مردمان محل فراشخانہ و محل وهلی معموره بر حکم فرمان اشرف روانست درین ولا بدرگاه معلی روشن گردید کہ پوجاجی جماعتدار نایک جی پاندهریہ از روی حرامزادگی متعلقان مردمان محلین مذکوراز قریات مذکور بدر نموده خود قابض نموده است درین معنی دو سہ مرتبہ فرمان تاکید صادر شده بود اما بدان موجب

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

او سرانجام نکرده جماعتدار مذکوررا تاکید ننموده است چه حد و اندازه جماعتدار مذکور دارد اکنون می باید که بوصول فرمان قضاجریان شاهی دیهای قریات مذکور بمقاصای مردمان محل فراشخانه و محل وپیلی مذکور مقرر دانسته در حال جماعتدار مذکوررا از دیهای مذکور بدر ساخته دنباله متعلقان محلین مذکور نماید اگر جماعت‌دار مذکور حرکت نموده خلل ورزد چنان تاکید و تنبیه سازد که بار دیگر حرکت نکرده بحال خود باشد بلکه دیهای قریات مذکور بمتعلقان مردمان محلین مذکور قابض کرده داده عریضه خود بدرگاه والاجاه مرسول دارد درین ضمن سرافرازی و بهبودی [و] تهوری اوست تا دانند بر حکم فرمان اشرف روند تحریراً فی ۲ ماه محرم سنه ۱۰۷۶

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۱۳۹

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکه علی عادل شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب رتاجی دیسای قریاتها پرگنه مان آنکه از شهور سنه ست ستین و الف درین [ولا] او عریضه بدرگاه والاجاه مرسول داشته بود رسید باید که بوصول فرمان تقویت‌نشان او خاطر خودرا من کل الوجوه جمع داشته معه جمعیت خود بعتبه‌بوسی درگاه والاجاه مشرف شود بعد از مشرف شدن حضور سرافرازی او خواهد شد درین معنی ساعتی درنگ نکند تادانند تحریراً فی تاریخ سلخ ماه جمادی الاول سنه ۱۰۷۶

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۱۳۰

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکه علی عادل شاه ثانی]

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب رتوجی دیسای
پرگنه مان آنکه از شهور سنه ست ستین و الف درین ولا بدرگاه
معلی روشن گردید که نرسوجی نام رعایا بر موضع ملاگانو پرگنه
کاسول مقاصای خردسالگان محل جامدارخانه رکاب لاینی دعوی
چونگی نموده آسره یشونت راو مانکوجی پتیل موضع بیذور
کرده سواران و احشام او گرفته بموضع ملاگانو رفته دویست و
نه گورو و اسباب و اموال رعایا برده دیهه تلف و تاراج نموده
است هرگاه که موضع ملاگانو پرگنه مذکور بمقاصای خردسالگان
محل مذکور روان باشد نرسوجی مذبور از روی حرکت دعوی
چونگی نموده آسره یشونت راو مانکوجی نموده اسباب رعایا
تمام بردند چه حد و اندازه نرسوجی و یشونت راو است اکنون
باید که بوصول فرمان قضاجریان شاهی یشونت راو و نرسوجی را
بواجبی تاکید و تنبیه نموده گوروها و اسباب و اموال صدره
آنچه که برده اند تمام ذره بذره آرائنده نسبت عهدهدار و
مقدم موضع ملاگانو مذکور نموده عریضه او و عهدهدار بحضور
بفریسند و رعایای موضع ملاگانورا قول و دلداری داده گردد
و معمور سازند که دیه مذکور از اول آبادانی زیاده شود
و نرسوجی و یشونتراورا در حال بلکه در ساعت قید نموده
احشام همراه او داده بحضور بفریسند که بر آن موجب سرافرازی
او است درین باب تاکید کلی دانسته باز فریاد آمدن نگذارد
تا داند برحکم فرمان اشرف رود تحریراً فی ۳ ماه محرم
سنه ۱۰۷۷

[در حاشیه] پروانگی حضور پرنور اشرف اقدس همایون
اعلی ـ باعلام حاجی حرمین الشریفین حاجی شیخ عبدالعلی سر
خیل ممالک ـ درین باب لارله علاالدین خواص فرستاده است

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۱۴۱

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکہ سکندر عادل شاہ]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب رتاجی آنکہ از شہور سنہ سبع ستین و الف درین ولا بدرگاہ معلی روشن گردید کہ سواران سیوای بطرف سمت ہراپور شہر احسن آباد می آیند اکنون بمجرد وصول فرمان اشرف او نزد عزت و سیادت دستگاہ سید اصیل جماعتدار خاص‌خیل و وزارت مآب بجاجی و مہداجی رفتہ مردمان سیوایرا گوشمال بواجبی دادہ دولت خواہی خود بظہور رساند و جہتہ این معنی فرمان اشرف بہ جماعتدار مشارالیہ و بجاجی و مہداجی صادر است تادانند تحریراً فی تاریخ ہجدہم شہر رمضان سنہ ۱۰۷۷

[در حاشیہ] پروانگی حضور خورشید ظہور اشرف اقدس ہمایون اعلی

۱۴۲

بسم الله الرحمن الرحیم

الملک لله

[سکہ ناد علیا]

فرمان ہمایون شرف صدور یافت آنکہ وزارت ماب زبدة الاشباہ و الاقران سدوجی بن رتوجی مانی نامزد پرگنہ کہتانو بعنایات بیغایات شاہانہ و نوازش و التفات خسروانہ ممتاز و سرافراز بودہ بداند کہ آن دولتخواہ بنابر قول اشرف آمدہ در پرگنہ مذکور ماندہ و مردمان غنیم آمدہ بولایت پرگنہ مذکور و آن طرف تشویش میدادند آن وزارت‌ماب با جماعت خود مشقت کردہ مردم غنیمرا سزا دادند این خبر بحضور لامع‌النور روشن شدہ این معنی مجرا کل گشتہ اکنون جہتہ مزید سرافرازی خلعتہ

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

شاهی بآن دولتخواه فرستاده شده است اخذ آن سرافراز و ممتاز گشته بهمه باب خاطرجمع داشته باتفاق مشهور الانام ناگوجی و ایسو پندت صوبهدار محلات آن طرف که از جانب خلاصه خاندان عزت و نامداری شاهی نقاد دودمان شوکت و بختیاری قره باصره دولت و اقبال غره ناسیه عظمت و اجلال سرآمد پردلان روزگار برگزیده امرای عالیمقدار فارس میدان شجاعت عنوان صحیفه شهامت انیس مجلس خاص جلیس انجمن اختصاص منظور انظار عواطف شاهی مخصوص مراحم و مکارم ظل الهی رزم آرای مصاف تهور و جلادت بزم پیرای محفل فرزانگی و کتیاست مسرة الحضرة العلیه موتمن السلطنه بهیه یگانه آوان فرزانه دوران خان عالیشان قدوه خوانین بلند مکان خواص خان وزیر حکومت نصیب است با جماعت خود مشقت نموده مردمان غنیمرا سزا بدهد و چنان سازد که ولایت پرگنه کهتانو و آن طرفرا تشویش مردمان غنیم نشود و ولایت معمور باشد که درین ضمن موجب سرافرازی و مجرا کل است تادانند حسب الفرموده اشرف بعمل آورد تحریراً فی تاریخ ۱۵ ماه شعبان سنه ۱۰۸۴

[در حاشیه] پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس همایون اعلی

۱۴۳

باسم سبحانه و تعالی شانه

[سکه و طغرا بادشاه عالمگیر اول]

خلاصه الامثال مطیع الاسلام ناگو مانیا بنوازش بادشاهی امیدوار بوده بداند که درین ایام فیروزی انجام خانهزاد لایق الاحسان تربیت خان معروض مقدس معلی گردانید که آن مطیع الاسلام برتبری نیک اختری و طالع یاوری از تقصیرات رفته و زلات گذشته نادم و پشیمان گشته سر برقعه اطاعت فرمانبری و گردن بطوق مطابعت طاعتوری در آوردن کمربندگی درگاه

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

گیتی پناه برمیان جان بستہ امیدوار است کہ بخشش و بخشایش ذنوب و معاصی ناصیہ افتخار و اعتبار بر افرازد بنابر این فضل و کرم نامتناہی بادشاہی از راه ذره پروری و سایہ گستری رقم عفو و مغفرت بر خامہ مآثم و جرائم آن زبدة الامثال کشید اورا دولت مباہات و امتیاز بخشید باید کہ شکر و سپاس عواطف والا بجای آورده بادلی امن و خاطری مطمن باستلام آستان خلاک نشان ملک پاسبان بشتابد کہ از پیشگاه عز و جاه بعنایات اشرف اعلی اختصاص یافتہ بمرحمت منصب پیشین سربلندی خواہد اندوخت بتاریخ بیست و یکم شعبان المکرم سال چہل و یکم از جلوس معلی تحریر یافت

[بر پشت] بوسالہ سیادت و نقابت پناه شرافت و نجابت دستگاه عمده وزرای رفیع الشان زبده امرای بلند مکان ناظم مناظم ملک ناہج مناہج دولت و اقبال خان شجاعت نشان جملۃ الملک مدارالمہام اسدخان

[در سکہ مدور] اسدخان بنده بادشاه عالمگیر غازی ۱۱۰۷

۱۴۴

حکم اللہ

مطیع الاسلام تہور و جلادت شعار ناگو مانیا بعنایت وافره متقاصره بادشاہانہ مفتخر و امیدوار بوده بداند عرضہ ـ داشتی کہ مشتمل بر سبب توقف خود بدرگاه کرم و جاه ارسال داشتہ بود از نظر اقدس اظہر گذشت مطالب خویش نوشتہ مصحوب وکیل مرسل دارد کہ بعرض والا رسیده درجہ پذیرای یابد و خود نیز اگر صحت یافتہ باشد نائب مستقل در تہانہ گذاشتہ با جمعیت شایستہ و سرداران بآستان مکرمت نشان آمده سعادت اندوز دولت آستان بوس گردد کہ با آوارده‌ا مشمول

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

عنایات خسروانه خواهد گردید ۱۷ شهر صفرالمظفر سنه احد جلوس والا قلمی شده

۱۴۵

هو

مسماة رادها زوجه ناگو مانیه معلوم نماید عرضداشتی که ارسال داشته بودند رسید بمطالعه در آمد باید که خاطر خود جمع داشته زود با پسر خود درین جا بیاید که کامیاب مطالب خواهد شد

[بر لفافه] زبدة الاماثل مسماة رادهای زوجه ناگوجی مانیه برسد

[بر تبلیغ در سکه مدور] فیروز جنگ امیرالامرا سپه سالار بهادر فدوی محمد فرخ سیر بادشاه غازی

۱۴۶

سیادت و نجابت پناه شهامت و معالی دستگاه بسالت مرتبت خان سعادت نشان مورد مراحم حضرت ظل باشند

بعد ابلاغ سلام سلامت انجام مخفی و مستور نماند درین ولا رعایای پرگنه نلدرگ صوبه خجسته بنیاد بحضور فیض گنجور استغاثه نمود که تولارام عامل پرگنه کنجوتی محال جاگیر امارت-پناه سرافرازخان جمعی از سوار و پیاده خود همراه دزدان داده مال و مواشی یک هزار و پانصد روپیه بغارت برد این معنی باعث پریشانیست بنابران نوشته میشود که آن بسالت مرتبت بر تقدیر وقوع بحقیقت مرقومه وارسیده انصاف حق و رفع تعدی نمایند که مکرر فریاد این مقدمه درمیان نیاید و اگر کیفیت نوع دیگر باشد بحضور پرنور بنویسند ۲۳ جمادی الاخره سنه ۴۷ جلوس والا [بیضه]

CC-0. Agamnigam Digital Preseyation Foundation, Chandigarh

۱۴۷

مطیع الاسلام نرسنگہ راو زمیندار قلعہ تلدرگ بعنایت بادشاہانہ امیدوار بوده بداند کہ عرضہ داشتی کہ بجناب خلافت و جهانداری ارسال داشته بود از نظر اظهر جهان پرور گذشت و مطالبی کہ بوساطت کامل خان التماس نموده بود در پیشگاه عز و جاه بشرف پذیرای اقران یافت باید کہ بعنایت معلی مستظهر بوده سرگرم خدمت مرجوعہ خویش باشد پنجم ۵ شهر محرم الحرام سنہ احد جلوس والا قلمی شد

۱۴۸

هو

[در سکہ صدور] خانخانان بهادر ظفرجنگ فدوی شاه عالم بادشاه غازی سنہ احد ۱۱۱۹

زبدة الاکران نرسنگہ راو امیدوار نوازش بادشاهی بوده بداند خطی کہ ارسال داشته بود بمطالعہ در آمد و کیفیت رسوخ بندگی و صدق ارادت و حسن تردد در جناب مقدس معلی بوضوح پیوست رایات عالیات بهزاران فتح و فیروزی از دریای نربدا عبور فرموده عنقریب ساحت دکن مخیم سرادقات جاه و جلال میگردد مردم اهل فساد و تمردپیشہ بسزای کردار ناهموار خود می رسند آن زبدة الاکران بخاطرجمع بمحافظت قلعہ و لوازم خدمات آنجارا قیام داشته باشد کہ بعد وصول موکب منصور آن زبدة الاقران در خور حسن عمل و دولتخواهی نتیجہ نیک خواهد یافت زیاده چہ بقلم آید ۱۲ ربیع الاول سنہ ۲ جلوس والا [بیضہ]

۱۴۹

زبدة الاقران نرسنگہ راو امیدوار نوازش بادشاهی بوده بداند خطی کہ متضمن فراهم آوردن جمعیت از راه کارطلبی و ظهور

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

تردد بامید نوازش جناب مقدس ارسال داشته بود رسید کیفیت مرقومه بعرض اشرف اعلی رسید حکم جهان مطاع آفتاب شعاع شرف نفاذ یافت که درین ایام نصرت انجام نازدیر مخیم سرادقات اقبال گردیده عنقریب رایات جهان بهزاران فتح و فیروزی متوجه دارالجهاد میشود آن زبدة الاقران بخاطر جمع باجمعیت شائسته خودرا بحضور پرنور رسانیده دولت آستان بوس حاصل نماید که درخور حال و لیاقت مورد نوازش بادشاهی خواهد گردید درین باب تاکید دانسته مطابق حکم محکم بعمل خواهد آورد ۱۶ شانزدهم رجب المرجب سنه دو جلوس معلی تحریر یافت [بیضه]

۱۵۰

هوالغنی

[در سکه صدور] امیرالامرا نصرت جنگ بهادر بنده باعتقاد شاه عالم بادشاه غازی در سنه احد ۱۱۱۹

معلوم زبدة الامثال نرسنگه راو باد نوشته که متضمن بتصرف در آوردن تهانه تلجاپور و غیره از مردم کام بخش قلمی نموده بود رسید و باعث مجری در پیشگاه خلافت عظمی گردید می باید تهانجات دیگر هم بتصرف خود در آرد که باعث مجری است و درخور بندگی و دولت خواهی امیدوار نتایج باشد بیست و چهارم شعبان سنه دوم از جلوس والا نگارش یافت ۵

۱۵۱

باسم سبحانه و تعالی شانه

[پنجه و سکه و طغره بدین مضمون] فرمان ابوالنصر سید قطب الدین محمد شاه عالم بهادر پادشاه غازی

زبدة الامثال نرسنگه بنوازش بادشاهی امیدوار بوده بداند از روی نوشته که بعمده فدویان با فرهنگ زبده مخلصان بے ریو و

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

رنگ بخشی الممالک صمصام الدولہ امیرالامرا بہادر نصرت جنگ
سپہ سالار متضمن التماس عفو جرایم قلمی نمودہ بود حقیقت
معروض عتبہ منیعہ معلی گردید و بمقتضای فضل و احسان ملتمس
او رتبہ پذیرای یافت و برای اطمینان و سربلندی او
فرمان والاشان مزین بنقش پنجہ بیضاضیا صادر شد می باید بر
اورنگ بیگ خان کہ الحال قلعہ دار مقرر شدہ قلعہ را حوالہ نماید
و از صلاح و صواب دید حارس بیرون نرود و مرہٹہ را اطراف
قلعہ و پیٹہ جا ندہد بعد رسیدن عرضداشت قلعہ دار مشتمل بر
مقدمہ داخل شدن در قلعہ آن زبدۃ الامثال بعطا زمینداری
بدستور سابق و مرحمت منصب ہفصدی ذات دو صد سوار و
چونت برادرش بمنصب (یک) صدی ذات یک صد سوار ...
سیوم محرم الحرام سال سیم از جلوس ......

[بر پشت در سکہ مدور] آصف الدولہ بندۂ شاہ عالم
بادشاہ غازی سنہ احد [و شرح بدین مضمون] زبدۂ اعتضاد
خلافت و فرمان روای اعتماد سلطنت کشورکشای ممہد قواعد
معدلت منظم امور خلافت عقدہ کشای معاقد دین و دولت سپہ
سالاری معارکہ فتح و نصرت گنجور اسرار پادشاہی دانای ضمیر
ظل الہی انجمن پیرای محفل خلیفہ الہی منتخب ...... عالم آرای
دستور وزراء ممالک مدار برہان وکلاء ذوی الاقتدار صاحب
الدولہ والعظمہ و الاحتشام واجب العز و اثرت و الاحرام قدوہ
خوانین بلند مکان عمدہ امرای عظیم الشان رکن السلطنت عبد
نظام الملک آصف الدولہ ۵

۱۵۲

تہور و جلادت پناہ نرسنگہ راو تہانہ دار کاکرنبہ بعنایت امیدوار
باشد عرضداشتی کہ ارسال داشتہ بود رسید و بر مندرجات
اطلاع رفت بفضل الہی قبح مقہور تاب مقاومت فوج ظفرموج
نیاوردہ بسمت ناندیر و برار آوارہ گردید و خاطر از ... حیدر
... بفتح فیروزی متوجہ طرف انکلکوت ایم چنانچہ امروز متصل

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

موضع هلی کهیر عمله پرگنه نلنگه دائره دولت است عنقریب در انجا نزول اجلال سرادق اقبال خواهد گردید آن تهور دستگاه خاطر جمع داشته از تعلق خود خبردار باشد و هرگاه فوج منصوره نزدیک رسد سعادت ملازمت حاصل نماید که بتجویز او مفسدان آن ضلع را تنبیه واقعی نموده آید زیاده چه نگارش رود [بیضه]

۱۵۳

[سکه مدور بدین مضمون] روح الله خان خانه زاد بادشاه عالمگیر

مسماه نیلووا مادر جگدیو دیسمکهه پرگنه المله بداند که قولی که نواب عمدة الملک در باب آبادانی رعایا بشرط تقدیم خدمت بادشاهی داده اند از این جانب نیز همان قول و قرار است باید که بخاطر جمع در آبادانی محال متعلقه سعی نماید و خدمات بادشاهی بعنوان شائسته بتقدیم رساند و هر قدر پیادها را که جمع تواند کرد بکند که سر نفر پیاده نسقچی پنج روپیه دهاند و میرده شش روپیه و سردار صد نفر ده روپیه مقرر نموده شد باید که پیادها را مستمال ساخته نزد جلادت و بسالت پناه نارو راگهو بفریسند که مشارالیه آنهارا دیده و بحقیقت وا رسیده نزد این جانب خواهد فرستاد درین باب تاکید تمام داند ششم شهر رجب المرجب سنه ۲۸ جلوس والا قلمی شده

۱۵۴

هو العزیز

سیادت و معالی پناه نجابت و عوالی دستگاه امارت مرتبت شهامت منزلت خان سعادت نشان بخشی الملک در حفظ و حمایت ایزد منان باشند بعد از ابلاغ سلام بر خاطر عزیز پوشیده نماند درین ولا مسماة نیلاوه مادر جگدیو ظاهر نمود که گویندا نامی مقدم موضع دیوگانو معموله پرگنه المله سه موضع متعلق زمینداری جگدیورا بسازش فوجدار و جاگیردار تاراج نموده نقد و جنس

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

و مواشی سکنه آنجا بغارت برده لهذا قلمی می گردد که بتحقیقت
این مقدمه وا رسیده مطابق شریعت غرا (؟) حق بحق دار رسانند
تا رافعه بحق خود رسیده مقرر بفریاد می آید بتاریخ ۱۳
محرم سنه ۳۰ تحریر یافت [بیضه]

[بر پشت] روح الله خان

۱۵۵

نقل بمهر ابو تراب

حسب الحکم والا صادر شد که وزارت پناه ابهت و عوالی
دستگاه کفایت خان بفریسند بتاریخ سیزدهم ۱۳ محرم الحرام سنه ۳۰

التماس داد خواه نیلاو مادر جگدیو دیسمکهه پرگنه المله
مضاف دار الظفر بیجاپور آنکه جهان پناه سلامت پرگونداا مقدم
موضع دیویگانو پرگنه مذکور در سرمقدمی پرگنه مذکور مداخلت
نموده رعایارا آزار می رسانید پسر رافعه اورا از تعدی بیحساب
منع نموده او از روی عناد با جمعی از مفسدان بر پنج موضع
مسکن رافعه آمده نقد و جنس و مواشی یک لک روپیه تاراج
نموده امیدوار است که حکم والا بکفایت خان صادر شود که تحقیق
نموده حق بحق دار رساند واجب بود بعرض رسانیده ۵

۱۵۶

۱

[حکم بموجب بر خط ۱۵۳]

نیلاو [و] جگدیو دیس موکهه پرگنه المله بدانند که بموجب
التماس آنها نگاشته می آید که خاطر جمع داشته بدار الظفر
بیجاپور بیایند که بعد رسیدن حضور جمیع مطالب آنها صورت
سرانجام خواهد گرفت و این نوشته را بمنزل قول دانسته
خود را روانه حضور گردانند زیاده چه نگاشته شود یازدهم
جمادی الاولی سنه ۳۰

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

۱۵۷

I

[در سکہ] ہادی‌خان از فدای شاہ شاہان

قول‌نامہ باسم زبدة‌الاقران جگد دیسمکہ پرگنہ الملہ سرکار و صوبہ دارالظفر آنکہ چون او بدعملی و بدپردازی عمال متوہم گردیدہ است بنابران قول دادہ می شود کہ خاطر خود جمع داشتہ بہ کچہری دیوانی آمدہ حاضر شود کہ اورا مثل فرزند مراعات نمودہ در آنچہ رفاہ و آبادی ملک پادشاہی بودہ باشد بعمل آوردہ خواہد شد غرہ شعبان سنہ ۳۹ جلوس والا قلمی شد فقط

۱۵۸

از قرار بتاریخ ۱۱ شہر ربیع‌الثانی سنہ ۹ آنکہ دستک باسم گماشتہ سیادت‌پناہ میر محمد شفیع تہانہ‌دار پنسالہ و غیرہ آنکہ چون سیوا شقاوت ...... با پسر از حضور پرنور گریختہ و از پیشگاہ خلافت جہانداری در باب دستگیر نمودن او و باپسرش حکم اشرف اقدس شرف نفاذ یافتہ بنابران متصدیان ازین جا تعین نمودہ اند باید کہ بوصول دستک بگماشتہ‌ہای خود نیز تاکید نمایند کہ برفاقت یکدیگر از پنسالہ خبردار باشند درین باب قدغن دانند

۱۵۹

[طغرہ و سکہ بادشاہ عالمگیر اول]

بسم اللہ الرحمن الرحیم

سیادت ماب لایق العنایت و المرحمت سید منصورخان بعنایت والا سرافراز بودہ بداند عرض‌داشتی کہ مشتمل برین معنی کہ مرزبان جوار با راجہ سیوا سازش نمودہ ارادہ دارد کہ بتوسط او شرف‌اندوز تقبیل عتبہ عالی مرتبہ گردد آن سیادت‌ماب در منقاد گردانیدن زمین‌دار مسطور ترددات بظہور رسانیدہ امیدوار است کہ بوساطت او و زبدة‌الاشباہ و الاعیان لایق‌العنایت و الاحسان ہلال‌خان آن مرزبان دریافت آستان‌بوسی شدہ سینہ

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

نماید درین ولا بحضور موفورالسرور مرسل گردانیده بود از نظر کیمیا اثر گذشت و مضمون آن معلوم رای مهر جیا گشت از آن جا که سلاله راجهای والاتبار زبده متهوران شهامت شعار خلاصه هواخواهان نقاوه خیراندیشان مورد مراحم بادشاهی محیط عنایات لایق اعطاف قدوه دولتخواهان درگاه جهان‌پناه عمده مخلصان بلااشتباه مهاراجه جسونت سنگه که بنده عمده درگاه خلایق پناه است بمیان آمده و یکی از نوکران خود برای آوردن زمیندار مذکور بحضور النور خواهد گماشت بنابرین امر رفیع القدر عز اصدار یافت که وقتی که مهاراجه نوکر خود را بواسطه آوردن زمین‌دار مزبور خواهد فرستاد امر عالی بفرستاده مهاراجه بصدور خواهد پیوست که باتفاق آن لایق العنایت و هلال خان زمین‌دار مزبوررا بجناب فیض انتصاب برساند توجه عالی را قرین حال خود داند تحریراً فی تاریخ چهاردهم جمادی الاولی سنه ۱۲ [بیضه]

[بر پشت] نقل گرفته شد [بیضه]

۱۶۰

۱

معلوم تهورپناه امرسنگه باد چون در فراش‌خانه سرکار والا منج درکار است لهذا مرقوم میگردد که بعد وصول این نوشته هر قدر مطلوب باشد سرانجام دهد درینباب تاکید داند دوم محرم الحرام سنه ۴۷ جلوس والا تحریر یافت ۵

[بر پشت] خط خان بهادر نصرت جنگ در باب فرمایش منج و غیره ۷ محرم سنه ۴۷ رسید ۵ رفعت ...... مستظهر راو رنبها بلندپروازی کردنست در برابر آختن از سرنامه ویرانی درین ویرانه ابتر از در حال در حال خود بر ۵

[و در سکه مدور] ذوالفقارخان بهادر نصرت جنگ فدوی باعتقاد بادشاه عالمگیر غازی ۱۱۰۹ ۴۱

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۱۶۱

ا

صاحب مهربان سلامت

شاد ملاز مد آگین موازی دوازده راس گاونر از شکر و کهوره از تعلقه دندارا جیوری می آوردند ظاهراً در تهانه آن صاحب کسے بند کرده است از انجا که گاوان مذکور از سرکار رفعت پناه مهتم کیشوداس جیو بدشت وزارت پناه عنایت اللہ خان جیو است امید که به کسان سرکار تاکید نمایند که از حد خود سلامت بگذرانند که بخیریت به لشکر معلی برسد زیاده چه تصدیع دهد

[بر پشت] خط گلابرایی وکیل خصیانه نرگاوان مهاجنان جهت رسانیدن بهادرگده تاریخ ۷ رمضان سنه ۴۸

۱۶۲

تهور و جلادت دستگاها

خط اتحاد نمط در باب فرستادن مردم جهته انشاع باروت و اشاره اینکه کسے مزاحم نشود فرستاده بودند رسیده بر طبق آن باروت خرید کردانیده حواله آدمان ایشان نموده شد یقینکه خواهد رساند ترقب که هم برین منوال بنوشته ...... چون از احوال خود اطلاع داد و همیشه مشتاق انگاشت [بیضه] ۵

[بر پشت] خط عبدالغفورخان قلعه‌دار احمدنگر واقع بتاریخ ۲۹ رمضان سنه ۴۹ رسید [و در سکه مدور] عبدالغفورخان بنده ز ضمیر بادشاه عالمگیر

۱۶۳

ا

رفعت و جلادت دستگاه راجه بلوندسنگه محفوظ باشد

درین ولا ظاهر شد که نراین دیچهت فوت شده باسدیو و بالکشن پسران و کیشوبهت برادرزاده‌اش در بنارس میباشند چون امارت و ایالت مرتبت بالاجی باجی راو برای غور آنها نوشته لهذا نگارش

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

میرود که در امور مرجوعه انجا غور و اعانت آنها لازم دانند که بخاطر جمع در تقسیم خیرات مشغول باشند و اظهار اهل غرض در باب آنها اعتبار نکنند و وجه بیت‌المال مردم جاتری و باشنده‌های انجا بدستور سابق بموجب پروانه درگاهی معاف و مرفوع القلم است بمتصدیان بیت‌المال تاکید باید نمود که { که } با احدی مزاحم نشوند مرقوم ۱۶ شهر ذی‌حجه سنه احد [بیضه]

[بر پشت] ملاحظه شده [بر لفافه] رفعت و جلادت دستگاه راجه بلونت‌سنگه [سکه مدور] صفدرجنگ در باب بالکشن و غیره پسران نراین دیچهت متوفی

(در حروف ناگری) परवाना नवाव .... वालकीसन दीछत......

۱۶۴

۱

سریمنت راوصاحب و قبله دریانوال مدظله العالی

عرضداشت بنده فدوی بلااشتباه خانه‌زاد موروثی [جای خالی] راول اکهیراججی خلف بهاوسنگهجی تعلقه‌دار بندر گهوگهباره و بندر بهاونگر [جای خالی] آدای آداب تسلیمات هزاران نثار و قواعد کورنشات عجز و انکسار بجا آورده بمحفل عرض باریافتگان درگاه عرش‌اشتباه ثریاجاه گیتی‌پناه خداوند آمال و آمانی صاحبی ام [جای خالی] میرساند که صبح و شام بلکه الی الدوام بوظایف دعاگوی‌ها و مزید حیات و ترقی درجات و عمر و اقبال اشتغال داشته و میدارد که الهی ظل‌عالی بر مفارق عالمیان منبسط و مبسوط داراد خدایگان فدوی از راه فضل و کرم امیدوار است که غورپرداخت این ذره بیمقدار از آن جناب گردد قلعه گهوگهه از سکندر طالع سریمنت بندگان عالی از قابض و تصرف نواب مومنخان کهنبایت‌واله در تته‌بار سه بندی مبلغها آمده قلعه مسطور از دست نواب خلاص کنانیده در سرکار دولت‌مدار بمتصدیان سپرده اند این معنی روشن ضمیر و واضح رای هویدا است درین ولا

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

قلعه تلاجهه انگریز از دست کولیان گرفته بنواب مومنخان سپرد
نموده اند تهانه نواب معزالیه در قلعه تلاجهه قایم مقام است ازین
معنی شب و روز وسوسه خاطر میباشد که مبادا قلعه گهوگهه را
باز تصرف نماید و متصدی سرکار اجاره‌دار نیاید و سربندی
چندان نگاها ندارد بنابران بعرض عالی میرساند که غور پرداخت
این معنی از حضور پرنور نحوی تدبیر شود که خبرداری قلعه
گهوگهه بواقعی نماید و برصورت دیورام دیوی را بجناب عالی
متعالی فرستاده شد حقیقت تمامی بعرض خواهد رسانید ازو
موضح رای خواهد شد امیدوار تفضلات و عنایات است چون
واجب بود بعرض رسانید. الهی آفتاب عمر دولت و اقبال
و خورشید عظمت بےزوال همواره تابان و درخشان باد
برب العباد الهی

۱۶۵

مسند دولت و نامداری وساده سطوت و کامگاری بذات
ستوده صفات نواب صاحب والاخطاب مظهر خوبیهای بےپایان
مهربان مخلصان مزین و مجلی باد

درین ولا نوشته هری پندت رسید که بتاریخ بیست نهم ۲۹
ربیع الاول سکهارام هری و ماناجی پهاکره و غیره همراهیان با
جمعیت خودها از رفاقت قبله‌گاه رگهناتهراو علحده گشته باین طرف
آمدند و قبله‌گاه در شهر سورت تشریف فرمودند دو صد مردم
شاگردپیشه پیاده همراه اند پیشتر باید دید که مرکوز خاطر چیست
مابقی از نوشته عوالی‌مرتبت سکهارام پندت و بالاجی پندت
و کشن‌راو موضوح خواهد شد و خصوصیت دستگاه جیواجی
پندت گذارش خواهند نمود زیاده چه طرازش رود

۱۶۶

نواب صاحب بسیار مهربان کرم‌فرمای مخلصان سلامت
آن مهربان نظر بر تنبیه و تادیب حیدرنایک باتفاق مهربان
هری پنت توقف جایز نداشته بر جناح استعجال متوجه این صوب

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

شدند لیکن مفسد منکوب روسیاه بان طرف گشت اگر رخت ادبار پیشتر میکشد سزایش پیش مبارزت صاحب مشکل نبود دوستدار از وضع مختلفش آگاه است که او گاهی مقابل فوج نمی شود مگر بر قابوی وقت حرکات ناملایم بظهور می آرد الحال هم مبادا اگر تخریب ملک شاهنور بنکاپور با ملک امیر الامرا بهادر پردازد آن مهربان عزیمت آن ضلع دارند یقین که بدافعش خواهند پرداخت جای شبه نیست ازین جانب نیز تدبیر روانگی فوج مرکوز خاطر است مابقی بعزیزالقدر جیواجی رگهناته سمت ترقیم پذیرفته گزارش ...... در آید ایام جمعیت و شادمانی مدام باد

۱۶۷

هوالمعز

سریمنت راوصاحب پندت پردهان مد ظله العالی

عرضداشت کمترین هواخواهان راسخ الاعتقاد مرتنس جوان بوسمان درکتور کونپنی ولندیز کوتهی بندر مبارک سورت آداب خیراندیشی و دولتخواهی بجا آورده بموقف عرض بندگان محفل میمنت منزل خلد مشاکل عالیشان سموالمکان خدایگان ملتجاء ... خیراندیشان میرساند که هر وقتی که وکیل این مخلص از حضور والا رخصت شده عازم این صوب گردیده نوازشنامه عالی را بمعه خلعت عنایتی حواله این خیراندیش نموده در آن وقت این هواخواه صمیم را خوش وقتیهای گوناگون عاید حال گشته و از آن یقین واثق و طمانیت خاطر شد که مطمح نظر باخلاص و یکجهتی بندگان عالی بیکدلی از کونپنی ما مردم به اعزاز بخششهای این مخلص گردیده یقین خاطر بندگان عالی باشد که نظر ما مردم هم بهمین قسم تصدق ارادت است که از جناب عالی سجود باخلاص و یگانگیها بوده باشم لهذا مخلص در خدمت عالی بطریق نیاز هر سال اسپان یا اجناس یا نقد مطابق مرضی تا مبلغ پنج هزار روپیه میرسانیده باشد هر وقت که بندگان عالی پروانه قول از برای هگی جهازات و دیگر بارکشهای از

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

آن کونپنی ولندیز حوالہ خواہند فرمود و نیز مقرر فرمودن باوتہ بجہتہ شناخت و صدور احکام بر داروغہ‌های از یاد سرکار و صوبہ‌داران و سرصوبہ کہ بہیچ وجہ مزاحم نتوان شد کہ بملاحظہ جہازات و غیرہ ما مردم سغر می نمودہ باشند و بمقتضای ضرور غور و پرداخت بمرکب‌های ما مردم نمایند درین باب این مخلص بہ مسابقہ بوکیل خود گفتہ است مفصلاً بہ خدمت عالی معروض خواہد داشت امیدوار است کہ این ہمہ امورات بدین آئین استقرار و درجہ پذیرای خواہد یافت کہ از آن نیکونامداری بندگان عالی بہمہ جا منتشر و استحکام و متانت مواد مودت و اتحاد طرفین بحد بلیغ می توان گردید زیادہ ازین چہ معروض دارد امید ہمین است کہ عمل نو از عطایائی افضال مطلق بر آن والاشان زینت‌افزا شدہ با فراوان سال بواسطہ فیض‌یابی و بہبودی توابعان جناب زیبندہ و رونق پذیرندہ و نامجات نامی از نسبت بزرگان سوالف الحیات در افزایش و ازدیاد و مبارک و میمون باد

۱۶۸

۱

ابواب بہجت و کامرانی بر روی روزگار ابہت و ایالت مرتبت شوکت و بسالت منزلت اعتضاد دوستان درکتور کمپنی فرانسس جنرال بندر سورت مفتوح باد مدت است کہ باوصف روابط محبت و اخلاص و ضوابط یگانگت و اختصاص فی مابین این جانب و قوم فرانسس و پادشاہ ایشان گاہی از رسل و رسایل نامہ و پیام کہ مکالمہ زبانی و ملاقات روحانی است مسرت‌افزای خاطر فیض‌مظاہر نشدند ظہور این معنی باعث تعجب الماضی لاینکر حالا ما بدولت و اقبال را متوجہ احوال و جویای اخبار اخیار خود دانستہ پیوستہ بترسیل نامجات خیریت‌طراز مسرورالوقت می‌ساختہ باشند درین ولا شہامت و بسالت مرتبت امارت و ایالت منزلت درکتور کمپنی فرانسس جنرال موسی شوالیار خصوصیت و اخلاص‌نشان میر زین العابدین خان را کہ مرد دانا و ہوشیار در

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

فهم و فراست یگانهٔ روزگار است معه قرارنامه التماس
حسب الاستدعای و مرضی بادشاه خود مطاوی باین مضمون
صداقت آمود که اگر اهل ریاست و سردار عمده نظر التفات و
ترحم بر احوال ما گماشته و از بادشاه ما روابط سلوک و اخلاص
مسلوک داشته درخواست قوم مایان نماید و بالفعل بطریق
مدد خرچ و مساعد چیزی مرحمت شود و در سلک رفقای و زمره
هواخواهان خود منسلک بسازد همان وقت به تنبیه و تادیب قوم
انگریزان بدمال پرداخته آینده در آدای مراسم فدویت و
جانفشانی بصدق نیت و صفای طویت سعادت خواهم دانست و
درین مراتبها از بادشاه خود عهد واثق میدهانیم و دیگر از
اتفاقات همدیگر و استحکام یافتن بنیان عهد و پیمان فیمابین قوم
مایان و بادشاه و سران نامی هندوستان خبر با انگریزان رسید
یقین است که قوم انگریزان از طرح و تدبیر و به تلبیس و تزویر
پیش آمده التماس سلوک و صلح خواهند نمود ملتمس آنها درجه
اجابت نیابد اگر درین باب دلاسا و طمانیت کلی گردد سپاه
فرانسس را معه سامان جنگی که در بندر سورت تیار و آماده است
بسرکردگی سرداری ذخیره اندوز سعادت ملازمت خواهند شد
فرستاد از ساعت بهین خان معز بشرف ملازمت مشرف گردیده
قرارنامه التماس را بنظر انور گذرانید و محوله یسانی را مشروحا
بعرض رسانید بدریافت مضامین بهجت افزود امارت پناها از مدت
قدیم سرداران کمپنی انگریز از این جانب رجوع بوده و حلقه
اطاعت بگوش هوش کشیده بر طبق قول و قرار سالک مسلک صفا
و وداد بودند که ناگاه عهد و پیمان سابقه را بر طاق نسیان گذاشته
بنابر پاس مخالفان و مدعیان این دولت ابدقرین کلاه نخوت بر
فرق نفاق کج نهاده بے ادبانه پیش آمدند بمجرد وقوع این چنین
بے اندامیها سرداران عالی شان کارآزموده را جهت تادیب جماعه
انگریزان از حضور تعین فرموده شکست بر شکست دادیم درین
آثنای گورنر ور بندر کلکته بدریافت خبر رسیدن چشم زخم بجماعه
انگریزان کرنیل اپتن را برسم وکالت در حضور فرستاده از قسم
دین و آئین عیسوی عهدنامه در سرکار فیض آثار نوشته داد و

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

صلح نمود در عرصه اندک باز از بدعهدی در ممالک محروسه
آغاز هنگامه فساد نمودند همان زمان نیز بسزای اعمال و افعال
خود رسیدند کیفیت عاجز شدن و نادم و خجالت گزیدن انگریزان
از روی وقایع بگوش ایشان رسیده باشد چنانچه دفعتا همان آتش
در کانه یافت و بنظر تدقیق دریافت که قوم انگریزان بدعهد و
بے ایمان و قابوطلب لهذا به عزم تخریج این قوم از خشکی و
ملک هندوستان نقشه قرارداد درین ایام بر طبق نقشه سرداران
ذوی الاقتدار از سرکار والا و نواب صاحب مهربان والاخطاب
نواب آصفجاه بهادر و امارت و ایالت مرتبت مودهاجی بهونسله و
بسالت و شهامت منزلت نواب حیدرعلی خان بهادر آغاز جدال و
قتال نموده اند بفضل الهی در عرصه اندک انگریزان را از چهار
سو بتنگ آورده و سزای ذنبیه در کناران ؟ فیه بدمعامله گذاشته
ازین ملک خشکی خارج میسازند و انگریزان از قوم فرانسس و
بادشاه فرانسس چهاچها سلوک نموده تمامی بنگاههای کوتهی فرانسس
که در ملک هندوستان بودند بتصرف خود آوردند این معنی
اظهر من الشمس است حالا انگریزان غایت پر غرور و قوم
فرانسس باهمت و در تهور و شجاعت مشهور عالم پس ......
این معنی بر وقت همت قوم فرانسس لازم و ضروری درین ایام از
هر طرف هنگامه کارزار و دار و گیر گرم اگر درین وقت آمدآمد
جماعه ایشان گردد فراوان بجا و احسن این چنین وقت از تدبیر
تمام میسر نخواهد شد آن امارت مرتبت دانا و دوراندیش و
کینه‌خواه احتیاج تحریر نیست و خان‌مشارالیه تمامی مدارج
شجاعت و صدق مقال و عهد راسخ ایشان بعرض والا رسانید
لهذا حسب درخواست آن اعتضاد یادداشت قرارنامه مددخرج
مزین بمهر خاص همراه خان موصی الیه فرستاده است می باید
بمجرد صدور یاد. قرارنامه دو هزار جهولدار قوم فرانسس معه
سامان جنگی و سردار کارآزموده و ذی‌هوش دوراندیش و
مختار بسرعت سریعه بمدت متعاد که تفصیلش در قرارنامه مندرج
است در حضور رسانیده به حصول سعادت ملازمت مقید گردد
و ظهور این امر واسطه مزید اعتماد و فی مابین بادشاه فرانسس

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

و این جانب اساس واحدیت و صفای صورت استحکام پذیرفته تدبیر صائبه و مشوره پسندیده در تنبیه و تدافع و اخراج انگریزان بکار آید و در اتفاق و یکدلی فراوان کارهای سترگ و منصوبه درست و سود و بهبود جانبین مضمر درین باب چندین مذکورات بر یسان (؟) صدق البیان خان فرستاده مفوض است آدا خواهند ساخت خلاصه این که بموجب معاد قرارنامه جمعیت جهولدار دو هزار اسامی معه سامان جنگی و سرداری روانه حضور نمایند صلاح آصوب زیاده چه بقلم آید ناکس از باکس بالا نشیند عیب نیست چونکه خس بالائی آبست زیر دریا گوهر است

۱۶۹

۱

امارت و ایالت مرتبت حشمت و شوکت منزلت سموالقدر بلند مکان راوصاحب مشفق مهربان دوستان سلمه الله تعالی

مفاوضه مسرت انتما متضمن تهنیت فتح قلعه مدهوا و غیره چهره وصول افروخته خاطر دوستدارار مشمول فراوان نشاط و شکور یادآوریها گردانید حصول این همه فتوحات محض از میامن افضال واهب متعال و از اعانت محبت آن مهربان که از قدیم شفیق این جانب اند متصور قبل ازین رقایم اخلاص ضمایم تحریر و ترسیل یافته رسیده و کیفیت آن و دوستی این جانب مشروحا از نوشته هری پندت و گویندراو موضوح شده باشد دوستدار در همه وقت دولت خواهان و رونق اموز صاحب است بر طبق مرکوز خاطر آن مهربان مصمم داشت که شاهد مدعا زود جلوه آرای شهود شود لیکن وجه مداهنه با کیفیت محبت این جانب مشروحا زبانی هری پندت موضوح خواهد شد بعضے اجناس تحایف این ضلع مصحوب پندت مسطور ترسیل یافته بمقتضای اخلاصها از قبول آن مسرور خواهد نمود همواره در بیان محامد اخلاق خود تصور فرموده بنگارش نمایق انایق نشاط افزا خواهند بود زیاده شادمانی باد

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

۱۷۰

راوصاحب بسیار مهربان دوستان سلامت

الحمدلله و المنت که درین ولا بافضال ایزدی و تائید سماوی در شب هیجدهم ماه اکتوبر قلعه نندی درگ عرف گردون شکوه که حصن محکم و حصار مستحکم مخالف بود به نیروی همت بهادران لشکر ظفرپیکر از راه حمله و یورش مسخر و مفتوح گردید و محصوران مقهور از هیبت و صلابت تهمتان قلعه کشا و بیم صدمه شیران بیشه وغا چون رمه از جا رمیده اکثر در ظلمت شب که مشام نکبت آن گروه شقاوت پژوه توان گفت ریسمان به کنگرهٔ حصار قلعه آویخته فرو شده رو بفرار نهادند و بعضی قتیل و قلعدار با چند نفر اسیر گشته بحبالهٔ قهر الهی گرفتار آمد از آن جا که ظهور این فتح تازه مقدمه فتوحات روزافزون است او تعالی خوشی این معنی بر آن مهربان و بر جمیع دوستان مبارک کناد اگرچه مفتوح شدن قلعه مذکور چندان کار نبود اما نظر بر این که ماندن چنین مکان مستحکم بدست مخالف هر آینه موجب تعرض و تخلل در آمد و رفت بنجاره و غیره مترددین این سر زمین از سمت گرم کنده متصور و هم خالی از فایده هر سه سرکارات مشارکه نبود بنابرین سعی و تردد درین امر بکار برده خار تعرض و آزار اهل حصار را از دامن روزگار مترددین این دیار بر چیده بر کنار افگند یقین خاطر است که الحال در رسیدن رسد غله معرفت بنجارها به لشکر فیروزی اثر نوع تخلل او نخواهد داد و از فضل الهی و به توجه دوستان امورات متعلقه این مهم رو بکار باحسن ترین وجه حسب دلخواه انصرام خواهد یافت ترصد که مخلص را جویای نوید خیریت ها انگاشته مدام بارقام مکاتبات خیریت سمات مسرور و شادکام میکرده باشند زیاده چه بر نگارد

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

INDEX

فهرست نامهای مردمان و مواضع و غیره

اٹک (دریا) ۱۰۱, ۴۰
اجمیر ۲۴, ۲۳, ۱۹, ۱۵
۶۴, ۴۶,
اچلور ۱۹۲
اچلیر ۱۸۹
اچھی میان ۴۱
احسناباد ۲۰۵, ۱۸۳
احمد شاه = ابدالی
احمد حسن سعادت ۱۳۶, ۱۳۵
۱۴۰, ۱۳۹,
احمد خان ۶۹, ۴۱, ۱۹, ۱۶
۱۶۹, ۱۱۹, ۸۰-۷۸, ۷۰,
احمد خان بنگش ۶۳, ۵۹, ۵۶
۸۶, ۷۸, ۷۴, ۷۱, ۶۶, ۶۵,
احمد شاه ۵۶, ۴۱
احمد علیخان ۴, ۳
احمد گنج ۵۳, ۵۰
احمد نگر ۲۱۶
اخلاص خان ۱۸۷, ۱۳۹
آدسیتی ۱۲۶, ۱۲۴, ۱۲۳
آدینه بیگ خان ۲۵, ۲۲, ۱۷
۸۶, ۴۰, ۳۹, ۳۳, ۲۸, ۲۶,
ارل کرنجی ۱۹۲-۱۹۰
ارلی خرد ۱۹۹
اریلی ۱۹۹
استاد آباد ۱۲۳, ۱۲۲
اسحاق خان ۶

ابدالی احمد شاه ۱۶, ۱۱, ۱۰
۴۸, ۴۱, ۳۵, ۳۴, ۳۱, ۲۶,
۶۴, ۶۰-۵۶, ۵۵, ۵۳-۵۱,
۸۷, ۸۶, ۸۳-۸۱, ۷۵-۷۳,
۱۰۴-۱۰۱, ۹۵, ۹۰, ۸۹,
۱۱۳, ۱۱۲, ۱۰۸, ۱۰۶,
۱۱۹, ۱۱۸, ۱۱۶, ۱۱۵,
ابدلیان ۱۰۶
ابدلاباد ۱۹۲
ابراہیم خان گاردی ۵۳
ابراہیم عادل شاه ۱۹۳
ابراہیم عادل شاه ثانی ۱۹۸
ابراهیم گری ۱۸۳
ابوالحسن ۱۷۲
ابوالمنصور خان ۷۳ , ۴
ابو تراب ۲۱۳
ابو جعفر خان ۱۵ , ۶
ابھارا سنگھ ۵۲
ابھی سنگھ ۳۲
اپٹن کرنیل ۲۲۱
اپسنگھ ۱۹۲, ۱۹۰
اٹاوا ۸۵, ۷۰, ۶۵
۱۲۱, ۱۲۰, ۸۹,
اٹاوه ۱۲۱
اٹک ۴۳ , ۳۶ , ۳۴ , ۳۰
۷۵ , ۷۳ , ۵۹ , ۵۸ ,
۹۷ , ۹۶ , ۹۰ , ۸۸ ,
۱۰۶, ۱۰۵, ۱۰۲,
۱۱۳, ۱۰۸,

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

اسد برج ۱۲, ۹, ۲
اسد خان ۲۰۷, ۴
اسلام نگر ۱۰۴
آصف الدولہ ۲۱۱
آصف جاہ ۲۲۲, ۷۳
اعتبار خان ۱۶۰, ۲۷
اعتماد الدولہ ۱۱۰, ۷۳, ۳۲, ۱۶
اعتماد راؤ ۱۸۳
افضل خان ۱۶۲, ۹۶, ۶۹, ۶۸
۱۸۵, ۱۷۹, ۱۷۸, ۱۶۳,
۱۸۶,
اعظم آباد تلاوری ۱۱۴
افغانان ۷۸, ۶۹, ۵۹, ۳۴, ۳۳
۱۰۵,
افغانان درّانی ۹۵, ۵۱
افغانان گکهران ۵۱, ۴۰
آک ۲۴
اکبر آباد ۴۷, ۴۶, ۳۵, ۲۸
۱۰۴, ۸۶, ۷۷, ۷۴, ۷۱, ۶۴,
۱۱۲,
اکبر پور ۷۹
اکهیرا جهجی ۲۱۷
الا سنگہ جاٹ ۷۶, ۶۰, ۵۷, ۴۹
۱۱۱, ۱۰۹, ۹۷, ۹۰, ۸۹,
۱۱۷,
الملہ ۱۷۶-۱۷۴, ۱۷۱, ۱۷۰
۲۱۴-۲۱۲, ۱۹۷,
آلند ۱۹۱, ۱۹۰
آلور ۱۹۲, ۱۸۹, ۲۸, ۲۳, ۲۰
آلور گده ۴۳
آلوس ۸۹, ۷۵
آلوسات ۱۰۸, ۷۵
آلوسات قندهار ۹۶
آلوس قزلباشان ۸۷
آلوس یوسف زی ۸۶
الہ آباد ۸۹, ۴۴, ۴۳, ۳۴, ۲۱
۱۱۹, ۱۰۰, ۹۵, ۹۳,
امرتسر ۷۴
امرسر ۱۱۲, ۸۷
امرسنگہ ۲۱۵
امرگده ۶۵
امروہہ ۳۵
اُمید سنگہ ۲۳
امیرالامرا بهادر ۲۱۹
امیرخان ٹهوکر ۵۸
امین آباد ۱۶
امین الدین خان ۹, ۸
امین الملک ۱۳۳
اناجی ۵۳
انبالہ ۱۰۱, ۹۰, ۷۶, ۶۷
۱۱۷, ۱۱۴, ۱۱۱, ۱۰۴,
انبرگہ ۱۹۹
آنبرولی ۶۲
انتاجی ۴۵
انتاجی پندت ۳۳, ۳۱, ۱۹
۵۳, ۴۴,
انتاجی مانکیسر ۳۰, ۸
انتربید ۱۱۱, ۱۰۴

انتظام الدولہ ۱ , ۵ , ۷ , ۱۰ , 11 ,
انتو کھنڈیراو ۲۰۰
اندرگانو ۱۹۹
اندرگیر ۴۳
اندورہ ۱۹۴ , ۱۹۹
آنکس خان ۱۲۲
انکل کوٹ ۱۳۹ , ۱۹۰ , ۱۹۱ , 211 ,
انگریز ۲۱۸ , ۲۲۱ , ۲۲۲
انگوری باغ ۶
انگی ہال ۱۹۹
اننتپور ۱۶۷
انوپ شہر ۶۵ , ۱۲۱
آنولہ ۷۰ , ۸۰ , ۸۹ , ۹۱ , ۹۲
اودھ ۲۰ , ۳۷ , ۶۷ , ۷۳ , 119,
اودھوت سنگھ ۲۰
اودھوت ناگوجی ۱۶۵
اودیپور ۱۰۷
اوزبک ۹۶
اور ۱۴۶ , ۱۶۱
اورنگ بیگ خان ۲۱۱
آول جی واگھہ ۲۵
اوندجھہ ۱۲۰
اونہارہ ۶۴
اہیرواری ۱۶۲ , ۱۶۶
ایتھل راو وتھل سیودیو ۸۱
ایران ۷۴ , ۸۷ , ۸۹ , ۱۰۸
ایسو پندت ۲۰۶
ایکوجی بھونسلہ ۱۸۰
ایلرہ ۱۹۹
ایمن آباد ۴۰
باباجی بھونسلہ ۱۸۸
بابلگانو ۱۹۹
بابوراو ۷۰
باپو پندت ۲ , ۳ , ۷ , ۸ , ۲۸ , ۳۱ , ۸۱ , ۸۲
بادشاہ بی بی ۲۲ , ۲۷
بادل پورہ ۱۳
بازار سید سالار ۱۳
باسدیو ۲۱۶
باغپت ۳۷
باغ شعلہ مار ۱۲
باغ شیرجنگ ۳۶
بالا باشخاں ۶۵
بالاجی باجی راو ۶۴ , ۲۱۶
بالاجی پندت ۲۱۸
بالاجی راو ۷ , ۸
بالاصاحب ۳۱
بالاگھاٹ ۱۷۳ , ۱۹۱ , ۱۹۲
بالکشن ۲۱۶ , ۲۱۷
بالوجی ۵۳
بامنی ۱۸۳
بانس بریلی ۱۱۸
بجاجی ۲۰۵
بجنور ۸۳
بجی پور ۲۱

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بسولی ۹۲
بشکهراج ۱۱۵
بغری ۲۳
بقاالله خان ۴۳, ۲۹
بقاخان ۱۱۰, ۹
بکسر ۱۱۳
بلخ ۱۰۸
بلرام ۱۰۴, ۱۰۲, ۶۴, ۵۸
۱۱۱,
بلگانور ۱۷۶, ۱۷۴
بلم گده ۹۳, ۵۸, ۵۲
بلند باغ ۶
بلوجات ۷۴, ۱۵
بلوچ ۸۹
بلوچان ۶۱, ۶۰, ۵۹
بلوچ پور ۱۰۲
بلوند سنگه ۲۱۶, ۲۹, ۲۱, ۲۰
۲۱۷,
بناجی تیماجی ۱۶۳
بنارس ۶۷, ۴۷, ۴۴, ۲۹, ۲۰
۲۱۶, ۱۰۰, ۹۵,
بندهال ۱۷۴
بنکاپور ۲۱۹
بنگالا ۴۴, ۳۷, ۳۱, ۲۹, ۱۴
۶۶, ۶۵, ۵۹, ۵۸, ۵۲, ۴۷,
۹۹, ۹۴, ۹۳, ۸۲, ۷۲,
۱۰۷, ۱۰۲,
بنگش ۷۰, ۸
بنورگده ۶

بجی خان ۲۸
بجی سنگه ۲۶, ۲۴, ۱۹, ۱۵
۷۱, ۶۴, ۵۸, ۴۷, ۴۶, ۳۲,
۱۲۰, ۸۱,
بخارا ۱۰۸
بختاور خان ۴, ۳
بختاور سنگه ۴۳
بخش خان سندل ۱۶
بخشی الملک ۲۱۲
بخشی الممالک صمصام الدوله
۲۱۱
بخشی رام ۷۲
بدایون ۸۰
بدرپور ۱۲
بدی صاحب فرنگی ۱۲۰
برار ۲۱۱
براری ۵۶, ۵۳, ۳۶
برخوردار خان ۱۳, ۷, ۴, ۲
۸۷, ۱۵-
بروتهه ۵۳, ۱۱
بروهیان ۳۴
برهان الملک ۷۳
برهان پور ۱۳۰
برهان نظام شاه ۱۲۱
بریلی ۹۱, ۸۰, ۶۳
بسالی ۱۵۴
بسنت خان ۳۴
بسواس راؤ پندت ۸۱, ۷۲
۱۰۸, ۱۰۷,

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

بواہ (دریا) ۱۱۵
بوتھہ ۸۵
بوڈیر ۹۷
بورامذی ۱۴۸, ۱۳۵, ۱۳۴
۱۵۸,
بوندی ۷۲, ۷۱
بہاو صاحب ۵۸, ۵۶, ۵۳, ۵۲
بہاو مانی ۱۰۷
بہات انبری ۱۹۹
بہادر الملک ۱۲۲
بہادر خان ۷, ۵ – ۳, ۱
۵۳, ۴۳, ۲۶, ۱۷, ۱۵, ۱۰,
۶۵, ۶۱,
بہادر گڈہ ۲۱۶, ۴۳
بہادر محلی ۴
بہادر محلی کرورہ ۱
بہاری داس ۳۲
بہاؤالدین ۱۲۲
بہاو سنگھجی ۲۱۶
بہاو نگر ۲۱۷
بہائی خان ترین ۱۸۷
بہٹ نیر ۳۰
بہٹی ۲۸
بہدرہ ۲۱, ۲۰
بہدوریہ ۹۱
بہرت پور ۷۴, ۴۷, ۳۵, ۲۰
۱۰۷, ۹۳, ۹۲, ۸۶, ۷۶,
۱۱۱,
بہرماجی گوندہ ریونگوندہ ۱۴۲
بہرنا پتیل ۱۲۲
بہرونڈ ۹۱
بہکن خان ۶۰
بہلول پور ۵۰
بہلول خان عبدالرحیم ۱۸۱
بہوپال رای ۸۲
بہنڈار کوتہہ ۱۳۷
بہنگانو ۱۹۱
بہین خان ۲۲۱
بہونگانو ۱۹۴
بہیکن خان ۱۶
بہینڈورہ ۱۷۵
بیتڈور ۱۹۷
بیڑ ۹۲
بیجاپور ۲۱۳
بیکانیر ۴۹, ۲۴, ۲۳, ۱۹
بیگم صاحب زینت محل ۵۵
بیڈور ۲۰۴
بیڈی بہادر ۱۱۹, ۱۰۷, ۷۳
پادشاہ آباد ۱۸۱
پانگری ۱۹۰
پانی پت ۳۸, ۳۷, ۲۶
۱۱۴, ۹۱,
پایل ۲۵, ۲۲, ۱۶
پٹنہ ۴۸, ۴۴
پٹیالہ ۱۱۷, ۱۱۱, ۱۰۹
پٹیل ۷۸
پدموجی ۱۴۴
پران ناتہہ ۶۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

قتہ بار ۲۱۷
تربیت خان ۲۰۶
تربینی ۹۳، ۱۰۰
ترت بزرگ ۱۹۹
ترت خرد ۱۹۹
ترولہ ۱۹۹
تریولیہ ۳
تک سیتی سیتیہ ۱۲۴، ۱۲۶
تلجا پور ۱۹۴، ۲۱۰
تلاجہر ۲۱۸
تلج گونڈہ بن کونگونڈہ ۱۴۲
تلسی رام ۷۲
تلسی رام مستوفی ۸۶
تلوانسور ۱۸۱
تمرپور ۱، ۲، ۵، ۸
تنجاور ۱۸۰
توکوجی ۳۰، ۳۳
توکوجی گنوجی کدم ۵۰
توکوجی ہولکر ۵۳
توکر یہلی ۱۶۶
تولا رام ۲۰۸
تہانیسر ۳۹، ۱۱۱
تکاری ۴۸
تہتہا ۴۰
تہتہ ۱۸، ۱۹، ۱۰۲
تہوکا سنگہ ۷۳، ۸۶، ۸۸، ۱۰۱،
۱۰۴، ۱۰۵، ۱۱۲
تہگیل ۱۱۶
تیکچند ۴۲

پرسرور ۴۰، ۱۰۱، ۱۰۳، ۱۸۳
پرسوتم پندت ۸، ۲۸، ۳۶،
۴۲، ۴۴، ۴۵
پرسوتم رام ۱۸۳
پرولسی ۱۵۴
پشاور ۱۴، ۳۰، ۳۳، ۳۴،
۵۰، ۷۳، ۷۵، ۸۷، ۹۰،
۹۵، ۹۶، ۱۰۵
پنڈہرپور ۹۲
پنسالہ ۲۱۴
پنسلہ برج ۳۲
پوتہوال ۱۰۶
پورب (ضلع) ۷۲، ۹۸
پوری ۴۵
پہالو ۱۰۱
پہکرجی ۱۹، ۲۲، ۲۳
پہل واری ۵۸، ۵۹، ۶۶
پیرخان ۱۵۹
پیرمحمد ضابط خان ۱۵۵
پیلاجی جادون ۵۳
تاج پور پوانیہ ۲۹
تاج محمد ۱۵۸
تاج محمد خان ۶۱
تال کٹورہ ۳۰
تاناجی مدکل ۱۹۷
تاناجی مدہو ۱۹۶
تانگر ۱۸۱
تاور ۷۴
تاورو ۸۰

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

تیر ۱۹۰, ۱۹۲
تیماجی ۱۴۴
تیماجی رنگو ۱۲۵
تیمور ۳۴
تیمور سلطان ۴۱, ۵۹, ۷۴, ۸۷
تیمورشاه ۴۱
جاتان ۲۸, ۷۴, ۱۰۱, ۱۱۴
جاجمیر ۸۶
جادوه ۱۰۷
جالندهر ۵۷, ۶۰, ۱۱۶
جالور ۱۵, ۲۴, ۳۲
جانباز خان ۳۰۱
جانو ناگوجی ۱۴۹
جاوید خان ۶
جتواره ۲۰
جسارام ۱۰۲
جساسنگه ۷۳, ۸۶, ۸۷, ۹۷, ۱۰۴, ۱۱۲, ۱۱۳, ۱۱۵, ۱۱۷,
جساسنگه کلال ۱۰۱, ۱۰۷, ۱۱۰, ۱۱۱,
جست رام ۷۲
جسونت پوره ۱۳
جسونت سنگه ۲۱۵
جعفر خان ۴, ۴۷, ۷۳, ۸۲, ۹۸, ۹۹,
جعفر خان بهادر ۱۰۷, ۱۲۰
جعفر قلیخان ۳
جکهرس کلکرنی ۱۲۱, ۱۲۲
جکهنگونده بن سیونگونده ۱۴۲
جگدیو ۱۸۳
جگدیو دیسمکهه ۲۱۲, ۲۱۴
جگدیو گت ۱۸۳
جگ گورو ۷۴, ۷۵, ۸۷-۸۹, ۹۶, ۹۷, ۱۰۳, ۱۰۶, ۱۱۲,
جگل کشور ۳, ۹, ۱۳, ۱۴
جگناتهه پندت ۸۱
جلال آباد ۱۷, ۲۵, ۸۷, ۸۸, ۱۱۴, ۱۱۵,
جلال الدوله ۳۶, ۳۷, ۴۵
جلال الدین خان ۲۷, ۶۳
جلال پور ۲۰
جلیسر ۱۰۱
جمال الدین ملتانی ۱۲۷
جمال خان ۱۶
جمن ۱, ۱۳, ۲۰, ۲۸, ۳۲, ۳۶-۳۸, ۴۴, ۴۵, ۵۲, ۵۶, ۵۹, ۸۶, ۸۹, ۱۰۱, ۱۰۲, ۱۰۴, ۱۰۷, ۱۱۰, ۱۱۳-۱۱۵, ۱۳۸,
جمون ۳۴, ۴۱, ۴۹-۵۱, ۵۷, ۶۰, ۸۲, ۹۶, ۱۰۹, ۱۱۳, ۱۱۵, ۱۱۶,
جمون کوه ۱۷
جمیل الدین خان ۳-۵, ۷, ۸, ۱۰, ۱۵, ۱۷, ۲۲, ۲۵,
جنکوجی ۳۰, ۳۲, ۳۳, ۳۶, ۳۹-۴۲, ۴۳, ۴۵, ۴۹, ۵۰, ۵۳,

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

جنکو جی پنڈت ۴۴
جنگ یار خان ۳۴
جوالا بھوانی جیو ۸۲
جواہر خان ۶, ۴, ۳
جواہر سنگھ ۵۹, ۴۳, ۳۰, ۲۰
۱۰۴, ۱۰۲, ۸۰, ۶۱, ۶۰,
۱۱۹, ۱۱۶ - ۱۱۱, ۱۰۷,
جوت راو ۱۲۱
جودھپور ۵۸, ۴۷, ۳۲, ۱۵
جولداشتہ ۱۹۲
جول کوت ۱۹۲, ۱۸۹
جولگہ ۱۹۹
جہان خان ۹, ۸, ۶, ۵, ۴, ۲
۸۹, ۸۸, ۴۱, ۱۹, ۱۴-۱۱,
۱۱۲, ۱۰۸, ۱۰۳, ۹۷-۹۵,
جہان خان بخشی ۹۷, ۸۷
جہانخان میربخشی ۴۱
جہانسی ۸۱, ۷۲-۶۹, ۳۱, ۸
جہانگیر خان ۶۱
جھبجر ۲۸
جہلم ۸۶, ۷۴, ۵۸, ۴۰, ۳۴
۱۰۵, ۱۰۳, ۹۷-۹۵, ۸۷,
۱۱۲, ۱۰۸,
جھنجا ۱۰۴
جھنڈہ رامداس ۱۱۵
جھونسی ۴۳
جی پور ۴۹, ۴۷, ۲۴, ۲۳, ۱۹
۱۱۰, ۱۰۷, ۸۴, ۶۴, ۵۸,
۱۲۰,

جیسنگھ پورہ ۱۱۰, ۴۵, ۷
جیند ۱۱۴
جیوا جی پنڈت ۲۱۸
جیوا جی رگھناتھ ۲۱۹
جیونمل ۶۰, ۴۱
چاند خان (کٹرہ) ۲۰
چپرالی ۸۲
چتور (تیل) ۱۰۱
چرت سنگھ ۹۰, ۸۹, ۸۷, ۸۶
۱۰۷, ۱۰۵, ۱۰۴, ۱۰۱, ۹۶,
۱۱۷, ۱۱۲, ۱۰۸,
چکپتی ۱۰۵
چناتہ گڈہ ۱۱۹, ۲۹
چنچولی ۱۴۰, ۱۳۹
چندوس ۱۰۱
چنگیز خان ۱۷۲
چنملا ۱۷۰
چوک سعد اللہ خان ۳۰
چوندیگران ۱۴۴
چھتن پور ۱۱۶
چھناب ۱۰۳, ۵۹, ۴۰, ۳۳
۱۱۳,
چیت رام ۸۶
چیوری ۱۹۹
حافظ رحمت خان ۶۵, ۵۹, ۴۲
۸۵, ۸۰ - ۷۸, ۶۹ - ۶۷,
۱۱۳, ۱۰۸, ۹۲, ۹۱, ۸۹,
۱۲۱, ۱۱۸, ۱۱۶,
حالی خان ۱۶

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

حسن ابدال ۹۶, ۹۷, ۱۰۲, ۱۰۵
حسن بن ابراہیم ۱۲۸
حسن بیگ خان دکھنی ۱۱۴
حسن پور ۱۱۸
حسن خان میانہ ۱۴۷
حسن رومی خان ۱۴۲ - ۱۴۷, ۱۵۷, ۱۵۸
حسن علی خان ۳۳, ۳۹, ۴۰
حسن عنبرخان ۱۸۰
حسنگدہ ۶۵
حصار ۷
حیات اللہ خان ۸, ۹
حیات بخش ۳, ۱۰, ۱۲
حیدرعلی خان ۲۱۱, ۲۱۸, ۲۲۲
حیدر قلیخان ۴۳
خالق وردی خان منگباشی ۷
خان بہای ۱۳۱
خانخانان ۳, ۱۰, ۱۲ - ۱۵, ۱۸, ۱۹
خانہ زاد خان ۳, ۴, ۶, ۹
خداداد خان لتی ۴۰
خدایار خان ۲
خسرپورہ ۶۶
خضرآباد ۲, ۱۱۳
خواص خان ۱۸۳
خواندہ علی محمد خان ۶۹
خوجہ بسنت ۱
خوجہ بسنت خان ۱۷, ۴۱
خوجہ جوہر ۱۷
خوجہ سعادت ۱۷
خوجہ سعادت مابخان ۲۲
خوجہ نسیم خان ۶۵
خورجہ ۱۰۱, ۱۰۴
خوشحال چند ۸۰
خوشحال سنگھ ۱۱۲
خیالی رام بخشی ۷۲
خیبر (کوہ) ۱۰۵
خیرآباد ۱۱۹
داتیا ۱۲۰
داداصاحب ۳۱, ۳۸, ۳۹, ۴۱, ۵۰, ۵۱
دادری ۵۳
داراشکوہ ۴, ۱۱
دارالخلافہ (شاہ جہاناباد) ۱, ۲, ۵, ۷-۱۲, ۱۴, ۱۶, ۲۶, ۳۰, ۳۱, ۳۳, ۳۶, ۴۰, ۴۲, ۴۵, ۴۶, ۴۹, ۵۲, ۵۸, ۶۰, ۶۳-۶۶, ۷۰, ۷۲-۷۴, ۷۶, ۷۷, ۸۱-۸۳, ۸۵, ۸۷, ۸۸, ۹۰-۹۲, ۹۵, ۱۰۱-۱۰۳, ۱۰۶, ۱۰۷, ۱۰۹, ۱۱۰, ۱۱۲, ۱۱۴-۱۱۶, ۱۱۸, ۱۱۹
دارالجہاد (حیدرآباد) ۲۱۰
دارالسلطنہ ۱۸۸
دارالظفر ۲۱۴
دارانگر ۳۵, ۴۲, ۱۱۸
دامان جی گایکوار ۵۳

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

دامودر پندت ۲۸, ۸
دان سنگھ ۲۳
داود پوترہ ہائی افغانان ۴۱
دتاجی ۲۰۵, ۳۳
دتاجی پٹیل سندھیہ ۱۹, ۱۵
۵۰, ۴۹, ۳۸-۳۶, ۲۴-۲۲,
درانی ۹۷, ۹۰
دربراو ۱۴۰
دکن ۶۷, ۶۶, ۵۰, ۴۰, ۱۹
۱۵۸, ۷۸, ۷۰,
دلارام ۸۶
دلاورخان ۱۹۱, ۱۲۵-۱۲۳
۱۹۷, ۱۹۵,
دلشاد آباد ۱۸۳
دلیرسنگھ ۷۶, ۷۴, ۶۹, ۶۱, ۳۷
دلیر سنگھ راجاوت ۱۰۷, ۱۹
۱۱۰,
دلیل خان ۱۱۴, ۱۰۴, ۳۸
دندا راجپوری ۲۱۶
دندیگانو ۱۹۹
دنکور ۱۰۴, ۱۰۱
دوآبہ ۶۰, ۵۷, ۳۱, ۱۷
۹۰, ۸۹, ۸۷, ۸۶, ۷۴,
۱۱۶, ۱۱۳, ۱۱۲, ۱۰۷, ۹۷,
دوندی خان ۶۵, ۶۳, ۵۹, ۵۶
۹۱, ۸۰-۷۸, ۷۰, ۶۸, ۶۷,
۱۱۸, ۱۰۱, ۹۲,
دونگروجی ۱۴۴
دھاراسن ۱۹۱, ۱۹۰
دھنڈی ۱۹۱
دھوندو ۱۹۶
دھوندھاجی نایک ۲۸
دھونگی ۱۹۰
دیپ سنگھ ۲۳
دیگ = ڈیگ ۱۰۴, ۱۰۲
۱۱۲, ۱۰۷,
دیندار خان ۳۳
دیواجی نایک ۴۴
دیوان خاص ۶۲
دیوگانو ۲۱۳, ۲۱۲
دیورام ۲۱۸
دیول گانون ۲۱۳, ۱۷۶, ۱۷۴
ڈبھائی ۱۰۱, ۵۲
ڈلیوالیان ۱۱۱
ذوالفقارجنگ ۱۲
ذوالفقارخان ۲۱۵
راجپوتان ۵۹, ۳۲, ۲۳, ۱۵
۱۰۷, ۷۴,
راجگہات ۱۱۵
راجہ انتاجی پندت ۴۲, ۳۶
۵۳, ۴۶, ۴۵,
رادھای ۲۰۸
رامانجی ۴۵
رام پرساد ۴۴, ۳۷
رام نراین ۹۹, ۶۶, ۵۸
رام پرشاد ساہو ۱۴, ۳
رام پورہ ۶۴, ۵۹
رامرہ ۱۱۰, ۱۰۷

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

رام سنگھ ۱۵, ۱۹, ۲۴, ۳۲
رام کشن ۱۰۴, ۱۰۷
رام نراین ۴۶, ۴۸
راو رنبھا ۲۱۵
راول پنڈی ۹۰, ۱۰۳
رای ارجنی لعل ۴۲
رای بھوگچند ۷
رایچور ۱۹۷
رای کھیل ۱۹۹
رتاجی دیسای ۲۰۳, ۲۰۴
رتی رام ۴۶
رحمت خان ۶۹
رضا کلی خان ۷۵
رعایت خان ۳, ۴
رگھناتھراو ۲۱۸
رنتھبور ۳۷, ۴۶
رنجیت دیو ۳۴, ۴۱
رنجیت سنگھ ۱۶
رندولہ خان ۱۷۷
رنسنگار خان ۱۷۱
رنگنگونده بن تمن گونده ۱۵۱
روپر ۶۷, ۱۱۱
روپرام کتارا ۴۲, ۴۳, ۵۸, ۶۸, ۷۴, ۷۶,
روح اللہ خان ۷, ۲۱۲, ۲۱۳
رہتاس گده ۸۹, ۹۹, ۱۰۳
روہیلہ ۵۶, ۵۸, ۵۹, ۶۵, ۶۷, ۶۹, ۷۲, ۷۴, ۷۷, ۸۰, ۸۳, ۹۰, ۱۱۰, ۱۱۴, ۱۱۸
ریوادی ۱۸۳
ریتی مہابت خان ۱۳, ۳۲
زاہد خان ۹۶
زین العابدین خان ۲۲۰
زینت محل ۶۱, ۶۲, ۶۷, ۸۵, ۹۰, ۱۱۰,
زین خان ۶۷, ۷۴, ۷۶, ۸۸-۹۰, ۹۷, ۱۰۱, ۱۰۲,
سابلی ۱۰۴, ۱۱۴
سابھر ۱۵
ساتپا ۱۲۱
سادات خان ۳, ۴, ۱۳
ساقی بیگ خان ۱۱۴
سالارجنگ ۶۸
ساولسی ۱۵۴
سانگانیر ۵۹, ۶۴
ستلج ۱۶, ۱۷, ۲۶, ۵۰, ۱۰۱, ۱۱۱, ۱۱۳, ۱۱۶, ۱۱۷,
ستواجی جادون ۵۳
سجان رای ۷۱
سداشیو مہتہ گجراتی ۷۱
سدجی جانجی ۱۴۲
سروار بخشی ۶۹
سدوجی بن رتوجی مانی ۲۰۵
سرافراز خان ۲۰۸
سرانتی ۱۹۹
سرای سیتارام ۵۲
سرای عزب ۱۱۴
سردار خان ۳

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

سرد اہون ۱۹۹
سرد شا ۱۸۳
سرزی گیری پت ۱۸۳
سرکاپور ۱۹۹
سروپت ۸۶, ۸۱
سروپ چند ۹۹
سرورخان ۷-۵
سرولا ۱۲۶
سرہند ۲۶, ۲۵, ۲۲, ۱۶, ۱۵
۵۵, ۵۳, ۵۱, ۵۰, ۴۱, ۳۸,
۸۸, ۷۶, ۷۳, ۶۷, ۶۰, ۵۷,
۱۰۴, ۱۰۲, ۱۰۱, ۹۷, ۹۰,
۱۱۷-۱۱۴, ۱۱۱,
سری سرستی ۱۹۶
سریجیو ۹۲, ۸۲, ۵۷, ۲۸
سری مہاراج ۸۴
سعدالدین خان ۸۵, ۲۷, ۲۶
سعداللہ خان ۳۰, ۷, ۵
سعادت خان ۳۶, ۲۹, ۵
سعادت خان آفریدی ۶۰
سعادت ماب خان ۲۵
سعیداللہ خان ۷۹, ۷۴, ۷۰
۹۲, ۹۱, ۸۰,
سکندر ۲۱۷
سکندر آباد ۲۹
سکندر عادل شاہ ۲۰۵, ۱۸۸
سکندرہ ۷۱
سکندرہ بلاس پور ۷۹, ۷۷, ۷۴
سکھارام ہری ۲۱۸
سکھا سنگھ ۱۱۲
سکھان ۵۷, ۵۱, ۴۹, ۲۶, ۱۶
۸۳, ۸۲, ۷۶-۷۴, ۶۷, ۶۰,
۱۰۵-۱۰۳, ۹۷, ۹۶, ۹۰-۸۷,
۱۱۷, ۱۱۵, ۱۱۳-۱۰۹,
سکھان گورو ۳۹
سلطان خان ۷۵, ۶۹, ۶۸, ۶۲
۱۰۷, ۹۵, ۹۱-۸۹, ۷۶,
۱۱۰,
سکھارام پندت ۲۱۸
سلطان بیگم ۳۳
سمبھاجی پندت ۸۱
سمبھاجی گنیش پندت ۱۰۷
سمبھال ۳۵
سمبھالکھ ۳۷
سمبوہ ۹۶
سنپدل ۱۸۱
سنتاجی گوندہ بن سینگوندہ
۱۴۲
سنجر خان ۱۲۲
سندر شاہ ۴۸
سندلاپور ۱۲۴, ۱۲۳, ۱۲۱
۱۳۳-۱۳۰, ۱۲۷, ۱۲۶,
۱۴۵-۱۴۰, ۱۳۸, ۱۳۵,
۱۶۱-۱۵۲, ۱۵۰, ۱۴۸, ۱۴۷,
۱۹۸, ۱۶۷-۱۶۵, ۱۶۳,
سندھیر ۸۵, ۸۱, ۷۴, ۷۲, ۷۱
سنکھر ۱۰۷
سنگ دری ۱۴۴

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

سوپر ۸۱, ۷۴, ۷۱
سودہرہ ۱۰۱
سورت ۲۲۱, ۲۲۰
سورجمل جاٹ ۲۳, ۲۰, ۱۴
۴۲, ۳۵, ۳۱, ۳۰, ۲۸,
۵۲, ۴۹, ۴۷, ۴۶, ۴۳,
۷۴, ۷۱, ۷۰, ۶۸, ۶۴-۵۸,
۹۲, ۸۹, ۸۶, ۸۲, ۸۰, ۷۶,
۱۰۴, ۱۰۲, ۱۰۱, ۹۵, ۹۳,
۱۱۲,
سونہرہ ۴۰
سونی پت ۳۷, ۲۶, ۱۱, ۱۰
۹۱, ۶۲, ۵۳,
سہارنپور ۱۰۴, ۷۵, ۴۴, ۲۹
۱۱۷,
سہراب خان ۹۰
سیابلی ؟ ۲۸
سیالکوٹ ۷۴, ۵۱, ۱۷, ۱۶
۱۰۷, ۱۰۱, ۸۹,
سید اشرف ۱۵۰, ۱۴۱
سید محمد ۱۴۸
سید نگوندہ بن ریونگوندہ ۱۴۱
سید نوراللہ ۱۶۷, ۱۵۸, ۱۵۷
سیدی احمد خداوند خان ۱۷۶
سیدی بلال ۱۳۷, ۱۳۶
سیدی دلاور ۱۳۶
سیدی علی ۱۶۲
سیف الدین محمد خان ۳, ۱
۶۲, ۵۳, ۱۳, ۱۲, ۴,
سیف اللہ خان ۱۵, ۵
سیوا ۲۱۴
شادل خان ۷
شاکر خان ۴
شانبابیرداس ۱۲۹
شاہ آباد ۱۱۱
شاہ ابوالحسن ۱۷۳
شاہ بابو ۱۳۲
شاہ پسند خان ۱۰۳, ۸۷
شاہ پور ۱۰۴, ۱۰۲, ۲۳
شاہجہان آباد ۸۷, ۷۳, ۳۱, ۲۹
شاہ جہان پور ۸۰
شاہجی بہونسلہ ۱۷۸, ۱۷۷
۱۸۶-۱۸۴, ۱۸۱, ۱۸۰,
شاہ درگ ۱۷۳, ۱۷۲, ۱۲۷
۱۹۸-۱۹۶, ۱۹۴-۱۹۲, ۱۸۹,
۲۰۱, ۲۰۰,
شاہ درہ ۱۲, ۵, ۲
شاہ دولا ۵۸, ۳۰
شاہ ڈھورہ ۹۷
شاہ رخ ۱۰۸
شاہ عالم اول ۲۱۱-۲۰۹
شاہ عالم ثانی ۶۴, ۵۸, ۵۳
۱۱۹, ۹۳, ۹۰, ۷۴, ۷۳, ۶۶,
۱۲۱,
شاہ عبداللہ ۵۶
شاہ گنج ۱
شاہ نوازخان ۱۷۲

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

شاه نور ۲۱۹
شاه ولیخان ۱, ۳-۷, ۹-۱۴, ۴۱, ۵۶, ۵۹, ۶۳, ۶۴, ۶۶, ۸۷, ۸۹, ۱۰۲, ۱۰۵, ۱۰۸, ۱۱۲, ۱۱۳,
شایسته خان ۴
شتابرای ۱۲۰
شجاع الدوله ۲۰, ۲۱, ۲۹, ۳۵, ۳۷, ۴۳, ۴۴, ۴۷, ۵۲, ۵۶, ۵۹, ۶۳, ۶۶, ۶۸-۷۵, ۷۷-۸۱, ۸۶, ۸۷, ۸۹, ۹۰, ۹۳, ۹۵, ۹۹, ۱۰۰, ۱۰۲, ۱۰۴, ۱۰۷, ۱۱۳, ۱۱۵, ۱۱۸-۱۲۱,
شجاع الملک ۴۷
شورزه خان ۹۶
شری نواس راو ۱۸۳
شکرتال ۱۱۱
شنکر پندت ۱۷
شکوه آباد ۶۵, ۱۲۱
شمس الدین فولاد خان ۱۲۱
شمشیر بهادر ۸, ۵۳
شولاپوری بیگم ۶, ۱۱۰
شهامت خان ۳۵, ۴۷
شهنواز خان ۱۶۰
شیخ عبدالعلی ۲۰۴
شیخ کبیر ۱۲۱
شیر جنگ ۳, ۴, ۱۱, ۱۸, ۲۲, ۲۵,
شیش محل ۵
شیشو نارائن ۱۶۳
شیوبهت ۱۲۰
شیوراج پور ۸۶, ۸۹
صاحب الدوله ۲۱۱
صاحبا پٹیل ۳۶-۳۸, ۵۰
صاحبه محل ۱۲, ۲۲, ۳۵, ۴۱
صاحبی صاحبه ۱۳۷
صادق خان ۶۶
صدرالدین خان ۳, ۵
صدیق بیگ خان ۱۶, ۲۶, ۳۹, ۴۹, ۵۰,
صفدر جنگ ۶, ۸, ۲۱, ۲۹, ۳۷, ۵۹, ۶۰, ۱۱۰, ۲۱۷,
صلابت جنگ ۴۶
صمد خان ۵۱
صمصام الدوله ۴, ۹, ۱۰, ۱۳, ۱۵, ۲۶,
صندلاپور = سندلاپور ۱۳۴, ۱۳۶, ۱۳۷, ۱۳۹, ۱۴۶, ۱۴۹,
صولت جنگ ۲۹
ضابطه خان ۶۹, ۷۲, ۸۰, ۸۳, ۸۹, ۹۱, ۱۰۷, ۱۲۳, ۱۲۴, ۱۲۶,
ظفرالله خان ۱, ۳
عاقبت محمود ۵۳
عالمگیر اول ۲۰۶, ۲۰۷, ۲۱۲, ۲۱۴-۲۱۶,
عالمگیر ثانی ۲, ۹, ۱۲, ۱۳, ۱۵
عبادالله خان ۲۵, ۲۶, ۳۴
عبادالملک ۱۷

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

عبد الحسين ۱۹۰, ۱۹۳

عبد الاحد خان ۲, ۶, ۱۱, ۱۳, ۱۴, ۴۲, ۵۶, ۶۹, ۷۱, ۷۴, ۸۵

عبد الصمد خان ۱۳, ۳۴, ۴۱, ۵۱, ۵۵, ۵۸, ۹۶

عبد الرشيد خان ۵, ۱۵

عبد العلی ۱۶۰

عبد الغفور خان ۲۱۶

عبد القادر ۱۶۵, ۱۶۷, ۱۷۵

عبد اللہ خان ۸

عبد اللہ گنج ۲۰

عبيد اللہ خان ۱, ۳, ۵, ۷, ۱۰, ۱۳, ۱۵, ۲۶

عبيد اللہ نگر ۱۲

عبيد خان ۷۴

عزتخان روہيلہ ۵۸

عزمو جاٹ ۹۷

عزيز خان ۱۶۶, ۱۶۷

عظيم آباد ۴۴, ۴۶, ۴۸, ۴۹, ۵۸, ۵۹, ۶۵, ۶۶, ۷۳, ۸۲, ۹۴, ۹۹, ۱۰۷, ۱۲۰

عظيم اللہ خان ۴

علا بخش ۱۲۷

علی تقی خان ۷۰

علی شاہ سخاوت خان ۱۹۶

علی عادل شاہ اول ۱۸۹

علی عادل شاہ ثانی ۱۵۹-۱۶۸, ۱۷۸-۱۸۲, ۱۸۴, ۱۸۵, ۱۸۷, ۱۹۲, ۲۰۲-۲۰۴

علی قليخان ۲۹

علی محمد خان ۹۱

علی مردان خان ۴

عماد الملک ۱, ۳-۵, ۷, ۸, ۱۰, ۱۱, ۱۳, ۱۴, ۱۵, ۷۱, ۷۴, ۷۷, ۷۹, ۸۶, ۸۹, ۹۲, ۹۳, ۱۰۷, ۱۱۱, ۱۱۳-۱۱۵, ۱۱۹

عمدۃ الملک ۲۱۲

عمرعلی خان ۶

عنايت اللہ خان ۲۱۶

عنايت خان ۴, ۶, ۱۶۷

عيسی خان ۷۳, ۷۶

عيش محل ۹, ۱۳, ۱۵

غازالدين خان ۵۲, ۵۸, ۱۰۱

غازی پور ۵۹

غلام حسين خان ۵

غلام شاہ لٹے ۱۰۶

غلام محی الدين خان ۶, ۷

فاخر خان ۴

فتح اللہ خان ۲۱

فتح خان ۶۹, ۹۲, ۱۱۸

فخرالدين ۱۹۶

فخرالدين خان ۹

فرانسس ۲۲۰-۲۲۲

فرخ آباد ۶۳, ۷۱, ۷۴, ۷۸, ۷۹, ۸۶, ۱۱۶, ۱۱۹

فرخ سير ۲۰۸

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

فرخ نگر ۱۰۲, ۵۹, ۲۸
فرنگیان ۹۴, ۷۳, ۶۶, ۵۹
۱۱۹, ۱۱۶, ۱۱۵, ۹۸,
۱۲۰,
فرہاد خان ۱۶۱, ۱۳۹
فقیرالملک ۱۹۱
فولاد خان ۱۲۷, ۱۳, ۳
فیروزاباد ۱۷۵
فیض آباد ۲۰
فیض اللہ خان ۹۱
قادرآباد عرف ترنامل ۱۸۱
قاسم خان ۸۶, ۸۲, ۶۵
۱۰۲, ۱۰۰-۹۸, ۹۴, ۹۳,
۱۰۷,
قاضی حیدر ۱۴۸, ۱۳۴
قاضی سعید ۱۴۸, ۱۳۴
قدسیہ آباد ۳۶
قطب خان روہیلہ ۱۲
قمرالدین خان ۳۲, ۲۸, ۱۸
۱۱۳,
قندہار ۷۵, ۴۱, ۳۴, ۱۹
۱۰۶, ۱۰۵, ۹۵, ۸۹-۸۶,
۱۱۳, ۱۱۲, ۱۰۸,
قنوج ۷۹, ۷۸, ۷۴, ۷۰
قورخانہ ۶
قوم افاغنہ ۱۲
کابل ۸۷, ۷۶-۷۴, ۳۴, ۱۷
۱۰۸, ۱۰۶, ۱۰۵, ۹۶, ۸۸,
۱۱۳, ۱۱۲,

کابلی مل ۱۰۹, ۱۰۵, ۷۴
کات گانو ۱۹۹
کاتہر ۱۱۰
کاتہور ۶۰
کارنبہ ۱۹۹
کاسول ۲۰۴
کاسی گانو ۲۰۲, ۱۸۸
کاکرنبہ ۲۱۱
کالپی ۱۰۲
کالیگانو ۱۹۹
کالینجر گڈہ ۱۰۲
کامان ۲۳, ۱۹
کام بخش ۲۱۰
کامگار خان ۲۸
کامل خان ۲۰۹, ۱۹۱
کاویری پٹن ۱۸۳
کچھنور ۱۹۹
کدھیر ۱۹۲
کراہ کورو ۱۱۱, ۱۰۴
کوربچھور ۱۶۰
کردارسنگر ۱۱۴, ۱۱۲, ۱۱۱
کرشناجی جھونسلہ (بھونسلہ) ۱۷۴
گرگی خان ۸۲
کرناٹک ۱۷۹, ۱۷۸, ۱۰۲
۱۸۶, ۱۸۵,
کرنال ۶۷, ۶۶, ۵۰, ۳۸, ۳۷
۱۱۱,
کروریمل ۱۰۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

کرولی ۲۳
کرہلہ ۴۹
کرہند ۷۴, ۵۲
کری چور ۱۸۳
کریم داد خان ۱۷۶
کریم شاہ ۷۴
کشمیر ۱۰۹, ۱۰۵, ۴۱
کشمیری دروازہ ۳
کشمیری مل ۱۱۷
کشنا جی پنڈت ۵۷
کشن چند ۸, ۷, ۵, ۴
کشن راو ۲۱۸
کشور خان ۱۹۱, ۱۹۰, ۱۲۳
کشی ۱۹۹
کفایت خان ۲۱۳
کلکتہ ۹۴, ۸۲, ۷۳, ۶۶, ۴۸
۲۲۱, ۱۲۰, ۱۰۷, ۹۸, ۹۵,
کلو خان ۱۰۹
کلہر ۱۸۳
کلیم اللہ خان ۱۱۸, ۸۲
کماشاور ۱۸۳
کمال پور ۱۹۹
کنج پورہ ۵۷, ۵۵, ۳۸, ۳۷
۱۱۴, ۱۱۱, ۱۰۴,
کند کور ۱۸۳
کندہ نالہ ۱۳
کنہی رام ۲۳
کنی نیلور ۱۸۳
کوٹ کلان ۶۰, ۵۹, ۲۸

کوٹہہ ۱۰۹
کوٹی گوندہ بن رامگوندہ ۱۴۱
کود نور ۱۸۱
کورا جہان آباد ۵۵, ۴۷, ۲۹
۱۱۹,
کورخر ۲۷
کورکہن خان ۹۸
کور کہیت ۳۹
کورمتہ ۸۷
کول ۱۰۱, ۶۳, ۴۷, ۲۸, ۲۰
کولیان ۲۱۸
کولیر ۵
کومہیر ۱۰۴
کونبہاری ۱۲۱
کونتی نایک ۱۸۴
کونچ ۱۰۷
کوند جی بن نرسوجی ۱۴۲
کوہ سیاہ ۱۲
کہاب سیرہ ۴۳
کہانہ پور ۱۹۹
کہتانو ۲۰۵
کہتی دورہ ۱۹۹
کہبیس ۱۰۸
کہندالہ ۱۹۹
کہند و ویتہل جوشی ۱۲۱
کیدارجی ۸۱
کیدارناتہہ ۱۱۶, ۱۱۳
کیرور ۱۹۹
کیشو بہت ۲۱۶

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

کنیش پندت ۴۳
گوبند پندت ۲۱, ۲۲, ۶۵, ۱۲۰
گوبند پندت بوندیله ۱۲۰
گوپال راؤ پندت ۴۷
گوپال سنگھ ۲۳
گوجران ۷۲
گوجرسنگھ ۸۷, ۸۸, ۱۱۱, ۱۱۲
گوروصاحب ۵۷
گوسائین ۲۱
گوندی گونده بن سدرام گونده ۱۴۱
گویندا ۲۱۲
گویندراو ۲۲۳
گھات ماچھی واره ۵۰
گھات لودھر ۱۱۴
گھمنڈا سنگھ ۷۴
گھوگھر ۲۱۷, ۲۱۸
گھوگھر باره ۲۱۷
گیا ۴۷
لاتھر فیروزی ۲
لاڑلا علاالدین ۲۰۴
لاهور ۱۵-۱۸, ۲۲, ۲۵, ۲۶, ۳۰, ۳۱, ۳۳, ۳۴, ۳۶-۴۰, ۴۹, ۵۰, ۵۲, ۵۷, ۵۹, ۶۰, ۷۴, ۷۵, ۸۶, ۸۷, ۹۰, ۹۵, ۹۷ –, ۱۰۳, ۱۰۶, ۱۰۹, ۱۱۷,
لاهوری دروازه ۱۰

کیشوراو ۱۸۳
کیلنچ ۱۹۹
کیبگانو ۱۹۹
گجرات ۳۰, ۵۸
گجرات شاه دولا ۳۴, ۴۰, ۵۱, ۵۷, ۵۹, ۷۴, ۱۰۱, ۱۰۳, ۱۰۸, ۱۱۲,
گج سنگھ ۱۹, ۲۳
گرسدا ۱۲۹
گرم کنده ۲۲۴
گکھران ۳۰, ۳۳, ۴۰, ۵۱, ۶۰, ۹۶, ۱۰۸,
گلابرای ۲۱۶
گلابی باغ ۶
گل محمد ۷
گناچاری ۱۴۶
گنجوتی ۱۹۰, ۱۹۱, ۲۰۸
گنگ ۵۹, ۶۵, ۶۸, ۷۲, ۷۹, ۸۳, ۸۵, ۸۹, ۹۱, ۹۵, ۱۰۷, ۱۱۸, ۱۲۱,
گنگا ۲۹, ۳۵, ۳۷, ۵۶, ۶۲, ۶۳, ۷۸, ۷۹,
گنگاجی ۵۸
گنگادھر پندت ۵۹, ۶۳
گنگورائی ۸۷
گن موکتیسر ۱۱۸
گنوجی کدم ۵۳
گنور ۳۷

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

لچھمی نراین ۶۰, ۴۴, ۲۶
۸۱, ۸۰,
لشکر خان ۱۶
لطف اللہ بیگ خان ۱۴
لعل سنگھ ۳۱
لکھنو ۱۱۹, ۱۱۶
لکھی جنگل ۷۶
لمسی ۱۷۶
لوما جی ۱۳۸
لونی ۵۵, ۵۲, ۱۲
لوہارہ سنگھ ۱۰۵
لوہ گڈہ ۶۲
لہنا سنگھ ۸۸, ۸۷
ماث ۱۰۴
مالدہو سنگھ ۲۳, ۲۰, ۱۹, ۱۴
۵۹, ۵۸, ۴۹, ۴۷, ۴۶, ۳۷,
۱۰۴, ۸۱, ۷۲, ۷۱, ۶۴,
۱۲۰, ۱۱۰, ۱۰۷,
ماردی ۱۵۴, ۱۴۲
مارواڑ ۵۸, ۵۲, ۳۰, ۱۹, ۱۵
۱۱۶, ۱۰۴, ۹۵, ۸۶ – ۷۴,
۱۲۰,
ماروڈی ۱۲۵
ماکہوال ۱۱۷
ماگ سیٹی ۱۲۶
مالوا ۱۲۰, ۷۲, ۴۵
مالی خان ۴
مالیز ۵۰, ۴۹, ۱۶
مالیسگانو ۱۴۲
مان ۲۰۴ – ۲۰۲, ۱۸۸
مانا جی سندھیہ پہاکرہ ۱۲۰
مانجھہ ۸۷
ماہے وال ۱۹۲-۱۹۰
متور ۱۹۲ – ۱۹۰
متھرا ۹۳, ۵۹, ۴۷, ۴۵, ۳۵
۱۱۲, ۱۰۷, ۱۰۴,
مثمن برج ۳۲
مجداسخان ۱۷۲, ۱۷۱
مجدالدولہ ۸۳, ۷۴, ۶۸
مجدالدولہ عبد الاحد خان
۸۴, ۸۳, ۱۲
محب اللہ خان ۱۰۱, ۹۲
محدی علی خان ۵۱, ۳
محرم نگر ۱۲
محلدار خان ۱۱۸, ۲۸
محمد ۱۰۶
محمد آباد عرف کولاہال ۱۸۲
محمد اخلاصخان ۲۰۱
محمد اکبر ۱۲۰
محمد امین خان بہتی ۳۰
محمد بلند خان ۱۰۹, ۱۰۶, ۵۹
محمد پور ۱۸۸, ۱۴۸
محمد تقیخان ۱۷
محمد جعفر ۱۵۸
محمد جعفر خان ۱۲۰, ۹۵, ۴۷
محمد خان ۱۵۶ – ۱۵۴, ۱۰۸
محمد خان بنگش ۳۶

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

محمد رفیع ۵
محمد رومی خان ۱۶۱, ۱۵۹
محمد سعید خان ۲۶, ۱۵
محمد سلیمان ۴
محمد شاه ۳۵, ۳۴, ۲۷, ۲۲
۶۶, ۴۱,
محمد شاهی (هون) ۱۵۸, ۱۵۷
محمد شفیع ۲۱۴
محمد عادل شاه ۱۵۸-۱۳۴
۲۰۱, ۱۸۶, ۱۷۷,
محمد عطا خان ۲۶
محمد علی خان جارچی ۴۴
محمد قاسم ۱۴۹, ۱۴۸
محمد قلیخان ۴۳, ۲۱, ۷, ۴
محمد قاسم خان ۹۹, ۹۵
محمد نگر ۱۸۶
محمد یاقوت خان ۱۴۶
محمود خان گوجر ۴۰
مدگل بابجی ۱۹۲, ۱۹۱, ۱۸۹
مدره ۱۸۰
مدهو بابجی ۱۹۷ - ۱۹۳
مدی چنچولی ۱۹۹
مراد آباد ۸۰
مراد خان ۱۲۷
مراد علی بیگ ۱۸۴
مرتنس جوان بوسمان ۲۱۹
مرشد آباد ۹۴, ۷۳, ۴۷, ۲۹
۱۲۰,
مرگان بکثم ۱۰۸
مرهته ۲۱۱, ۱۱۴, ۷۸, ۴۵
مرنب ۱۹۲, ۱۸۹
مستقر الخلافه اکبر آباد ۸۹, ۴۵
۹۲,
مصطفی آباد ۱۹۷
مصطفی خان ۱۷۵, ۱۲۹, ۱۲۸
۱۷۶,
مظفر جنگ ۷۲, ۶۹
مظفر حسین خان ۹, ۴, ۳
معظم آبادی ۱۳
معین الملک ۲۲, ۱۸, ۱۶-۱۴
۳۳, ۲۵,
مغرب ضلع ۴۰
مغلانی بیگم ۳۴, ۳۳
مغلپر ۱۱۴
مغولان ۱۱۵
مقرب خان ۳۹
مقرب خان گکهر ۹۰
مکه ۴۱
مکهن پور ۷۱, ۷۰
ملا سردار خان ۱۱۸, ۹۲
ملا گانو ۲۰۴
ملا محسن ۷۹
ملتان ۹۶, ۵۱, ۴۱, ۱۹, ۱۸
۱۰۹, ۱۰۶, ۱۰۵,

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

موشی ۱۹۹
مول کور ۱۸۳
مومنخان ۱۶
مومنخان کہنبایت والہ ۲۱۷، ۲۱۸،
مونگیر ۷۲، ۷۳، ۸۲، ۸۶، ۹۴، ۹۵، ۹۸، ۹۹،
مہابت جنگ ۲۹
مہابت خان ۵۳
مہابن ۱۰۴
مہادجی سندہیہ ۷۰، ۷۱، ۸۱، ۱۲۰،
مہارانا ۱۰۷
مہپت راو پربہو ۵۳
مہتاب چند ۸۶، ۹۹
مہتاب رای ۷۲، ۸۶
مہداجی ۲۰۵
مہدی قلیخان ۵، ۳۱
مہندری ۱۲۹، ۱۹۰، ۱۹۱
میر آفتاب ۱۴
میران پور ۴۲، ۸۳
میران عبدالقادر ۱۶۶، ۱۶۷
میرٹہ ۱۵، ۳۲، ۶۴
میرزا بابا ۵۴، ۵۵، ۶۱، ۶۲
میرزا کوچک ۲۱، ۴۳، ۱۱۹
میرزا خان ۳۰، ۳۳، ۳۹، ۴۰، ۴۹ - ۵۱، ۵۷
میرزا ہنگا ۴۱

ملک سرور ۱۳۱-۱۳۴
ملک شہباز ۱۳۸
ملک صندل ۱۳۰، ۱۳۶
ملکہ زمانی بیگم ۲۲، ۳۴، ۴۱، ۱۱۰،
ملکہ زمانیہ ۵
ملہار جی ہولکر ۳۰، ۳۳، ۳۸، ۴۳، ۴۹، ۵۰، ۵۳، ۵۹، ۶۲، ۶۳، ۷۰، ۸۱، ۹۲، ۱۰۷، ۱۱۰، ۱۱۲ - ۱۱۴، ۱۱۸، ۱۲۱ -
ملیا بار ۱۸۳
ملیاپت ۱۸۳
ملی کہیر ۱۸۳
مندروپ ۱۲۱، ۱۳۷، ۱۵۴، ۱۶۰
منصور خان ۲۱۴
منصور علی خان ۳۱
منور علی خان ۴
موتی جنبگہ ۱۸۶ - ۱۸۸
موتی محل ۱، ۵، ۱۲
مودور ۱۸۳
موداجی بہونسلہ ۲۲۲
مورپور ۱۸۳
مورده ۱۹۹
موری ۵۲
موسی خان ۵۳، ۶۱
موسی خان بلوچ ۵۹، ۶۰، ۸۰

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

میدل (؟) ٢٠
میر قطبی ٩, ٨
میرنجی خان ٥, ٨ - ١٠
١٥ - ١٣,
منجلہ شاه ١٦١
میر محمد ٦٦
میشر خان ٤
میگ سیتی ١٢٤
میگھراج ٤٣, ٨٢, ١١٣, ١١٦
میوات ٢٠
نارنول ١١٠, ٣٢, ١٩, ٧
نادر شاه ١٠٨, ١٣
نارو پنت ١٨٣
ناروجی شنکر ٣٦, ٣٣, ٣١
٧٢, ٥٨, ٥٣, ٥٠, ٤٩, ٣٧,
١٠٧, ٨٤,
ناروجی گونده بن چونداجی
گونده ١٤٢
نارو راگھو ٢١٢
ناصر جنگ ٦٩
ناصرخان ١١, ٤, ٢
ناگرمل ٣٠, ٢٦, ١٨ - ١٦
٧٤, ٦١, ٥٣, ٣٦, ٣١,
ناگوجی ٢٠٦
ناگوجی گرماجی ١٦٥
ناگور ٢٤, ١٩, ١٥
ناگو مانیا ٢٠٨ - ٢٠٦

نانا خورد ٥٤, ٥٣
ناندیر ٢١١, ٢١٠
نانکشاه ١١٥
ناہر ٨٠
ناہر سنگہ ١١٢
نایک جی پاندهریہ ٢٠٢
نجابت خان روہیلہ ٣٧
نجابت علی ٢٩
نجف قلی خان ١١٩
نجیب آباد ٩٢, ٩١, ٨٦, ٨٥
١٠٩, ١٠٧, ٩٥,
نجیب الدولہ ٧٤-, ٧٢-٦٧, ١
١٠٤, ١٠١, ٩٥, ٩٣-٨٩, ٨٥
-١١٣, ١١١-١٠٩, ١٠٧,
١٢٠, ١١٨, ١١٦
نجیب خان ١١, ٩, ٦, ٤, ٢
٤٢, ٣٨, ٣٤, ٢٨, ١٣ -
٦٤-٥٩, ٥٦, ٥٥, ٥٢, ٤٣,
٨٩, ٨٦, ٦٩, ٦٨, ٦٦,
١٢٠, ١٠٧,
نراین دیچھت ٢١٧, ٢١٦
نربدا ١٢٠, ٧٠
نرس راج مہیسورکار ١٨٥
نرس سیتی ١٢٦, ١٢٢
نرس سیتی دیسائی ١٢٥
نرسو بن منگ سیتی ١٢٧
نرسوجی ٢٠٤

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

نرسوجی پنڈت ۳۳

نرسو اوماجی پنڈت ۱۲۷

نرسو ہنماجی ۲۰۱

نرسیتی بن منگ سیتی ۱۲۳

نرسنگ گیری ۱۸۳, ۲۰۹-۲۱۱

نرہری ۱۲۱

نرہری دیوراو ۱۶۵

نرہری ویٹل ۱۲۲

نریلہ ۱, ۱۱, ۵۳

نسبت خان ۵, ۱۰

نصرت جنگ ۲۱۰, ۲۱۱, ۲۱۵

نصرخان ۷

نصیرالملک ۶۵

نصیرالملک بہادر ۵۹, ۶۶

نصیر خان ۸۹

نصیر خان بروہی ۸۹, ۱۰۸

نصیرخان بلوچ ۴۱

نصیری خان ۳۰, ۱۱۴

نظام الملک آصف الدولہ ۲۱۱

نظام علی خان ۸۴, ۹۲

نعمت اللہ ۱۹۲

نعمت اللہ خان ۶, ۸, ۹

نگنگوندہ بن امڈگوندہ ۱۴۲

نل درگ ۲۰۸, ۲۰۹

نلنگہ ۲۱۲

نندی درگ عرف کردون شکوہ ۲۲۴

نوراللہ ۱۹۴

نہال چند ۱۰۷

نہال سنگھ ۱۱۰, ۱۱۲

نیاز خان ۳, ۴, ۷, ۹, ۱۲

نیلوا ۲۱۲, ۲۱۳

واڈری ۱۹۹

وانمبار ۱۸۳

وانی گانو ۱۹۹

ورگانو ۱۹۹

ورگانو لکھر ۱۹۹

وزیرآباد ۱, ۲, ۵, ۸, ۱۲, ۳۳, ۳۶, ۴۰

وزیرالملک ۳۴, ۴۸, ۴۹, ۷۱, ۷۳

وزیرالملک (الممالک) ۳۵, ۴۳

وزیرالممالک ۱۶-۱۸, ۲۰, ۲۲, ۲۵, ۳۰-۳۳, ۳۶, ۳۷, ۴۱-۴۵

ولسنگ ۱۳۹, ۱۶۱

ولندیز ۲۱۹, ۲۲۰

ولی محمد خان ۱۰۹

ونکٹ گوندہ بن منڈنگوندہ ۱۴۲

ویٹھل پورہ ۱۳

ویسوسورو تنڈول ۱۹۳, ۱۹۵, ۱۹۶

ہادی خان ۲۱۴

ہدایت اللہ خان ۴

ہدایت بخش ۴۷, ۴۹

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

هدایت علی خان ۵, ۳۵, ۴۷
هراپور ۲۰۵
هرات ۹۵
هرسنگم ۳۱
هرکل هاردمی ۱۸۳
هری پندت ۲۱۸, ۲۱۹, ۲۲۳
هریسنگم ۲۳, ۱۰۴-۱۰۶, ۱۱۲, ۱۱۷,
هریسنگم بهیکن ۱۰۹ - ۱۱۱
هلال خان ۲۱۴, ۲۱۵
هلی کهیر ۲۱۲
همت بهادر ۱۰۷
هلی گونده بن ناکنگونده ۱۴۱
هندوان ۵۱
هندوان لنگدار ۱۴۶
هندوپت بوندیله ۷۱, ۱۰۲, ۱۰۴
هندوستان ۱۸, ۳۴, ۴۱, ۷۵, ۸۶, ۹۳, ۱۰۵, ۱۱۳, ۲۲۱, ۲۲۲,
هندوستانی ۱۰۴, ۱۰۹
هنگرگم ۱۹۹
هنماجی تاناجی ۲۰۰
هنمنتا دیسائی ۱۸۶, ۱۸۷
هنونت ۲۱۱
هنونتگونده بن اکنگونده ۱۴۱
هورتی ۱۹۹
هوشمند علی خان ۳, ۶
هونی هال ۱۹۹
هوین سلگره ۱۸۹
یاقوب رقم خان ۵
یروله ۱۹۹
یشونت راو مانکوجی پتیل ۲۰۴
یعقوب ۸۱
یعقوب علیخان ۳-۷, ۹, ۱۵, ۶۴, ۶۸, ۶۹, ۸۰, ۸۵, ۹۰, ۱۱۰, ۱۱۶, ۱۱۸,
یکاجی پندت ۵۳-۵۵
یکوجی بهونسله ۱۸۱, ۱۸۲
یل سیتی ۱۴۷
یل گونده ۱۲۲
یل گونده پتیل ۱۲۱
یماجی ۱۲۱, ۱۲۲
یماجی رنگو ۱۲۵
یوسف بیگ خان ۲۴
یوسف خان ۴, ۶, ۱۵۲, ۱۵۳
یوسف زئی ۳۴, ۷۵, ۱۰۵

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh